

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

29'uncu Toplantı
19 Şubat 2019 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, teklifin toplumun beklentilerini karşılayan maddeler içermediğine, üç maddesinin üniversite isim değişikliği olduğuna, kanun yapma tarzında problemler olduğuna ve İç Tüzük'te değişiklik yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında usul tartışması açılmasını istediğine ilişkin açıklaması

3.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, yasa yapma usulüyle ilgili sıkıntıların olduğuna, Komisyonun çalışma usul ve esasları ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un 16'ncı maddeyle bağlantılı kanun teklifinin bu teklifle birleştirilmesini arz ettiğine ilişkin açıklaması

4.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz'ın, kanun yapma tekniği açısından geride olduğuna, Varlık Fonu ve Merkez Bankasıyla ilgili toplantıların bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

5.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, usul yönünden yaşanan sıkıntıların başka bir gün görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, komisyonun çalışma

usulüyle ilgili daha önce de eleştirilerinin olduğuna, İç Tüzük'ün yeniden düzenlenmesi için hazır olduklarına ilişkin açıklaması

7.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, usul tartışmasıyla ilgili konuşulanlara katıldığına, Komisyonun onurunun ve ağırlığının korunması anlamında usul tartışmasının yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, yapılan değerlendirmeler için teşekkür ettiğine, katıldığı ve katılmadığı konulara ilişkin açıklaması

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usulü hakkında görüşmeler

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1579)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

29'uncu Toplantı

19 Şubat 2019 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.03'te açılarak üç oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, teklifin toplumun beklentilerini karşılayan maddeler içermediğine, üç maddesinin üniversite isim değişikliği olduğuna, kanun yapma tarzında problemler olduğuna ve İç Tüzük'te değişiklik yapılması gerektiğine;

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında usul tartışması açılmasını istediğine;

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, yasa yapma usulüyle ilgili sıkıntıların olduğuna, Komisyonun çalışma usul ve esasları ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un 16'ncı maddeyle bağlantılı kanun teklifinin bu teklifle birleştirilmesini arz ettiğine;

Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, kanun yapma tekniği açısından geride olunduğuna, Varlık Fonu ve Merkez Bankasıyla ilgili toplantıların bir an önce yapılması gerektiğine;

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, usul yönünden yaşanan sıkıntıların başka bir gün görüşülmesi gerektiğine;

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, komisyonun çalışma usulüyle ilgili daha önce de eleştirilerinin olduğuna, İç Tüzük'ün yeniden düzenlenmesi için hazır olduklarına;

İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan, usul tartışmasıyla ilgili konuşulanlara katıldığına, Komisyonun onurunun ve ağırlığının korunması anlamında usul tartışmasının yapılması gerektiğine;

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, yapılan değerlendirmeler için teşekkür ettiğine, katıldığı ve katılmadığı konulara;

İlişkin birer açıklama yaptılar.

Komisyonun çalışma usulü hakkında yapılan görüşme sonunda Komisyon Başkanı usul tartışması açmayacağını ve kararının değişmediğini ifade etti.

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1579), yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu kapsamında düzenlemeler içeren 3 madde teklif metninden çıkarıldığı için Plan ve Bütçe Komisyonu metninde teklifin adı "Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olarak değiştirildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 22.55'te toplantıya son verildi.

19 Şubat 2019 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahipleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 29’uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Sayın Tamer Dağlı’ya söz vereceğim ama önce, usule ilişkin olmak üzere Sayın Bekaroğlu’nun bir söz talebi var onu karşılayacağım.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu’nun, teklifin toplumun beklentilerini karşılayan maddeler içermediğine, üç maddesinin üniversite isim değişikliği olduğuna, kanun yapma tarzında problemler olduğuna ve İç Tüzük’te değişiklik yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; yine bir torba yasayı görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Şimdi, bu teklif 17 maddelik; 3’ü Sayın Alparslan Türkeş’le ilgili, üniversite ismi değiştiriliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bekaroğlu, kameraları çıkardı Sayın Başkan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Olsun, çıkarsın kameraları; Başkanın canı sağ olsun yani. Başkan burada ne görüşeceksek, ne konuşacaksak kamunun bunu bilmesini istemiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani, burada çalışıyorum, siz beni eylemde bulunmakla itham ediyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz eylemi önceden yaparsınız Sayın Başkan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek olanları halkın bilmesini istemiyor Sayın Başkan. Onu niye istemiyor, onu bilmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, sadece küçük bir bilgi vereyim: Adana’daki üniversiteyle ilgili maddeleri bu kanun metninden çıkartıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çıkartıyorsunuz. O zaman da ilginç bir şey olacak; o 3 maddeyi çıkarınca 14 maddelik bir torba görüşmek üzere bir araya geldik.

BAŞKAN – Ben ilave ederim...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İlave edecekmiş Sayın Başkanımız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bunu da siz çıkaramazsınız ki Komisyonun iradesidir o. Ne oluyor yani?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 14 maddelik bir torba görüşeceğiz ve sevgili arkadaşlarım, bunu aşağıda temel kanun olarak görüşeceğiz muhtemelen yani öyle olacak; 7 artı 7 olarak, temel kanun olarak görüşeceğiz. Yani sanki burada işte, çocuklar gibi beş taş oynuyoruz falan, kuralları da biz koyuyoruz ama beş taşın bile kuralları bellidir ve çocuklar bile beş taş oynarken uyarlar yani, sıkı bir şekilde bağlıdırlar o kurallara. Biz onu bile yapmıyoruz değerli arkadaşlarım.

Bakın, burada çıkan bazı maddeler var, yani bizim itirazımız da olmayacak; bazı maddelere itiraz edeceğiz ama bazılarına itiraz etmeyeceğiz. Ama bunu vurgulamak istiyorum, bugün seçime giderken bizim insanımızın beklediği gerçekten en önemli düzenleme şu meşhur 3600 ek göstergıyla ilgili düzenlemedir. Yok, yani 3600’ü bekledi insanlar ama böyle bir şey gelmiyor. Biz yine bu konuyla ilgili ek madde gelsin diye önerge vereceğiz ama muhtemelen iktidar ya da 1’inci parti ve ortaklarının ret oylarıyla yine reddedilecektir büyük bir ihtimalle.

Sözü uzatmak istemiyorum ama başka bir şey daha söyleyeyim. Değerli arkadaşlarım, bu kanun yapma tekniğiyle ilgili, her yasada her teklifi görüşürken bunun altını çiziyoruz, bir daha söylüyoruz: Cumhurbaşkanlığı sistemi yürürlüğe girdikten sonra yani kanun yapma tarzımızla ilgili, yöntemimizle ilgili çok ciddi bir problem var, bu problemin aşılması gerekiyor. Biz Cumhurbaşkanlığı sistemine karşıyız, olabilir; parlamenter sistemi savunuyoruz, savunmaya hâlâ devam ediyoruz ama bu şekilde bir sistem yürümez, böyle kanun yapılmaz. Yani yine şimdi çok belli ki bakanlıklarımızın, Hükûmetin ya da Cumhurbaşkanlığının ihtiyaç olarak gördüğü birtakım düzenlemeleri alelacele yine gördünüz ve çok sayıda, bu sefer çok sayıda milletvekili -torba ağır değil ama niye öyle kalabalık koşturdunuz bakanlıklar arasında torbayı doldurdunuz bilmiyorum- teklifin altına imza atıyor ve muhtemelen bu milletvekillerinin bu teklifin teknik yönleriyle çok fazla da bilgileri yok. Böyle olmaz değerli arkadaşlarım. Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve diğer grup yöneticileri bir araya gelmeli –komik, gerçekten komik duruma düşüyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına büyük bir darbe vuruyor; her sefer bir darbe vuruyoruz- yani Hükûmetin kanun teklifi verebilmesi gerekiyor, bakanlığın kanun teklifi verebilmesi gerekiyor ve bunlar görüşülürken burada bakanların, bu teklifi getiren bakanların burada oturması gerekiyor değerli arkadaşlar, kimse kimseyi kandırmasın. Efendim “Hükûmetle Meclisi biz ayırdık, tamamen başkanlık sistemi yaptık. İşte, yürütmeye yasamanın hiçbir ilgisi kalmadı; dolayısıyla Meclis daha saygın hâle geldi. Kanun tekliflerini milletvekilleri veriyor, onlar çıkarıyor.” Böyle değil. E, biz koca koca milletin temsilcileri niye yalan söylüyoruz; böyle değil. Hükûmet çıkarıyor; eşyanın tabiatı da o. O hâlde bu eşyanın tabiatı, doğru olan şeyi yapalım ve biz burada Anayasa’yı mı değiştireceğiz Anayasa’yı değiştirelim, İç Tüzük değişecekse İç Tüzük’ü değiştirelim ve bu garip durumu ortadan kaldıralım diyorum.

Hayırlı olsun.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Paylan, sizin de mi usul yönünden?

Buyurun.

2.- *Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında usul tartışması açılmasını istediğine ilişkin açıklaması*

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, aslında yalnızca usul yönünden söz istemeyeceğim, usul tartışması açmanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN – Çok sakınım bugün.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meclis İhtüzüğü’ne göre usul tartışması açmanızı istirham ediyorum ve bu talebimi...

BAŞKAN – Gereğini bir dinleyeyim, ondan sonra.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gereğini söyleyeyim: Sayın Başkanım, şimdi sayın bakanlar biliyorsunuz basına sürekli açıklamalar yapıyorlar ve diyorlar ki: Biz şu kanunu geçireceğiz, bu kanunu geçireceğiz hatta şu kanunu geçirdik. İşte, “Finansal İstikrar Kalkınma Komitesinin 2’nci toplantısını yaptık.” diyen bir Maliye Bakanından sonra, Meclisimiz bu yasayı görüştü ve maalesef geçirdi. Büyük bir hakaretti Meclisimize karşı.

Mesela, Tarım Bakanı “Hal yasasını geçirdik, geçireceğiz.” diyor, diyebiliyor. Başka bir bakan, efendim, her konuda açıklama yapıyor, “Şu yasayı Meclise göndereceğiz ve geçireceğiz.” diyebiliyorlar. Yani eski alışkanlıklar devrede. Biliyorsunuz, eskiden de bu böyleydi.

BAŞKAN – Sizin grupla hiç görüşüyorlar mı bu taleplerini?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Asla. Sizin grupla çalışıyorlar veya MHP’yle çalışıyorlar onu biliyoruz. Sonuç olarak, AKP, MHP grubuyla çalışıyorlar. Ortada torbacı vekillerimiz var maalesef. Onlara torbayı iletiyorlar, torba sonra size geliyor; siz de bu Komisyonunda görüşüyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Torbacı vekiller” ne demek?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “Torbacı vekiller” ifadesi çok gücüne gidiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani torba kanun, torbanın içine...

BAŞKAN – Arkadaşlar, rahat olun, bir şey yok. Yani yıllarca bana “torbacı” dediler, ben hiç alınmadım. Yani sorun yok.

Buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ben alıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Alınmayın arkadaşlar, alınmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani torba yasa, torbacı ne farkı var? Yani, ne var bunda arkadaşlar? Şeker şekerci, torba, torbacı yani. Bu bir şey değil ki? “Şeker, şekerci” deyince alınıyor mu şekerciler? Torba yasa, torbacılar, ne var yani bunda?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, bu “torbacılar” ifadesinden ben alıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Meclis Teşkilat Yasası’nı yaptık, dediler “Nuri Alço”, ağzımızı açmadık. Alkolle ilgili yasayı yaptık, “IV. Murat” dediler. Rahat olun ya. Sataşmadan söz yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yo, yo, öyle. Geçen sefer Sayın Altunyaldız bunu kabul etti, “Ben torbayı aldım, bakanlıkları gezdim, herkes içine bir yasa attı, torbayı oluşturduk, Sayın Meclis Başkanına getirdim.” dedi. Aynen böyle dedi, kayıtlarda var arkadaşlar, aynen böyle dedi arkadaşlar, buna alınmayın lütfen. Bu hepimize yapılmış bir hakaret.

BAŞKAN – O günden sonra sistem değişti artık, burada bekliyoruz, herkes gelip burada atıyor torbaya. Sorun yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada mı atıyor, öyle mi? Bakanlıkları gezmiyorlar artık vekillerimiz. Bilmiyorum, sayın vekiller bakanlıkları gezdiler mi, yoksa burada mı... Nereye atılıyor Sayın Başkan, biz de bilelim Sayın Başkan, o torba nerede, biz de bilelim, biz de atacağız, bazı maddeler var, nerede torba?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Garo, sen de torbacı olmaya heveslisin yani.

BAŞKAN – Sen hazırla torbayı da, bakalız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu söyleyeceğim, Meclis Başkanlığında benim 26 tane yasa teklifim var.

BAŞKAN – Başkanlıkta değildir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meclis Başkanlığında.

BAŞKAN – Orada bekliyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bekliyor.

BAŞKAN – Komisyonlardadır o.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Garo sen de...

BAŞKAN – Meclis Başkanlığında beklemez, Meclis Başkanlığı onu komisyonlara havale eder.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, havale etmiş mi?

BAŞKAN – Nereden bileyim canım yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz de tercihinizi hep AK PARTİ’li vekillerin verdiği tekliflerden yana kullanıyorsunuz, bunları görüşmeyi öne alıyorsunuz o zaman. Neden bu tercihte bulunuyorsunuz ve neden 1’inci parti dışında herhangi bir partinin verdiği, milletvekilinin verdiği teklifi görüşmeye değer bulmuyorsunuz? Yani mesela emeklilikte yaşa takılanlar teklifini burada görüşmeyi olur olmaz, memleketin biz hayrına olduğunu düşünüyoruz, çoğunluk öyle olmadığını düşünebilir, “Hayır” der ama tartışmayı neden değerli bulmuyorsunuz?

BAŞKAN – Sen hâlâ bunu anlamadın mı yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela 3600 ek göstergeyle ilgili tekliflerimiz var, gelin, görüşelim, bütün kamu personeline dair bu teklifimizi görüşelim diyoruz. Tarım desteklerinin... Bakın, domates, biber, patlıcan satan bir Maliye ve Hazine Bakanımız var, İstanbul’da 50 tane manav açan bir Cumhurbaşkanı var. Şimdi bunun karşılığında yani böyle çözülmeyeceğini düşünüyoruz, gelin, tarımsal destekleri, tarım politikamızı tartışalım diyoruz, bununla ilgili kanun tekliflerimiz var, bunları görüşmüyorsunuz.

Sayın Başkan, bütün bunları konuşmak üzere ve diğer bir konu da, onu da söyleyeceğim, emeklilikte yaşa takılanlar ve 3600’le ilgili tekliflerimiz, bütün bunlarla ilgili görüşünüzü merak ediyorum. Neden bizim tekliflerimiz görüşülemiyor?

Diğer bir konu da Sayın Başkan: Merkez Bankası ve Varlık Fonu.İsrarla, bir yılı aşkın süredir, biz, gelin bu oturumları yapalım diyoruz. Milliyetçi Hareket Partisinin de, bütün partilerin de teklifi bu, gelin görüşelim. Varlık Fonunun, biliyorsunuz, yılda bir Mecliste raporunun görüşülmesi gerekiyor. Merkez Bankasının da altı ayda bir bildiğim kadarıyla yasada, gelip Meclise sunum yapması ve görüşme açılması gerekiyor. Bunları yapmıyoruz ve öne hep AKP’nin Seçim Yasası’yla ilgili veya seçimle ilgili veya palyatif tedbirlerle ilgili önerilerini görüşüyoruz. Bunu kabul etmiyoruz Sayın Başkan. Bu anlamda da bir usul tartışması açmanızı istiyoruz.

Diğer bir konu: Şimdi bir torba yasa geldi Sayın Başkan, ismi ne, ismi nedir torba yasamızın? Yükseköğretim Kurumu ve bazı yasalarda görüşme yapmak üzere teklif. Şimdi, siz Başkan olarak şunu açıkladınız az önce, tutanaklarda var: “Biz o üç maddeyi çekiyoruz.” dediniz.

BAŞKAN – Çekiyoruz demedim, buna ilişkin bir önerge var dedim.

CAVİT ARI (Antalya) – “Çekiyoruz” dediniz Başkan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kayıtlarda var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çıkacak dedim, doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kayıtlarda var.

BAŞKAN – E canım, ismini de değiştireceğiz gelen teklifin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kayıtlarda var, “Çekiyoruz” dediniz.

BAŞKAN – Teklifin ismini de değiştireceğiz, çekiyoruz, doğru.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Yeni sistem kanun yapma şekli bu. Nasıl kanun yapıyoruz? Nasıl kanun yapma bu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, “torbacı” demeyeyim, peki, teklifi getiren bir sayın milletvekilimiz var, burada Komisyonun iradesi var. Siz tarafsız olmanız gerekirken daha açılıştı diyorsunuz ki: “Biz o 3 maddeyi çekiyoruz.” Yani “Merhum Sayın Alparslan Türkeş’in isminin içerdiği maddeyi çekiyoruz.” diyebildiniz. Bu ne demektir? AKP-MHP ittifakının bu konudaki pazarlıklarını tekrar yaptığını, bunun seçim öncesi doğru olmadığına dair bir iradenin ortaya çıktığını...

BAŞKAN – Ben bir bilgilendirme yapayım size.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...bu iradenin size yansıdığını ve Komisyon üyelerinin de -bakın, çok yazıktır, bize bir havale yapıldı arkadaşlar, bakın, teklif burada, havale yapıldı- bilgisi olmadan arka kapılarda istişarelerinin yapıldığını ve “Bu seçim öncesi, efendim, bu MHP’yi zora sokar, Adana’yı zaten kaybediyoruz, bu seçim yatırımı olarak görülür, daha büyük de bir zarar verebilir.” ihtimaliyle bunun geriye çekildiğini ortaya koyar.

Sayın Başkan...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Pazarlık sizin işiniz!

BAŞKAN – Arkadaşlar, sakın...

Bu konuda da bir bilgi vereyim de öyle devam et istersen. Dün 5 maddelik bir teklif verildi bu üniversitenin adının değişikliğiyle ilgili olmak üzere ve Millî Eğitim Komisyonuna sevk edildi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nereye verildi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Efendim, Meclise.

Perşembe günü de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dün mü teklif edildi? Dün pazar günüydü.

BAŞKAN – Dün pazartesiydi, bugün salı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

BAŞKAN – Oooo, sen bayağı yorulmuşsun ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, yoruluyoruz Sayın Başkanım, çalışıyoruz.

BAŞKAN – Efendim, Naci Bostancı’nın imzasıyla verilen bir tekliftir. Müstakil kanun hâline geldi, Genel Kurulun gündemine de o şekilde alınacak. Demek ki niyet okumayın, onun için söylüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her halükârda bir seçim şeyi var.

CAVİT ARI (Antalya) – Seçim rüşveti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi diğer bir konu: Sayın Başkan, bakın, şimdi torbanın adı gitti, ortada çocuğun adı yok.

BAŞKAN – Değiştiriyoruz zaten onu, o gitti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne koyuyorsunuz, sayın teklif sahibimiz ne koyuyor?

BAŞKAN – Biz bakarız ilk maddelere, sıralamaya göre hangisi geliyorsa ona ilişkin düzenleme yaparız. İlk defa olmuştur bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, adını da siz açıklayın, nasılsa her şeyi siz açıklıyorsunuz.

BAŞKAN – Açıklarım, onu da söylerim zaten, merak etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl olacak, olur mu, teklif sahibi burada.

BAŞKAN – Teklif bitti, artık o Komisyonun teklifi. Sadece ne yapmak istediğini anladık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Komisyon mu adını koyacak Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl olacak?

BAŞKAN – Hep böyledir bu. Redaksiyonla Komisyonun bu yetkisi vardır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Redaksiyon olmaz Sayın Başkan, bu bir Komisyon iradesidir.

BAŞKAN – Müsaade edin, ilk defa da yapmıyoruz bu işi. Size bununla ilgili onlarca örnek veririm.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlk madde midir?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ciddiyete davet ediyorum. Biraz ciddiyet ya!

BAŞKAN – Sayın Sındır, ben de...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İki gün önce geliyor, iki gün sonra değişiyor, 2 madde çıkıyor, gayriciddi hazırlanmış.

BAŞKAN – Bununla ilgili, son iki teklifte de aynı şekilde düzenleme yapılmıştır isme yönelik olmak üzere.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bir de şöyle bir şey: Sayın Tamer Dağlı teklifi getirdi. Yalnız, geçen hafta perşembe ya da cuma günü Sayın Mehmet Muş bir basın toplantısı yaptı, AKP Grup Başkan Vekili ve arkadaşlar, “Biz Meclise şu yasayı getireceğiz, bu yasayı getireceğiz.” diye basın toplantısında bir açıklama yaptı. Bu bence Sayın Tamer Dağlı’ya da bir hakarettir. Teklifi getiren kişi basın toplantısı yapamıyor...

BAŞKAN – Niye fitne çıkarıyorsunuz ki?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...ve burada yalnızca -ben yine “torbacı vekil” demeyeyim ama- “Gel arkadaş, sen imzanı at, burada da savun.” diye bir mesai yaptırılıyor, oysa teklif sahibi kişi Sayın Tamer Dağlı. Bir basın toplantısı dahi yaptırılmıyor bir milletvekiline. Bütün bunlar milletvekiline bir hakarettir.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Provoke ediyorsunuz.

BAŞKAN – Yani siz ne kadar isterseniz isteyin, Sayın Muş ile Sayın Dağlı’nın arasına bir nifak tohumu ekemeyeceksiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ekmeyeceğim ama Sayın Muş’un imzası var mı bu teklifte bilmiyorum ama sonuç olarak teklifi hazırladığını söyleyen, torba neredeyse... Sayın Başkan dedi ki: “Torba bir yerde, vekiller gelip, bakanlar gelip atıyor yasalarını.” dedi.

Sayın Tamer Dağlı, sizin odada mı torba, torba odada mı? Bilmiyorum yani, merak ettim. “Sayın bakanlar gelip torbaya yasa atıyorlar.” dedi. Nerede bu torba, nasıl topladınız bu torbayı? Bunu lütfen bir açıklayın ya! Nerede bu torba? Biz de bilelim, biz de atalım belki uygun bir yerdeyse. Nasıl topladınız Sayın Tamer Dağlı, yani bu torbadaki yasa tekliflerini nasıl topladınız, nasıl topladınız ya? Bakanlar,

bir nokta mı var gelip oraya yasa atıyorlar da siz bunları teklif hâline getiriyorsunuz? Bunu merak ediyorum ve bunlar nasıl oluyor ki hükümetten, bakanlar tarafından açıklanıyor ve Sayın Mehmet Muş tarafından basın toplantısında açıklanıyor. Bu size yapılmış bir hakarettir, milletvekillerine yapılmış bir hakarettir. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Paylan, müsaade edin, bakın... (Gürültüler)

Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

Komisyonun çalışma usul ve esaslarına yönelik bir usul için mi konuşacağız, yoksa teklifin nasıl hazırlandığına ilişkin bir usulü mü tartışacağız? Yapmayın canım, ne alakası var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu da usul.

Usul tartışması açılmasını istiyorum Sayın Başkan.

Bir ciddiyeti olsun her şeyin ya, böyle olmaz. Dalga geçiyorlar, resmen Meclisle dalga geçiyorlar. Hepimizle dalga geçiyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, gerçekten Plan Bütçe Komisyonu öncülük etsin. Doğru dürüst yapalım, biz de varız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şey olmaz ya, Tamer Dağlı'ya da hakaret ediyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Grup başkan vekilleri otursun, bu işi çözsünler dedik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle olur mu ya, gerçekten hülle yapıyoruz ya, başka bir şey değil. Böyle olur mu ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanımız öncülük etsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Torba yasa, Sayın Tamer Dağlı'ya imza attırıyorlar, geliyorlar, biz de sanki Sayın Tamer Dağlı hazırlamış gibi görüşeceğiz. O savunacak. Nasıl savunacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim de katkımız var, sadece Tamer Bey değil, benim de imzam var, katkım var yani.

CAVİT ARI (Antalya) – Hangi maddeyi ilave ettin, hangi maddeyi getirdin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sadece imza atıyorsunuz, ortada dolanıyor, yapmayın, eliniz yorulmuştur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi konu senin?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İmza atarken eliniz de yorulmuştur herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Boş kâğıda imza atıyorsunuz, üzerine zımbalanıyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hazırlanma aşamasında yoksunuz ama değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bitti mi arkadaşlar? Peki.

Sayın Kuşoğlu buyurun lütfen. Usul...

3.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, yasa yapma usulüyle ilgili sıkıntıların olduğuna, Komisyonun çalışma usul ve esasları ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un 16'ncı maddeyle bağlantılı kanun teklifinin bu teklifle birleştirilmesini arz ettiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir toplantıdan geldiğim için geciktim, kusura bakmayın.

Sayın Başkan, buradaki yasama usulüyle ilgili olarak sıkıntılarımı daha önce belirtmiştim, “Konuyla ilgili olarak benim yapabileceğim bir şey yok, Meclis Başkanlığına yazın.” demiştiniz, ben de Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü olarak Meclis Başkanlığına yazdım; bir buçuk ay oldu, cevap gelmedi. Böyle bir yasama usulü olmaz. Bakın, burada, deminden beri herkes bize gülüyor. Dünyada hiçbir mecliste böyle bir yasama usulü yok, gayriciddi bir yasama usulü yok, utanıyorum gerçekten. Gerçekten utanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bizim kanuni olarak bir görevimiz var; Türkiye Varlık Fonu’nun denetimi ve Merkez Bankasının bize her yıl brifing vermesi. Bunlar yapılmadı. Kanuna göre bunlar yapılması gerekirken yapılmıyor, ben bunu Komisyon Başkanımıza yazıyorum, “Bunların, bu toplantıların yapılması gerekir.” diye ve iki de TÜİK ve Sayıştay var, bunları da gönüllü olarak yapacaktık. “Bunlarla ilgili vaktimiz yok.” diye kendisi beni aradı, “Nisan ayı içerisinde yapacağız bu toplantıları.” dedi -sağ olsun- ama bu torba kanun teklifi geldi şimdi. Kanuna göre yapmamız gereken, gönüllü olarak yapmamız gereken, görev edindiğimiz konularla ilgili toplanmıyoruz, yapmamız gereken işleri, vazifelerimizi yapmıyoruz ama geliyoruz bu toplantıyı yapıyoruz seçim öncesi. Kaç puan getirecek buradaki kanun teklifi, seçimde kaç puan almayı hedefliyorsunuz Sayın Başkan? Ayıp değil midir? Bunun bu şekilde gelmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, bu milletin şahsiyle dalga geçmek değil midir seçim öncesi? Çok üzülüyorum.

BAŞKAN – Efendim, Komisyon üyesi olarak mı soruyorsunuz, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı olarak mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben Komisyon üyesiyim Sayın Başkan, biliyorsunuz yani?

BAŞKAN – Ben de Komisyon üyesiyim, bu sorunun cevabı bende yok ki ama yani.

Seçimden ne kadar oy kazanmak, devşirmek...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, o zaman size soruyorum...

BAŞKAN – Tamam, ben ilk sorularınızı cevaplayacağım zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...neden Varlık Fonu’nun denetimini yapmadık, yıl içerisinde yapmamız gereken Varlık Fonu’nun denetimini yapmadık, neden Merkez Bankası brifingi yapılmıyor? Altı ayda bir yapılması gerekiyor, neden yapılmıyor? Neden TÜİK ve Sayıştay brifinglerini, toplantılarını yapmadık da bu arada bunu yapmaya çalışıyoruz ve yaptığımız usule bakın; yine Anayasa’ya aykırı, yine meslek odalarının, kamu kuruluşlarının görüşleri yok, yine etki analizi yok, diğer komisyonların görüşleri yine alınmamış vaziyette ve verilen başka kanun teklifleri var muhalefet milletvekilleri tarafından onlarla birleştirilmeleri gerekiyor, bunlar yok. Yani niye böyle bu kadar gayriciddi bir usulle bu işi yapıyoruz? Burada gayriciddi insanlar yok ki, düzgün insanlar var; bu işleri bilen, bu mesele nedeniyle rahatsız olan; siz başta olmak üzere, Sayın Başkan, hepimiz bu usulden rahatsızız, bunu aşmamız lazım. Gerçekten utanıyorum, gerçekten rahatsızız, hepimiz rahatsızız. Bunun altından kalkamayız ki, bu şekilde devam edemeyiz. Kim yaptırıyor bunu? Kim, bize, bu şekilde, bu usulle yasa yaptırmaya kalkıyor? Kim bizi zorluyor bu şekilde yasa yapmaya? Gerçekten utanıyoruz.

Biraz önce ben OSTİM’deydim, orada iş adamlarıyla, iş dünyasıyla toplantı yapıyoruz, bizden beklentileri var, Meclisten, siyasilerden beklentileri var, sıkıntıları var, bunların bir an önce çözülmesini istiyorlar, memleketin doğru dürtüst emniyetli limanlara doğru gitmesini istiyorlar. Herkes, bu niyeti iyi niyetle, iyi cümlelerle ifade ediyor ama biz geliyoruz burada nelerle uğraşıyoruz. Reva mıdır bu?

Türkiye Varlık Fonu’nun geçen yıl yapılmayan denetimi ve Merkez Bankasının verilmeyen brifingiyle ilgili cevaplarınızı merakla bekliyorum, TÜİK ve Sayıştay konusunda da, tabii, onlar zorunlu değildi ama.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hepsini vereceğim.

Teşekkür ederim.

Sayın Yılmaz, usul açısından mı?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben de bu konuyla ilgili bir iki şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

4.- Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz’ın, kanun yapma tekniği açısından geride olunduğuna, Varlık Fonu ve Merkez Bankasıyla ilgili toplantıların bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Benden önce görüş bildiren arkadaşlarımızın görüşlerine tamamen katılıyorum ve ilave olarak şunu söylüyorum: Çok söyledik ama bir işe yaramadığının da farkındayım, yine söyleyelim de kayda geçsin, yine de bir işe yarayacağını düşünmüyorum.

MÖ 98 yılında iki konsül üyesi Roma’da kanun teklifi veriyorlar, diyorlar ki: “Vatandaşın anlayamayacağı bir kanun yapılmasın.” 2 maddelik bir kanun. “Her kanun kendi içerisinde düzenlensin ve dolayısıyla da bir kanun içerisinde birden fazla madde ortaya konulmasın ve dolayısıyla da vatandaşın hakkı olarak her kanun kendi içerisinde yapılsın veya değiştirilsin.” diyorlar. Yani MÖ 98 yılında yapılan, ortaya konulan bu görüşü, biz, maalesef 2019 yılında hâlâ kavramış değiliz ve biz, 19’uncu yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nda kanunlaşma hareketi var, Ahmet Cevdet Paşa’nın Mecelle çalışması var, bugün hukuk yapma, kanun yapma tekniği açısından onun bile, maalesef, gerisindeyiz. Yani bundan sonra gelecek olan nesillerin bizi hayırla yâd etmeyeceklerini düşünüyorum.

Onun dışında, ben de arkadaşlarım gibi, Varlık Fonu’nun denetimi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının buraya gelip ekonomiyile ilgili olarak kanunda yazılı görevinin yerine getirilmesi için fırsat verilmesini istiyorum. Bu çok gecikti çünkü nerede bir bağımsız kuruluş varsa orada mutlaka bir demokrasi açığı var, demokrasi açığının olduğu yerde bunun giderilmesi de hesap verilebilirlik ve şeffaflıkla olabilir.

Dolayısıyla, Merkez Bankasına, senede 2 kez Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna ve hükümete gelip ekonominin gidişatı hakkında bilgi vermesi, onun hesap verilebilirliğinin ve dolayısıyla da ona verilen bağımsızlığın bir bedeli olarak ortaya konulmuştur. Şu anda Merkez Bankasının bağımsızlığı var -tırnak içinde söylüyorum- ama o bağımsızlığın gereği olan hesap verilebilirlik için hesap sorması gereken, kendisine gelip hesap verilmesi gereken kurum ona bu imkânı henüz tanımadı. Dolayısıyla, bir an önce bunun yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Öztürk...

5.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk’ün, usul yönünden yaşanan sıkıntıların başka bir gün görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cemal abi, senden objektif bir değerlendirme bekliyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Komisyonumuzun değerli üyeleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, açıkçası her kanun teklifi geldiğinde başa dönüp yine usul tartışması açmak istiyorsunuz, bu da gösteriyor ki usul meselesini görüşmemiz lazım ama bunu, kanun tekliflerini görüşmeye başladığımız gün değil, belki grup temsilcileri yani Mecliste grubu bulunan 5 tane partinin temsilcileri bir araya gelip, Meclis Başkanlığımızın koordinasyonunda bir İç Tüzük meselesini yeniden gündeme getirmek gerekiyor diye düşünüyorum.

Demek ki bir sıkıntı var, bu sıkıntı hepimizin, sadece 2’nci, 3’üncü, 4’üncü, 5’inci partinin değil...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Meclis Başkanlığına yazılı olarak bir buçuk ay önce başvurdum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – ...1’inci parti olarak biz de iyi bir İç Tüzük olması konusunda sizin görüşlerinize iştirak ediyoruz.

Bir Anayasa değişikliği yaptık, ondan sonra yeni bir sistem, bu sisteme uygun... Mesela 40 üyemiz 30’a indi. Hep söylüyoruz, Plan ve Bütçe Komisyonu Meclisin kalbi. Adı “torba kanun” olan, birçoğumuzun itiraz ettiği, bu birleşik kanunlar bize geliyor.

Nitekim, önümüzdeki kanun teklifinde de mesela bu 3 tane maddenin Millî Eğitim Komisyonuna gitmesi gerektiğini biz kendi aramızda da konuştuk, muhtemelen Sayın Başkan da onu ifade etmek istedi, Alparslan Türkeş üniversitesinin kurulmasıyla ilgili.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kiminle konuştunuz Sayın Öztürk? Aranızda kim kim konuştunuz?

BAŞKAN – Ben ifade etmek istemedim, sadece var olanı ifade ettim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet.

Şimdi, müsaade ederseniz...

Ama Sayın Kuşoğlu’nun “Utaniyorum.” ifadesi çok ağır oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, bizler her birimiz milletvekiliyiz, hangi partili olursak olalım Türkiye’nin milletvekiliyiz ve milletimizi temsil ediyoruz ve Komisyonumuzun da ne kadar önemli bir komisyon olduğunu hemen herkes biliyor. Her şeyden önce Komisyonumuzun onurunu korumak bizim görevimiz. Tabii ki burada duygularınızı, fikirlerinizi açıklıyorsunuz ama bunlar kayıtlara giriyor. Kayıtlara girerken öyle “utaniyorum” ifadesi –tırnak içinde- utansanız bile yüksek sesle dillendirmemeniz gereken bir ifade. Utanmıyoruz, yaptığımız iş şerefli bir iş Sayın Kuşoğlu. Eminim siz de bu şerefli işten onur duyuyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ona yakışır bir şekilde ifa etmemiz gerekiyor bu görevi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ama bunları müzakere etmemiz doğaldır, edelim fakat birbirimizi hırpalamadan, milletvekilliği haysiyetini de koruyarak, Meclisimizin haysiyetini koruyarak bunu yapalım diye düşünüyorum.

Tabii ki önümüzde bir yerel seçim var, muhtemelen pazar günü de yeni Meclis başkanımızı seçeceğiz. Yerel seçim öncesi Meclisimiz muhtemeldir ki bir ara verecek bir dönem için. Tekrar halkın huzuruna gideceğiz, halktan onay alacağız yerelde. Türkiye büyük bir devlet, Türk milleti büyük bir millet ve biz onları temsil ediyoruz. Dolayısıyla bunun utanılacak bir şey olmadığını ifade etmek istiyorum. Usul tartışmalarını bugün değil ama Sayın Başkanımızın da riyasetinde belki Meclis Başkanlığının vereceği bir kararla, her şeyden önce yeni bir İç Tüzük gündeme getirmeliyiz diye düşünüyorum. Bugün için de usul tartışmalarını açmaya gerek olmadığına inanıyor ve bunu ifade ederek hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, komisyonun çalışma usulüyle ilgili daha önce de eleştirilerinin olduğuna, İç Tüzük'ün yeniden düzenlenmesi için hazır olduklarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bizden önce ifade edilen görüşlere, eleştirilere saygımız var. Bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak öteden beri çalışma usulümüzle ilgili eleştirilerimizin olduğunu biliyorsunuz, bunlar hep zabitlara geçmiştir. Gerek “torba” adını verdiğimiz, birden fazla kanunda, birbiriyle ilgisi olmayan düzenlemelerin yapılması meselesi gerekse etki analizinin yapılmaması, olmaması konusunu biz de yıllardır dile getiriyoruz. Yani yeni bir konu değil bu. Kaldı ki geçmişte partiler arasında İç Tüzük uzlaşma komisyonları oluşturuldu bu sorunların çözümü anlamında, kaliteli bir yasama yapılması anlamında İç Tüzük komisyonları oluşturuldu. Bu uzlaşma komisyonları 2009 yılında ve 2013 yılında bir taslak raporu da ortaya koydu. Aslında yapılması gereken –Cemal Bey’in de dediği gibi- hepimiz parti gruplarımızla, grup başkan vekillerimizle görüşüp yeni bir İç Tüzük’ün çıkarılması yani bu tartışmaların sonunu getirecek olan konu bu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anayasa değişikliği gerekiyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Anayasa değişikliği gerekmiyor. Anayasa’da gerekli hükümler var. Kaldı ki 5018 sayılı Kanun’da yeni sisteme uyum kapsamında düzenleme yapıldı, dendi ki “Milletvekilleri tarafından verilen kanun tekliflerinin üç yıllık mali yükü şeye eklenir.” Kanunda da yapıldı bu düzenleme ama İç Tüzük’te bu konularda bir düzenleme yapılmayınca mevcut İç Tüzük’le gidiyoruz, o da eksik yani kimisi teamül kimisi günün şartlarına uygun olmayan düzenleme. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hazırız yani bizim grup başkan vekillerimiz de İç Tüzük’ün yeniden düzenlenmesi konusunda açıklama yapıyor. “Kaliteli bir yasama yapalım.” Varız. “Katılımcı, daha şeffaf, daha etkili bir yasama yapalım.” Biz bunlara varız yani bu konuda hepimiz kendi gruplarımızla konuşup tekrar bir uzlaşma komisyonu oluşturulması... Hazırda bir de taslak rapor var, daha önceden partilerimizin kabul ettiği hususlar var, onların üzerine yeni durumu bina edip çalışma usul ve esaslarımızı güzel bir İç Tüzük’le bir nizama sokarız. Yani bizim görüşümüz bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Peki, buyurun sizin ilavenizi alayım.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, teklifin toplumun beklentilerini karşılayan maddeler içermediğine, üç maddesinin üniversite isim değişikliği olduğuna, kanun yapma tarzında problemler olduğuna ve İç Tüzük'te değişiklik yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması (Devam)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük değişikliği tabii gerekli gerçekten ama bu bize yetmez. Hükûmetin kanun teklifi verebilmesi gerekiyor. Torba yasadaki bu sıkıntılar nereden geliyor? Bir milletvekili ya da bir grup milletvekili getiriyor. Çok açık, belli ki, zaten Hükûmet açıklama yapıyor “Şunu düzenliyoruz, bunu düzenliyoruz.” diyor, ertesi gün ya da birkaç gün sonra da milletvekilleri kanun teklifi... Öyle değil

ki, Hükûmetin teklifi bu. O hâlde Hükûmet, Cumhurbaşkan, Hükûmet üyeleri, bakanlar kanun teklifi getirebilmeli. Bunun da, 88'inci maddenin de yani "Kanun tekliflerini milletvekilli, Cumhurbaşkan, bakanlar verir." şeklinde değiştirilmesi gerekir ki bu çarpıklık ya da bu sorun bütünüyle giderilsin.

Arz ederim efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun, siz de ilavenizi yapın.

3.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, yasa yapma usulüyle ilgili sıkıntıların olduğuna, Komisyonun çalışma usul ve esasları ile Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un 16'ncı maddeyle bağlantılı kanun teklifinin bu teklifle birleştirilmesini arz ettiğine ilişkin açıklaması (Devam)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Tekirdağ Milletvekilimizin, İlhami Özcan Aygun'un 16'ncı maddeyle bağlantılı bir kanun teklifi vardı, konuşmamda belirttim, onların da kanun teklifiyle birleştirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Hangi teklif dediniz, görebilir miyim?

Sayın Emecan...

7.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın, usul tartışmasıyla ilgili konuşulanlara katıldığına, Komisyonun onurunun ve ağırlığının korunması anlamında usul tartışmasının yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli katılımcılar, değerli basın mensupları; öncelikle hepinize iyi günler diliyorum.

Şimdi Sayın Başkanım, özellikle usul tartışmasıyla ilgili şu ana kadar konuşulanlara katıldığımı ifade etmek istiyorum öncelikle. Bu konunun aslında ne kadar ciddi olduğunun, ciddi bir konu olduğunun bir kez daha vurgulanması oldu burada konuşulanlar. Ben özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunun ciddiyeti, ağırlığı, duruşu ve onurunun korunmasıyla ilgili vurgular üzerine bir hatırlatma yapma ihtiyacı duydum açıkçası konuşulanların üzerine. Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunun sorumluluğu ciddi oranda yüksek ve bu ağırlığın altında ezilmemesi gerekiyor gördüğüm kadarıyla. Ben bu Komisyon üyesi olmadan önce bir kanun görüşüldü burada, İmar Barışı Kanunu biliyorsunuz –ben başka bir konuya değinmek istiyorum- yapı kayıt belgesi verilmesine ilişkin usul ve esaslar. Ve tüm itirazlara rağmen bu İmar Barışı Kanunu bu Komisyondan geçti, Meclisten geçti, uygulamaya başlandı. Yılbaşından önceydi zannediyorum, imar barışının uzatılmasıyla ilgili de tekrar biz bu Komisyonda görüştük. Daha önceki süreçte yapmış olduğumuz eleştirilerle birlikte benim de Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum'a vermiş olduğum bir yazılı önerge vardı. Bu işin ne kadar ciddi olduğuna dikkat çekmiştim. Özellikle denetimsiz ve kaçak yapıların meşrulaştırılarak insan hayatıyla oynanacağıyla ilgili uyarılarda bulunmuştum. Tabii ki yazılı soru önergelerimize cevap verilmiyor, ona da verilmedi. Böyle de bir ciddiyetsizlik maalesef sürmekte.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde İstanbul'da bir bina çöktü ve 21 vatandaşımız hayatını kaybetti. Plan ve Bütçe Komisyonu olarak bu kaybedilen canlar üzerinde bizim de sorumluluğumuz olduğunu düşünüyorum. Burada önu arkası düşünülmeden, tartışmadan, ihtisas komisyonlarından görüş alınmadan birtakım tekliflerin geçirilmesi, kanunlaştırılması ve uygulamaya geçirilmesinin aslında çok

ağır bedelleri ve sonuçları olduğunu da görüyoruz. Belki bugünkü torba teklifin konusu değil bu konu ancak bize bir uyarı olduğunu düşünüyorum açıkçası. Sayın Başkanım, bilmiyorum dinliyor musunuz, ben size de hitap ediyorum burada. Sanırım dinlemiyorsunuz.

BAŞKAN – Ben sizi ekrandan dinliyorum, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ekrandan sesim gelmiyor, mikrofondan geliyor sesim.

Özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunun onurunun korunması anlamında, ağırlığının korunması anlamında bu usul tartışmasının aslında yapılması ve gereğinin bir an önce yerine getirilmesi gerekiyor ki biz 21 insanın hayatına mal olacak şekilde birtakım uygulamaları bu Komisyondan geçirmeyelim. Daha iyi incelensin, daha iyi araştırılsın ve gerekiyorsa geçirilmesin ya da birtakım düzenlemeler ve düzeltmelerle geçirilsin. Başını dinlemediğiniz için bana öyle bakıyorsunuz, “Acaba Sayın Emecan ne diyor burada?” diye. Hayatını kaybeden 21 vatandaşımızın sorumluluğu bizim de üzerimizde demek istiyorum. Ben usul tartışmasına bu noktadan katkıda bulunmak istedim ve bir an önce, Sayın Öztürk’ün söylediği gibi, eğer her gelen torba tekliften önce bu tartışılmayacaksa bunun önünün açılması ve bu İç Tüzük’te mi değişiklik yapılacak, Mecliste mi görüşülecek, bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor. Biz de sürekli her gelen çalışmanın öncesinde bu konuları bu şekilde gündeme getirmeyelim o zaman.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, sizin talebiniz nedir?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Komisyon üyesi olmamakla birlikte bir ekleme yapabilir miyim?

BAŞKAN – Yapamazsınız, çok teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne olur yapsa yani bir iki cümle söylesin?

BAŞKAN – Efendim, Komisyon hukukunu korumam konusunda çok şey söylediniz, bunun üzerine yapamam bu işi.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç’in, yapılan değerlendirmeler için teşekkür ettiğine, katıldığı ve katılmadığı konulara ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Evet, öncelikle ben bütün arkadaşlarımızın, Komisyon üyelerimizin yapmış oldukları değerlendirmeleri için teşekkür ediyorum öncelikle.

Tabii, katıldıklarım var ama bir bölümüne de katılmadığımı hatta birtakım kullanılan ifadelerin de gerçekten incitici olduğunu da ifade etmek istiyorum. Plan Bütçe Komisyonunda bu konuşmaları yaparken çok daha ağır ifadelerle birbirimize konuları, meseleleri ortaya koymuşuzdur, birbirimize ifade etmişizdir ama incitici olmaktan da her zaman kaçınmışızdır.

Ben inanıyorum ki, bir kere Sayın Paylan’la başlamak istiyorum... Sayın Paylan, sizin Mecliste bir tane teklifiniz var komisyonlara sevk edilmiş, o da esas komisyon olarak Plan Bütçe Komisyonuna ve konusu da biliyorsunuz emeklilik hakkının elde edilmesinin şartlarından biri olan yaş koşulunun kaldırılarak erken emekliliğe ilişkin vermiş olduğunuz bir teklif Komisyonumuzda bekliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden bekliyor Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Bekliyor yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden peki, bekleten siz misiniz yoksa başkası mı?

BAŞKAN – Ben bekletiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bekletiyorsunuz. Gerekçesini öğrenebilir miyim?

BAŞKAN – Ben bekletiyorum, evet. Yani bekleyen onlarca teklif var şu an Komisyonumuza sevk edilmiş olan, belli bir öncelik içerisinde, değerlendirmeye bunları gündeme alıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamer Dağlı 13’ünde vermiş teklifi, 14’ünde gelmiş.

BAŞKAN – Doğru, doğru, tabii ki bu teklifler geldiğinde de belli bir değerlendirme içerisinde bunu yapıyoruz. Ağırlıklı olarak da zaten burada devletin işleyişi açısından önemli olduğunu gördüğümüz düzenlemelerin hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi ve vatandaşlarımızın beklentilerinin karşılanması noktasında gelen teklifleri biz bir değerlendirme içerisinde gündeme alıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öncelik veriyorsunuz.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

Şimdi, bunun içerisinde... Tabii ki yıllardır ki Sayın Kuşoğlu tecrübeli bir Komisyon üyesi, 2007’den beri Plan ve Bütçe Komisyonunun bir üyesi. Biliyor ki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yaşlı mıyım?

BAŞKAN – Yok, pardon, 2011’den beri -2007 dedim, özür diliyorum- 2011. Siz benden gençsiniz, ben 2007’den beri buradayım.

Biliyorum ki biz çok net bir biçimde Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma şekilleri, denetim süreçlerinin nasıl olması gerekliliği, bununla ilgili mutlak surette İç Tüzük’te yapılacak bir değişiklik ihtiyacı ve mutlak surette gene Plan Bütçe Komisyonunun altında kurulması gereken bir daimi kesin hesap alt komisyonunun oluşması gibi konuları defaatle bütün gruplara, bütün gruplarımızın grup başkan vekillerine bunların hepsini ilettik ve bununla ilgili olarak da yakın zamanda Sayın Kuşoğlu’nun da İç Tüzük çalışmalarına ilişkin olarak Meclis Başkanlığına yazmış olduğu bir yazı da mevcut; değil mi Sayın Kuşoğlu, doğru bilgi. Ve bu İç Tüzük çalışması yapılırken de maalesef, gerçekten, Meclis çatısı altında, bu konuda, gerçekten komisyonların, Genel Kurulun çalışma ve idamesi konusunda tecrübeli olan arkadaşlarımızdan, hiçbir grup, kendi arkadaşlarından faydalanıp da “Ya bunu nasıl yapalım?” diye sormamışlardır. Bu bizim grup için de böyle olmuştur, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu için de öyle olmuştur, İYİ PARTİ ya da HDP ya da Milliyetçi Hareket Partisi açısından da aynı şekilde olmuştur. Ve en son İç Tüzük değişikliğinde bütün siyasi partiler belli bir mutabakat içerisinde geldiler, geçirdiler. Burada ben inanıyorum ki önümüzdeki süreçte bu süratli bir şekilde halledilecektir.

Sayın Bekaroğlu’nun söylemiş olduğu konu bambaşka bir konu yani tekliflerin yapılma usul ve esasları. Tabii ki siz durup dururken ben bir teklif yapayım değil yani burada iki şeye bakarsınız. Bir, hakikaten toplumun beklentileri doğrultusunda birtakım düzenlemelerin hayata geçirilmesi noktasında bir hazırlık yaparsınız. Bununla ilgili olarak Meclis bürokrasisinden destek alabilirsiniz, kendi danışmanlarınızdan ya da parti grubunuzun danışmanlarından destek alabilirsiniz ya da bürokrasiden destek alabilirsiniz. Onun dışında gene, yeni sistem itibarıyla sanki ilk defa bir şey oluyormuş gibi bir şey. Bu Komisyon kurulduğundan beri, bugüne kadar, yani sadece AK PARTİ döneminden söylemiyorum, Komisyon oluştuğu günden bugüne kadar baktığınızda bu Komisyonunda ele alınan, görüşülen kanunların yüzde 95’inin hükümet tarafından gönderilen tasarılar, yüzde 5’inin de milletvekillerinden gelen teklif ama tamamının da iktidar partisi milletvekillerinin imzalamış olduğu teklifler olduğunu görüyoruz. Bunu geçen dönem Sayın Zekeriya Temizel çok güzel ifade etmişti Komisyonumuzun ilk toplantısında, burada geçici başkanlık yaptığında; Başkanlık Divanını seçeceğimiz toplantıda yapmış olduğumuz görüşmede şunu söyledi, dedi ki: “Biz biliyoruz, Plan Bütçe Komisyonu hüviyeti itibarıyla Meclisin bir organı gibi görünmesine rağmen bir iktidar Komisyonudur.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu geçti, Anayasa değişti.

BAŞKAN – Müsaade edin, bu son derece doğru.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Doğru bir tespit.

BAŞKAN – Efendim?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Doğru bir tespit, hâlâ daha öyle.

BAŞKAN – Evet, tabii, ben de onu söylüyorum zaten ben de farklı bir şey söylemiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anayasa değişikliği oldu.

BAŞKAN – Ama, müsaade ederseniz, daha demokratik bir yasama süreci ve yürütmeden bağımsız bir yasama sürecinin oluşturulması adına da bir adım atılmıştır ve bu adım da yapılmış olan Anayasa değişikliğiyle gerçekleştirilmiş ve Anayasa’da yazılı olan Plan Bütçe Komisyonunun en az 40 üyeden oluşacağı, en az 25 tanesinin iktidar partisinden oluşacağı gibi hükümler ortadan kaldırılmıştır çünkü artık bir iktidar partisi mantığı da ortadan kalktı. Ne diyoruz? Birinci, ikinci... Yani iktidar muhalefet de yok şu an ve yeni sistemde 30 üyeden oluşuyor. Onu da Sayın Tatlıoğlu burada olsaydı tartışmaya açardı, “Niye 30? 28 olsaydı böyle olurdu, 32 olsaydı böyle olurdu, bu 33 olmuş olsaydı bu sefer AK PARTİ burada 1’inci parti olarak, burada işte 15 değil de daha azını alırdı.” gibi tartışmaları yapardı ki bunların hepsini de yaptık. Ama bir şeyi kabul edeceksiniz, artık yeni seçim sistemine baktığınızda burada mutlak surette bir partili cumhurbaşkanı olur ya da olmaz ama mutlak surette Sayın Cumhurbaşkanıyla aynı partiden gelen ya da aynı paralelde düşünen bir Komisyon çoğunluğunun oluşup oluşmayacağının hiçbir garantisi yoktur yeni sistemde ve bu da yasamanın çok daha elinin güçlendiği bir yapıyı da doğuruyor. Ama bunun için çalışacağız, tabii ki Meclisin... İşte biz Komisyonumuzda çalışıyoruz, şu an 17 uzmanımız oldu, 6 yeni uzman yardımcımız var yani 7-8 arkadaşımız katıldı, biz bu sayıyı daha da güçlendiriyoruz. Komisyonumuzun yasama kapasitesini daha da güçlendirme gayreti içerisindeyiz. Bütün bu komisyonların içerisinde, belki Meclisin bütün ihtisas komisyonları içerisinde yasama teknikleri noktasında bilgi açısından en güçlü komisyon olduğuna da ifade etmek istiyorum burada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle olması lazım.

BAŞKAN – Öyle, zaten öyle ve önümüzdeki süreçte belki yapılacak İç Tüzük düzenlemesinde ben sizden bir adım öteye gidiyorum, onu da söyleyeyim. Diğer ihtisas komisyonlarının daha etkin ve yoğun biçimde çalışabilecekleri bir sistemin ve bir yapının kurulması gerekliliğini de düşünüyorum. Yani burada ister esas komisyon olarak görün ister tali komisyon olarak görün ama belli bir süreç içerisinde bunlar olacak.

Ben genelde hep istişareyle meseleleri sürdürüyorum, bu gündeme alınması, gününün belirlenmesi yani işte perşembeydi, cumaya alınması, oradan cumartesiye çekilmesi, oradan salı gününe kadar getirilmesi ya da benim size telefon açmam, bir bilgilendirme yapıyor olmam bizim önümüzde bekleyen... Bir kere şunu söyleyeyim, Varlık Fonu’yla ilgili denetim raporunu görüşmedik değil; hayır, Varlık Fonu’yla ilgili denetim raporunun biz görüşmelerine başladık ama ondan sonra...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulde kaldık.

BAŞKAN – Usulde kaldık ve ondan sonra üstünde duracağız. Ve bununla ilgili olarak da nisan ayın da yani bu da Varlık Fonu’yla alakalı değil, onlar hazırlardı normalde gelmeye fakat kendi programımız sebebiyle biz bunu nisanda yapalım dedik. Arkasından, Merkez Bankasıyla biz 14’ü için şey yapmıştık fakat Merkez Bankasının gene bir yurt dışı programıyla çakıştığı için, bir başka program yapamadığımız için de o zaman bunu da nisana atalım dedik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Seçimde torbadan kaç puan bekliyorsunuz öne aldığınıza göre?

BAŞKAN – Geleceğim, geleceğim oraya da müsaade ederseniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ona cevap verecektiniz.

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim tabii ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Seçimde kaç puan bekliyorsunuz?

BAŞKAN - Sayıştay Başkanı hatta bugün dahi aradı, dediğim gibi, onlar bir an önce gelmek ve buradaki görüşmeleri yapmak istiyorlar. TÜİK’le görüşmedik ama onları da çağıracağız.

Biz yasama süreçlerinde eğer... Mesela, biraz sonra büyük ihtimalle grup olarak önerge vereceksiniz. Zannediyorum önergelerinizden bir tanesi de 3600’le ilgilidir. Verecek misiniz? Mutlaka verirsiniz. Yaptınız mı Emine Hanım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapıyoruz, hemen hazırlıyoruz.

BAŞKAN – Geldi galiba, gelmedi mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz hatırlattıktan sonra hemen yapıyoruz.

BAŞKAN - Yok, yok vermişsiniz, gelmiş.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Biz hep hazırlıklyız.

BAŞKAN - Niye veriyorsunuz yani burada bu önergeyi vererek ne kadarlık bir oy değiştireceğinizi düşünüyorsunuz Sayın Kuşoğlu?

CAVİT ARI (Antalya) – Vatandaşın sorununu çözmek için verdik, merak etmeyin, sizin gibi değil.

BAŞKAN – Ya, ya arkadaşlar...

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Başkan, kötü gol atıyorsun ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Ne golü ya, ne golü?

BAŞKAN – Estağfurullah, ben, öyle bir şey yapmıyorum.

Ayrıca, müsaade ederseniz, ben tarafsız olarak da...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan tarafsız, Başkan tarafsız!

BAŞKAN – Çok teşekkürler. Ben de onu söylüyorum, tarafsız olarak söylüyorum zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz 5 puan bekliyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayırlı uğurlu olsun size, hayırlı uğurlu olsun ama bizim böyle bir beklentimiz yok. Biz Plan ve Bütçe Komisyonu olarak da böyle bir değerlendirme yapmıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kabul edin, paylaşalım 2,5; 2,5!

BAŞKAN - Ama eğer istiyorsanız şunu yapabiliriz: İşte, yani gelir testine dâhil edildiği için emeklilik ikramiyeleri, birtakım evde bakım paraları ya da engellilere ödenen maaşlarda kesintiler olmuş. E, vatandaşımızın kesilsin yani bu mağduriyetler devam etsin, bu acil düzenlemeyi yapmayalım istiyorsanız. Böyle mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden bu hâle getirdiniz?

BAŞKAN – Böyle mi söylüyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz mi yapmıştınız daha önce?

BAŞKAN - Beraber yapmıştık bunu ama... Ben yaptım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben itiraz etmişim “Bu yanlış yapıyor.” diye.

BAŞKAN – Ama yok, gelir testine ilişkin kayıtlarda hiçbir şeyiniz yok, bir itirazınız yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var, tam tersine...

BAŞKAN - Gelir testine ilişkin göremedim ben.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerçekten çıkarırım hepsini.

BAŞKAN – Çıkartın, çıkartın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerçekten çıkarırım hepsini.

BAŞKAN – Çıkartın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Gelir testini kaldıralım, yapamazsınız.” demiştim. Çok iyi bildiğim bir konudur o.

BAŞKAN – Evet.

Bu arada, Plan ve Bütçe Komisyonunda bekleyen toplam teklif sayısını da ben size takdim edeyim: 599 tane, 1 tanesi de sizin yani sizin dışınızda 598 tane daha teklif var portföyde bekleyen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, neden gündeme alınmıyor?

BAŞKAN - Bundan sonra daha yoğun çalışacağız, her gün –cumartesi, pazar dâhil- toplantıya çağıracağım Komisyonu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İstatistiki olarak alabilir miyiz?

BAŞKAN – Liste var, ben size liste hâlinde dağıtayıml bunları.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bekleyen teklifleri istatistiki olarak alabilir miyiz?

BAŞKAN - Tabii, tabii. Nasıl bir istatistik içerisinde istiyorsunuz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kimlerin teklifi?

BAŞKAN – Hepsi var burada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Konuları...

BAŞKAN - Tabii, tabii, hepsi var.

Bu arada, az önce birleştirmeye ilgili söylediğinizi de ifade edeyim: Sistematik olarak, yapılandırma sistemleri çok farklı, orada bir af söz konusu. Bir de biz bu birleştirmelerde aynı mevzuata ilişkin yapılan düzenlemeleri ele alıyoruz. Bu teklifte, şu an gündemimizde olan teklifte 6854 sayılı Yasa’da bir düzenleme var. Verilmiş olan, İlhami Bey’in vermiş olduğu teklif 4876’da bir değişiklik öngörüyor. O yüzden, o birleştirmeyi de yapamayacağımızı ifade etmek istiyorum. Saygı duyuyorum ama bir tek şeyi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, görüşmede dikkate alınması lazım, belki daha doğru bir düzenleme yaparız orada.

BAŞKAN – Bir tek şeyi sadece vurgulamak istiyorum Sayın Kuşoğlu: Hiçbir şekilde, biz Plan ve Bütçe Komisyonu olarak -teknik bir komisyonuz- verilmiş tekliflerin siyasi sonuçlarını değil, vatandaşımız ve devletimiz için doğuracağı önemli pozitif etkileri değerlendirerek bu düzenlemeleri yapıyoruz diyor, teşekkür ediyor ve bu usul tartışmasını sonlandırıyorum.

Sayın Dağlı, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açmıyorum efendim, açmıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama biz hep söz almak istiyoruz.

BAŞKAN – Size söz vereceğim diyorum, siz söz isteyince “mouse” da çalışmaz hâle geliyor.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi, İç Tüzük’e göre usul tartışması açmama yetkiniz yok; mesela bunu tespit edelim.

BAŞKAN – Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Nereden var? Bize İç Tüzük’te bir madde gösterin ki...

BAŞKAN – Açın İç Tüzük’ü arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - ...bir başkan, bir grup iç tüzük tartışması açtığında...

BAŞKAN - Takdirdir bu, takdir. Müsaade edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hayır, hayır, değil.

BAŞKAN - Müsaade edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - “Açar” diyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır “açar” diyor. Bakın, çok iyi...

BAŞKAN – Arkadaşlar, İç Tüzük yani usul tartışması... 10 tane arkadaşımız sırayla, bakın, Sayın Kuşoğlu 1, siz 2, bir daha alıyorsunuz 3 -çift sayıyorum sizi- Sayın Yılmaz 4, Sayın Öztürk, Sayın Kalaycı, Sayın Emecan, Sayın Bekaroğlu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ama bakın, siz benim sözüme dediniz ki...

BAŞKAN – Yapmayın!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, ilk sözü ben aldım, 2’nci sözü ben aldım ve dediniz ki: “Ben usul tartışması açmanızı istiyorum...”

BAŞKAN – Peki, açtım usul tartışması, açtım, açtım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika...

“Açmanızı istiyorum.” dedim.

BAŞKAN – Açtım, söz verdim size.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır ama bitireyim.

BAŞKAN – Hayır, farklı ne söyleyeceksiniz; merak ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hele bir gerekçesi...

BAŞKAN – Arkadaşlar, usul tartışmasını açtım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hele bir gerekçesini söyleyin, ona göre.

BAŞKAN – Açtım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki tane lehte, iki tane aleyhte İç Tüzük’e göre söz vermiş olmanız gerekiyor.

BAŞKAN – Açtım. Yok, ben, o ikiye, dördü de kaldırıyorum, sınırsız ve usul tartışmasını açtım.

Buyurun, söz sizde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Neyle ilgili açtınız Sayın Başkanım, söyleyin?

BAŞKAN – Hayda!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Elli tane şey söyledik, siz söyleyin, hangisiyle ilgili açtınız?

BAŞKAN – Söylediklerinizin tamamıyla ilgili açtım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çalışma usulleriyle ilgili, öyle mi?

BAŞKAN – Herhâlde yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çalışma usulümüzle ilgili usul tartışması açtınız, tamam.

BAŞKAN – Açtım.

Buyurun.

Sizi mi kıracağım.

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usulü hakkında görüşmeler

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, ben de yaklaşık dört yılı aşkın süredir, dört yıldır Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim.

BAŞKAN – Ben “tecrübesizsiniz” demedim size

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Şunu söyleyeceğim: Ve her seferinde, Sayın Başkan, bu şikâyetlerle karşınıza geldik ve her seferinde “Bu usul tartışmasını açıp...

BAŞKAN – Açtım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - ...bu ciddiyetsizliğe son verin.” dedim.

BAŞKAN – Bakın “ciddiyetsizlik” falan dersiniz kabul etmem bunu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ortada bir ciddiyetsizlik...

BAŞKAN – Hayır, bu, sizin şahsi, kişisel değerlendirmeniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben değerlendiriyorum tabii ki ya.

BAŞKAN – O, sizin değerlendirmeniz ama değerlendirme yaparken “ciddiyetsizlik” şekliyle bu değerlendirmeyi yapamazsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapabilirim.

BAŞKAN – Ben de sizi ciddi olmaya davet ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ben ciddiyetsiz buluyorum.

BAŞKAN – Ben de sizi ciddi olmaya davet ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dört yıldır yapılan çalışmayı son derece ciddiyetsiz buluyorum ve her seferinde şunu söyledik Sayın Başkan: Eğer ki bir teklifin sonuç olarak Sayın Tamer Dağlı tarafından getirilmediğini biliyorsak, Sayın Bakanlar dışarıda “Biz Meclisten şunu geçirdik, şunu geçireceğiz.” “Şu teklifi gönderdik, bu böyle geçecek.” hatta “Göndermeden ikinci toplantısını yaptık.” diye eğer ki bazı açıklamalar yapıyorsa bu, Meclise yapılmış bir hakarettir.

BAŞKAN – O konunun ne olduğunu bildiğiniz hâlde farklı şey vurguluyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - İkinci konu: Bakın, gelen tekliflerle, Sayın Başkan, hep dedik ki...

BAŞKAN – Oradaki şey ne? Fiyat İstikrar Fonu ile Fiyat İstikrar ve Kalkınma Fonu arasındaki farkı, bir takdim tehiri siz kendi kendinize zorluyorsunuz ama buradan eklemek çıkmaz.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, katılımcılar farklı Sayın Başkan, yeni hazırunu biliyorsunuz, orada katılımcılar farklı, eski komisyon çok farklı, yenisi çok farklı. Bunu siz de biliyorsunuz yani yeni oluşturulan komisyonda çok farklı üyeler var, çalışma usul ve esasları farklı, bunu siz de biliyorsunuz.

Sayın Başkan, dört yıldır diyoruz ki diyelim ki bir teklif geldi, illa da Hükümet bastırıyor size “Hadi bunu çıkar, hadi bunu çıkar, bir an önce çıkar, haftaya çarşambaya çıkar.”

BAŞKAN – Hükümet bana niye bastırsın canım?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bastırıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet bana niye bastırsın?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Size bastırıyor.

BAŞKAN – Bana grup bastırır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yo, yo, size grup bastırıyor, Hükümet bastırıyor; her neyse.

Şimdi, sonuç olarak dedik ki, bakın, yeni dönemde, Sayın Başkan, dedik ki: “Ya, şu yasalar gelirse siz bir süzgeçten geçirin yani bu kadar değişik maddelerle ilgili olmasın.” Hadi bu az sayılı bir torba yasa ama hiç yoksa dedik ki... “Uzmanlar aldık.” dediniz. Bakın, kaç dediniz “17 uzman aldık.” mı dediniz?

BAŞKAN – Oldu sayımız dedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bakın, Sayın Tamer Dağlı 13’ünde vermiş teklifi, bugün ayın 19’u, bir hafta olmuş. Ya, bu kadar uzman aldıysanız, Allah’ınızı severseniz -milletin vergileriyle bu maaşlar ödeniyor- bir haftada şu 15 tane yasayla ilgili şöyle bir etki analizi çıkarttıramadınız mı Sayın Başkan, bir haftadır? Yani sonuç olarak bu kadar uzmana bu millet maaş veriyorsa şu 15 tane maddeyle ilgili...

BAŞKAN – Siz, işi gücü bıraktınız, kendi aldığınız maaşı bıraktınız da uzmanların aldığı maaşla mı uğraşıyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette. Benim aldığım maaşla, sizin aldığınız...

BAŞKAN – Anlamadım yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet “Uzmanları aldığı maaşla çalıştırmıyor musunuz?” diyorum.

BAŞKAN – Gayet güzel çalışıyor arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne çalıştırıyorsunuz ya? Bir teklif gelmiş, bununla ilgili etki analizi...

BAŞKAN – Etki analizini yapmak benim Komisyonun zorunluluğu mu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim yapacak?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim yapacak?

BAŞKAN – Teklif sahibi yapsın, getirsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah’ını seversen, nasıl yapsın? Torbayı kendisi yapmamış ki eline torba verilmiş ve getirmiş buraya.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, size söz vereceğim, size söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yapmamış kendisi, nasıl yapsın etki analizini? Gidip bakanlık bakanlık gezecek mi kendisi “Ya, bunun etki analizi nedir?” diye.

Sayın Başkan, ciddiyete davet ediyorum sizi, lütfen.

BAŞKAN - Ben de sizi ciddi olmaya davet ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, uzmanları neden çalıştırmadınız, neden bir etki analizi raporu... Kim çıkaracak bunu? Bütün bunları tartışalım.

Diğer bir konu: Sayın Başkanım, burada mesela Komisyonumuza gelenler var, değil mi; kurumlar var, sivil toplum kuruluşları var. Bunlarla ilgili bakıyoruz, şimdi, burada, davetli listesinde kimler var, ilgili sivil toplum kuruluşları çağırıldı mı yani bütün sivil toplum kuruluşlarına yazı yazıldı mı, cevaplar geldi mi, ne zaman yazıldı bütün bu yazılar? Sivil toplum kuruluşlarının katkısından bahsediyoruz etkin yasama için. Onlardan rapor geldi mi? Neden ilgili alt komisyonlara, Sayın Başkan, ilgili alt komisyonlara bu yazılar yazılmadı? Bakın, hâlâ teklifimize...

BAŞKAN - Ayın 13'ünde size gönderildiğinde, aynı gün ilgili sivil toplum örgütlerine de gönderildi. Artı, bizim göndermediğimiz ama "Biz de katılmak istiyoruz." diyen bütün sivil toplum örgütlerinin talepleri de olumlu karşılandı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Hepsinin olumlu karşılandı, buradalar, biz onları da bir tanımak isteriz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar, sırayla kendilerini...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, değil, usul tartışması bitmedi.

Bütün bunlarla ilgili Sayın Başkan, daha etkin bir yasama yapmamız için ben usul tartışmasını, Sayın Cemal Vekilimizin söylediği gibi başka bir güne ertelemeyelim diyorum çünkü her seferinde "Başka zaman bakalım, başka zaman yapalım." dedik, yapmadık. Bugün yapmanızı talep ediyorum. Bu taleple de Sayın Başkan, bu usul tartışmasındaki talebin bu bütün çalışma usul ve esaslarını tartışacağımız ve bu çerçevede Meclis Başkanlığına bir teklif sunacağımız hâlde bir usul tartışmasının devamını ve bunu kabulünüzü arz ediyorum ve bugün ilk kez, bakın dört yıldır ilk kez bir torbayı geri çevirmeyi öneriyorum, bütün Komisyon arkadaşlarımıza. Bakın, bir kez geri çevirirsek, böyle, etki analizi yapılmamış bir torbayı geri çevirirsek inanın bir daha böyle torbayla karşı karşıya kalmayız. Gelin, bugün bu torbayı geri çevirelim diyorum arkadaşlar. Bir hafta sonra bir daha görüşelim. Bakın, Meclis çalışsın, bir hafta sonra etki analiziyle gelsin, milletin gerçekten ihtiyacı olan maddelerle gelsin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Çok acil maddeler var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bir hafta sonra görüşelim, bugün geri çevirelim arkadaşlar, bugün bu ciddiyetsizliğe bir cevap olalım diyorum. Sayın Başkan, bu anlamda da usul tartışmasının kabulünü arz ediyorum Komisyon arkadaşlarımızın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Efendim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Konuşma bitti, oylayacak mıyız?

BAŞKAN - Açtım, konuştunuz.

Başka söz talebi var mı? Yok.

Kararım değişmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oylayın Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, Sayın Dağlı, buyurun lütfen.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1579)

TAMER DAĞLI (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, ben de...

BAŞKAN - Sayın Dağlı, çok sataşma oldu şahsınızla ilgili bunlara cevap verebilirsiniz tabii.

TAMER DAĞLI (Adana) - Ben de Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerini, değerli bürokratları ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle tabii ki, Sayın Paylan şahsıma yönelerek direkt “torbacı” dedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmada bulundum.

TAMER DAĞLI (Adana) - Adana’da “torbacı” diye kumar oynatanlara ve kumarhane işletenlere söylenir. “Torbacı” diye böyle söylenir. Eğer bu manada diyorsanız, ben bunu size iade ediyorum.

BAŞKAN - Meclis jargonu farklı efendim.

TAMER DAĞLI (Adana) - Adana jargonuyla böyle. Ben Adanalıyım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burası Meclis.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, ama biz de milleti temsil ediyoruz, “torbacı” diyorsunuz, Adana’da bunu duyan insanlar der ki: “Bizim vekile...”

AYŞE KEŞİR (Düzce) – O, milletin vekili, Adana milletvekili, Adana’ya gidecek.

TAMER DAĞLI (Adana) - Evet, Adana’da seçmenin arasına gideceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - O zaman yasanın ismini değiştirelim.

BAŞKAN – Şimdi basın mensupları haber geçse “Sayın Paylan Sayın Dağlı’ya ‘torbacı’ dedi.” dese Adana’da ne anlayacaklar? Açık hakaret var.

TAMER DAĞLI (Adana) – O zaman ben bunu size iade ediyorum.

Onun dışında, tabii ki, Meclisin önümüzdeki haftaki çalışma programıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Siz getirdiniz, ben getirmedim ki, torbayı siz getirdiniz, şeker getirseydiniz şekerci olurdunuz, torba getirdiniz torbacı oldunuz, Allah Allah, bu kadar basit yani.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Milletin aklıyla dalga mı geçiyorsunuz ya! Milletin aklıyla dalga mı geçiyorsunuz Sayın Paylan, yapmayın ya!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Siz dalga geçiyorsunuz. Çok basit, torba yasa...

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Şeker getirse şekerci olacaktı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, şekerci olacak.

TAMER DAĞLI (Adana) - Sayın Bekaroğlu’na da teşekkür ediyorum, özellikle toplumun beklentilerinin olduğu maddelerin olduğunu kendisi de ifade etti. Siz de yani toplumun gerçekten beklentilerinin olduğu, küçük dokunuşlarının olduğu bu yasa teklifinin bugün için reddedilmesini istemenizi de tabii kamuoyuna bırakıyorum ben de.

Ayrıca, Sayın Mehmet Muş Grup Başkan Vekilimiz olarak tabii ki Meclisin önümüzdeki haftaki çalışma programıyla ilgili kendisine basın mensupları sordu, o da topluma faydalı olacak birtakım dokunuşlarla ilgili çalışmaların yapıldığını söyledi. Biz bu yasa teklifi hazırlanırken bütün hukukçularla, teknik elemanlarla, taraflarla mümkün olduğunca bir araya gelmeye de çalıştık.

Burada tabii ki Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin adının Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi olarak değiştirilmesini öngören 1’inci, 2’nci ve 12’nci maddeler var, o da dün itibarıyla Milli Eğitim Komisyonuna havale edildiği için uygun görürseniz Sayın Başkanım, ben o üç maddeyle ilgili bir açıklama yapmayacağım.

Diğer konulara gelince: Öncelikle tabii ki daha önceki bir yasal düzenlemeden dolayı yaklaşık 10 bin vatandaşımızı ilgilendiren bir konu var, 3’üncü madde, evde bakım yardımıyla ilgili. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu’nu ilgilendiriyor. “Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının üçte 2’sinden az olan -yani bugünkü asgari ücretin rakamıyla 1.219,35 TL’den- bakıma ihtiyacı olan engellilere resmî veya özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti ya da sosyal yardım yapılmak suretiyle evde bakımına destek verilmesi sağlanır.” diyor yasa. Fakat “...hane halkı gelir ölçütünü aşan gelir değişikliğinin tespiti hâlinde bu madde kapsamında yapılan ödemeler durdurulur ve değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.” Bizim 2018 yılında 5510 sayılı Kanun’un ek 18’inci maddesi uyarınca biliyorsunuz SGK tarafından başlatılan Ramazan ve Kurban Bayramı yardımları vardı, bu ikramiyelerin verilmesiyle birlikte bahsi geçen gelir şartının aşılması söz konusu olabilmektedir. Bu ikramiyelerin hane içinde kişi başına düşen gelir hesaplanmasına dâhil edilmemesi suretiyle bakıma ihtiyacı olan engellilerin mevcut yardım ve hizmetlerden faydalanmaya devam edebilmesi amaçlanmaktadır. Burada da gördüğünüz gibi bir etki analizi de yapılmıştır. İşte topluma etkisi bu.

4’üncü madde, yine bu düzenlemeden dolayı mağdur olan vatandaşlarımızı ilgilendiriyor. Maddeyle, evde bakım yardımı almaktayken SGK tarafından 2018 yılında ödenen Ramazan ve Kurban Bayramı ikramiyeleri nedeniyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir şartının aşılması hâlinde henüz bir tespit yapılmadığı için evde bakım yardımı kesilmeyenlerin yardımlarının kesilmeksizin ödemeye devam edilmesi, maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar tespiti yapılarak kesilmiş olanların yardımlarının kesildiği tarih itibarıyla tekrar başlatılarak kesilen döneme ilişkin yardım tutarlarının defaten kendilerine ödenmesi amaçlanmaktadır. Burada ikramiyeleri nedeniyle kesilen yardım sayısı 3.405, kesilme riski olan 7 bin, yaklaşık 10 bin vatandaşımızın durumu normale döndürülmüş oluyor.

Sayın Başkanım, 5’inci maddede geri kazanım katılım paylarıyla ilgili 2872 sayılı Çevre Kanunu’na ek 11’inci madde: “Geri kazanım, katılım payları ürününün piyasaya sürüldüğü tarihi takip eden ayın 15’ine kadar Bakanlığa beyan verilir ve beyanı takip eden ikinci ayın son gününe kadar Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına ödenir.” şeklindeydi. Burada sektörün talebi doğrultusunda aynı ayın son gününe kadar ödenmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sektör, daha önce ödenmesine dair...

TAMER DAĞLI (Adana) – Beyanname sürecini takip etmekte zorlanmamak adına. Çünkü KDV’de ve diğer beyannamelerde...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bana ulaşan bir yazı var, bunun ertelenmesini istiyorlar. Yani mükellefiyeti var, sektör bir an önce devlete borcumu ödeyeyim diyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tabii iki ay sonra, beyannameyi verdikten sonra iki aylık süreci muhasebe açısından takip etmekte zorlandığını ve aynı KDV’de olduğu gibi aynı ayın sürecinde ödenmesini...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sektörün bize söylediği tamamen bunun tersi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Tamer Bey, ne kadar birikmiş var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sektör temsilcileri burada mı Sayın Başkan?

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade eder misiniz. Tamer Bey bir bitirsin, sonra soru-cevap işleminde söz veririm size Sayın Paylan. Yani, ciddiyete davet ediyorum, yapmayın.

TAMER DAĞLI (Adana) – 6’ncı maddede ise 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun ek 11’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “beyanı takip eden ikinci ayın son gününe kadar” ibaresi “aynı ayın sonuna kadar” şeklinde değiştirilmişti. Düzenlemesi kapsamında değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin payların ödeme süresinin de değişikliğe uyumlu hâle getirilmesi ve ilk uygulama dönemi olduğu dikkate alınarak 2019 yılı ocak ve şubat ayına ilişkin beyanların mart ayına ilişkin beyanın yapılacağı 15 Nisan 2019 tarihine kadar, ödemelerin ise mart ayına ilişkin ödemenin yapılacağı 30 Nisan 2019 tarihine kadar yapılabilmesine imkân sağlanması için yapılan bir değişikliktir. Yani madde yürürlüğe girinceye kadarki süreçte ocak, şubat, mart aylarında sıkıntı olmaması adına bir istisna düşünülüyor.

7’nci maddede, sivil havacılık personeliyle ilgili can ve mal güvenliğinin korunmasına yönelik kurallara aykırı davranışları iddiasıyla haklarında soruşturma veya kovuşturma başlatılmış bulunan sivil havacılık personelinin yeterlilik belgelerini soruşturma veya kovuşturma sonuçlanıncaya kadar geri almaya Ulaştırma Bakanlığı yetkilidir, idari önlem olarak İçişleri Bakanlığına bildirim yapılır. Böylece, bakanlıklar arası koordinasyonun sağlanması amaçlanmaktadır. Özellikle FETÖ ve benzeri davalardan dolayı yargılanan personelle ilgili İçişleri Bakanlığının da bilgisinin olması hedeflenmiştir.

8’inci madde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mahkeme kararı olmadan mı bunu yapacaklar?

TAMER DAĞLI (Adana) - Hakkında soruşturma varsa bunu İçişleri Bakanlığında bildirecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonlandıracak baştan...

TAMER DAĞLI (Adana) – Yok, soruşturma ve kovuşturmayı bildiriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kovuşturmayı bildiriyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sorun sadece bu sektörde mi var? Sadece bir sektör için özel düzenleme yapıyorsunuz. Genel olarak bütün sektörler için yapsanız daha doğru değil mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Tabii, sivil havacılık uluslararası bir alan, burada ortaya çıkacak güvenliğin zafiyetlerinin yankısı daha büyük olur.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başka sektörlerde de var aynıısı.

BAŞKAN – Onlarda bildirim yapıyor demek ki sadece bu ihtiyaç olduğuna göre.

Buyurun, devam edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir bilgi alalım, o kuruluşlar yapıyor mu? Siz biliyor musunuz Sayın Başkan?

TAMER DAĞLI (Adana) – Ulaştırma Bakanlığı sadece bunların eğitimleriyle ve geliştirilmesiyle ilgileniyor, bunların diğer hukuki, güvenlikle alakalı sorunlarıyla ilgilenmiyor. Dolayısıyla, İçişleri Bakanlığı da işin içine katılıyor böylece.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başka sektörlerin riski yok yani.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bilemem.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nereden, nasıl bilsin başka sektörü?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kanun teklifinin sahibi değil mi? Kanunun sahibi demek ki çalışmış, incelemiş, getirmiş, bürokrasiyle birlikte böyle bir sonuca gelmiş.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Daha ne olsun?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bilmesi lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başka sektörleri nereden bilsin ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama çalışması lazım değil mi?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz de başka sektörleri çalışın, getirin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz niye çalışalım? Teklifi kendisi getirmiş.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kanun teklifinin sahibi değil mi Beyefendi? Bunu bilmek zorunda değil mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Şu anda, özellikle bu son yaşanan olaylardan dolayı tecrübeli pilot ve teknisyen konusunda ciddi eksiklikler var. Bu çerçevede, özellikle bu açığı gidermek için zaman zaman da sözleşmeli personel alımları yapılıyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sivil havacılık diyorsunuz sadece, Türk ordusunda Hava Kuvvetlerinde de olabilir böyle bir şey, mesele sivil havacılık değil sadece.

TAMER DAĞLI (Adana) - 8'inci maddede Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınlarda vergi muafiyeti vardı mevcut durumda 26/3/1985 tarihli 3174/1 sayılı Yasa'yla yani Bakanlığın yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınlarda muafiyet uygulaması vardı, şimdi ise kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların katma değer vergisinden istisna edilmesi ve ayrıca maddede uygulanan istisna had sınırının bu istisna uygulamasından geçerli olmaması amaçlanmaktadır.

Burada...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her kademede mi bu? Yani yayıncının mürekkep alırken başlıyor, okuyucuya gidene kadar mı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yok, sadece kitap, basılı yayın, ürün.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kâğıtta yok yani.

TAMER DAĞLI (Adana) - Satarken, kitabın satışında. Mesela, önceden de 100 TL'nin üzerinde kitap satışlarında KDV istisnası vardı ama 20 liralık bir kitap alındığında uygulanamıyordu. Şimdi, mesela 100 liranın altında herhangi bir satışta da KDV'den muaf olacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yayıncı dağıtıcıya satarken, her aşamada...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şu anda 500 milyon TL'lik KDV iadesi var yayıncılık sektörünün Türkiye Yayıncılar Birliğinin rakamlarına göre.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tabii bunun istisnası da küçükleri muzır yayınlardan korumak yani poşetlenerek satılan kitaplar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her şey internette var ya.

TAMER DAĞLI (Adana) – Yani, dijital ortamda KDV istisnası yok tabii.

9'uncu maddede...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sonuçta KDV’nin mükellefi son tahlilde nihai tüketici olduğu için, nihai tüketici de basılı kitaptan muaf olduğuna göre dolayısıyla, aradaki üretim kademelerindeki KDV’nin üretenin üzerinde kalması durumu söz konusu. Dolayısıyla, onlar “Biz, bu KDV’nin mükellefiyetinden nasıl kurtulabiliriz?” diyorlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E-kitap dâhil mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yok yani internet üzerinden ve şey üzerinden, onlar dâhil değil, basılı özellikle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalnızca basılı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Basılı, evet.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yasanın diğer maddeleriyle de çelişkili, orada çevreyle ilgili düzenlemeler var, bu durumda e-kitaptan da yüzde 18’in kalkması lazım çünkü asıl çevreci olan orası.

TAMER DAĞLI (Adana) – Onu önerirsiniz Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

Madde 9’la 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu’na ekli 4 sayılı listede yer alan gümrük tarife istatistik pozisyonu numaralı malların yani bunlar cep telefonları ile diğer alıcısı bulunan verici portatif telsiz telefon cihazlarının özel tüketim vergisi oranlarının yüzde 50’ye kadar artırılabilmesi ve oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının maddede yer alan sınırlar dahilinde belirlenmesine imkân vermesi amaçlanmaktadır. Burada amaç, yerli imalatçıları koruyup ithalatı kısıtlamaktır. Mevcutta, zaten Sayın Cumhurbaşkanının bu cep telefonlarında vergiyi sıfıra kadar indirme veya yüzde 25’te tutma yetkisi vardır, şu anki mevcut yasaya göre. Burada, Cumhurbaşkanı topluca veya ayrı ayrı olmak üzere 4 sayılı listedeki mallar için belirlenen oranları sıfıra kadar indirmeye gümrük tarife, istatistik pozisyonu numaralı mallar için yüzde 50’ye kadar, diğer mallar için yüzde 25’e kadar artırmaya, gümrük tarife istatistik pozisyonlu mallar için belirlenen oranlara esas ÖTV matrahlarının alt ve üst sınırlarını dörtte 1’ine kadar indirmeye, 4 katına kadar artırmaya imkân vermektedir.

Madde 10, özel tüketim vergisinin matrahıyla ilgilidir yani cep telefonlarıyla ilgili ÖTV matrahı 3 dilime ayrılmıştır, 1.200 TL’yi aşmayanlar, 1.200 TL’yi aşıp 2.400 TL’yi aşmayanlar ve diğerleri; bunlarda şu andaki mevcut ÖTV oranı zaten yüzde 25’tir.

Madde 11 petrole alakalı bir konu. Serbest kullanıcılar, yıllık tüketimi 5 bin ton üzerinde motorin, fuel oil veya kalorifer yakıtı tüketimi olan ve doğrudan dağıtıcı lisansı sahiplerinden ikmal yapabilme özelliğine sahip olan tüketici grubudur. Burada, serbest kullanıcı pozisyonunda Türkiye’de 5 firma vardır, Devlet Su İşleri, EÜAŞ, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Devlet Demiryolları ve bir tane de özel şirket Uni-Mar, bunlar serbest kullanıcılar. Bu kapsamda büyük miktarda tüketimi olan belediye otobüs işletmeleri, elektrik santralleri gibi tesislerin daha ucuza akaryakıt temin edebilmeleri mümkün olabilmektedir. Bununla birlikte, meri mevzuatta tüketimi 20 bin tonun üzerinde olan serbest kullanıcıların ulusal petrol stoku tutma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu durum, özellikle stok ve işletme maliyetlerinin ciddi oranda artmasına ve serbest kullanıcı olmanın getirdiği iskontolu akaryakıt temin avantajının ortadan kalkmasına neden olmaktadır. Maddeyle bu durumun önüne geçilebilmesi amacıyla serbest kullanıcı lisansı sahiplerinin ulusal petrol stok yükümlülüğünün kaldırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda yer alan lisans sahibi sayısının sınırlı olması ve tutulan miktarın düşük olması nedeniyle ülkemizin ulusal stok miktarında kayda değer bir azalmaya neden olunmayacaktır. Bu firmaların toplam mevcut stokları 11.440 ton olup, bizim toplam stok yükümlülüğümüz 11 milyon 95 bin ton olduğunda binde 1 gibi çok cüzi bir rakam olduğu gözükmektedir. Burada, ekstra ciddi bir maliyet doğmaması adına bir düzenleme düşünülmektedir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden getirdiniz bunu? Gerekçeyi okudunuz, gerekçeyi anlamamışım, yine anlamadım.

TAMER DAĞLI (Adana) - Şimdi, stok bulundurma zorunluluğundan muaf tutmak amacıyla bu 5 firmayı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu firmalara maliyet avantajı sağlayacaksınız.

TAMER DAĞLI (Adana) – Zaten var yani şu anda bunlar serbest kullanıcı pozisyonunda. Bunlar 5 bin tonun üzerinde kullanıyorlar ama 20 bin ton sınırını zaman zaman aşıyorlar, aştıkları zaman stok bulundurma zorunluluğuna girmemeleri amaçlanıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu 5 firmaya özel?

TAMER DAĞLI (Adana) – Zaten DSİ, EÜAŞ, Devlet Demiryolları yani kamunun şeyleri ve burada...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “1 tane özel şirket” denmesi lazım.

TAMER DAĞLI (Adana) – Toplamda 36 adet serbest kullanıcı var, aşan 5 tane.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama özel bir firma da var orada.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bir tane de “Uni-Mar” diye bir firma var, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ona niye bu avantajı sağlıyoruz? Hayır, kamuyu anladım da...

TAMER DAĞLI (Adana) – Kamudan o da faydalaniyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hazarda ve seferde, Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu bir akaryakıt stoku olması lazım. Bu stoku tutanların bir kısmı da sizin sözünü ettiğiniz kuruluşlar. Onlar o stoku tutuyor diye...

TAMER DAĞLI (Adana) – Bunlar stok bulundurma zorunluluğunda değil ama şu an.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İşte, varmış, kaldırılıyorsunuz şu anda.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, şu an değil, o riske girmemeleri için uyguluyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, yasa öyle değil; şu anda varmış, bunu kaldırılıyorsunuz ve bunun bir finansman maliyeti var. Bu finansman maliyeti bunlara ilave yük getirdiği için bunları finansman maliyetinden, yükünden kurtarıyorsunuz, aynı anda da bunların tutmak zorunda oldukları...

TAMER DAĞLI (Adana) – Şu an bunların tuttuğu 11.440 ton zaten.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Neyse... Uluslararası stoku dışarı çıkarılıyorsunuz dolayısıyla Türkiye’nin hazarda ve seferde ihtiyaç duyduğu akaryakıt stokunu o kadar azaltılıyorsunuz. Siz diyorsunuz ki: “Azalıyor.” Nasıl azalıyor, orasını anlayamadım.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bizim stok bulundurma yükümlülüğümüz 11 milyon 95 bin ton, bu firmaların tamamının şeyi 11 bin ton; binde 1. Ya, toplam rakam içerisinde herhangi bir ağırlığı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Özel şirkete neden bu avantajı veriyorsunuz, onu anlamadım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, hayır, dediğiniz gibi değil, bu şeyi ya açıklamadınız veya da... Bizim, burada, bu maddeden okuduğumuz, Türkiye’nin hazarda ve seferde ihtiyaç duyduğu, hazır bulundurması gereken bir stok var. Bu stoku tutanların bir kısmı işte belediyeler, otobüs işletmeleri ve saydığınız kuruluşlar. Fakat onlar bunu tutarken bir finansman maliyeti var, beş yıllık, beş aylık, on aylık stoku alıyor, baştan peşin para ödüyor dolayısıyla beş ay o stoku idame ettirmek

için harcadığı paranın faizi vesairesi var, o buna finansman yükü getiriyor. Onu bu yükten kurtarmak için muaf tutuyorsunuz ve stoktan da saymıyorsunuz. “Stok o kadar azalıyor.” diyor. Bunu nasıl telafi edeceksiniz?

TAMER DAĞLI (Adana) – Şimdi, zaten toplam 36 tane lisans verilmiş bu durumda firma var. Bunlardan, serbest kullanıcılardan sadece 5 tanesi yani az önce bahsettiğim firmalar, 20 bin tonun üzerinde tüketimden dolayı ulusal petrol stoku yükümlüsü pozisyonuna düşüyor. Biz, bu rakam, binde 1, toplamı etkilemediği için maliyetlerini artırmamak adına böyle bir düzenleme getiriyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Diyorsunuz ki siz: “100 tonsa 98 ton olsun, 2 tonu tolere edelim.” Dolayısıyla...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Benim anladığım kadarıyla bu 5 şirkete bir maliyet avantajı sağlamış oluyorsunuz çünkü finansman maliyetinden kurtuluyorlar, stok tutmamak...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O doğru, evet. Bir o var, bir de stoktan düşüyor onu.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ama stoku etkilemiyor, binde 1.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Stoku etkiler veya etkilemez, o konu şimdi bir tarafa ama “Bu maliyet avantajını niye yaratıyorsunuz?” sorusunun cevabını istiyoruz.

BAŞKAN – Ya “Çıkış noktanız nedir?” diye soruyorlar Sayın Dağlı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani “4 tane kamu kuruluşu” dediniz ama burada bir de özel kuruluş var. Kamu kuruluşu gerekçeniz ne? “Bunlar zaten kamu kuruluşu” dediniz. Değil ama, bir tanesi özel. Gerekçeniz nedir yani? Hani, bir tane de özel sektör şirketine avantaj sağlıyorsunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani belediyeler buradaki bu finansman maliyetini azalttıkları için, örneğin, otobüs biletlerinde indirimine mi gidecekler, metro fiyatları ucuzlayacak mı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet, maliyetini düşürecek belediyeler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, kamuyu anladık Sayın Tamer Bey. Özel sektöre niye bu avantajı veriyorsunuz? Yani 1 tane şirkete... Bütüne, genele teşmil etmiyorsunuz, 1 şirkete özel...

TAMER DAĞLI (Adana) – Zaten 1 tane firma var. Şöyle söyleyeyim: Özel bir şey değil o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama gerekçede “kamu” şeklinde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kamuya avantaj sağlıyorsa özel de faydalansın. Niye bu kadar karşı çıkıyorsunuz? Özel sektör de faydalansın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Kamuya avantaj sağlarken bir tane de özel sektörde, o, faaliyette bulunduğu için dâhil oluyor yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “36 tane firma var burada.” dediniz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Onların şeyi yok, serbest kullanıcı pozisyonunda şey değil, 5 bin ton sınırında sıkıntısı yok.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İstanbul İETT bu finansman maliyetinden kurtulunca otobüs biletleri...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şirkete özel yasa yapmayın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şirkete özel değil ya o, tamamen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şirkete özel yasa çıkmaz yani buradan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şirkete özel çıkar mı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Burada amaç, kamuyu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir devlet bir şirkete özel yasa çıkarmaz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ya, şirkete özel değil ki bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani devlet... Bir cepten bir cebe gidiyor, bunun bir şeyi yok...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl bir cepten bir cebe?

TAMER DAĞLI (Adana) – DSİ...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama özel sektöre...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne alakası var ya? Stok maliyetini düşürüyorlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, cepten cebe giden bir şey yok. Niye konuyu başka yöne değiştirdin, saptırdın? Burada sadece stok bulundurma yükümlülüğüne ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Ne cebi, sen de... Aklın cepte...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O cümle bile doğru değil.

BAŞKAN – Hangisi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani “A” cebinden “B” cebine geçiyorsa...

BAŞKAN – Yanlış mı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Öyle bir şey yok ki zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey yok.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, bir dakika... Böyle bir şey olsa bile doğru değil, kaynakların etkin kullanılmamasından doğru değil.

BAŞKAN – Bak, öğrendin mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Öğrendik.

BAŞKAN – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama özel sektöre avantaj sağladığı zaman da yanlış.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben arkadaşları desteklerim ayrı ama sizi desteklemiyorum, onu söyleyeyim yani.

BAŞKAN – Olur mu Sayın Yılmaz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özel sektör de Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumu ya, faydalansın, ne var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bir tane şirkete özel yasa çıkar mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir tane şirket bunu açmış, tek şirket bunu açmış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz, Turkcell’e özel bir yasa çıkarabilir misiniz? Şimdi de sektöre özel çıkarıyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Sayın Paylan, siz, bugün, buraya, tamamen provokatif bir amaçla oturmuş gibisiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bizi ikna edin de biz de...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, hepiniz güldünüz, Allah’ımızı severseniz ya. Hepsiniz o anda güldünüz.

BAŞKAN – Size mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neye güldük ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bana değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Niye güldük?

BAŞKAN – Yok canım, niye gülelim.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ya, Sayın Paylan, bu kaçınıcı oldu, etik değil yaptığınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama güldüler.

TAMER DAĞLI (Adana) – Buranın saygınlığından bahsediyorsunuz, sürekli saygısızlık yapıyorsunuz yani hoş değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hiç saygısızlık yapmıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hoş değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teklif getirmişsiniz, sorularımıza cevap arıyoruz ya, anlamaya çalışıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hakaret etmeden de sorabilirsiniz yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlamaya çalışıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlıyoruz, neyi anlamıyoruz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlamaya çalışıyoruz.

KANİ BEKO (İzmir) – Şimdi, burada konuyu sulandırmaya hiç gerek yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sulandıran sizsiniz ya.

KANİ BEKO (İzmir) – Şimdi, sorulan soru çok net, diyor ki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kim sulandırıyor? Nasıl sulandırmaya getirdiniz?

KANİ BEKO (İzmir) – Siz sulandırılıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır Sayın Vekilim...

KANİ BEKO (İzmir) – Bak, arkadaşımız diyor ki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sulandıran kim?

KANİ BEKO (İzmir) – Bir dinler misiniz beni...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir oturur musunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama cümleye başlarken yanlış yerden başlıyorsunuz.

KANİ BEKO (İzmir) – Siz cümlelere limon sıkıyorsunuz, limon.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Vekilim, sulandıran kim, limon sıkın kim?

KANİ BEKO (İzmir) – Bir şirkete siz özel önem gösteriyorsunuz. Açıklayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle bir şey yok.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bir şirkete özel bir önem gösteriyoruz demedim, böyle bir cümle de olmadı. Kamuda stok bulundurma yükümlülüğüyle ilgili bir düzenleme getiriyoruz, arada da o işte faaliyet gösteren 1 tane özel firma var dedim. O firmanın...

KANİ BEKO (İzmir) – Gerekçeleri sayın.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman bu özel şirketin sahipleri kim, sektörde ne yapıyor, ne işle meşgul? Onu da bir bilelim, öğrenelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yandaş mıdır, şey midir?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yok öyle bir şey, yandaş olmadığından eminim yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yandaş”ı var mı? Yandaş şirketler...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Lojistik firması da olur...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bir kanun çıkarıyoruz, teklif veriyorsunuz...

TAMER DAĞLI (Adana) – En azından bana yandaş değil, onu söylüyorum Sayın Paylan. Hemen konuyu farklı yere çekip gülmeyin yani... Yasayı getiren biri olarak... Yani hep söylüyorsunuz ama yaptıklarınız gerçekten etik değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama “yanlış değil” demek ne demek?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yanlış değil... Ben, teklifi getiren biri olarak, bana yanlış değil anlamında söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye öyle yorumluyorsun Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yanlış olmayabilir ama gerekçeyi koyun ya, gerekçe nedir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Stok maliyetini düşürmek için... Net bir şekilde anlıyoruz biz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Stok maliyetini düşürmek diyorum gerekçe.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1 tek şirket...

KANİ BEKO (İzmir) – Bundan başka firma yok mu?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Başkanım, burada sadece bir şey söyleyeceğim size...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Stok maliyetinin düşürülmesini söylüyoruz arkadaşlar. Net bir şekilde anlaşıldı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, bir dakika...

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet, dinliyorum efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bakın, arkadaşlar, buradaki sorun şu bence: Bu şirketlerin özel sektöre ait olmuş olmasının bilinmesi lazım. Niye? Çünkü bu şirketin de rakipleri olabilir ve dolayısıyla da bu şirkete biz özel bir muameleyle maliyetlerini düşürme imkânlarını konuşacağız.

TAMER DAĞLI (Adana) – Zaten yok, olsa o da dâhil olur. Ya, bir firma...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, bunu maddeler üzerinde tartışalım.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O firmadan bahsediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama “o firma rakip” diye bir şey yok zaten.

TAMER DAĞLI (Adana) – Rakip yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O firma maliyet avantajı elde ettiği zaman...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, stok maliyeti... Toplam ihtiyacın binde 1’iymiş zaten bu, toplam ihtiyacın binde 1’i ve faydalanan...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İsterse on binde 1’i olsun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet, madde 13: “5393 sayılı Belediye Kanunu’na...”

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Toplumsal bir faydası olabilirdi, buna da “evet” diyebilirdik ama bunu bize açıklayın diyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Açıklıyor zaten, “stok maliyetinin düşürülmesi” diyor sayın vekilim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, açıklanmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama 1 şirkete avantaj sağlıyoruz, bir tek özel şirkete avantaj sağlıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Devlet Demiryolları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, EÜAŞ...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, Sayın Paylan, 5'i geçse 5'i faydalanacak, 10'u geçse 10'u faydalanacak; 1 kişi geçmiş... 1 firma geçiyor, ne yapsın yani?

BAŞKAN – Ya “Sadece 1 firma var.” diyor zaten, 1 oyuncu var yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rakibi olması lazım. Rakibi yoksa bir firmayı tekel yapamazsınız.

BAŞKAN – Ezin, öldürün özel sektörü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, tekel yapamazsınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vallahi, işi zorlaştırmak için her şeyi yapıyoruz, bravo.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Rakibi varsa anlaşılır ama rakibi yoksa sen ona özel bir avantaj sağlıyorsun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ben devam edeyim mi Başkanım?

BAŞKAN – Sen devam et Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – 5393 sayılı Belediye Kanunu'na geçici madde eklenerek personelinin çocukları için kreş ve gündüz bakımevi hizmetini bütçesinden hizmet alımı yoluyla karşılamış olan belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının suç teşkil etmeyen uygulamalarından dolayı herhangi bir idari ve mali yaptırıma tabi tutulmaması yönünde düzenlemeyi esas almaktadır madde 13.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Burada da eğer bir eylem varsa bu eylem de suç teşkil etmiyor ise o zaman böyle bir düzenlemeye ne gerek var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Madde üzerinde tartışalım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir eylem var, bir fiil var, bir şey yapılmış ve bu, suç teşkil etmiyor ama buna rağmen bir düzenleme yapılıyor, birileri hakkında soruşturma yapılmıyor. Bunun mantığını anlamış değiliz. Belki makuldür bu ama izah edin bize. Niye bu düzenlemeye gerek var?

TAMER DAĞLI (Adana) – Madde üzerinde...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tümü üzerinde konuşacağız da anlayalım. Anlamadan nasıl konuşacağız?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar, bakın, burada usule uymazsak bir yere gidemeyiz. Teklifin altında benim de imzam var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam anlatıyor. Soruyoruz, ne var bunda?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, bunun geneli üzerinde konuşmayacak mıyız? Maddelerine geçilmesini oylamayacak mısınız? Yani, oylamayacak mısınız maddelere geçilmesini?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet ama böyle bir usul yok ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama anlamadan nasıl...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bitirsin bir.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maddelere geldiğinde de konuşacağız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım, siz mi yönetiyorsunuz, Cemal Bey mi yönetiyor?

BAŞKAN – Vallahi, benim dışımda hepiniz yönetiyorsunuz, onu biliyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – 2011 tarih ve 6111 sayılı Kanun’un geçici 12’nci maddesiyle il özel idareleri tarafından yürütülen su ürünleri üretim tesisi ve su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kiralanması Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına devredilmiştir. 1/1/2020 tarihine kadar Hazinesin veya DSİ Genel Müdürlüğünün mahiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve iç sularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dâhil olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca tespit edilir.

BAŞKAN – Bu konuda kim var burada? Bu maddeyle ilgili bürokrat kim var?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Ben varım efendim.

BAŞKAN – Tamam hocam.

Buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bu yerler gerçek ve tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından kiraya verilir. Böylece bölgeler ve iller arasında adil olmayan uygulamalar ortadan kaldırılmış, yatırımların önündeki en önemli engeller arasında yer alan yüksek kira bedellerinde ölçülülük sağlanmış ve kiraya verme işlemleri daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmiştir, kiralama düzen ve standardı sağlanmıştır. Söz konusu uygulama 1/1/2019 tarihinde bitmiş, bu maddeyle 1/1/2020 tarihine uzatılarak uygulamada devamlılık ve sektörde yaşanması muhtemel sorunların önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Pardon, 11’inci madde EPDK’yle ilgiliydi değil mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Kim var EPDK’den?

EPDK PETROL PİYASASI DAİRESİ GRUP BAŞKANI ÖZGÜR ÇAKIR – Ben varım efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, orada bir prensibimiz vardı.

BAŞKAN – Kurumunuzla temas kurun, başkan yardımcısı düzeyinde katılım istiyorum yoksa maddeyi çekeceğim.

Bütün ilgili bürokrat arkadaşlara söylüyorum: Sayın Dağlı’nın teklifinde ilgili kurumlar varsa, o kurumların en üst düzeyde temsilini istiyorum Komisyonca.

Evet, Sayın Dağlı, buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

15’inci madde: 6331 sayılı Kanun’un geçici 4’üncü maddesi uyarınca, tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerine hizmet vermekte olan 3.078 adet (C) sınıfı iş güvenliği uzmanı, 1/1/2019 tarihinden itibaren bu görevlerini yerine getirememektedir. Bir üst tehlikeli sınıfta görevlendirilebilme kapsamında 2.804 adet B sınıfı iş güvenliği uzmanı da çok tehlikeli sınıfta yani (A)’da yer alan iş yerlerinde hizmet vermektedir. Maddeyle, tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde görev yapan (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının ve çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde hizmet verebilmekte olan (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının hizmet verme süreleri, kamu kurumları ve 50’nin altında çalışanı olan az

tehlikeli iş yerlerinin hizmet alma yükümlülüğünün yürürlük tarihi olan 1/7/2020'yle eşleştirilerek ilgili kimseler için daralan iş piyasasının ve iş gücü piyasasının da ihtiyaçları göz önünde bulundurularak uzatılması amaçlanmaktadır. Yani iş güvenleri uzmanlarının...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir şey sormak istiyorum bununla ilgili: Neden sistemden iş güvenliği uzmanları düşmeden önce bu düzenleme ya da uzatma getirilmedi? Şu anda birçok şirkette bu uzmanların hepsi sistemden düştü ve bu şirketler yeni istihdamlar sağlamak zorunda kaldı. Yani tehlikeli iş yerleri, (B) sınıfı, (C) sınıfı düştü, yeni iş yerleri sistemde (B) sınıfı tanımlamak zorunda kaldılar yani birçok mağduriyet oluştu. Neden zamanında bu düzenleme yapılmadı da şimdi yapılıyor?

TAMER DAĞLI (Adana) – Şimdi, şu anda iş güvenliği uzmanı arkadaşlar bize bundan dolayı teşekkür ediyorlar yani bir gecikme olduğunu bildirmedi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi uzmanlar teşekkür ediyorlar? Şu anda telefonlar durmuyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – (C) sınıfı özellikle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam (C) sınıfı teşekkür ediyor, (A) ve (B) ne olacak?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir tek (C) sınıfından teşkil değil ki iş sağlığı ve güvenliği uzmanlığı; (A) sınıfı var, (B) sınıfı var.

TAMER DAĞLI (Adana) – Onlar da şimdi faydalanacak işte. İşte şikâyet geldiği için bu konuyu bugün gündeme getirdik.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ama zaten bir sürü mağduriyet oluştu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – (A), (B), (C) ne yapıyor? Anlayacağımız dilden izah eder misiniz?

TAMER DAĞLI (Adana) – (A), çok tehlikeli...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır hayır. Tehlikeli olduğunu biliyorum da... Özel şirketlerin kurulmasına izin verilmiş anladığım kadarıyla ve bunlar da yine kamunun belirlediği kurallar çerçevesinde uzman almışlar, kamunun yaptığı sınav sonucunda geçmişler, sertifikalandırılmışlar, bu özel şirketlerde kamu adına...

BAŞKAN – Arkadaşlar, tam tutanak var, bu söylediklerinizin hiçbir tutanaklara geçmiyor.

Lütfen Sayın Dağlı, siz bitirin önce.

TAMER DAĞLI (Adana) – 16'ncı madde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu kadarla mı geçeceksiniz 15'inci maddeyi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Üzerinde konuşulacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama anlamadık yani. Bu kadarla mı geçeceksiniz? Hiçbir şey söylemediniz, hiç bilgi vermediniz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Maddelerde de konuşacağız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – “Uzmanlardan şikâyet geldi, mağduriyeti giderdik.” dediniz. Bu yeterli bir açıklama değil. Tutanaklara geçmesine gerek yok, mikrofonu açalım o zaman.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlgili bürokrat burada mı? Getiren kişi açıklasın o zaman.

BAŞKAN – Evet, siz devam edin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, var mı ilgili kurumdan...

BAŞKAN – Canım, Allah Allah! Sayın Tamer Dağlı sunumunu yapar, eğer ek bir bilgi, bir şey istiyorsak da süreç içerisinde maddeyi görüşürken alırsız bunları yani.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Paylan Bey, ben size bu madde geldiği zaman açıklayacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maddelere geçmeden açıklayın, buyurun açıklayın.

BAŞKAN – Efendim, bir dakika müsaade edin ya.

Siz de mi teklif sahibisiniz Sayın Güneş, imzanız var mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İmzayı kaçırdım Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – 16'ncı maddede, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin desteklenmesi amacıyla, tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ ve tarım kredi kooperatifleri tarafından kullanılan tarımsal kredi alacaklarından 31/12/2018 tarihi itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesabına aktarılanlar ile borçları çeşitli afetler nedeniyle zarar gören gerçek veya tüzel kişi üreticiler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar banka veya kooperatife başvuruda bulunulması kaydıyla bu kanunun 1'inci maddesinden, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen hükümler de dikkate alınmak suretiyle yararlandırılırlar. Özellikle Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerinden kredi kullanmış veyahut da doğal afet nedeniyle zarara uğramış çiftçilerimizin borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili. Yapılandırmada yüzde 15 oran öngörülüyor. Bunun yüzde 5'ini Hazine, yüzde 10'unu da çiftçilerimiz karşılayacak. Daha önce bu anlamdaki yapısal düzenlemedeki tarihlerin de 2020 olarak belirlenmesi öngörülmüştür. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kanunun 1'inci maddesi uyarınca yapılandırılan ve ödemeleri hâlihazırda devam eden krediler bu madde hükmünden etkilenmez. Ancak, başvuruları durumunda, üreticiler bu madde hükümlerinden faydalanabilirler.

Teşekkür ediyorum Başkanım, sunum bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Geneli üzerinde görüşme açayım mı yoksa direkt maddeler üzerinden mi gidelim?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geneli üzerinde konuşalım, ondan sonra maddelere geçelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tanıyabilir miyiz katılan temsilcileri?

BAŞKAN – Alacağım hepsini, bir müsaade eder misiniz?

Evet bu orta gruptan başlayarak katılan arkadaşlar kendilerini tanıtsınlar lütfen.

(Toplantıya katılan temsilciler kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Hepinize teşekkür ediyor, tekrar “Hoş geldiniz.” diyoruz.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Kuşoğlu, ilk söz sizin.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Seçim öncesi aceleye getirilmiş bir yasa teklifini görüşüyoruz. Etki analizi yok, bunların, bu 18 maddenin kamuya ne kadar yük getirdiğini veya vatandaşa ne kadar fayda sağladığını rakam olarak bilemiyoruz, böyle bir çalışma yapılmamış maalesef. Kamuya da getirdiği yükü bilemiyoruz ama kamuya ilgili olarak, değerli arkadaşlarım, bilmiyorum, dikkatinizi çekti mi, geçen hafta içerisinde ocak ayı bütçe sonuçları açıklandı -Plan ve Bütçe Komisyonuyuz- ocakta gelirler reel olarak geçen

yıla göre yüzde 39 artmış, yüzde 39, yüzde 40'a yakın artmış; 97 milyar gelir var, 97 milyar; giderler de 92 milyar, orada da yüzde 35'lik bir artış var. Bu sene bütçe 5 milyar fazla vermiş durumda, geçen yıl 1,7 milyar fazla vermişti bütçe. Detayına bakıyorsunuz -konunun detayına bakmak gerekiyor tabii ki- krizde olduğumuz bir dönemde nasıl oluyor da bu kadar büyük bir artış var gelirden özellikle diye. Mesela "Nerede olması lazım gelir artışı?" diye baktığınızda, vergi gelirlerinde artış olması lazım. Dolaylı vergilerle, harcama vergileriyle ilgili bakıyorum, mal ve hizmetlerden alınan dolaylı vergilerde artış yok, yüzde 19 azalma var; artış yok, azalma var, yüzde 19, yüzde 20'lik azalma var. Katma değer vergisi yüzde 21 azalmış, ÖTV yüzde 24 azalmış ocak ayı içerisinde ama gelirlerimiz artmış, nereden artmış? Vergi dışı gelirler ocakta yüzde 452 artmış geçen yıla göre, yüzde 452 artmış. Nereden? Merkez Bankası, ağırlıklı olarak Merkez Bankası gelirleri. Biliyorsunuz, Merkez Bankasının Genel Kurulu öne çekildi, Merkez Bankasının kur nedeniyle ettiği kârı -ki bu kâğıt üzerindedir, Sayın Başkan daha iyi bilecektir- hazineye aktarmışlar, buradan dolayı bir artış söz konusu. Buradan yaratılan parayla bir fazla verilmiş, gerçek değil, reel değil, bir sıkıntı var. Vergilerin düştüğü, vergilerin azaldığı, dolaylı vergilerin de, doğrudan vergilerin de azaldığı bir dönemde böyle bir artış, seçim öncesi yapılan bir operasyonun sonucu tabii ki. Bu, kamunun, hazinenin iyi durumda olmadığını gösteriyor, bir sıkıntı içerisinde olduğumuzu gösteriyor. Dolayısıyla bir kanun teklifi geliyorsa muhakkak etki analizinin de yapılması lazımdı. Ne olduğunun, vatandaşa ne geldiğinin ya da kamuya ne ağırlık, maliyet getirdiğinin muhakkak bilinmesi lazımdı. Böyle, ezbere bir iş yapıyoruz şu anda.

Bakin, bütün dünyada, bütün yasama organlarında -hep söylüyorum- hangi kanunların ihtiyaç olduğu, nasıl bir kanun çıkması gerektiği, hangi kanunun -daha doğrusu- ihtiyaç olduğu yürütme tarafından, icra tarafından belirlenir ama nasıl bir kanun çıkması gerektiğini yasama organları, meclisler tayin eder, parlamento tayin eder. Bizde hem ihtiyacı belirleyen hem de yasayı yapan maalesef yürütme. Ama bizim Anayasa'mıza, referandumla değiştirdiğimiz Anayasa'ya göre de böyle yapmamamız lazım; artık, yürütme ile yasama arasında hiçbir bağlantı yok. Bu bağlantıyı kaldırdık, mantıklı olması gereken bağlantıyı kaldırdık, böyle garip bir yasama usulü yapıyoruz.

Şimdi, ben değerli milletvekileme çok da iyi niyetle sorsam, buradaki ilgili kurumlarla ilgili bazı rakamları sorsam ya da bu kurumların nasıl çalıştığını sorsam -o da bir milletvekili, onun da eleştirmesi gerekiyor, denetim görevi yapması gerekiyor Parlatmentonun bir üyesi olarak- haklı olarak cevap veremeyecek. Böyle bir yasama usulü olur mu, böyle bir anormallik olur mu? Maliye Bakanlığının durumunu sorsam ya da diğer bakanlıkların, buradaki ilgili kamu kuruluşlarının durumunu sorsam, neden bu hataları yaptıklarını sorsam, mevcut, olması gereken istatistiklerini sorsam, cevap veremeyecek. Çalışma usulleriyle ilgili sıkıntıları sorsam cevap veremeyecek ama burada bir bakan otursaydı, getirdikleri kanun tasarısıyla ilgili olarak kendisi hesap verebilir olurdu; neden o kurumun yanlış yaptığını, siyasi yetkili olarak bilebilir olurdu ama artık bakan da gelse fark etmeyecek çünkü artık bakanlar seçimle gelmiyor, halk tarafından seçilmiyor, Meclis tarafından güvenoyu verilmiyor kendilerine, sadece Cumhurbaşkanına karşı sorumlu, burayla bir ilgisi yok, siyasi sorumluluğu da yok dolayısıyla. Dolayısıyla garip bir şekilde biz yasa yapıyoruz, anlamı yok artık bu yaptığımız işin ama sorumluluğumuzu müdrik insanlar, geliyoruz, sizler de, bizler de bir şeyler yapmaya çalışıyoruz ama bu usulle bu yasa yapılmaz, bunu bir kere daha tekrar kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Böyle olmaz bu iş, böyle bir saçmalık olmaz. Bu Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminden beri Türkiye Cumhuriyeti devleti durmuştur artık, mekanizmalar birbirine geçmiyor, bir garabet var, bu şekilde yürümemiz doğru değil.

Maddelerle ilgili olarak bazı şeyler söyleyeyim. Şu 3'üncü, 4'üncü maddeler engellilerle ilgili. Şimdi, bunlar sosyal hizmetlerle ilgili. Seçim zamanı geldiği için bunlar hatırlanmış ve daha geçen yıl yaptığımız bir kanunla ilgili yani çok değil. Bunların zamanında bilinmesi lazım. O kadar acele

çıkıyor ki kanunlar, bunlarla ilgili çıkaracağı sorunlarla ilgili gereken değerlendirmeler yapılmadığı için getiriyoruz, hemen kısa zaman sonra bunları düzeltmeye çalışıyoruz. Aslında doğru dürüst otursak -burada sosyal yardım kurumumuzdan değerli arkadaşlar var- mesela, bir temel vatandaşlık geliri gibi çağdaş bir kavramı tartışsak, öyle bir düzenleme yapsak, bu sosyal yardımlarla ilgili mevzuatımız, sosyal güvenlik mevzuatımız bu kadar karmaşık hâle gelmişken bunları düzeltme imkânımız olur. Çok karmaşık hâle geldi.

5'inci madde de Çevre Kanunu'yla ilgili. Bunu, bu kanun maddesini daha birkaç ay önce geçirdik. 29/11'de yani kasımın sonunda çıkmış, birkaç ay önce çıkmış ve şimdi düzeltiyoruz, el insaf. Erkene alıyoruz, beyanda erkene alıyoruz fakat bu iş bu kadar da basit değil.

Şimdi, TÜRMOB yetkilileri var, gelişmeler “Niye geldiler?” diye sordum. Hakikaten basit bir konu değil bu beyanın erkene alınması. Bu beyanla ilgili, ödemeye ilgili TÜRMOB yetkililerinin, serbest muhasebeci mali müşavirlerin, serbest muhasebeci yeminli mali müşavirlerin devreye girmesi lazım. Bunun bir yığın maliyeti olacak. Bu poşet meselesi yani o kadar basit değil, 25 kuruşa alıyoruz marketten ama ondan sonra bunun marketler tarafından ya da ilgili sorumlular tarafından ödenmesiyle ilgili bir yığın bürokrasi çıkıyor, mevzuatta bir yığın değişiklik yapılması gerekiyor, basit bir iş değil.

8'inci maddede kitaptan alınan katma değer vergisinin indirilmesi söz konusu, muafiyet söz konusu. Keşke bu konuyu biraz daha tartışabilsek. Sayın vekilim, kitap satışlarının katma değer vergisinden muaf tutulması yayıncılar için iyi bir şey değil. Aldıkları maliyetleriyle yayıncıların, kitapları basanların -Uğur Bey de bilecektir- maliyetleriyle ilgili, girdileriyle ilgili ödedikleri katma değer vergileri üzerlerinde kalacak. Normal sistemde bunu mahsup edebiliyordu, kendi kitaplarını satarken aldıkları katma değer vergisinden mahsup ediyorlardı girdileri üzerindeki KDV'yi. Şimdi, mahsup edemeyecekler, üzerlerinde kalacak, daha büyük bir sorun olacak. “Bunun birikip iade edilmesi söz konusu olur.” diyeceksiniz. Demin, Durmuş Bey söyledi, 500 milyara yakın birikmiş KDV var benim bildiğim kadarıyla.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Milyon, milyon.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Milyar, milyar; milyon değil, benim bildiğim kadarıyla 500 milyara yakın birikmiş KDV var. Maliye Bakanlığındaki rakamları da bilmiyoruz ki şeffaflık yok, ne olduğunu tam bilmiyoruz, 140 milyar civarındaydı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Devreden KDV..

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Devreden değil, iadesi gereken KDV 140 milyar civarındaydı ama biriken KDV 500 milyar civarında. Böyle bir anormal bir durum. Yani bu da çözüm değil, bu şekilde bir düzenleme yapmamız çözüm olmayacak. Bilmiyorum, yayıncılarla ilgili sivil toplum temsilcileri var mı?

Mesela 12'nci maddede 5018'le ilgili bir düzenleme yapıyoruz. Aslında 5018 hazır gündeme gelmişken Sayın Başkanım, biliyorsunuz, YSK'nin, Adalet Akademisinin, uyuşmazlık mahkemesinin -bir tane daha kurum vardı, onu hatırlayamadım şu anda- bunların ayrı bütçelerinin olması gerekirken 5018'deki cetvellerde bunların isimleri yok olduğu için, unutulduğu için bunların bütçeleri, YSK gibi bir kurumun, uyuşmazlık mahkemesi gibi bir kurumun bütçesi Adalet Bakanlığı bütçesi üzerinde yer alıyor. Hâlbuki YSK bağımsız bir kurum biliyorsunuz. 5018 gündeme gelirken bunların da bu cetvele, 5018'deki cetvele ilave edilmesi gerekir, düzeltmemiz gerekir bu konuyu da.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 12'nci madde, 1 ve 2'yle birleştirilip şeye gönderilmedi mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çıkarıldı mı bilmiyorum. Ben başına yetişememiştim toplantının.

TAMER DAĞLI (Adana) – Üniversiteyle alakalı olanlar Millî Eğitim Komisyonuna gitti.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman orada düzeltilmesi lazım. Bu 5018’ de... Kaç yıldan beri YSK bütçesi Adalet Bakanlığı bütçesi içerisinde geliyor. Sebep nedir, niye böyle yaptınız? “Efendim, cetvelde yer almıyor, unuttuk.” Düzeltelim işte şimdi, fırsat, 5018 hazır görüşülecek ya burada ya Millî Eğitim Komisyonunda, hazır düzeltmek gerekiyor bunu.

14’üncü maddeyle getirilen Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’yla ilgili düzenleme var. Burada süreyi uzatıyoruz. “1/1/2019” ibaresi 1/1/2020 yapılıyor. Bu, kaçınıcı defadır uzatılıyor Sayın Dağlı, bilmiyorum ama bu uzatmaların da hiçbir faydası olmuyor. Gereken çalışmayı kamu yapmıyor çünkü ya da yaptırmıyor, yapması gereken denetimleri yapmıyor, uzatıyoruz da uzatıyoruz, gelecek sene bir daha uzatacağız çünkü ilgili kurumlar yapması gereken çalışmaları yapmayacaklar. Bilmiyorum kaçınıcı defadır uzatıyoruz, yapmayacaklar. Şimdi, size desem ki: “Kurumunuz bu çalışmayı yapmıyor.” “Benimle ne ilgili var?” diyeceksiniz, haklısınız. Bunu ilgili bakana sormak lazım ama yok, sistemimiz maalesef böyle.

16’ncı maddeyle -çok önemli bir konu- Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullandırılan kredilerin yeniden yapılandırılmasından bahsediyoruz. Tamer Bey, bununla ilgili olarak ne kadar bir borçtan bahsediyoruz toplam olarak, Ziraat Bankası ve tarım kredilerinde ne kadar bir borç ya da alacaktan bahsediyoruz ilgisine göre? İllere göre bunun dağılımı nedir? Mesela -ben Ankara milletvekili olarak- Ankara’da ne kadarlık bir Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifi borcunu erteliyoruz? Benim hatırladığım, yedi yıldır bu ertelemeyi yapıyoruz, bunun sonucu da yok. Bunun sonucunda, bu ertelemelerin sonucunda çiftçinin bunları ödemesi de mümkün değil. Yedi yıldır yapıyoruz bunu.

Değerli arkadaşlarım, kısaca böyle. Maddelerde daha detaylı açıklamalar yapacağım ama yaptığımız işi yine çok aceleyle getirmişiz. Hayırlı işler yapmamız gerekirken bu aceleyle seçim öncesi konuyu sadece bir seçim yatırımı olarak görmüşüz; düzgün, düzenli, olması gerektiği bir şekilde yapmamışız. Bu konuda da üzüntümü tekrar bildiriyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkürler Başkanım.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri, sivil toplum kuruluşlarının değerli katılımcıları; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, evet, yasama kalitesiyle ilgili konuştuk ama herhâlde eski tas eski hamam devam ediyor ve biz bir irade koymadığımız sürece devam edecek. Yani bu konuda özellikle 1’inci partiye ve 4’üncü partiye çağrı yapıyorum: Bu konuda “muhalfe” diye tanımlanan 2’nci, 3’üncü ve 5’inci partiler sürekli çağrı yapıyorlar, eminim sizin de şikâyetleriniz var. İstirhamımız, bu yasama kalitesi konusundaki şikâyetlerimizi -özellikle tecrübeli vekillerimizden rica ediyorum- bir an önce hayata geçirelim ve böyle kalitesiz yasama yapmayalım.

Bakın, daha bir yıl önce görüştüğümüz yasaları tekrar görüşüyoruz arkadaşlar, bu torbada da var; yalnızca bir yıl önce görüşmüşüz. Biliyorsunuz, bazı ülkelerde yasalar bir geçer, yirmi yıl sonra, otuz yıl sonra belki yeniden düzenleme yapılır. Ama bakın, geçen yıl burada görüştüğümüz, boğaz

tükettiğimiz yasaları Sayın Tamer Bey, burada görüşüyoruz, fevranımız aslında size karşı değil, yanlış anlamayın, eğer sürçülisan ettiysem affola. Mesele, isyanımız, bu yasama kalitesizliğine yani daha etkin hazırlanmış, etki analizi olan, çerçevesi belli, yalnızca belli yasaları ilgilendiren, daha iyi anladığımız, daha iyi anlattığımız, bizim de daha iyi anladığımız, bürokratlarla paylaştığımız, sivil toplum örgütlerinin daha derinlemesine tartıştığı katkı sunduğu... Diyelim ki siz bu konuyu bir ay önce gündeme getirseydiniz –atıyorum- ilgili konuda sivil toplum tartışsaydı, basın tartışsaydı, kamuoyu tartışsaydı mesela, bu Çevre Bakanlığını ilgilendiren maddeyle ilgili maddeyi. Bakın, pek çok sektör temsilcisi buraya gelmiş. Siz başka bir şey söylediniz, eminim onlar başka bir şey söyleyecekler. “Ya arkadaş, bu yanlış.” diyorlar, bizi arıyorlar ama bunu tartışmak için fırsatları yok. Daha dört gün önce gündeme gelmiş, dört günde diyorsunuz ki “Bütün oyunun kuralları değişecek.” Onun finansmanları hazır mı acaba bununla ilgili? Sektör hazır mı bunlarla ilgili? Yok. Bir etki analizi yok. Oysaki çay bile, değil mi, çayı atıyorsunuz, on dakikada demleniyor. Yani siz çayı birinci dakikada içerseniz kötü bir çay içmiş olursunuz. Al işte, demi atmışız, daha birinci dakikada çayı içmeye çalışıyoruz. Bırakın, demlensin; Sayın Başkan, bırakın, demlensin. Nedir? Yangından mal mı kaçırıyorsunuz? Bir hafta sonra görüşelim, kamuoyu tartışsın, gazeteler yazsın -tabii, gazeteler artık yazamıyor büyük oranda, televizyonlar konuşamıyor ama- siz kamuoyuna açıklayın, ilgili sektör temsilcileri çıksın, görüşlerini söylesinler. Daha etkin bir yasama yapalım, fevranımız buna dönük. Asla kişisel algılamayın, sizden istirhamım. Yani bu kalitesizliği biz dört yıldır yaşadığımız için buramıza kadar gelmiş, isyanımız ondandır, lütfen öyle algılayın.

Değerli arkadaşlar, biz yine yeterli etki analizinin olmadığı, yeterli değerlendirmenin olmadığı bir torba yasayı görüşeceğiz maalesef. Tabii ki vatandaş yararına olan maddeler var. Ancak, belki daha fazla yararlı olabilecek şekilde tartışmadan bu akşam buradan çıkaracağız. Çünkü Meclis bu hafta kapanıyor arkadaşlar, bu gece buradan çıkacak, biz muhalefet şerhlerimizi bu akşam vermek zorundayız, bir yandan da yazmak zorundayız ve yarın dağıtılacak; bu yasa, biliyor musunuz, perşembe günü Meclis Genel Kurulunda görüşülecek. Hani, boyacının küpü ya, burası batırıp çıkaracak, perşembe günü de veya yarın da olabilir, Meclis Genel Kurulu görüşecek arkadaşlar. Ve Meclis Genel Kurulu da el kaldırıp el indirmek zorunda kalacak çünkü ferman büyük yerden, ferman saraydan gelmiş durumda ve fermana buranın yalnızca bir mühür basması isteniyor, buranın etkin bir tartışma yürütmesi de istenmiyor arkadaşlar. Ve söyledığımız her şey birinci partinin gücüne gidiyor, eminim ki milletvekili arkadaşlarımız da bu kanundan şikâyetçidir ama onlar da itirazlarını maalesef ortaya net bir şekilde koyamıyorlar. Bu yasa da böyle, kötü ve kalitesiz bir şekilde çıkacak ve eminim ki bu yasayla ilgili bazı maddeler eğer böyle geçerse, üç ay sonra tekrar önümüze gelecek, altı ay sonra tekrar önümüze gelecek Sayın Tamer Bey, emin olun yani. Çünkü, şimdi tartışmıyoruz, kamuoyu isyan ediyor, belli hatalar oluyor, bir bakıyoruz, bir torbada daha aynı maddeler tekrar önümüze gelmiş, “Ya, biz burada hata yapmışız.” denmiş.

Neyse, şimdi, ben tekrar bir de makro ekonomik dengelerle ilgili bir iki bir şey söylemek istiyorum. Değerli arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonuyuz, Bülent Bey de bahsetti. Ocak ayı bütçe gerçekleştirmelerini herkes gördü mü, bilmiyorum, açıklandı bunlar. Ocak ayında geçen yıl, bakın, 2018 yılında gelirler 57 milyar lirayken bu yıl ocak ayında gelirler 97 milyar liraya çıkmış. Yani yüzde 60 bir artış var gelirlerde; çok güzel. “Ne güzel...” deriz ya “...gelirler yüzde 60 artmış.” Maliye Bakanımız da açıkladı: “Bütçe fazla verdi.” diye müjdelere verdi. Ama baktığımızda, vergi gelirlerinin yalnızca yüzde 7 arttığını görüyoruz. Bakın arkadaşlar, yani enflasyonun yüzde 20’nin üzerinde olduğu bir ülkede vergi gelirlerinin yalnızca yüzde 7 arttığını görüyoruz. Peki, bu gelir nereden artmış? Merkez Bankasının nisan ayında ödemesi gereken kâr payı ocak ayına çekilmiş arkadaşlar. Yani 37 milyar olan kârın 33 milyarını Maliye Bakanının ve Sayın Cumhurbaşkanının talimatıyla ocak ayında yapılan bir Genel

Kurulda Hazineye ödendi. “Peki, bu para nereye kullanıldı?” diye baktığımızda, hani ocakta ödenebilir. “Ne yapmış, ne olmuş bu para, kasada duruyor mu?” diye baktığımızda, hayır, kasada durmuyor. Geçen yıl ocak ayında 58 milyar lira olan harcamalar, arkadaşlar, 94,5 milyar liraya çıkmış, vay vay vay! 58 milyar liradan 94,5 yani yüzde 57’lik bir artış yapılmış harcamalarda. Yani enflasyon gene yüzde 20, harcamalar yüzde 57 artmış. “Nereye harcanmış?” diye baktığımızdaysa, işte, kara yolları müteahhitlerinin, diğer müteahhitlerin harcamaları yapılmış, aynı zamanda da sosyal politikalarla ilgili harcamalar da yapılmış. Bu önemli tabii ki yapılabilir, hiçbir itirazımız yok. Ama niye yapılıyor? Çünkü büyük bir panik var iktidarda, şunu düşünüyorlar: Ekonomik güven endeksleri dibe çakılmış durumda, Sanayi Üretim Endeksi yüzde 10 düşmüş, perakende satışlar yüzde 10 düşmüş ocak ayında, bütün güven endeksleri yere çakılmış durumda, bu hâlde seçime gidersek yandık dediler, panik var. Ne yapmamız lazım? Merkez Bankası parasını ocağa çekelim, işte müteahhitlere ödemeleri yapalım, sosyal harcamaları yapalım, vatandaşta biraz güven yaratalım. Olabilir, bakın, buna itirazımız da olmayabilir ama arkadaşlar, iktidar bütün bütçe kaynaklarını, saray rejiminin sürdürülmesi için keyfiyetle, keyfince kullanmaya çalışıyor. Bakın, ocak ayında Merkez Bankası harcamalarıyla kurtardılar, nisan ayında da yurt dışından milyarlarca dolarlık borçlandılar, nisan ayında da göreceksiniz, kasada olan o 20-25 milyar lirayı yine seçim harcamaları için kullanacaklar. Mart ayında da seçim harcamaları devam edecek çünkü mart ayı bütçe gerçekleştirmelerini biz seçimden sonra göreceğiz, hani o ciddi bütçe açığını seçimden sonra göreceğiz ve seçim yatırımları üç ay boyunca devam edecek arkadaşlar, bu arada tabii ki piyasanın güvenilirliği azalacak, belli ataklar görebiliriz ama bu atakların da olmaması için geçici tedbirlerle tekrar düğmeye basılacak. Yani, mesela, Merkez Bankasına likidite artırılması için talimat verildi ve Merkez Bankası likiditeyi genişletti ama faizi bir çıpa olarak kullanıp orada, doları seçime kadar tutmaya çalışacaklar ama arkadaşlar, nisan ayı büyük bir tufana gebe. Eğer ki bütçe bu şartlarda giderse, bütçe açığımız, gayrisafi yurt içi hasıla oranı yüzde 3’ü geçecek; bu kesin, çünkü vergi gelirlerinin artmadığı bir yerde ve tek seferlik gelir de artık, işte bedelli askerlik gibi, imar affı gibi gelirlerin olmadığı bir dönemde, yeni vergi de yükleyemediğiniz bir dönemde yapabileceğiniz şeyler çok sınırlı. Bu yıl yüzde 3’ü aşan, gayrisafi yurt içi hasılaya yüzde 3’ü aşan bir bütçe açığı, tekrar, bize borç verenlerin sorgulamasına yol açar. Ya çok daha yüksek faizlerle borç vermeye devam ederler ya da borç vermezler, bu da yeni finansal ataklarla karşı karşıya kalmamız anlamına gelir. Zaten zor durumda olan reel sektörün daha büyük bir darbe yemesi anlamına gelir. Zaten zor durumda olan hane halkını yeni yoksullaşma durumlarıyla karşı karşıya getirir, ciddi bir depresyon yaşayabiliriz arkadaşlar. Şu anda stagflasyon içindeyiz, bunun slumpflasyona doğru dönebilme olasılığı var. Slumpflasyon: Çöküşle beraber enflasyon... Stagflasyon, durgunlukla beraber enflasyon yaşamaktır; slumpflasyonsa, çöküşle beraber yani ekonomik çöküşle beraber... Yani Venezuela’nın yaşadığı durum odur. Slumpflasyon, ekonomik çöküşle beraber enflasyonun, hiperenflasyonun yaşanma riskiyle karşı karşıyayız.

Arkadaşlar, çok uzatmayacağım, bundan bizi kurtaracak 2 şey var, yapısal tedbirler yani demokratik anlamda yapısal tedbirleri yapıp ülkemizi güvenli bir ülke hâline getirmek zorundayız. Tek adam rejiminin güven vermediği ortada. Bu anlamda, bütün kurum ve kurallarıyla demokratik konularda adımlar atmamız gerekir. Hukukun üstünlüğü, basın özgürlüğü, Meclisin işlerliği, Meclisin itibarı, sivil toplum kuruluşlarının etkin denetimi, yasama kalitesi, siyasetin önünün açılması yani bütün bu anlamlarda... Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 143 ülke içinde 117’nci olmamız gibi, demokratik konularda acil yapısal tedbirler almamız lazım ki yabancı sermaye kaçıyor, yerli sermaye kaçıyor, bu akışı en azından durdurmamız önce, sonra tersine çevirmemiz...

İkinci konu da ekonomik konuda yapısal tedbirlere ihtiyaç şart. Bakın, Maliye Bakanı ne dedi: “Biz vergi konusunda bir yapısal tedbir getireceğiz Meclise.” Önemli ama arkadaşlar, bakın, ateş bacayı sarmadan bu tip yapısal tedbirleri ivedi olarak almak zorundayız. Bütün dengeleyici, denetleyici

kurumlar üzerindeki vesayeti ivedi olarak kaldırmamız gerekiyor, ekonomide ve siyasette. Bunlarla ilgili adımlar atarsak ne âlâ, aksi takdirde büyük bir çöküş yaşayabiliriz ve bunun maliyeti 82 milyon vatandaşıma olur. Biz burada iktidarın elbette iktidarını kaybetme durumuyla karşı karşıya olacağını biliyoruz ve kaybetmeleri lazım ki ekonomi ve siyaset düzelsin ama biz ülkenin kaybetmesinden bahsediyoruz, 82 milyon vatandaşımızın kaybetmesinden bahsediyoruz, onlar yanlış yapmaya, maalesef, devam ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, iktidarın bu yanlışlarında tabii ki en önemli faktör saray harcamalarını hâlâ son gaz devam ettirmesi yani kışlık sarayının yanına yazlık sarayı, uçan sarayı koyması, “İtibardan tasarruf olmaz.” anlayışına devam etmesini görüyoruz ve güvenlik harcamalarını sonuna kadar son gaz devam ettirmesini görüyoruz. Rusya’ya S-400 ödemesi yaparken Amerika: “Arkadaş, S-400’ü almayacaksın, Patriot’u alırsın.” demesi ve 3 milyar dolarlık S-400’ün yanına, 3 milyar dolarlık da Patriot’un alınmasının önermesini görüyoruz. Bütün bunlardan ivedi olarak vazgeçmeliyiz. Bizim ihtiyacımız olan, tek sermayemiz... Bakın, Putin’in petrolü var, onunla sistemi devam ettiriyor, bizim tek sermayemiz, demokratik bir Türkiye hikâyesidir ve gerçekliğidir. Bunun dışında herhangi bir sermayemiz yoktur. Hem sermayeyi kaybediyoruz hem de beşerî sermayemizi kaybediyoruz. Beyin gücüyle karşı karşıyayız. Bunu ivedi olarak tersine çevirmemiz gerekir.

Değerli arkadaşlar, maddelerle ilgili birkaç şey söyleyip bitireyim, burada çok uzatmayayım. Burada önem sırasına göre söyleyeyim. Bu iş güvenliği uzmanları, açıkça söyleyeyim Sayın Tamer Bey, isyandalar. Bakın, telefonlarımız susmuyor. Siz çok pembe bir tablo gösterdiniz. “Ya ne var? (C) sınıflarına yetki vereceğiz, (B) sınıfı olacaktı.” Yani bunun derinlemesine tartışılması lazım. Bakın, ilgili sivil toplum kuruluşu da burada, onu da dinlemek isteriz elbette, maddelere geçmeden önce mümkünse Sayın Başkan. Çünkü telefonlar susmuyor. Bir anda diyorsunuz ki: “Ferman yazıldı sarayda, torbaya da atıldı.” diyorsunuz. Arkadaş, bu ferman tartışılmaz mı ya? Ya, bu ferman ilgili sivil toplum örgütleriyle... Ya, 80 bin kişiyi ilgilendiriyor değil mi bu? Hani, 40 bin (C) sınıfı var bildiğim kadarıyla, 25 bin (B) sınıfı var -doğru mu söylüyorum rakamları, bilmiyorum- işte, o civarda, 10 bin civarında da (A) sınıfı var bildiğim kadarıyla.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Onların faydasına bir şey bu zaten. Bu, onların talebi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, “onların talebi” dediğiniz, öyle olmuyor yani çeşitli faydalar var. Mesela, (C) sınıfı talep edebilir bu konuyu. Yani (C) sınıfı diyebilir ki: “Arkadaş, biz işsiziz ve ben asgari ücretle çalışmaya hazırım.” diyor, bakın, (C) sınıfı. Çünkü işsiz, arkadaşlar, insanlar ekmek bulamıyor, sizin salatalık kuyruklarında bekliyor insanlar, hıyar kuyruklarında, domates kuyruklarında, soğan kuyruklarında bekliyor insanlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen tamamlar mısınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette bu konuda iş talep ediyorlar ve asgari ücretle de çalışmaya razıyım diyor ama (B) sınıfı bakıyorsunuz yıllarca çalışıyor ve asgari ücretle çalışmıyor, (A) sınıfı asgari ücretle çalışmıyor. Yani birine ekmek sağlarken diğerini ekmeğinden etmek doğru olabilir mi arkadaşlar? Başka tedbirler düşünelim. Eğer ki (C) sınıfı işsizse bir regülasyon düşünelim. Niye bu kadar (C) sınıfı yaratıldı, bu bir. Eğer yaratıldıysa buna kamuda başka iş olanakları yaratılabilir mi? Bunları düşünelim. Niye ekmeği olanın elinden ekmeğini alıyoruz arkadaşlar, böyle bir şey olabilir mi? Diyelim ki 6 bin liraya çalışıyorsa bir iş güvenlik uzmanı, orada “2 bin liraya ben çalışmaya hazırım.” diyen bir (C) sınıfı uzmanı varsa kimi tercih edecek işveren? Tabii ki asgari ücretle çalışmayı tercih eden isteyecek ve (B) sınıfı işsiz kalacak (A) sınıfı işsiz kalacak. Yani böyle bir yasama olabilir mi arkadaşlar?

Diğer bir konu, bu geri katılım paylarıyla ilgili pek çok burada sektör temsilcisi var. Arkadaşlar, böyle yasama olmaz. Bu konuda da telefonlarımız susmuyor. Sayın Tamer Bey, siz getirdiğiniz, bu kadar sektör temsilcisini biz bir arada görmedik, inanın görmedik, ilk kez Plan ve Bütçe Komisyonu bu kadar sektör temsilcisini bir arada görüyor, demek ki bir feveran var. siz diyorsunuz ki: “Onların talebi.” Değil mi?

KANİ BEKO (İzmir) – Alakası yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Az sonra dinleyeceğiz, bize de gelen telefonlar, yazılar, faksalar, mailler onların böyle bir talebinin olmadığını gösteriyor. Yani burada bir bekleseniz şunu. “Ya arkadaş, ben böyle bir şey önermeyi düşünüyorum.” Ondan sonra bu torbaya girse olmaz mıydı? Bakın, bir feveran var. Eğer ki Sayın Başkan söz verirse az sonra duyacağız, o feveranı da duyacağız.

Diğer bir konu, bu madde 11, Uni-Mar şirketi... Sayın Tamer Bey, ben sizin samimiyetinize sonuna kadar güveniyorum -açıkça söylüyorum- sizin yandaşınız olmadığını biliyorum, bu Uni-Mar şirketinin, baktım çünkü sizin yandaşınız değil ama emin olun birilerinin yandaşı. Yani o torbaya bu maddeyi kim attıysa emin olun onun yandaşı veya ona, o torbaya attıranın yandaşı. Ya düşünün ki, kamuya bir avantaj sağlasa, hepsi kamu şirketi olsa bir yere kadar –tabii ki Durmuş Bey’in itirazlarını da bir kenara koyarak söylüyorum- kabul edilebilir ama içinde bir tane şirket var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Rekabet Kurumuna gider, itiraz ederse ne olacak?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düşünün ki özel bir şirkete, tek bir şirkete avantaj sağlıyor bu kanun. Yani öyle ya da böyle sağlıyor, bu ayrı bir şey, ben bunu tartışmıyorum. Ama bir şirkete diyelim ki arkadaşlar, 10 milyon lira -atıyorum rakamı bilmiyorum tabii ki- onu maliyetinden kurtarıyor, 10 milyon lira kâr edecek ilave olarak. Bizim böyle bir hakkımız var mı ya? Ya, tüyü bitmemiş yetimin kuruluşunun burada hakkını savunuyoruz bütün bütçeyi yaparken değil mi? Sayıştay niçin denetim yapıyor? Bakın, 1 lira bulsa Sayıştay rapor yazıyor. Niye denetim yapıyor? Diyor ki: “Arkadaş, milletin, tüyü bitmemiş yetimin 1 lirası çalındı, hakkı çalındı.” Şimdi, düşünün ki... Uni-Mar şirketi kime ait, madde gelinceye kadar araştıracağım, nasıl bu torbaya girmiş onları araştıracağım. Yalnız, Sayın Tamer Bey, böyle bir madde olamaz, tek bir şirkete avantaj sağlayan bir yasa maddesini biz çıkaramayız Meclis olarak.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tek bir şirket yok çünkü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu, siyasi etiğe de siyasi ahlaka da sığmaz ve bunu -açıkça söyleyeyim- bir şirkete sağlanan bir avantajı bu Meclisin de, bu Komisyonun da kabul etmeyeceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne yapalım 16 tane madde var arkadaşlar, her maddeye bir dakika düşüyor. Bir de ben genel bir değerlendirme yaptım.

BAŞKAN – Maddelerde ayrıca söz veriyoruz biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam ama maddelere geçmeden önce Sayın Başkan...

BAŞKAN – “Tamamlayın.” dedim, ben “Bitirin.” demedim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sonuç olarak maddelere geçilmesini oylamayacak mıyız?

BAŞKAN – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Belki arkadaşlarımızı ikna edeceğim ve onlar da maddelere geçilmesini oylamayacaklar, reddedecekler.

BAŞKAN – Buyurun bekliyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bırakın, bu hakkımı kullanayım lütfen.

BAŞKAN – Kullandınız zaten bir şey demedik ki.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir, Tamer Bey, açıkça söyleyeyim, bu, Uni-Mar’a kaç paralık bir avantaj sağlıyor? Bununla ilgili bir araştırma yaptınız mı? Bilançosu nedir, ne kadarlık bir stoku vardır ve bunun karşılığında Uni-Mar kaç milyon liralık bir avantaj elde edecektir, bunu araştırdınız mı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Toplam serbest kullanıcılar için toplam maliyet...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Uni-Mar... Ben açıkça söyleyelim, ben DSİ, TCDD tabii ki önemli ama sonuçta kamu kurumudur. Ama bakın sonuç olarak özel bir şirkete, tek bir özel şirkete, bir sektöre değil. Bakın arkadaşlar, bir sektöre değil, tek bir özel şirkete avantaj sağlayan bir maddeyle karşı karşıyayız.

TAMER DAĞLI (Adana) – 4 tane kamu şirketi var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, sonuç olarak onlar kamu şirketi.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Kamu şirketi niye zarar etsin?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam onların da doğru olmadığını söylüyorum ama onlar kamu şirketi yani kamu. Bir özel şirkete avantaj sağlayan bir maddeyle karşı karşıyayız.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bir özel şirketten dolayı 4 kamu şirketinin maliyetinin artması daha mı doğru?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, sonuç olarak kamu şirketi.

Arkadaşlar, özel tek bir şirkete avantaj sağlayan bir maddeye bu Komisyonun ben onay vermeyeceğini düşünmek istiyorum. Siz teklifi getirdiniz –hâlâ savunuyorsunuz sanıyorum- ama bu Komisyon tek bir şirkete avantaj veren bir maddeye onay vermez diye düşünüyorum.

Diğer bir konu, Ziraat Bankası, tarım kredi kooperatiflerinin borçlarını yapılandıracak. Arkadaşlar bakın, ben dört yıldır Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Sayın Başkan, sanıyorum bu 7’nci oldu. Yani 6 veya 7’nci, en iyi olasılıkla 6’ncı ertelemeyi yapıyoruz biz, yapılandırmayı yapıyoruz. En iyi olasılıkla diyorum bakın, Cemal ağabey, bunu daha iyi bilir, herhâlde dört yılda 6’ncı. Ya, dört yılda bir Plan ve Bütçe Komisyonu 6 kez çiftçinin borcunu erteler mi? Ha, erteleyebilir ama 7’nci kez ertelerken “Ya arkadaş, galiba biz bir hata yapıyoruz, acaba bunu ertelemek yerine yapısal bir tedbir alsak mı?” diye düşünmez mi bir Plan ve Bütçe Komisyonu? Ya, bir sorun var herhâlde 6 kez erteliyorsan dört yılda, bu çiftçi borçlarını.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – “Çiftçiliği devam edenlere.” diyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Tamer Dağlı, 7’nci kez getirdiğinde -ben öyle diyorum arkadaşlar, sizin de öyle demenizi umuyorum- Plan ve Bütçe Komisyonu derki: “Herhâlde biz bir yanlış yapıyoruz. Biz 6 kez erteledik, 7’nci kez önümüze geldi ve çiftçi borçlarını ödemiyor ya da ödeyemiyor.”

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen tamamlar mısınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya da şöyle diyor, artık laçka olmuş nasıl olsa: “Ya, biz ödemeyiz, altı ay sonra bir tane daha gelir, nasıl olsa gene gelecek bu.” diye bakar. Ben de olsam böyle bakarım çünkü dört yılda 6 kez ertelemişiz. Sayın Tamer Bey veya ben Komisyona söyleyeyim, değerli arkadaşlarım, lütfen, şuna bir yapısal tedbir bulalım. Yapısal tedbirle ilgili bir yasa teklifimiz var -torbaya ekleyeceğiz Sayın Başkan- çiftçi borçlarını da silelim arkadaşlar. Yani belli bir üst limit koyalım, diyelim ki 100 bin liraya kadar silelim arkadaşlar, ödemiyorlar nasıl olsa ama bundan sonra da yani gerçek anlamda bunu kötüye kullananların sonuna kadar üzerine gidelim. Çiftçiye gerekli destekleri verelim, kanunda yazan yüzde 1’lik desteği verelim arkadaşlar. Bir seferlik silelim, yüzde 1’lik desteği verelim. Ondan sonra da arkadaşlar, bir daha bunu kötüye kullananların üzerine gidelim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu anlamda ben bütün bu torbanın yasama kalitesinin dışında olduğunu düşünüyorum. Sayın Tamer Bey’in, bu teklifi çekme yetkisi yok artık Komisyon teklifinde. Ben bu maddelere geçilmeden bu yasama kalitesi olmayan, etki analizi olmayan teklifi çekelim; bir hafta içinde ilgili maddelerle ilgili bir daha çalışalım; bütün toplum kesimlerini ilgilendiren, emeklilikte yaşa takılanları etkileyen, KDV meselesini gıdaya da genişleterek düşüren bütün geniş toplum kesimlerinin zorluk yaşadığı konularda genişleterek, çalışarak, bir hafta sonra tekrar Komisyon gündeminden geçirelim diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Komisyonun değerli üyeleri ve saygıdeğer bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bundan otuz yıl sonra mı olur, elli yıl sonra mı olur, günün birinde bu ülkede geçmiş dönemde nasıl kanun yapılmış diye hukuk fakülteleri veya hukuk adamları geri dönüp baktıklarında bu dönemi gerçekten iyi anmayacaklar. Yani biz şu anda hukuk yapıcıları, kanun yapıcıları olarak hukuk mimarları değiliz, bir çilingir bile değiliz. Yani bir çilingir kadar hükmümüz var, hukuk mimarı değiliz. Gerek parlamenter sistemde gerekse başkanlık sisteminde kuvvetler ayrılığı var ve dolayısıyla başkanlık sisteminde kanun tekliflerini, evet, şu anda bizde iddia edildiği gibi icracı birim değil, erk değil, Parlamentonun üyeleri kanun teklifi veriyorlar. Ama Amerika Birleşik Devletleri’nde kanunlar var, bu kanunlar o teklifini veren, yapan senatörlerin adıyla anılıyorlar ve 1930’larda, 1935’lerdeki senatörler tarafından verilmiş ve bugün onların adıyla anılan kanunlar hâlâ yürürlükte. Özellikle finans kesimini iyi bildiğim için söylüyorum.

Ben Tamer Bey’e şunu söylüyorum: Bu kanun sizin adınızla, her ne kadar sizin imzanızla da geldiyse sizin adınızla anılmayacak. Sizin bunu verebilmeniz için yer değiştirsek, ben sizin yerinizde otursam, siz burada otursanız ve bir başkası oraya otursa hepimizin yapacağı aynı çünkü biz bu geçiş sürecine hiç hazır değiliz. Bir senatörün kendi nam ve hesabına kanun teklifi vermesi, bunu senatoda ilgililer önünde savunması ve bunun yasalaşmasının arkasında bir kurumsal birikim var, bir fikri birikim var ve birtakım destek birimleri var. Şu anda bizim hiçbir destek birimimiz yok. Yani birisine gitse, Sosyal Sigortalar Kurumunun veya sosyal güvenlik sisteminin herhangi bir birimiyle ilgili olarak, siz de dâhil içimizden herhangi birisine “Gidin şu meseleyi bir derleyin, toplayın, gelin; bir yasa hazırlayın.” deseniz, bunu ben de yapamam, siz de yapamazsınız. Eğer o kurumda çalıştıysanız belki bir noktada bir şey yapabilirsiniz ama tek başınıza yine yapamazsınız, bunun bir kurumsal birikiminin olması lazım. Bu Parlamentoda şu anda böyle bir birikim yok, yararlanabileceğimiz kurumsal bir

durum yok. Dolayısıyla, gerçekten biz şu anda kanun yapmıyoruz, kanun yapıyor oyunu oynuyoruz. Bunu da nereden görüyoruz? Arkadaşım biraz önce söyledi, geçen aralık ayında yapılmış, geçirilmiş bir kanunu şu anda değiştiriyoruz ve çok sık kanun değiştiriyoruz.

Dolayısıyla, bu Komisyon Plan ve Bütçe Komisyonu ve yasama erkinin bir parçası. Burada şu gördüğümüz yasa tasarısı sizin adınızla geldi buraya, eminim bunu siz yazmadınız. Ben sizin yerinizde otursam ben de yazamayacağım bunu, biliyorum, bunu inkâr etmenin hiçbir gereği yok. Dolayısıyla birileri, bürokrasi bunu hazırladı, bizim elimize verdi ve biz şu anda bunu burada, Komisyon olarak tartışıyoruz. Bu, Genel Kurula indiğinde... Genel Kurulda bu Komisyon üyeleri, orada Hükümet için –öyle bir şey yok- ayrılan yere oturuyorlar. Biz burada bir bütünü, Parlamento Genel Kuruluyla ve de ihtisas komisyonlarıyla bir bütün ama orada milletvekilleri soru soruyorlar, bu Komisyonun Başkanı orada Hükümet adına cevap veriyor. Deve mi kuş mu bu? Parlamenter sistem miyiz biz, yoksa başkanlık sistemi miyiz? Bu Komisyon orada niye oturuyor ve milletvekilleri niye bu insanlara soru soruyorlar? Ben de bu Komisyonun üyesiyim, acaba Genel Kurulda Başkanın yanına otursam; bir değişiklik önergesi geldiğinde, Başkan Komisyona “Katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?” diye soruyor, Başkan “Hayır.” diyor, ben “Katılıyorum.” desem ne olacak? Ha, ne olacak? Yani böyle kanun yapılır mı? Siz orada oturuyorsunuz da ben, orada Hükümet adına oturan sırada sizin yanınızda Komisyon üyesi olarak niye oturmayayım? Siz Parlamentoyu mu temsil ediyorsunuz, Hükümeti mi temsil ediyorsunuz; nesiniz orada?

BAŞKAN – Komisyon Başkanlık Divanı orada görüşmeleri yürütüyor. Bu başka bir konu, tabii.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Divan burada, biz de bu Divanın bir parçasıyız.

BAŞKAN – Şimdi buraya nereden geldik ben anlamadım ama...

CAVİT ARI (Antalya) – Kanun yapma tekniğinden geldik.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla Komisyon, Parlamentonun bir mütemmim cüzü, yasamanın bir parçası; yasama bir bütün ama orada milletvekili soru soruyor yürütmeye, yürütme adına siz cevap veriyorsunuz. Yani bu ne biçim iş böyle? Bu deve mi kuş mu? Ne olduğu belli değil bunun.

CAVİT ARI (Antalya) – Garabet, garabet!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla, bizden sonra gelenler bu dönemleri çok öyle hayırlı yâd etmeyecekler, onu söyleyeyim.

Dolayısıyla biz şu anda kanun yapmacılık oynuyoruz ve benim bu söylediklerimin de hiçbir etkisinin olduğunu düşünmüyorum. Ben bunu dördüncü kez mi, beşinci kez mi söylüyorum, bundan sonra da söylemeye devam edeceğim, Genel Kurulda da söylerim. Tutanağa geçiyor, belki günün birinde, otuz sene, yirmi sene sonra birisi bugünleri açarsa orada bir şey görebilir fakat şu anda benim yaptığım şey su yüzüne yazı yazmaktan başka hiçbir şey değil.

Bunu genel olarak belirttikten sonra şu elimizdeki kanun maddeleriyle ilgili olarak... 1’inci ve 2’nci maddeler Millî Eğitim Komisyonuna gitmiş. Burada büyük bir siyasi liderimizin, devlet adamımızın adına bir üniversite kurulmuş ve bu üniversiteye adının, isminin verilmesi yönünde gayet güzel bir jest olmuş ve doğru bir karar diye düşünüyorum ama Bülent Bey’in söylediği gibi, bu üniversitelerin Türk mali sisteminin, idari sisteminin içerisinde nerede olacağı konusunda 5018 sayılı Kanun’da yerini doğru dürüst alması lazım. Dolayısıyla yine biraz oradan tırtıkla, biraz buradan tırtıkla, oraya yazma, buraya yazma; karmakarışık bir düzen getiriyoruz. 1’inci ve 2’nci maddeler konusunda söyleyeceğim bu.

3'üncü ve 4'üncü maddeler bir hak düzenlemesiyle ilgili. Yani buna da pek itiraz edilmez ama buradaki şey şu: Bizim muhalefetiyle, iktidarıyla genel olarak eğilimimiz hep harcama yönünde. Gökten bıldırcın helvası yağmayacağına göre harcamalar nasıl karşılanacak? Birisi çalışacak, çabalayacak, kazanacak, üretecek, vergi alacağız, onu harcayacağız. Dolayısıyla hiçbirimiz pek böyle üretme tarafında değiliz, harcama tarafında da sonsuz istek ve arzularımız var. Bu da böyle bir şey. Bunun üzerinde, arkadaşımın dediği gibi, oturlsa da düşünülseydi de bunların hesabı kitabı yapılarak buraya gelinseydi, tekrar bunlar yapılmasa daha iyi olurdu. Bu ülkenin şu anda başının belası, kısa vadecilik. Biz, sermaye birikimini önlüyoruz. Dolayısıyla gelecekte çoğumuzun çocuğumuzun iş bulacağı sermaye birikimini bugünden birbirimize yediriyoruz; olay bundan ibarettir. Dolayısıyla bunu bir utanç olarak hepimiz paylaşalım.

5'inci ve 6'ncı maddelerle ilgili olarak... Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu varmış, onların bir talepleri var. O arada, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş, bu konuyla ilgili olan, muhasebe standartlarını belirleyen ve TÜRMOB'un ve yeminli mali müşavirler ve mali müşavirler odasının talepleri var. Acaba bunlarla oturulup konuşulup onların bu talepleri alınsaydı ve buradaki şeyler buraya dercedilseydi, eğer uygun görülmediyse onlar da ikna edilerek "Bunlara gerek yok." denilseydi daha iyi olmaz mıydı? Yani yine eksik bir kanun çıkarıyoruz, bunu da kayda geçirmek istiyorum.

Buradaki zaman, süre yine palyatif olarak geçecek. Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu diyor ki: "Bizim borcumuzu öne çekiyoruz. Hemen o ay içinde ödeyin. Hâlbuki bizim şöyle şöyle..." Nelere sebep olacak? Diyor ki: "Uygulamanın enflasyon üzerinde olumsuz etkisi olacak. Uygulamanın en azından 2020 yılına ötelenmesi gerekir. Firmaların 2019 bütçe planlarına göre böyle bir şey olmadığı için firmalara ekstra yük getirecek." vesaire vesaire. Böyle itirazları var. Bunlar oturlusaydı, konuşulsaydı, onlar çağırılırsaydı, ona göre bu yasa düzenlenseydi belki çok daha sağlıklı, belki on yıl sürecek bir yasa yapabilirdik ta ki yeni bir durum ortaya çıkıncaya kadar ama bu gidişle, anlaşılıyor ki bu yıl içerisinde, 2019 yılında biz bunu bir daha düzenleyeceğiz.

7'nci madde de havacılıkla ilgili söyledik. Bu da yine tek bir sektörle ilgili. Ekonominin başka sektörlerinde de aynı problemler olabilir. O sektörlerde böyle problem yok mu? Niye geneli için düzenleme yapılmıyor? O da ayrı bir mesele.

8'inci maddeyle ilgili olarak aralıkta bir kanun çıkarıldı, orada kitapla ilgili –işte siz de söylediniz- 100 liranın altındaki ve 100 liranın üzerindekiyle ilgili, KDV'yle ilgili bir düzenleme yapıldı ve bunun yürümediği görüldü, şu anda yeni bir düzenleme geliyor. Şimdi, burada 1761 sayılı Kanun'un 17'nci maddesiyle 3065 sayılı KDV Kanunu'nun istisnaları düzenleyen 13'üncü maddesine eklenen (n) bendiyle 1 Şubat 2019 tarihinde yürürlüğe giren ancak kanunun usul ve esasına uygun olmayan bir düzenlemenin zorunlu getirisi olarak karşımıza çıkmıştır bu düzenleme. 1 Şubat 2019 tarihinde yapılmak istenen ancak yapılamayan, kitap ve süreli yayınlarda KDV istisnası bu teklifle gerçekleştirilebilecek bir hâl almıştır. Ancak unutulmamalıdır ki içinde bulunduğumuz yüzyılda elektronik ortamın bu kadar yaygın ve işlevsel olduğu bir ortamda çevresel etkilerin de göz önüne alınması suretiyle 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe giren elektronik kitap, elektronik dergi ve elektronik gazetede KDV'yi yüzde 18'e yükselten karardan ivedilikle vazgeçilmelidir bence. Üniversitelerin bütçeleri özellikle, buraya ayrılıyor ve dolayısıyla üniversitelerin bilim üretebilmeleri için bu ucuz kaynaklara, bu veri kaynaklarına ulaşabilmeleri lazım. Bütçelerinin önemli bir kısmını bu işe kullanıyorlar. Şu anda Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunun bu 8'inci maddeye ek olarak ben de e-kitabın da KDV istisnasından yararlanması gerekir diye düşünüyorum.

Yine bir başka madde şunu söylüyor: Özellikle cellular, cep telefonları vergisiyle ilgili bir düzenleme var. Bu düzenleme de bence Anayasa'ya aykırı. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin Esas 1986/5, Karar 1987/7 sayılı ve 19/3/1987 tarihli bir kararı var. Bu karar çerçevesinde bu düzenleme şunu getiriyor: Cumhurbaşkanı vergiye dair muafiyet, istisna, indirim ve oranları belirleme yetkisine sahiptir. Bu konuda Anayasa, Cumhurbaşkanına yetki devri yapmıştır ancak unutulmamalıdır ki yürütme organının vergiye dair sınırsız yetkiler vermesi, verginin yasallığını ciddi biçimde zedelemektedir. “Anayasa koyucu her çeşit mali ödevin kanunla konulmasını buyururken keyfi ve takdirli uygulamaları önlemeyi amaçlamıştır. Kanun koyucunun yalnız konusunu belli ederek bir mali ödevin ilgililerine yükletilmesine olur vermesi, bunun kanunla koyulmuş sayılması için yeterli olmaz. Mali ödevlerin matrah ve oranları, tarh ve tahakkuku, tahsil usulleri, yaptırımların zaman aşımı, yukarı ve aşağı sınırları gibi çeşitli yönler vardır. Bu mali yükü ve bu yönleri dolayısıyla yasaya yeterince çerçevelenmemişse kişilerin sosyal ve ekonomik durumlarını, hatta temel haklarını etkileyecek keyfi uygulamalara yol açabilmesi mümkündür. Bu bakımdan mali yükümler belli başlı ögeler de açıklanarak ve çerçeveleri kesin çizgilerle belirlenerek yasalarda düzenlenmelidir.” Anayasa Mahkemesinin böyle bir kararı var. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin pek çok kararında vurgulanan bu saptamasında da görüldüğü gibi, bu verginin yasama organınca konulmuş sayılabilmesi için onun yalnızca konusunun kanunla belirlenmesi yeterli değildir, verginin konusundan başka oranı veya miktarı, indirimleri, istisna ve muafiyetleri, tarh, tahakkuk ve tahsil usulleri, matrah yatırımları, zaman aşımı, vesaire konuların da kanunla düzenlenmesi zorunludur.

Bir de hastalık hâline geldi. Aynen bunu söylüyorum. Şu ana kadar geçirdiğimiz kanunlarda -özellikle Kalkınma Bankası Kanunu geçerken de böyleydi- bir kabuk kanun yapıyoruz, içi boş, yürütme organının başındaki kişiye onu doldurma yetkisi veriyoruz. Böyle kanun olmaz. Şu anda dediğim gibi bütün yaptığımız kanunların -İngilizce tabiriyle “Shell law” diyor- kabuk var, kabuğun içi boş, istediği şekilde dolduruluyor. Bu, demokrasi değildir, hukuk tekniğine de uygun değildir. Dolayısıyla denetime, vesaireye de uygun değildir. Denetim yapabilmek için kanunların sınırlarının açık, net biçimde çizilmesi lazım. Maalesef böyle bir şey yok.

Kanunun diğer maddeleriyle ilgili olarak, son olarak bu tarımla ilgili, tarım kredi kooperatifleriyle ilgili yapılan düzenlemeler var. Arkadaşımız şöyle di, “6’ncı kez yapıldı, 7’ncisi yapılıyor.” dedi. Şimdi burada üzerinde durulması gereken husus şu: Ziraat Bankasına bir görev veriliyor. Bizi 2000 krizine götüren yolda başımıza gelen felaket bu kamu bankalarına verilen görevlerle ilgiliydi. Onlara birtakım görevler verildi. Onlar bu görevleri yerine getirdiler ama bilanço üzerinde faiz tahakkuk ettirdiler. Tahakkuk ettirdiklerini tahsil edemediler ve dolayısıyla zararları vardı. İnanın, 2001 krizi ortaya çıktığında sadece Ziraat Bankasının bir günlük açığı, o günkü parayla 20 katrilyon liraydı. Eğer Merkez Bankası o gün Ziraat Bankasına para vermese Türkiye’deki hiçbir bankacılık sistemi kapanamıyor çünkü görev verilmiş, incirci için verilmiş, pamuk için verilmiş, zeytinyağı için verilmiş, Trakya’daki ayçiçeği için verilmiş, tütün için verilmiş ve “Sen bunu finanse et, ben devlet olarak, sana, bu görev zararını tahsil edeceğim.” denmiş ama devlet bunu yerine getirmemiş. Ziraat Bankası bilanço üzerinde tahakkuk etmiş, tahsil edememiş. Tahsil birikmiş ve dolayısıyla da Ziraat Bankası açık veriyor, o gün Merkez Bankası para vermese kapanamıyor. Bugün bu noktada değil ama adım adım buraya doğru gidiyoruz. Şeffaf değilsiniz. Ziraat Bankası iki üç gün önce bir açıklama yaptı. “Benim görev zararım yok. Muhasebat Genel Müdürlüğü şuralara şu ödemeleri koymuştur, bunu bana ödüyor.” dedi. Ödeyip ödemediğini bilmiyorum ama nereden bakarsanız bakın sonuçta bir maliyet var. Bu maliyet ister Ziraat Bankasının üstünde kalsın isterse kamu bütçesinin üzerinde kalsın bunun bir maliyeti var. Bunu bilmek gerçekten hepimizin hakkı ve dolayısıyla iktidarda bulunanların da çok daha önemli bir görevi çünkü millete doğru hizmet verebilmeniz için bizim bunları bilmemiz lazım ki size destek verelim. Bir kriz

çıkıldığında ortaya çıkan durum şu: Sorun çıktığında önce yönetimler bunu -genellikle bütün dünyada böyle- inkâr ederler, inkârın arkasından korku dönemi gelir, korkunun arkasından da panik dönemi gelir. Yani şu anda inkâr, korku ve panik birlikte yaşanıyor. Yani çıkıp şu ülkede olanı biteni, yani reel ekonomiyle ilgili işte 2019'un son sanayi üretim endeksi belirlendi, yatırım malları üretim endeksi açıklandı, güven endeksi açıklandı, nereye gidiyoruz, ne yapıyoruz? “Efendim, cari açık şuradan şuraya geldi.” Niçin geldi? Bunu toplumla açık, dürüst, şeffaf bir şekilde paylaşsanız ve biz de size destek versek. Bu işin içinden IMF’ye, vesaireye gitmeden çıksak daha iyi olmaz mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gitmeyeceğiz zaten.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ama siz bunları inkâr ediyorsunuz, kabul etmiyorsunuz, üstünü örtüyorsunuz. “Dengeleniyor.” diyorsunuz. Ortalarda dengelenme, vesaire yok. Arkadaşlarım anlattı. Böyle bir şey yok. Kendi kendinizi aldatıyorsunuz ama bizi de aldatmayın.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, lütfen tamamlayın.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamamlıyorum.

Lütfen, açık olun, şeffaf olun. Bu kanunun ilgili maddesiyle Ziraat Bankası ne alacak, ne getirecek, ne götürecektir? Bütçeye bunun karşılığında karar çıktı mı? Ziraat Bankasına “Ben sana görev zararı öderim.” denildi mi, denilmedi mi? Ziraat Bankası diyor ki: “Bana ödeniyor.” Ama bilmiyorum, ödenip ödenmediğini bilmiyorum. Sözüne itibar etmeli miyim Genel Müdürün? Evet, kamu görevlisidir, itibar etmeliyim. Fakat geçmişte de gördük ki bunlar yapılmamış ve dolayısıyla da krize gittik ve bunun düzelmesi millî gelirin de -20 bankayı batırdık- yüzde 30’una sebep oldu, fakirleştik. Şu anda da oraya doğru gidiyoruz. Lütfen, açık olun, net olun. Bunların parasal değerleri nedir, bunu toplumla paylaşın ve biz de size destek verelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ziraat Bankası temsilcisi var mı burada?

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, görüşmelere 14.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.36

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.30****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

(Oturum, Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, 29’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kanun teklifi görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Söz taleplerini yerine getirmeye devam edeceğim.

Sayın Kalaycı, oturumu kapatmadan önce sizin söz talebiniz burada, ekranda dikkatimden kaçmış, kusura bakmayın.

Buyurun, söz sizin Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yasama faaliyetlerinin etkin ve kaliteli hâle getirilmesi, bu kapsamda da yapılan düzenlemelerin düzenleyici etki analizinin yapılması konusunda hemen hemen tüm arkadaşlarım, tüm siyasi parti grupları hemfikir. Temennim, bu konuda İç Tüzük’te gerekli düzenlemelerin bir an önce gerçekleştirilmesi.

Düzenleyici etki analizinde, biliyorsunuz, sadece mali boyutu değil, bütçeye etkisi değil, sektöre etkisi, diğer sektörlerle etkisi, ekonomiye etkisi, vatandaşa etkisi tümüyle ortaya konulması gerekir. Bunun konulmamasının olumsuz sonuçlarını hep görüyoruz, yaşıyoruz yani kısa zamanda kanun değişikliğine gidilmesi sonucunu doğuruyor. Bu da kanunların daha anlaşılabilir, daha uygulanabilir hâlden çıkmasına da neden olmakta.

Şimdi, bu teklife baktığımız zaman da şöyle söyleyeyim: 3’üncü, 4’üncü, 5’inci, 6’ncı, 8’inci madde daha kısa süre önce yaptığımız düzenlemelerle doğrudan ilgili yapılan değişiklikler. Şöyle ki: 3 ve 4’üncü madde Ramazan ve Kurban Bayramı’nda 1.000 TL bayram ikramiyesi verilmesi dolayısıyla evde bakım yardımı kesilen vatandaşlarımız ortaya çıkmış, onunla ilgili. Yani bu bayram ikramiyesi verilmesiyle ilgili düzenleme yaparken bu tür etkilerini ortaya koyabilmeliydik, zamanında bu düzenlemeyi yapabilmeliydik.

Ben burada bir de şu konuyu gündeme getireceğim: Biliyorsunuz, bir gelir testi yapılıyor. Bu evde bakım yardımında, kişi başına düşen aile içi gelirin net asgari ücretin üçte 2’sinden az olması gerekiyor. Baktığımız zaman başka kanunlarda da aynı gelir testini öngören düzenlemeler var. 3294 sayılı Kanun’da var, sosyal yardım yapılabilmesi için bir ölçüt olarak asgari ücretin üçte 1’inden az olma şartı var. Yine, 2022’de var, 65 yaş aylığı bağlanmasında, engelli aylığı bağlanmasında, engelli yakını aylığı bağlanmasında yine bir gelir testi öngörülüyor; asgari ücretin üçte 1’inden az olmama şartı oralarda da aranıyor, aile içi kişi başına düşen gelirin. Şimdi, bayram ikramiyesi nedeniyle evde bakım yardımı için öngördüğümüz bu düzenlemeyi bana göre diğer düzenlemelerde de dikkate almak gerekir. Yani engelli aylığı bağlarken evde bakım yardımı yapılanın gelirinin hesabında bayram ikramiyesini hesaba almayıp normal aylık bağlanan engelli, engelli yakını aylığında bunu dikkate almak eşitlik açısından da doğru değil. Yine, 5510 sayılı Kanun’da genel sağlık sigortalı sayılmayla ilgili aynı kriteri görüyoruz yani orada da gelir testi var. Yani bunun bir bütüncül olarak dikkate alınması gerektiğini

düşünüyorum. Maddeler görüşülürken ki arkadaşlarımız hep tanıttı, ilgili genel müdür arkadaşlarımız hep burada yani bunu kısa süre sonra, bu defa 2022’de yapmak yerine, yapılması gerekiyorsa bugün burada yapalım hepsini bir yani hem 3294’te, hem 2022’de hem 5510’da, gelir testi yapılırken bayram ikramiyelerinin dikkate alınmayacağı hususu hepsini kapsasın diyorum.

Bir de burada tabii, öteden beri Milliyetçi Hareket Partisi olarak dile getirdiğimiz bir husus var: Engellinin kendi gelirinin esas alınması bize göre daha doğru yani aile içi gelirin kişi başına düşen kısmı değil, sadece engellinin geliri üzerinden bu testin yapılması daha doğru olur, değilse engelli ailesine muhtaç hâle getirmiş oluyoruz. Bu uygulamada da Milliyetçi Hareket Partisi olarak böyle bir düzenleme yapılması gerektiğini ifade ediyoruz.

5’inci, 6’ncı maddelerde bu geri kazanım katılma paylarının ödeme süresinin öne alınması yani beyan edildiği ayın son gününe kadar ödenmesi düzenleniyor. Ayrıca, ocak, şubat beyanlarının 15 Nisanda verilmesi düzenleniyor. Tabii, söylediğim düzenleyici etki analizi açısından baktığımız zaman burada da aynı durum söz konusu. Yani bu düzenleme yapılırken aslında etki analizi olmuş olsaydı bu hususlar daha da net bir şekilde kanunlara işlenirdi. Yani şunu söyleyeyim: Mesela bu düzenlemenin sektöre etkisi hiç düşünülmemiş. Şu anda sektördeki firmalar hakikaten çok zor durumda yani bir anda satışlar yüksek oranda düştüğü için firmalar batma noktasına geldiler. Yani bu düzenleme yapılırken acaba onun yerine bez torba üretimi, file üretimi bu firmalara verilebilir miydi, bunların bir analizinin yapılması gerekirdi. Sektörü de ayakta tutmamız lazım çünkü orada da çalışanlar var, orada da işletme sahipleri var. Bu düzenlemeler yapılırken bunların mutlaka analiz edilmesi gerekiyor. Bu konuda TÜRMOB’un da bir önerisi var ki ben de katılıyorum. Şöyle: Hem beyannameyle ilgili kayıt açısından, muhasebeleştirme açısından, takip açısından, vergi mevzuatıyla uyumlu hâle gelmesi açısından ay sonunda beyannamenin verilmesi daha doğru olur. Ayrıca, bu, daha önce veremeyenlerin 15 Nisana kadar vermesi öngörüldüğü; bu sürenin biraz daha uzatılması gerektiğini biz de doğru buluyoruz.

8’inci madde basılı kitap ve süreli yayınların teslimiyle ilgili KDV istisnası getiriyor. Bunu da biliyorsunuz yakın zamanda yaptığımız bir düzenleme vardı bu konuda, sertifikalı olanlarla ilgili, keşke o zaman yapsaydık. İşte, etki analizi olmamasının sorunları sonradan ortaya çıkıyor. Bu konuda da şunu şey yapacağım: Gelir İdaresi Başkanlığımızın acaba üretimdeki KDV’yle ilgili bir düşüncesi var mı? Yine, e-kitaptaki KDV’yle ilgili bir düşüncesi var mı? Oralarda bu KDV’yi muhafaza etmemizin gerekçesi nedir? Yine, yazar, çevirmenler üzerinde bir vergi yükü var, gelir vergisi stopajı kesiliyor. Yani bu sektöre yönelik böyle bir düzenleme yapıyorsak bunları da mutlaka bir analiz edip yapılması gerekenleri bu düzenleme kapsamına almamız gerekiyor.

Yine, bir başka konu, 9 ve 10’uncu maddelerde cep telefonlarının ÖTV’sinin artırılması söz konusu. Tabii, ÖTV’yi artırdığımız zaman otomatikman KDV matrahı da artacağı için KDV’si de artmış oluyor. Bilmiyorum yani bununla ilgili gerekçe nedir, madde görüşülürken herhâlde Gelir İdaresi Başkanlığımız bu konuda bize bilgi verir.

Diğer konu, bu 15’inci maddede (B), (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının tehlikeli işlerde hizmet verme süresinin uzatılması. Yani madde görüşmeleri esnasında bu konulardaki istatistikleri Komisyonumuza sunarlarsa ilgili kurumlarımız bu maddenin gerekçesini daha iyi anlayacağız. Yani (A) sınıfı uzman yetersiz mi, yeterli mi? Yani bu düzenlemenin, süre uzatımına gitmemizin tam gerekçesi nedir? Bu konularda madde görüşmelerinde gerekli bilgileri almamız gerekiyor.

16'ncı maddede Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kredilerinin yeniden yapılandırılması söz konusu. Tabii, daha önce görüş ifade eden arkadaşlarımız oldu, çiftçimizin burada öngörülen faizle bunları tekrar ödeyebilmesi hakikaten zor. Eğer bir kolaylık getireceksek -ki şu anda üreticimiz, çiftçimiz hakikaten zor durumda- bu konuda, faizlerle ilgili daha kolaylaştırıcı, çiftçinin ödeyebileceği bir faiz oranı konulması gerekir diyorum.

Ayrıca, çiftçimizin –yanlış hatırlamıyorsam- 105 milyar liraya varan banka kredisi borcu söz konusu. Sadece Ziraat Bankasında değil, özel bankalarda da epey bir kredi kullanımı var. Bu tüketici kredilerini de kredi kartı borçlarını da uzun vadeye yayıp bir çatı altında toplama uygulaması başlatıldı. Çiftçinin diğer bankalara olan borçlarında da benzer bir uygulamaya gidilmesi çiftçimizi rahatlatacaktır diyorum yani altmış aya kadar vade öngörüldü bu uygulamada. Bunun tarımsal kredilere, Ziraat Bankası dışındaki bankalardan kullanılan kredilere de uygulanmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

Tabii, çiftçimizin temel sorunu, girdi maliyetlerinin yüksek olması.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 105 milyar sadece Ziraat Bankasına mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, toplam. BDDK'nin rakamı yani 2018 sonu itibarıyla 104,5 milyar diye hatırlıyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tarım Kredi Kooperatifleri hariç...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tarım Kredi Kooperatifleri zaten Ziraat kanalıyla veriyor.

Çiftçimizin girdi maliyetleri çok yüksek. Bu anlamda yoğun talep var yani “Gübre alamaz duruma geldik...” Gübredeki, yemdeki, mazotaki fiyat artışları çiftçimizi çok sıkıntıya soktu. Bu anlamda yine elektrikte yüksek maliyet var. Tarımsal sulamaya ilişkin elektrik kullanımına daha düşük tarife uygulanması gerektiğini düşünüyoruz.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin gübreyi yüksek fiyatta sattığı yönünde bize gelen şikâyetler söz konusu. Tam tersi, Tarım Kredi Kooperatiflerimizin çiftçimizi korumaya yönelik daha uygun fiyatta girdi satması gerektiğini düşünüyoruz.

Tabii ki hep söylüyoruz, bu ithalata dayalı politikaları bırakmamız lazım çünkü geçici çözüm yani sektöre aslında darbe vuruyor. Bu konuda gerekli tedbirlerin alınması gerekir diyorum.

Diğer maddelerle ilgili de maddeler gelince soracağımız hususlar olursa onları sorarız.

Genel itibarıyla benim görüşlerim bu şekildedir.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Erim, buyurun lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, sayın üyeler, değerli bürokratlar ve basın; bütün maddelerin vatandaşın lehine olduğu ortada, anlaşılmayacak bir şey yok. Ortaya çıkan sorunları çözmek için uğraşıyor. İşimiz bu değil mi? Vatandaşın işini kolaylaştırmak. Her şeye muhalif olmanın anlamı yok. Bütçenin fazla vermesi iyi bir şey değilmiş gibi lanse ediliyor. Resmen beyaza siyah diyorsunuz.

İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili değişiklik maddesi için bir açıklama yapmak istiyorum.

Ülkemizdeki yetmişmiş iş güvenliği uzmanı sayısı yeterli değildir. Karşı görüşlü bir yayın organı bile 8/5/2018 tarihli bir haberde buna şu şekilde değinmiş: “Türkiye’de yaklaşık 20 milyon civarında işçi ve emekçi bulunuyor. Buna karşılık işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin ülke genelinde çalışan sertifikalı uzman sayısı sadece 158.487. Bunun 110.876’sı iş güvenliği uzmanı, 34.246’sı iş yeri hekimi, 13.365’i ise diğer sağlık personeli olarak çalışıyor.” Bu sayı Aralık 2018 sınavından sonra bir nebze artmış olsa

da yine yetişmiş ve aktif uzman sayısı yeterli değildir. Zira, bunun nedeni, bu sayının içinde çoğu kamu personeli veya bu belgeyi formaliteden alıp kullanmayanlardır. Yetişen ve aktif uzmanların çoğu (C) sınıfından başlayıp gelenlerdir. (B) sınıfı uzmanlığına yükselmenin en kısa yolu tezsiz yüksek lisansı yapanlar bile önce (C)'yi alıp tecrübe kazanıyor. Eğer ki yasal düzenleme yapılmaz ise (C) sınıfı iş güvenli uzmanlarının istihdam alanı daralacaktır. Bu noktada muhalefetin kullanacağı husus şu anki yasayla az tehlikeli sınıftaki iş yerleri yükümlülüğünün 1/7/2020'de başlaması ve önce 10 çalışandan az iş yerleri için olan istisnanın daha sonra değiştirilerek 50 çalışandan az tehlikeli iş yeri için işverenin kendi alacağı basit bir belgeyle bu yükümlülüğü yerine getirebileceği hususudur. Aslında, eleştirilen bu düzenlemeyle bir erteleme yok. Kanun yorumlandığında, 50'nin altındaki az tehlikeli iş yerleri için işveren önce kendisi bir eğitim alıp sınavla belge olmak zorunda; sonra, çalışanı için iş güvenliği profesyonellerinden -iş yeri hekimi veya iş güvenliği uzmanları- eğitim aldirmek zorunda. Sağlık raporu ise ya devlet kurumundan ücretsiz -aile hekimleri- veya yine OSGB firmalarından alınıyor. Sadece sürekli uzman ve hekim görevlendirmesini belge olarak işveren üstleniyor. Bir örnek: Emlak şirketi inşaat yapıyorsa uzman ve hekim görevlendirecek çünkü inşaat işi çok tehlikeli ama az tehlikeli olan satış ofisi kısmı için 1/7/2020'ye kadar görevlendirmeyecek. Bu tarihten sonra isterse işveren veya vekili kendi sınava girip, alıp sürekli uzman hekim görevlendirmeyecek. Tabii, halka indirgenildiğinde az tehlikeli, tehlikeli ve çok tehlikeli işyeri kavramı tam anlaşılmadığı için genel bir erteleme olarak algılandı.

Her şeyden önce, 2012 yılında çıkarılan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun sosyal güvenlik veya işçi özlük haklarını düzenleyen kanunların içinden çıkarılarak müstakil olarak iş sağlığı ve güvenliği konusunu ele alan ilk kanun olma özelliğine dikkat çekerek, yapılan düzenlemeler erteleme olarak yorumlanmamalı, ülke şartlarına göre sağlam bir temel oluşturma gayreti olarak görülmelidir. Buna bir erteleme değil, olgunlaştırma denmelidir. Yalnız, yeterli sayıda değil, yeterli donanımında iş güvenliği uzmanlarının yetişmesine yönelik birçok çalışma yapılmaktadır. Son yıllarda vakıf ve devlet üniversitelerinde iş sağlığı ve güvenliği ön lisans, lisans, yüksek lisans ve hatta doktora programları açılmış ve açılmaktadır. İş güvenliği uzmanlığı gözde bir meslek hâline gelmiştir. Yetişen uzmanlar farklı sektörler içinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda istihdam edilmiştir. Erteleme gayretinin aksine, iş sağlığı ve güvenliği yaygınlaşmaktadır.

Özetle, (C) sınıfının görev alacağı az tehlikeli iş yerleri ve kamu kurumlarında yükümlülük başlamamış, buna karşılık 1/1/2019 itibarıyla (C) sınıfı uzmanlar tehlikeli sınıftaki iş yerlerine bakamamaktadır. Bu nedenle, sektörde yer bulamamaktadır. Ocak sonu, ilgili bakanlığa ait "İSG-KATİP" üzerinde tanımlı sözleşmelerinin düşmesiyle birlikte bu grubun çoğunu yoğun şekilde istihdam eden OSGB firmaları (C) sınıfı uzmanları işten çıkararak, (B) veya (A) sınıfı uzman arayışına girmişler veya bu değişikliği beklemektedirler. Talep artışı nedeniyle, ücret-maaş piyasasını yükseltme gayretindeki (B) veya (A) sınıfı uzmanlar ise bu değişikliğe şiddetle karşı çıkmaktadır. Değişiklik yapılmaz ise (B) ve (A) sınıfı uzman maaşları yükselecektir belki ama çoğunluk olan (C) sınıfı uzmanların işsiz kalacağı veya sektör içinde kalanların ise (A) ve (B)'lerin angarya işlerine mahkûm edileceği kaçınılmazdır. Üstelik (C) sınıfı iş güvenliği uzmanına talep olmaması nedeniyle ileriye dönük sektörde deneyim kazanmış uzman yetişmesine de balta vurulacaktır. İş sağlığı ve güvenliğinin gelişmesi, şüphesiz, sahada yetişmiş uzmanlar, pratik kazanmış uzmanlarla mümkün olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erim.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yeni bir torba görüşüyoruz, mini torba diyelim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu torbayla ilgili, tabii, her sefer konuşuyoruz, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımız da diyor ki: “Ya, bıktık, yeter, ezberledik bunları.” Tamam, siz ezberlediniz ama sorunlar devam ediyor. Onun için tekrar etmek zorundayız.

Bakın, değerli arkadaşlarım, Plan ve Bütçe Komisyonu, tamam, belli konularda ihtisaslaşmış, uzmanlaşmış bir Komisyon, birçok arkadaş da öteden beri bu Komisyonunda çalışıyor ama öyle konular geliyor ki torbalar aracılığıyla, normalde ihtisas komisyonunda görüşülmesi gerekiyor; ilgili sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının kanaatlerinin alınması, geniş bir şekilde tartışılması ve ondan sonra karar verilmesi gerekiyor. Biz bunu yapmıyoruz, ivedilikle bekliyoruz. Aslında zaman da var, niye böyle bekleniyor, son anda torbalara boca ediliyor? Bunu da anlamak çok zor. Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor, sağ olsun, başkanlarımız da -bir koşturmaca- kırk sekiz saat inceleme zamanı bile vermiyor bize. Hatırlayın, bu teklifi perşembe günü görüşecektik; çarşamba günü akşam geç saatlerde elimize geçti. Perşembe günü görüşecektik, sonra itiraz edilince filan, işte, birtakım vaatlerle, “Muhalefet için zaman istemeyeceğiz.” filan gibi şeyler söyleyerek salı gününe ertelettik. Yani, görüşmeden; görüşsek bile bizim ilgi, ihtisas alanımızda olmadığı için tam olarak ne yapıldığını anlamadan geçip gidiyor. Geçip gidiyor ama bunun sonuçları oluyor değerli arkadaşlarım. Şimdi, biz, işte, “etki değerlendirme” filan dediğimiz zaman sadece “Bu madde dolayısıyla kamu ne kazanacak, ne kaybedecek? Kime ne...” bundan ibaret değildir; telafi de, parayla ölçülemeyecek karşılıklar da, bedeller de ödenebiliyor. Bakın, geçen sene 24 Haziran seçimlerinden önce yine Plan ve Bütçe Komisyonuna -yine biz ihtisas komisyonu değildik- imar affı, siz “imar barışı” dediniz iktidar milletvekilleri olarak, imar barışı geldi ve yetmedi, Boğaziçi, biliyorsunuz, istisnaydı, bu aralık ayının sonuna doğru çıkardığımız başka bir torbayla Boğaziçi de dâhil edildi. Peki, arkadaşlar, bunun karşılığı ne oldu? Kartal’da bir bina çöktü, 21 kişi öldü. “Ne ilgisi var?” falan diyeceksiniz; ilgisi çok açık değerli arkadaşlar: “Beka sorunu” falan diyorsunuz ya; işte, buyurun, beka sorunu. Çok açık ilgisi. Nedir çok açık olan ilgisi? Bakın, o yıkılan binada birtakım usulsüzlükler varmış, kaçak katlar varmış değerli arkadaşlarım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kim izin vermiş, hangi belediye?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, kim izin vermiş bilmiyorum. Siz verdiniz, biz verdik, o verdi, öyle bir şey söylemiyorum ki yani. Ya, burada bir cinayet işlendi; kim izin verdi, ben bilmiyorum ama genel bir şey yapıldı, ben onu söyleyeceğim. Zaten yargı süreci devam ediyor. “Kim izin verdi...” Kaldı ki CHP belediyesi izin vermedi değerli arkadaşlarım; ben onlara girmiyorum yani hiç önemli değil ama olan şey neydi? Suydu: Bir yasa çıkardık ve bu yasayı burada tartışmadık değerli arkadaşlarım. Biz dilimizin döndüğü kadar söylemeye çalıştık ama Sayın Özhasseki -şu anda Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı- “Çok önemli bir şey yapıyoruz: Barışıyoruz toplumla, helalleşiyoruz toplumla.” dedi. Şimdi, bakalım kim kiminle helalleşecek arkadaşlar?

Ne olursa olsun, şu tarihe kadar yapılan binalarda dilekçe verip para yatırdığı andan itibaren meşru hâle geliyor; tehlikesi konusunda da mal sahibine sorumluluk yükleniyor. Yani, ben devlet olarak gidip şu binaya bakmıyorum. Mal sahibi ne yapacak? Yani, kat maliki neyle yapacak bu işi, nasıl değerlendirecek, ne yapacak? Gidiyor, “Benim binam sağlam.” diyor. Ben gidip bakmıyorum, bakmadım. İşte, Kartal’daki bu bina da öyle oldu; verdiler, parayı yatırdılar, meşru hâle geldi. Ve bina çöktü değerli arkadaşlarım. Şimdi sorumlusu kim? İşte, burada yapılan yanlış nereye gidiyor? “Ne ilgisi var?” İlgisi var değerli arkadaşlarım. Bu ülkede 23 milyon konut stoku var, 23 milyon; bunun yüzde 60’ı -tam da rakamlar belli değil- en asgari 60’ı, 60 ila 65’i arasında kaçak. Bu 65’i ne ediyor? 15 milyon. 15 milyonun da 8-9 milyonunun çürük olduğu söyleniyor. Kim söylüyor? Zaman zaman sizin Hükûmetiniz, Sayın Özhasseki tarafından açıklama yapılmış; zaman zaman Mühendis ve Mimar Odaları

tarafından raporlar yayınlanmış ve 8-9 milyon çürük konutumuz var. Burada imar affı çıkardınız ve rey aldınız değerli arkadaşlarım, biz de korkumuzdan çok fazla ses çıkaramadık. Ben bunu eleştirirken Adalet ve Kalkınma Partisinin Grup Başkan Vekili Mehmet Muş “Bekaroğlu, sen imar barışına karşı mısın, söyle? Karşı mısın, söyle?” diyerek beni güya seçmene şey yapıyor “İmar barışına karşı çıkıyor.” diye. Ne oldu arkadaşlar? Ya, 9 milyon insan çürük evde oturuyor değerli arkadaşlarım, biz sebep olduk buna. Niye? Burada bu kurallara uymadığımızdan dolayı. Bu, budur; kim ne derse desin yani. Şimdi, orada projesini çizen mimar, denetleyen bilmem 3 kişi gözaltına alındı; her seferinde yapıldığından dolayı hafifletici sebepler çıkacak. Ben size söyleyeyim: Suçlu hepimiziz, hepimiz suçluyuz; muhalefetiyle, iktidarıyla beraber, 21 kişinin ölümünden ve bundan sonra bu sebeple ortaya çıkacak ölümlerde hepimiz suçluyuz değerli arkadaşlarım, kendimi filan ayırmıyorum. Cumhurbaşkanı, o zamanın Başbakanı Sayın Binali Yıldırım, o zamanın Çevre ve Şehircilik Bakanı Özhasseki, o zamanın TOKİ Başkanı şimdiki Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Kurum, iktidar, muhalefet, hepimiz suçluyuz çünkü usulüne uygun yapmadık. Şimdi de arkadaşım burada anlatıyor, diyor ki: “İşte, ‘(A)’ belgesi, ‘(C)’ belgesi filan gidecek.” Değerli arkadaşım, sana şimdi söyleyeyim ben belgeler sonucunda ne oluyor; yani, yeteri kadar denetim yapılmadığından dolayı bu ülkede ortaya çıkan iş kazaları, iş cinayetleri sonucunda ne olduğunu söyleyeyim. Bak, şubat ayını da söyleyeyim, bunların sorumlusu kimdi?

Bakalım arkadaşlar: 18 Şubat 2019; Muğla Milas’ta maden ocağında meydana gelen göçükte 2 ölü, 2 ağır yaralı. “(A)” grubu mu vardı, “(B)” grubu mu, “(C)” grubu mu vardı? Buradaki denetçinin belgesi neydi, bana söyleyin? 18 Şubat 2019...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Belediye Başkanınız kaç gün sonra geldi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, ben ne diyorum, sen ne diyorsun arkadaş? De bakalım, de bakalım arkadaş, de bakalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Her gün oradaydı, her gün.

BAŞKAN – Ekrem Bey... Arkadaşlar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben ne diyorum, sen ne diyorsun?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben her gün oradaydım, her gün.

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinleyelim. Hatibe müdahale etmeyin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Birecik Hastanesinin inşaatının 4’üncü katından asansör boşluğuna, temizlik yaparken, bir çocuk düştü, bir insan düştü. Bu inşaat firmasının çalışanını “(A)” grubu, “(B)” grubu...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Söyler misiniz, hangi...

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bırak kardeşim ya, bırak ya, bırak ya! Bak, geçen sefer söylediğimi sana tekrar ediyorum: Bir şey anlatıyorum, sen bunu bozmaya çalışıyorsun uğultu çıkararak.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben bozmuyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın değerli arkadaşlarım, Peygamber Efendimiz Mekke’de tebliğ ediyor, hakkı tebliğ ediyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğrular neyse onu söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ebu Cehil peşine Mekke’nin meczuplarını takıp gürültü yaptırıyor. Aynen bunun gibi. Nedir? Bir şey anlatmaya çalışıyorum ben ya! Hepimiz suçluyuz diyorum, hepimiz değerli arkadaşlarım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Meczupluğu siz söylüyorsunuz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir şey anlatmaya çalışıyorum. Bakın, sadece şubat ayında olan kazaları şey yapıyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Orada bir bina çöktü...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ocak ayında olan kazalarda 155 insan öldü. Arkadaşlar, bunlar anne, baba, çocuk, oğul tamam mı? Bir empati yapın, empati; bir rakam olarak görmeyin 155’i. Bizim burada yaptığımız hatalardan dolayı... Madem bunlar doğru şeylerdi, niye biz zamanında iş güvenliğiyle ilgili belgelerle tarihleri o şekilde yaptık, madem doğru şeylerdi? Diyor ki: “Yeteri kadar uzman yoktu.” Ne yaptınız? On altı seneden beri bu ülkeyi yönetiyorsunuz ve bu iş kazaları, iş cinayetleri her gün artıyor, bunlarla ilgili niye yeteri kadar “(A)” grubu, “(B)” grubu, “(C)” grubu belgesi olan yetiştirmediniz? Niye yeteri kadar denetim yapmıyorsunuz değerli arkadaşlarım? Burada başlıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinde başlıyor ve hepimiz sorumluyuz, hepimiz; sivil toplum örgütleri de elbette kendi meslek gruplarının çıkarlarını savunmak için buraya gelecekler ama genel olarak bakacağız ayağımızı bastığımız zemin ne oluyor, insanlık hâli ne oluyor? Vicdanımıza bir bakacağız, danışacağız, ondan sonra el kaldıracacağız değerli arkadaşlarım; öyle bir şey yapmıyoruz biz, koşturmacayla devam ediyor.

Değerli arkadaşlarım, biz diyoruz ki: Bu kanun yapma şekli yanlış. Yani, bunu nereden anlıyoruz? Biraz evvel Mustafa Bey de ifade etti, değerli arkadaşlarım, iki ay evvel yaptığımız düzenlemeyi şimdi değiştiriyoruz; beş ay evvel yapmıştık aynı düzenlemeyi, iki ay evvel yeniden değiştirmişiz. Demek ki burada bir problem var değerli arkadaşlarım. Bu, olacak gibi değil. Arkadaşımızı suçlamıyorum, hiçbir milletvekilini suçlamıyorum ama belli ki, çok açık ki Hükûmetin ihtiyacı olarak bir teklif getiriliyor buraya. Hükûmete gidiyor, nereye gidecek yani? Hükûmete gidiyor. Teklif geliyor. Dolayısıyla, karşımda Hükûmet oturması gerekir ki Hükûmetle ilgili benim konuşmam gerekiyor, onu arkasında da bürokratları oturması gerekiyor ki konuşmam gerekiyor. Benim muhalefet olarak görevim ne anlama geliyor? Bunu açık hâle getirmektir. “Bilgi asimetrisi” diye bir şey var arkadaşlar; sömürünün en temelinde, “emperyalizm” dediğimiz şeyin en temelinde günümüzde bilgi asimetrisi var. Geniş kitleler, kendileriyle ilgili alınan kararların ne anlama geldiğini bilmiyor; onun için zaten aracı birtakım kuruluşlar filan oluşuyor, onlar da lobi yapıyor filan; geniş kitlelerin aleyhine, kendi uzmanlıklarında güçlü olanların lehine kullanıyorlar, terk ediyorlar. Benim, burada muhalefet partisi olarak görevim, değerli arkadaşlarım: Bu kanunun, bu düzenlemenin ne anlama geldiğini sokaktaki insanın bilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzninizle, uzatmayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen tamamlayın Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bunu sadece, işte, “filan inşaat firması”, işte, “devletten şunu alan, milletin anasını...” Onlar değil. Orada çalışan gariban işçinin de bu düzenlemeyle “(A)” sınıfı belge yerine “(B)” sınıfının belgesi olan denetlendiğinde kendisi açısından ne ortaya çıkabileceğini bilmesi gerekiyor. Benim görevim budur değerli arkadaşlarım ve ben bu görevimi yapıyorum.

Şimdi, dedi ki: “Siz, devletin, Hükûmetin, bütçenin fazla vermesinden rahatsız oluyor musunuz?” Hayır, bundan rahatsız olur muyuz hiç? Biz milletin aldatılmasından rahatsız oluyoruz değerli arkadaşlarım. Ocak ayında, işte, milletin karşısına çıkıyorsunuz, bir algı operasyonu: “Bütçe 5 milyar TL fazla verdi.” Hiç görülmemiş. Nasıl oluyor da verdi? Çünkü siz kurnazlık yaptınız. Kurnazlıkla olur mu bu işler değerli arkadaşlarım? Maliye, para işleri kurnazlıkla olur mu? Nisan ayında, mayıs ayında hazineye girecek olan parayı yine Merkez Bankasının Genel Kurulunu ocakta yaparak ocak ayında aldınız ve eğer olmasaydı o para daha ilk birinci ayda 40 milyar TL açık verecekti bütçe değerli arkadaşlar. Sizin bütçe ocak ayında 40 milyar...

BAŞKAN – Evet, Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anlatalım ya, izin verin, biraz konuşalım, çok az şeyler söyledik.

BAŞKAN – Sürenizi kullandınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyse, maddelerde konuşacağız.

BAŞKAN – Maddelerde yine söz vereceğim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kimse yok burada Sayın Başkanım, bak, üyeler, kimse yok, konuşalım. Niye şey yapıyorsunuz ki bizi? Maddelerde konuşacağız.

BAŞKAN – Talepler var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bitiriyorum, bağlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, maddeler gelince bunlar üzerinde tek tek konuşacağız, o zaman ne kadar süre verecek Sayın Başkan bilmiyorum. Elbette -13 madde, 15 madde mi oldu neyse- bu torbayla gelen birtakım gerekli, vatandaşımız için doğru olan maddeler var ama bunların olması şu soruları sormamızı engellemiyor. Niye bu zamana kadar gelmedi? Niye böyle apar topar yapıyorsunuz? Niye iki ayağımızı bir pabuca sokuyorsunuz? İşte, aynı şeyleri 24 Haziran seçimlerinden önce de yaptınız, iki ayağımızı bir pabuca soktunuz. “İmar affı” dediğimiz bir işi 70 maddelik bir torbada 2 madde olarak bir yere sokuşturdunuz ve bunun sonucunda o binalar yıkıldı. Şimdi duruyor o mezarlar. O tabutlar duruyor değerli arkadaşlarım. Her an yıkılabilir, duruyor. Niye? Sizin bu aceleciliğinizden dolayı ortaya çıkıyor. Ha, bunu da söyleyeyim: Biz de buna ortak oluyoruz. Mehmet Muş oradan bağırınca “Karşı mısın imar barışına Bekaroğlu, karşı mısın seçim öncesinde?” Sesimi çıkarmıyorum. İşte, grup başkanına diyorum ki: Ben buna karşı çıktım. Ben oy kullanmayayım ama biz de grup olarak şöyle idare edelim. Böyle olmaz değerli arkadaşlarım. Hepimiz suçluyuz, hepimiz sorumluyuz bu olup bitenlerden.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Sındır, buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bekaroğlu’nun bahsettiği konuya bir iki cümle değinerek ben konuşmama daha sonra başlamak istiyorum.

“İmar barışı” olarak getirdiğiniz düzenleme, İmar Kanunu’na geçici 16’ncı madde eklenerek yapılan düzenleme aslında o yitirdiğimiz 21 canın sorumluluğunu kimin üstlendiğini çok açık ortaya koyan şöyle bir tümce. Aynen şunu diyor: “Yapının depreme dayanıklılığı hususu malikin sorumluluğundadır.” Değerli arkadaşlar, “Yapının depreme dayanıklılığı hususu malikin sorumluluğundadır.” Kaçak yapıya, ruhsatsız yapıya, dayanıksız yapıya, neredeyse yıkılacak, işte o Kartal’da yıkılmış bina gibi bir yapıya Yapı Kayıt Belgesi veriyorsunuz ve devlet olarak, kamu olarak “Sorumluluğunu ben taşıyorum.”

diyorsunuz. Devletin anayasal görevidir, asli görevidir vatandaşın can ve mal güvenliğini korumak, kollamak, bunu geliştirmek. Dolayısıyla devlet sorumluluğu üzerinden atmış yani o yitirdiğimiz 21 canın sorumluluğu yapının malikinde, başka kimsede değil. Kimseyi sorumlu tutamazsınız, malikin sorumluluğundadır. Ne kadar acı bir şey değil mi değerli arkadaşlar? Verdiğiniz o Yapı Kayıt Belgesi'yle yıkım sonucunda ortaya çıkan bu ölümlerin sorumluluğu ne kadar büyük bir sorumluluk değil mi değerli arkadaşlar? Bunu lütfen unutmayınız. Devlet sorumluluktan kaçmıştır çünkü biliyor, bir sürü yapı var, milyonlarca yapı var. Bunlar kentsel dönüşüme girdikçe ancak sağlam yapılara ulaşacak ama bu arada bu Kartal gibi örnekler yaşandıkça yitirilen canların sorumluluğu o geçici 16'ncı maddeye bu hükmü koymak ve devletin sorumluluktan kaçmasını, sorumluluk üstlenmemesini sağlamakla bunu getirenlerdir diye özellikle belirtmek istiyorum değerli arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, yine bir torba kanun. Ben merak ediyorum bugüne kadar Plan ve Bütçe Komisyonumuza torba olmayan kanun teklifi geldi mi hatırlamıyorum şu anada kadar. Geldi mi değerli arkadaşlar? Gelmedi.

BAŞKAN – Tabii ki, tabii ki.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Artık öyle bir alışkanlıkla...

BAŞKAN – Birçok, birçok...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Şu son dönemden bahsediyorum. 27'nci Dönemde torba olmayan kanun teklifi geldi mi Komisyonumuza?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Gelmedi.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sınırını koyuyorum.

BAŞKAN – 27'nci Dönemde çok fazla kanun çalışmadık ama olabilir, evet.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani 27'nci Dönemde geldi mi? Gelmedi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben görmedim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bütçe kanunu...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Onu da torbaya koymayacaksınız herhâlde yani. Ya, yarın bir gün onu da yaparsınız ya, ona bir şey diyemem artık.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Geldi mi? Geldi.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bu, artık bir alışkanlık hâline getirildi. Şimdi, 52 milletvekili arkadaşımız, hepsi birbirinden değerli, kıymetli, bu konuda -haşa- bir ifadem yok ama 52 arkadaşımız imza atmış bir kanun teklifine; 13-14 madde, 15 madde. Şimdi bunlar da aslında ciddiyetsizlik olarak tanımlandı teklifin geneli üzerindeki görüşmelerde, sabah usul üzerindeki görüşmelerde. Hakikaten öyle. Yani şimdi 3 maddesi çıkarılacak da belki bu süreçte Komisyon görüşmelerinde teklifin adı bile değiştirilecek. 52 arkadaşımız imza atmış. Şimdi, bu imzanın dışında etki analizini göremiyoruz. Kanun teklifini hazırlayan 52 vekilimizin dışında Sayın Tamer Dağlı şu anda tek başına bu teklif konusunda karşımızda, huzurumuzda teklifi bize açıklayarak savunmak durumunda. Hemen arkasında çok değerli bürokratlarımız var, genel müdürlerimiz var. Şimdi, ben o bürokratlarımıza seslenmek istiyorum salonda bulundukları için. Bir kere Sayın Dağlı, kıymetli bir vekilimiz, başımızın üstünde yeri var ancak o, Hükûmetin bir temsilcisi değil, Bakanlar Kurulunu temsil etmiyor, Hükûmetle hiçbir bağı yok, iktidar partisinin de temsilcisi değil bu anlamda Meclisteki tanımı anlamında söylüyorum. O, Mecliste birinci olan, en çok milletvekiline sahip olan bir siyasi partinin bir milletvekili, değerli bir milletvekili. Şimdi, ben bürokrat arkadaşlarımdan şunu rica ediyorum: Ben de bu Türkiye Büyük Millet Meclisinin, bir başka siyasi partinin -daha önce ana

muhalefet partisi adını veriyorduk, şimdi ikinci parti olduk- bir milletvekiliyim, değerim kıymetimin sizin takdirinize ama bir teklifiniz varsa değerli bürokratlarım, genel müdürlerim yarın bir gün onu da bana getirin, ben getireyim Meclise, şurada Tamer Dağlı Vekilimizin olduğu yerde bir de ben oturayım, nasıl olur acaba?

Değerli arkadaşlar, değerli bürokratlarımız; Sayın Vekilimiz bir kere siyasi kimliği olan bir kişi olması sebebiyle, hasebiyle siz onun mahiyeti altında değilsiniz, onun talimatıyla iş yapamazsınız, yapmamalısınız.

Bakın, Sayın Cumhurbaşkanını, AK PARTİ Sayın Genel Başkanını televizyonlarda bir AK PARTİ reklamında görüyoruz. Çok üzülüyorum ben kamuya yirmi beş yıl emek vermiş, kamudan, üniversiteden emekli olmuş bir kardeşiniz olarak. Bir devlet memuru, bir kamu personeli -tabii memur mu; belki tiyatro oyuncusu olabilir ama İstanbul itfaiyesinin memurları falan rol alıyorlar orada- bir siyasi partinin reklamında rol yapıyor, rol veriyor, boy gösteriyor.

Değerli arkadaşlar, bu, devlet adabında asla kabul edilemez, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na da aykırı bir şeydir. Hani, bu konuda hangi cumhuriyet savcısı nasıl işlem yapar onu bilemem. İşte, sorun şurada değerli arkadaşlar... Ne AK PARTİ sıralarındaki milletvekillerimizde -yani bugün itibarıyla söylüyorum- ne bürokratlarımızda. Sorun: Bu bizim “tek adam rejimi” dediğimiz, sizin adına “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” dediğiniz, bu ne olduğu hâlen belli olmayan, hâlen işleyiş devlet ve kamu düzeni açısından sorunlar yumağı içerisinde olan, Meclisin de çalışma düzeninde – yaşadığımız- çok temel bir sorun olan sistem. Bunu özellikle belirtmek isterim.

Tabii, bu kanun teklifinde değişik konular var. Mesela bu tarımla ilgili bir mesele. Şimdi, ben merak ediyorum, o maddeye geldiğimde daha detaylı konuşacağım ama tarımda çiftçinin kredi borçlarının yapılandırılması. Güzel, yani takdir ediyorum ve olması da gerekiyor. Ama peki şimdi bir yandan yaş meyve, sebze özellikle sebze, Antalya'dan. Ankara'da, İstanbul'da bu tanzim satış çadırları kuruldu, kamu çalışanları hizmet veriyorlar, taşımalar, lojistik yine devlet tarafından sağlanıyor, bütün maliyetleri, yükü belediyelerin üzerinde, eyvallah. Peki şu anda bu... Yani çiftçimiz çok para kazanıyor da zaten, o yüzden fiyatlar da bu kadar çok yükseldi, fahiş fiyatlar hâline geldi. Bu söz konusu teklifi, bu maddeyi, bu yapılandırmayı neden getirdiniz? “Çiftçinin bir sorunu mu var? Gayet güzel, ne güzel tarımsal desteklemeler alıyor, memnun hayatından, çok mutlu, mesut bir hayat yaşıyor.” diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, tarım bitmiş durumda, bunun farkındasınız, bu teklif aslında bunun da bir itirafıdır. Daha çok destekleme verilsin diyoruz. O madde geldiğinde bunun üzerinde duracağım ama bu kanun teklifinin bu maddesinin bunun bir itirafı olduğunu da lütfen artık kabul edin. Önce teşhisi doğru koymak lazım ki sonra tedavisi doğru olsun. Yani çiftçi kredi borcunu neden ödeyemiyor değerli arkadaşlar, neden ödeyemiyor yani akılsızlığından mı? Yok, çok zekidir Türk çiftçisi. Yani parası var da ödemiyor, “Boş ver. Adam sen de...” mi diyor, çok zengin, malı mülkü var da ödemiyor mu? Ya, arsası bile icrada, ipotek altında, parası yok zaten takla attırıp duruyor. Bu çiftçinin acınacak durumunun itirafıdır bu yapılandırma, kredi borçlarının ötelenmesi, yapılandırılması. Yapılsın, daha da fazlası yapılsın. Zaten bugün verdiğiniz tarımsal desteklemelerin en az 2,5-3 mislinin daha verilmesi lazım ki ancak sizin çıkardığınız kanuna uygun bir tarımsal destekleme hacmi gerçekleşsin,

Burada yerel yönetimlerle ilgili bir mesele var, bu kreşlerle ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biraz daha süre istiyorum Sayın Başkan, toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sındır, tamamlayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Değerli arkadaşlar, Bu arada, İzmir Bornova’da Belediye Başkanlığı da yapmış bir kardeşiniz olarak kanunun metni de açık, böyle gözümün önüne gelir hep. Bakın, Belediye Kanunu der ki: “Belediye, belde sakinlerinin mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere...” Bakın “Mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere karar organları belde seçmenleri tarafından belirlenen idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir.” der belediye için; aynen bu tanımıdır. Burada mahallî müşterek ihtiyaç esastır. Şimdi, bir madde getirdiniz, getirdiğiniz maddede ne diyor? Şöyle bir ifade var: “Konusu suç teşkil etmemek kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihine kadar personelinin çocukları için kreş...” Şimdi, ne demek konusu suç teşkil etmemek kaydıyla? Yani suç teşkil etmiyorsa zaten sorun nerede? Yani konusu suç teşkil etmiyorsa bu yapılan hizmet alımıyla kreş ve belediye çalışanlarının çocuklarının bu ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan hizmet alımı hakkında “...yargılama ve takibat yapılmaz.” demenin ne âlemi var? Yani o zaman suç teşkil ediyorsa bu maddenin bir hükmü yok yani kendi içinde çelişki. Yani burada mükerrer ödeme yapılması mı suç, kamu zararı mı yani bir çocuk yardımı yapılıyor diye bir de buradan kamu mülkiye müfettişliği veya Sayıştay bu konuda bir kamu zararı mı oluşturuyor da ki öyle görünen...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Doğrudan alım yapan aracı şirket kurum üzerinden alıyor, oraya para aktarıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani Sayın Durmuş aynen, ben bunun soru sorarak açılmasını istiyorum, bilahare gelecek onun yanıtı ama şimdi, burada bu konuya dikkat çekmek istedim. Zamanı geldiğinde bunun sorusunu da soracağım ama şu 14’üncü maddede -Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı- bir değişiklik yapıyorsunuz ama hâlâ Bakanlığın adını değiştirmiyorsunuz. Onu biz mi söyleyeceğiz? Yani artık Bakanlığın adı “Tarım ve Orman Bakanlığı” yani şu adını bari değiştirin. Madde hükmünde Bakanlığın adı hâlâ eski isim, sadece tarih değiştirilmiş, madde yeniden geçecek. Yani ki burada o maddeyle ilgili söyleyecek şey de bu suyla ilgili. Yani il özel idarelerine verilecek bir yanda, tabii ki il özel idareleri valiliğin de kontrolünde olduğu için ama büyükşehir belediyelerinin olduğu yerlerde büyükşehir belediyesine verilmeyecek, genel bütçede, kendi içinde... Yani burada yerele bir katkıysa, il özel idaresi üzerinden köylere ve kırsala bir değer katılacaksa, il özel idaresi bütçesine bir değer katılacaksa o yerelin büyükşehir sorumluluğunda olan ki il özel idare sorumluluk alanı büyükşehirlerde onun genel bütçeye değil, yine büyükşehirlerle verilmesinin doğru olması, esas olması gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu düşüncelerimi burada sonlandırıyorum, maddeler üzere bilahare söz alarak konuşmak istiyorum Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, ismi değişecek olan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geneli üzerine ve birkaç madde üzerine de söz almış bulunuyorum.

Öncelikle geneli üzerine konuşacak olursak, en başından beri konuştuğumuz şeyleri bir değerlendirdiğimizde, hepsini topladığımızda bu Komisyonun çalışma usulü ve kanun yapma usulüyle ilgili aslında bir cümleyle ben durumu özetlemek istiyorum. Bir tanımlama yaptım içinde bulunduğumuz duruma; artık bu Komisyon Plan ve Bütçe Komisyonu olmaktan çıkmıştır, yap, düzelt, operasyon merkezine dönüşmüştür. Çünkü sürekli torbaların içinde, daha önce yapılmış ama ihtiyacı karşılamamış,

ihtiyaca hitap edememiş ya da yanlış düzenlenmiş bir sürü madde, bir sürü kanun maddesiyle ilgili biz düzeltmeler yapmaya çalışıyoruz burada ve yapılan her düzeltmenin arkasından yeni düzeltmeler geliyor. İşte işin aslında özü bu yani Plan ve Bütçe Komisyonunun aslında çalışamamasının ve doğru işler üretememesinin sebebi de bu. Ta, en başında ilk sözü aldığım zaman imar barışıyla ilgili konuştuğumda bu Komisyonun bir sorumluluğu olduğundan bahsettim. İnsan hayatıyla ilgili burada biz kararlar alıyoruz ve bu sorumluluğun, bu vicdanın altında ne kadar eziliyoruz, bunu herkesin kendi vicdanına sorması lazım. Sağ olsun, Sayın Bekaroğlu ve Sayın Sındır da aynı konuya değindiler ve şimdi bu teklifin içinde yine buna benzer bir madde var, 15'inci madde, ona geleceğim birazdan ama gerçekten bu Komisyon artık yap, düzelt, operasyon merkezine dönüşmüştür, bunun ivedilikle düzeltilmesi gerekmektedir.

Baktığım zaman teklife, herhâlde bugüne kadar, tam karşılaştırmadım ama en fazla imzayla gelen kanun teklifi olmuş, herhâlde bir dahaki torbalarda AK PARTİ Grubunun tamamının imzasıyla gelecek bazı teklifler, bu da tabii ilginç yani yapılan şey.

BAŞKAN – Burada ilginç olan nedir?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Zaten orada arkadaşımız itiraf etti, “İmzaya yetişemedim.” dedi. Kanun tekliflerinin aslında nasıl yapıldığının, o imzaların bu teklife nasıl konulduğunun da aslında bu çok açık bir itirafıdır.

BAŞKAN – Nedir itirafı? Benim de imzam var onun altında.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Onun açıklamasını bence siz yapın. “İmzaya yetişemedim.” dediğine göre onun bir açıklamasını yapın.

BAŞKAN – Yani herhangi bir kanun teklifine destek anlamlı, “Evet, ben de onaylıyorum.” anlamlı bir imza atmanın neresi ilginç?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tamam, destek anlamında olabilir. İşte bir dahaki artık...

BAŞKAN – Yani bu uygulamalarımızda var biliyorsunuz, istediğiniz herhangi bir kanuna siz de...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Demek ki desteklemek için 50, 100 imzaya ihtiyaç duyuyor bu teklifler. Biraz öncede de dedim, bakın, altını çiziyorum, artık bu...

BAŞKAN – Efendim, arzu ediyorsa bütün milletvekillerimiz imzalar bunu.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İmzalasın o zaman, imzalarsa da bir şey değişmiyor.

BAŞKAN – Yani burada bunun tartışma konusunu olmasını anlayamadım.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, imzalarsa da bir şey değişmiyor. Bakın, karışımıza gelen teklif...

BAŞKAN – Sayın Emecan, bu konu beni de ilgilendirdiği için söylüyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben işin yapılma biçiminin yanlışlığına değiniyorum müsaade ederseniz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, bırakın, konuşsun. Sizi ilgilendirmiyor şu anda.

BAŞKAN – Tabii ki ilgilendiriyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Neden üzerinize alınlınız imzanız var diye mi?

BAŞKAN – Evet, imzam olduğunu söyledim ben. Yani olumlu gördüğünüz, uygun gördüğünüz her kanun teklifini siz de ben de bir diğer milletvekili arkadaşımız da imzalayabilir. Yani bunun bir eleştiri konusu olmasını açıkçası yadırgadım.

Buyurun, devam edin, ek süre de vereceğim size.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bakın, imzaladığınız her teklifin altına sorumluluğunuzu da koyuyorsunuz.

BAŞKAN – Elbette, elbette, tabii ki.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bunu da ben size hatırlatmak isterim.

BAŞKAN – Tabii ki, tabii ki.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Biraz önce söylediğim gibi yine imar barışı, imar barışının uzatılması, işte bunların altına da imza atan herkes o sorumluluğu koyuyor ve o ölen 21 vatandaşın ölümlerinde de maalesef o zaman imzaları oluyor. Lütfen bunları iyi değerlendirelim. Ben bunları birilerini suçlamak için söylemiyorum, içine düşmüş olduğumuz vahameti vurgulamak için söylüyorum. Burada insanları suçlamak için değil, artık bazı yanlışlardan dönülmesi gerektiğini vurgulamak için söylüyorum.

Bir şeyi daha belirtmek istiyorum maddelere geçmeden önce. İnsanların, vatandaşın artık nasıl hava, gıda, su temel ihtiyaçları oldu, baktığımız zaman, bizim yaşam kalitemizi düşüren şeylerden birisi de, insanların bir temel ihtiyacı da artık mevzuat takibi hâline geldi. Ya, sürekli bir yapboz, sürekli bir eklemeler, sürekli bir düzeltmeler; insanlar yaşayamıyorlar, artık yaşamlarını mevzuat takip etmeden sürdüremiyorlar. En basiti engelliler ya, sürekli bir düzenleme, yeni getirilen kanunlar... Yani insanlar yaşayacaklar mı, kaliteli bir yaşam mı sürecekler bu ülkede, biz bu insanlara kaliteli bir yaşam sürmenin altyapısını mı oluşturacağız yoksa sürekli günü kurtarmaya çalışan... İktidarın, hükûmetin özellikle de –bunu şey görmeyin ama- seçim öncesi durumu kurtarma, vatandaşa şirin görünme amacıyla yaptığı düzenlemelerle insanları da zor durumda bırakıyoruz artık. Bunların değerlendirilmesi ve göz önüne alınması gerekiyor bundan sonra. Yani bu iş başka bir yere gitmeye başladı, o yüzden bir an önce önlem alınması gerekiyor.

Şimdi, madde 5 ve 6’dan bahsedildi, geri kazanım katılım payıyla ilgili düzenleme. Evet, daha yeni yaptık bu düzenlemeyi, işte, buyurun, size ilk örnek, yap ve düzelt. Yaptık, şimdi düzeltme getiriyoruz, yarın öbür gün ikinci, üçüncü düzeltme de gelecektir herhâlde bir dahaki Komisyon toplantımıza. Yani bu, daha çok su götüreceğe benziyor, daha çok geleceğe benziyor. Bu maddeyle ilgili TÜRMOB temsilcileri buradaydı sanırım, onların madde üzerine konuşulurken mi görüşleri alınacak acaba? Onları da bir dinleyelim burada, onların bir önerileri var bildiğim kadarıyla, onların da değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine, madde 8’de basılı kitap ve süreli yayınlarla ilgili bir düzenleme var. Bu düzenlemeyle ilgili ben bir ek yapmak istiyorum. Yayıncılar Birliğinin birtakım önerileri olmuştu, sanırım temsilcileri var burada. Sayın Başkan, onların görüşlerini dinleyecek miyiz, söz verecek misiniz?

BAŞKAN – Tabii, maddeler geldiğinde hatırlatırsanız...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Seviniriz, onlardan duymak isteriz, kayıtlara geçmesi adına. Evet, bizim elimizde önerileri var, özellikle, biriken KDV’lerle ilgili bir düzenlemede eksik olduğuyla ilgili.

Türkiye Eğitim Yayıncıları Derneğinin bize iletmış oldukları bir ekleme var. Özellikle, ücretsiz dağıtılan ders kitaplarıyla ilgili, devletin yayıncılardan aldığı, ücretsiz dağıtılan ders kitaplarıyla ilgili, onların KDV’sinin sıfırlanmasıyla ilgili kendilerinin de özellikle bu KDV birikimleriyle ilgili bir mağduriyet yaşadıklarını ve bunun da düzeltilmesiyle, teklife eklenmesiyle ilgili bir teklifleri var. Bunu da gündeme alırsanız, madde üzerinde görüşülürken bu konuda da görüşünüzü alırsak seviniriz Sayın

Dağlı. Çünkü özellikle, ücretsiz dağıtılan ders kitaplarıyla ilgili dağıtım süreci ve ödemelerle ilgili süreç iki üç aylık gibi kısa bir sürece tekabül ediyor. Diğer yayınlarla ilgili daha uzun süreli yayımlar olmasına rağmen o iki üç aylık süreç... Yine buradaki Yayıncılar Birliği temsilcilerinden bununla ilgili de bir detay alırsak seviniriz. Ciddi anlamda mağduriyet yaratıyor yayıncılar üzerinde bize gelen bilgilere göre, maliyenin bu konuda bir düzenleme yapması bekleniyor açıkçası.

Bir de -maddede bununla ilgili bir önergemiz de olacak- basılı kitap yerine basılı yayın tanımlamasının alınması çünkü özellikle, öğrencilere dağıtılan sınav deneme testleri gibi yayınlar bu kapsamın dışında kalmış bu yeni tanımlamaya göre. Bu kapsamın içine alınmasında fayda var. Sayın Dağlı, bunu bir not alırsanız sevinirim, böyle bir talep de var. Yani madem vatandaşımızın, sektörümüzün taleplerine, ihtiyaçlarına yönelik yapıyoruz bunu, bunları da dikkate alalım diyorum.

Şimdi, bu kanun teklifinin önemli maddelerinden bir tanesi; aslında, sanki çok basit bir düzenlememiş gibi görünüyor 15'inci madde. "20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan '1/1/2020 tarihine kadar' ve '1/1/2019 tarihine kadar' ibareleri '38 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan yürürlük tarihine kadar' şeklinde değiştirilmiştir." Bu yürürlük tarihini söylüyorum o maddedeki: 50'den az çalışanı olan az tehlikeli sınıflardaki iş yerleri şu anda iş sağlığı ve güvenliği hizmeti almıyorlar, bu teklif, bu tarihin 1/7/2020'ye kadar uzatılması teklifi fakat bu teklif tek başına (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının mağduriyetinin giderilmesi olarak değerlendirilemez Sayın Dağlı, çok komplike bir konu, kapsamlı bir konu. 6331 sayılı Yasa 2012 yılında yayımlandı, o yıldan beri şöyle bir gerçek var, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde birtakım istatistikler verilir iş yerlerinde, o istatistiklerden birisi de şudur: Ölümlü iş kazalarında dünyada 3'üncü, Avrupa'da 1'inciyiz ülke olarak. Bu, 2012 yılından beri değişmemiş bir rakamdır. Aradan altı yıl geçmiş, bir müstakil... Ki ben bunu destekliyorum, iş sağlığı ve güvenliğinin müstakil bir kanun hâlinde, 6331 sayılı Kanun hâlinde çıkarılması doğru alınmış bir karardır ama biraz önce verdiğim istatistik aradan altı yıl geçmesine rağmen hâlâ değişmediyse, biz hâlâ Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü isek ve yılda 1.500'den fazla insanımız iş kazalarında hayatını kaybediyorsa bu kanunun uygulanmasında zaten önemli bir sıkıntı vardır. Bakın, yine aynı şeye geliyorum, biz şu anda burada insan hayatını ilgilendiren bir konuyla ilgili karar alacağız, bu çok önemli.

İş güvenliği uzmanları neden (A), (B), (C) sınıflarına ayrılmıştır? Çünkü işletmeler az tehlikeli, tehlikeli, çok tehlikeli diye üç gruba ayrılmıştır ve bu gruplara göre hizmet verecek, yeterlilikleri, bilgi, becerileri ve mesleklerine göre de uzmanlaşmışlardır. Şimdi, kanun yeni çıktığında, evet, bir geçiş süresi olarak çok tehlikelilere (A) sınıfıyla birlikte (B) sınıfı uzmanların, tehlikeli sınıflara (B) sınıfıyla birlikte (C) sınıfı uzmanların -az tehlikeli sınıflara zaten hepsi hizmet veriyor- hizmet verebilmesiyle ilgili bu yasada bir madde vardı. Şimdi, o maddenin süresi bitti, bununla ilgili bir uzatma kararı alındı. Aslında, bunun tam tersinin yapılması gerekiyordu bence. (C) sınıfı uzmanların tehlikeli yerlere, (B) sınıfı uzmanların da çok tehlikeli iş yerlerine bakmasının uzatılmasının yerine 1/7/2020'de başlayacak olan 50'den az çalışanı olan az tehlikeli iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği uzmanı istihdamının bir an önce başlatılması gerekiyor eğer mesele, (C) sınıfı uzmanların istihdamıysa. Şimdi, aldığınız bu kararlar bunun bir sürü sonucu oluyor. Birincisi: Zamanı geçtikten sonra böyle bir karar alıyorsunuz. İSG-KATİP üzerinden takip ediliyor bu süreç ve bu süreç içerisinde sistemden otomatik olarak, süre bittiği zaman (C) sınıfı uzmanlar düştü, şirketler uzmansız kaldı ve yerine (B) sınıfı, (A) sınıfı uzmanlar istihdam ettiler. Şimdi, bunun işveren açısından, çalışan açısından bir sürü sonucu oluştu. Piyasada şöyle de bir sıkıntı var... Özellikle, uzmanların bize ilettikleri sıkıntılardan bir tanesi ve evet, bu suistimal de edilebiliyor sektörde. Özellikle de şu ekonomik krizde çok daha fazla suistimal edildiğini de ben söyleyebilirim. Bir (A) sınıfı uzmanın ücreti ile (B) sınıfı uzmanın, (C) sınıfı uzmanın ücreti

tabii ki bir değil ve tehlikeli bir firma (B) sınıfı uzman çalıştırabilecekken, piyasada (B) sınıfı uzman varken daha düşük ücretle (C) sınıfı çalıştırabiliyor. Bu, çok tehlikeli sınıf için de geçerli. Çok tehlikeli sınıflara baktığımız zaman, inşaatlar, madenler gibi tehlikeli yerlerde, patlayıcı maddelerin üretildiği yerlerde bunun ciddi sonuçları olacaktır çünkü bu iş yeterlilik ister. İş sağlığı ve güvenliği uzmanları risk değerlendirir. Değerlendiremediği bir risk, insan hayatına mal olur. O yüzden bu maddenin tekrar bir gözden geçirilmesi gerekiyor.

Başka bir mağduriyet, firmalarda boşalan yerlere yeni personeller geldi. Şimdi (C) sınıfı uzmanların mağduriyetini bu düzenleme nasıl düzeltecek? Komisyona bunun bir açıklamasını yapın. Firmalar istihdam ettikleri (A) ve (B) sınıfı uzmanları çıkarıp yerine eski (C) sınıflarını mı alacaklar? Yani bu, (C) sınıfı uzmanlarının sorununu çözmeyecek Sayın Dağlı. Burada bir çelişki var, bu çelişkinin çözülmesi ve doğru kararların alınması gerekiyor sektörde gerçekten doğru bir iş yapılabilmesi için.

Yine dediğim gibi, insan hayatı söz konusu; yapılacak olan tartışma, ekleme ve konuşmalar dâhilinde madde üzerine konuşulurken ben tekrar söz almak isterim. Şunu da belirtiyim: Ben bir (A) sınıfı iş sağlığı ve güvenliği uzmanıyım, sahada da çalıştım, deneyimim var bu konuda. Sadece milletvekili olarak, komisyon üyesi olarak değil, bu deneyimimle de burada konuşuyorum. Dernek üyesi arkadaşlarımız var, açıkçası ben onların da bu konudaki fikrini, görüşlerini duymak isterim.

Şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekillerimiz, çok değerli bürokratlarımız ve çok değerli basın mensuplarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada geçen bir konuşmanın yanlış anlaşılmasına üzüldüğümü ifade edeyim. Tabii, bu kanunun birçok maddesiyle ilgili problemlerle sahada biz de karşılaşıyoruz ve dolayısıyla bize de bu talepler geliyor. Mesela, diyelim ki 3'üncü maddedeki işte sosyal yardımların kesilmesiyle, engelli vatandaşlarımıza yılda 2 kez verilen bu ikramiyeden dolayı... Tabii, bunları görüyoruz ve dolayısıyla da bunların kaldırılmasını bizden de talep ediyorlar.

Diğer taraftan, bir diğer konu da iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili. Ben de daha önceden iş yeri hekimliği yaptığım için bunlara da vâkıfım ve buradan da bize talepler geliyor. Yani kanun İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 2012'de çıktı ama Türkiye buna hazır olmadığı için uygulamada birtakım aksaklıklar çıktı ve sürekli bazı maddelerinin uygulanması ertelendi. En son da bu 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli yerlerde iş sağlığı ve güvenliğinin uygulanmasının mecburi olmasının ertelenmesiyle bu 1 Temmuz 2020'ye ertelendi. Burada da daha önce yine aynı şekilde, sayın vekilimizin de ifade ettiği gibi, normalde (A) sınıfı, çok tehlikeli; (B) sınıfı, tehlikeli; (C) sınıfı da az tehlikeli olan iş yerlerine bakabiliyordu. Tabii, bu sınıftaki iş güvenliği uzmanları yeterli olmadığı için bunlar bir basamak öne kaydırıldı ve neticede (B) sınıfı çok tehlikeli ve tehlikeliye, (C) sınıfı da tehlikeli ve az tehlikeliye bakmaya başladı. Dolayısıyla burada bir uygulama hayata geçirilince insanların büyük bir kısmı, diyelim ki (C) sınıfı olan veya (B) sınıfı olan insanlar bunlarla ilgili işe girdiler ve belli iş yerlerinde çalışıyorlar. Biz bunu uzatmadığımız zaman, diyelim ki 1/1/2019 tarihi itibarıyla bunlar bu sınıflara bakamayınca o iş yerleriyle sözleşmeleri iptal oldu. İptal olunca da birtakım mağduriyetler doğdu. Biz de isteriz ki herkes kendi sınıfına baksın. İş kazaları Türkiye'mizde çok yüksek, dolayısıyla da bunu mutlaka önlememiz lazım ama bir taraftan kanunun diğer kısmının uygulamasını 2020'ye ertelerken bu taraftakini bu şekilde bırakmamız tabii ki bütünlük açısından da engel oldu. Tabii ki bunları görüp...

Mesela, bu şikâyetleri gördüğüm zaman ben de bu konuda bir kanun teklifi vermeyi düşünüyordum. Diğer taraftan, yine çiftçilerimizle ilgili, çiftçilerimizin borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili bazı mağduriyetleri görüyoruz ve bununla ilgili de benzer fikirdeydim.

Burada ifade etmek istediğim şudur benim yani bu kanunda imzaya yetişemediğim şey şudur: Toplumda belli konulardaki belli sorunlara hepimiz beraber iştirak ediyoruz. Burada ayrı ayrı bir teklif vermektense birlikte, beraber teklif de verilebilir, değil mi? Yani verilebilir. Bir sakınca var mı? Sakınca yok yani kastettiğim budur. Dolayısıyla, ben burada verilen kanun tekliflerinin çoğunun toplumun dertlerine derman olacağını ve bunların da seçimle alakasının olmadığını düşünüyorum. Yani iş güvenliği ve sağlığını görüyorsunuz, diğer taraftan engellileri görüyorsunuz, çiftçileri görüyorsunuz yani bunlar tamamen toplumun birtakım sorunlarını çözecektir diye ben düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Öncelikle teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

Aslında, arkadaşlar, işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanları bizim açımızdan çok önemli, çok kıymetli. Ben kırk beş yıl sendikacılık yaptım -beni tanıyanlar bilirler- yıllarca da konfederasyon genel başkanlığı yaptım. Soma'ya gittim, Soma'da yaşananları yerinde tespit ettik bakanlarla birlikte; Ermenek'e gittim, Ermenek'te yaşadıklarımızı yine bakanlarla tespit ettik ve bir iki şeyin altını çizmek istiyorum. Öncelikle, bilhassa gittiğimiz yerlerde tehlikeli ve riskli iş yerlerinde çalışan işçi arkadaşlarımız sendikalı olmamalarından dolayı oradaki tehlikeli ve riskli iş yerlerini İş Teftiş Başkanlığına maalesef ifade edemiyorlar. Dolayısıyla birinci derecede tehlikeli ve riskli iş yerlerindeki arkadaşlarımızın öncelikle sendikalı olması gerekir düşüncesi içerisindeyim ben.

Üç bakanla Ermenek'te işçilerle yapmış olduğumuz bir toplantıda bir işçi arkadaşımızın kıyafetine baktığımda, işçi arkadaşşıma şunu sordum, dedim ki: Senin kıyafetin madenci kıyafeti falan değil, nereden aldın bu kıyafetleri? Bana önce güldü ve daha sonra ne dedi biliyor musunuz? “Başkanım, bu kafamdaki baret çarşıdan aldığım baret. Aslında eniştem bana bunu vermişti.” Baret 5 lira. Yanımda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı vardı, Çalışma Bakanı vardı, Ulaştırma Bakanı vardı kendi memleketi olduğu için.

Daha sonra da Şirvan'a gittim. Şirvan'daki manzaradan çok etkilendim. Siirt Şirvan'da, siz de biliyorsunuz, açık madende bir göçük yaşanmış. Şimdi, açık madendeki göçük yaşandıktan sonra göçükteki çocuklarını, torunlarını bekleyen insanlarla oturduk, orada da bakan arkadaşlarımız vardı. Yaşlı bir amca benim yanıma geldi, ne dedi biliyor musunuz? “Şu dağın tepesini görüyor musun Sayın Başkan?” dedi. Görüyorum dedim. “Burada bir heyelan oldu, heyelan olduktan sonra koca koca yarıklar açıldı. Bu görmüş olduğunuz, kafasında baretleri olan koca koca adamlar var ya, bu yarıkları kumlarla kapattılar ve bizim çocuklarımızı, bizim torunlarımızı buradan geçirdiler. Bizim köyün çobanı bu yarıkları görmüş olsaydı, çoban koyunlarını bile buradan geçirmezdi.” dedi.

Şimdi söylemek istediğim şey şu: İş yerlerine giderek iş yerindeki işçi arkadaşlarımızın işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili alınması gereken önlemleri yerinde tespit etmek, yerinde görmek daha doğru olabilir diye düşünüyorum. Gündemi değiştirmek açısından söylemiyorum ama daha dün Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun istatistiklerine baktım -şunu dün televizyonda da anlattım- her yıl 2 bine yakın iş cinayeti oluyor. 2 bine yakın iş cinayetiyle ilgili olarak Dünya

Sağlık Örgütü diyor ki: “Siz bunları 5’le çarpacaksınız.” Neden 5’le çarpacaksınız? Meslek hastalıkları hastanesinde yatan işçi arkadaşlarımızdan her yıl -Türkiye için söylüyorum- 10 bine yakınının öldüğünü Uluslararası Çalışma Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü maalesef tespit etmiş.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili -ki bu bana göre sevindirici bir şey- uzman kardeşlerimiz bir araya gelmişler, sendika kurmuşlar. Sendika kuran bu arkadaşlarımız dün gelip beni ziyaret ettiklerinde 15’inci maddeyle ilgili görüş ve düşüncelerini bana aktardılar. Sayın Başkan, izin verirseniz ben kısaca onları sizlerle paylaşmak istiyorum:

“Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında birçok sektörde hizmet vermiş (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlarıyız. 6331 sayılı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu’nun geçici 4’üncü maddesi Kanun’un ilk çıktığı 2012 yılından beri 3’üncü sefer ertelenmiştir. Söz konusu yasanın uzatılması (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının mağduriyetinin giderilmesi amacı taşırken ertelemeyle (A) ve (B) sınıfı iş güvenliği uzmanları tamamen mağdur edilmekte ve istihdamlarını zor hâle getirmektedir. Bir sınıfın mağduriyetini gidermek için başka bir sınıfın mağdur edilmesi ve işsiz kalması deneyime bakılmaksızın bizi çok derinden üzecektir. (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarından altı aylık yüksek lisans eğitimiyle (B) sınıfı iş güvenliği uzman olma kolaylığı (B) sınıf uzmanlarında da bir yığılma meydana getirmiştir, işsizlikle karşı karşıya kalmışlardır. Aslında bakıldığında yeterli sayıda uzman bulunmamaktadır ve Bakanlık da bu yönde açıklamalarda bulunmuştur.

Açık Öğretim Fakültesinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Bölümü açılması ve mezun vermeye başlaması tabii ki sevindiricidir. İki yıllık iş sağlığı ve iş güvenliği bölümü mezunlarının (C) sınıfı iş güvenliği uzmanı olmaları istihdamda büyük yığılma meydana getirmiştir.

Sonuç olarak, ertelemeler iş güvenliği kültürüne gerçekten çok zarar vermektedir. Önemli olan kalıcı çözümlerle bu kültürü ve sistemi iyileştirme çalışmalarına katkıda bulunmak ve zaman kaybetmeden çalışmalara başlamaktır. Biz mesleğimizi daha saygın hâle getirmek, kalifiyeli olmasını sağlamak ve iş kazalarının azalmasında katkı sağlamak için uğraş vermek istiyoruz. Bizler bu maddenin bir kez daha ertelenmesini istiyoruz çünkü bu durum, biz (A) ve (B) sınıf uzmanlarını işsiz bırakmaktadır. Bu sebeple Yükseköğretim Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 15’inci maddesinin iptal edilmesi hususunda yardımlarınızı bekliyoruz.” Bunlar, işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili kurmuş oldukları sendikada görüşmüşler, tartışmışlar ve sonuç itibarıyla bu sonuca varmışlar.

Sabah arkadaşlarımız şöyle bir ifade kullandılar, dediler ki: ”Bu maddenin buraya getirilmesini işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanları istiyor.” Bana göre, eğer isteyen varsa doğru bir talep değil.

Son olarak da şunu söylemek istiyorum: Biliyorsunuz, Adana Aladağ’da Kur’an kursunda 11’e yakın arkadaşımız, çocuğumuz maalesef orada yanarak öldüler ancak oradan hâlâ daha işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanı talep edilmemesi bana göre çok düşündürücü bir konudur. Bugün de Milas’ta işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmadığından dolayı 2 arkadaşımız göçük altında kalmış, ölmüşler, 1’ini daha çıkaramamışlar ve yaralı arkadaşlarımız var. Artık yeter, duymayan kulaklar duysun, görmeyen gözler görsün. Az önce arkadaşlarım da söyledi, hâlâ bu yasalar böyle devam ederse, önlemleri ve tedbirleri almazsak... Dünyada 3’üncü ve Avrupa’da 1’inci durumda olmak bizi gerçekten acıtıyor, gerçekten bizi üzüyor.

Ben yedi yıl Uluslararası Çalışma Örgütünde bakanlarımızla birlikte görev yaptım, her yıl Türkiye’nin Aplikasyon Komitesinde değerlendirilmesi Türkiye açısından utanç verici bir şey.

Ben bu duygu ve düşüncelerle, gelin, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleriyle ilgili ILO kriterlerine uygun bir yasa çıkartalım, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmazsa -bugüne kadar ölen arkadaşlarımız gibi- bundan sonra da işçi kardeşlerimizin ölmelerini engelleyemeyiz diyorum. Bizim görevimiz tabii ki bu insanları öldürmek değil, yaşatmaktır diyorum. Hepinize saygılar sevgiler sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutacağım ama bir adet önerge vardır, önce önergeyi okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci, 2'nci ve 12'nci maddelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1, 2 ve 12'nci maddeler kanun metninden çıkarılmıştır.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkranın uygulanmasında, 5510 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesi uyarınca Ramazan ve Kurban bayramlarında ödenen bayram ikramiyeleri hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir hesaplamasına dâhil edilmez.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usulen bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şu anlamda: Sayın Başkan siz de söylediniz, her maddede sizden istihramım, teklif sahibi arkadaşımız da bence uygun görür, bütün Komisyonun da takdiridir...

BAŞKAN – Teknik bilgi alacağım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ilgili arkadaşımız öne gelsin, otomatik olarak yani siz çağırmadan.

Bir de şunu söyleyeceğim: İlgili arkadaşımız sizin istediğiniz mevkide midir diye lütfen test edin.

İkincisi de sivil toplum kuruluşlarından ve odalardan ilgili maddedeki arkadaşlarımız da yine öne gelsin.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşlara soracağım, söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz her maddede arkadaşlar var ya da yok tanırsak, bilirsek, bu anlamda daha pratik çalışmış oluruz.

BAŞKAN – Peki, tamam.

3'üncü maddeyle ilgili arkadaşlar lütfen sayın vekilimizin yanında yer alsınlar.

3'üncü maddeye ilişkin sivil toplum örgütlerinden katılım var mı? Yok.

Açıklama alalım maddeye ilişkin lütfen.

Buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şimdi, 3'üncü maddede evde bakım yardımıyla ilgili bir düzenleme yapıyoruz. Burada evde bakım yardımı, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının üçte 2'sinden az olan yani bugünkü asgari ücret net rakamıyla kıyaslırsak 1.219,35 TL'den az olan bakıma ihtiyacı olan engellilere resmî veya özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti ya da sosyal yardım yapılmak suretiyle evde bakılmasına destek verilmesi sağlanıyordu.

2018 yılında 5510 sayılı Kanun'un ek 18'inci maddesiyle SGK tarafından Ramazan ve Kurban Bayramı ikramiyeleri verilmesiyle bahsi geçen gelir şartının rakamının artması nedeniyle mağdur olan insanların var, bunların bu mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde Sayın Keşir, buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kanun teklifinde imzası bulunan bir milletvekili de benim, özellikle bu maddeyle ilgili söz almak istedim.

Anayasa'nın sosyal devlet ilkesi özellikle sadece sosyal yardımlar değil ama tüm dezavantajlı gruplar üzerinde yapılan tüm çalışmalarda on yedi yıldır aslında ete kemiğe büründü.

Bir veri paylaşacağım sizlerle, Dünya Bankası tarafından 2017 yılında hazırlanan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Atlası'na göre Türkiye, dünyada yoksulluk ortalamasını son on beş yılda en fazla azaltan ülke statüsündedir. Bu sadece AK PARTİ'nin değil, tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının gurur duyacağı bir gelişmedir aslında son on beş yılın gelişmesi olarak.

Diğer yandan, yaklaşık otuz yıldır bu alanda çalışan bir milletvekiliyim. Özellikle bütçe kalemlerine baktığımızda 2002 yılında sosyal yardımların toplam bütçe içindeki yeri 1,3 milyar iken bu, 2018 yılı bütçesi için 43,4 milyara ulaştı. Burada tabii farklı yorumlar yapılabilir, Genel Kurulda, Parlamentoda da farklı yorumlar yapılmıştı sosyal yardım bütçesinin artışıyla ilgili ama şunu ifade etmek lazım: Bütçenin artışı aslında ülkenin zenginleştiğinin bir göstergesi çünkü 2002 yılında sosyal yardım kalemi olarak verilen kalemlerin sayısı ile bugünkü kalem sayısını kıyaslamak mümkün dahi değil. Bugün bu 43,4 milyar en az 13 kalemden hizmet veriyor ve artık Türkiye devleti büyük bir devlet olarak tematik programlara geçebildi yani eşi vefat eden aylığı, efendim, şartlı nakit transferleri, evde bakım yardımı gibi. Bu 43,4 milyarın yaklaşık yüzde 10'unu da 4,92 milyarını da evde bakım aylığı, yardımı oluşturuyor; bu da 513.276 kişi, 2018 rakamları için söylüyorum. Zaman zaman yurt dışındaki muhataplarımızla bir araya geldiğimizde ki ben çok uzun yıllar bu alandayım. Yani 2005 yılında biliyorsunuz, Türkiye'nin ilk engellilik yasası mevzuatı oluştu, ondan önce Türkiye'de engelliğinin adı ve tanımı yoktu, kanunda karşılığı yoktu ve yurt dışından misafirlerimiz geldiğinde "Türkiye'de engelli yok galiba." derlerdi çünkü sokakta göremezlerdi rehabilitasyon hizmetleri, bakım hizmetleri ve destekler sağlanmadığı için. 2005 yılında çıkan külliyatlı bir mevzuatla artık engellilerimizin, yaşlılarımızın ve bakıma ihtiyacı olanların her türlü bakımı sağlanabiliyor.

Hafta sonu şehrimdeydim, birkaç ilçede özellikle yatağa bağımlı, bakım aylığı da alan aileleri ziyaret ettiğimde küçük anekdotu paylaşmak isterim sizinle: Bir gelin 91 yaşındaki kayınvalidesine bakıyor, biz de evi ziyaret ettik ve geline dedim ki: Ne güzel, ne güzel bir şey yapıyorsunuz, hayır duası alıyorsunuz kayınvalidenize baktığınız için. Karadenizliydi ve tatlı bir şiveyle dedi ki: "Ben bakmıyorum ki devlet bakıyor." Şimdi bu evde bakım yardımı dediğimiz kalem işte bize bunu sağlıyor hem bakana yük olmaması hem bakılanın yük hissetmemesi noktasında.

Bununla beraber şunu da ifade etmem lazım: Bütünleşik sosyal yardım hizmetlerini burada ifade etmek istiyorum özellikle. Çünkü biz bu tür yardım kalemlerine müracaat eden vatandaşlarımıza önceden, 2002 yılı öncesi kurum kurum belge talep ediyorduk, işte üzerine kayıtlı mal varlığının olup olmaması, araçlarının olup olmaması, sigorta kaydının olup olmaması, artık biz bu programla birkaç dakikanın içinde en az 17 kurumu... 17 kurum diye söylüyorum ama Genel Müdürüm, 24 oldu mu kurum? Ben 17’de kalmışım ama ne güzel... 24 kurumu birkaç dakika içinde sorgulayarak kişinin kurumları dolaşmadan, kişiye yük olmadan... Zaten sosyal yardım talebiyle gelenlerin büyük bir kısmı bu becerilerden de kısmen yoksun oluyorlar, o kurumların kapılarında bekletilmemeleri gerekiyor bu insanların. Onun için maksimum on beş yirmi gün içinde de başvuruları neticeleniyor bu Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi kapsamında. Tekrar söylüyorum, Anayasa’nın sosyal devlet ilkesi AK PARTİ döneminde ete kemiğe bürünmüştür.

Bir veri daha paylaşıp konuşmamı nihayetlendireceğim. UNDP’nin 2018 yılında yayınladığı bir endeks bir var, İnsani Gelişmişlik Endeksi. Türkiye 2002 yılında orta insani gelişmişlikte burada 96’ncı sıradayken bugün, 2017 verilerini vereceğim, yüksek insani gelişmişlik kategorisine geçmiş ve orada da 64’üncü sıraya yükselmiştir. Bu gurur sadece AK PARTİ’nin gururu değil, tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının da gururudur.

Teklifin 3’üncü maddesinde ifade edilen düzenlemede de bayram ikramiyelerinin, Kurban ve Ramazan Bayramı’nda verilen ikramiyelerin gelir testi dışında yani hane geliri dışında sayılması doğru bir düzenlemedir. Çünkü yıla böldüğünüzde biner liradan 2 bin lirayı, işte on iki aya böldüğünüzde belli bir rakam tekabül ediyor aylık olarak ve evde bakım yardımı alanların gelir testine dâhil olduğunda bu, o yardımların kesilmesine sebep olmaktaydı. Bunu kaldıran bir düzenleme. Bu düzenlemeyi olumlu bulduğumuz için zaten imzaladık.

Ben tekrar bu düzenlemenin ve diğer maddelerin hayırlara vesile olmasını diliyor, heyetinizi selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben bu 3 ve 4’üncü maddeyi birlikte konuşayım Başkanım, bana biraz zaman ver, öbür maddede konuşmayayım.

Şimdi, arkadaşlar, burada gerçekten “Bayram ikramiyeleri alan ailelerde gelir testine bu ikramiyeler tabi olmasın.” deniliyor, doğru bir düzenleme yapılıyor çünkü büyük bir haksızlığa sebebiyet veriyordu bu. Tabii, burada da çok açık net ki hiçbir şeyi öngörmeden, yarın, altı ay sonra, bir sene sonra ne olacağını hesaplamadan -yani biz haklı çıkıyoruz- kanunları çıkarıyorsunuz. Bunların hepsi öngörülebilir, bunların hepsi için tedbir alınabilir. Biz devletiz ya, aklımıza geldiğinde ya da başımızı duvara vurduğumuzda hemen bir kanun, bir kanun, böyle olmaz yani sistemli bir şekilde çıkarmamız gerek. Koca bürokrasinin bunları öngörebilmesi lazım, burada bir defa problem var.

Başka bir problemi söyleyeyim. Değerli arkadaşlarım, hatırlayın 2015 seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı her tarafı geziyordu, diyordu ki: “Biz Ramazan ve Kurban Bayramı’nda birer maaş -kendi maaşı kadar- ikramiye vereceğiz.” “Kaynak nerede, kaynak?” Kaynak varmış, devletimiz öyle az bir devlet değilmiş, zaten siz söylüyorsunuz, “Bu kadar zenginleştik.” diyorsunuz. Ve teslim ediyorum, doğru, gerçekten 2002’de dibe vurmuş bir Türkiye’yi yani 2001 krizini yaşamış bir Türkiye’yi devraldınız, o zamanki rakamlar 2012’ye kadar sürekli bir şekilde arttı. Yani şimdi oralara girmiyorum, işte likidite fazlası, Amerikan FED’in uyguladığı politikalar, 2008 krizini aşmak için

uyguladıkları politikalar falan her neyse girmiyorum. Sürekli şekilde borç para geldi, o borç parayı Türkiye’de kullandınız, işte altyapı, inşaat falan büyük bir hareketlenme oldu, arttı; gerçekten gelirler arttı, kabul ediyorum. Para da varmış, ikramiye de veriliyormuş, nitekim uydunuz. Demokrasi de böyle bir şeydir yani millet, biz söyledik ama sizin vereceğinize inandı, size oy verdi ve yaptınız, çok önemli bir şey. Muhalefet istedi, muhalefet zorladı, iktidar da yaptı. Ne kadar güzel bir şey, bak demokrasi işliyor, iyi bir şey, dinleyin o nedenle, bu tarafa kulak verin arkadaşlar, bu iyi bir şey.

Yalnız 2013’ten sonra, 2014’den sonra bir şey oluyor, sizin görmek istemediğiniz şey bu. Özellikle Hazine ve Maliye Bakanınızın algı operasyonları çekerek birtakım jestlerle, mimiklerle, rakamlara takla attırarak falan örtmeye çalıştığı şey bu. Bunu da görün değerli arkadaşlarım, bu, sizin için de bizim için de, bu yardımları alan insanlar için de gerekli; çok ciddi problem var ekonomimizde. Bu sadece sizin hatalarınızdan da kaynaklanmadı, dünyada olup bitenlerden de kaynaklandı. Yok, öyle kaynaklar, dünyada öyle paralar akıyor, yok. Bakın, Türkiye borç para alamıyor değerli arkadaşlarım. Şimdi Çin’den borç para almaya kalkıyorsunuz, 1 milyar euroluk borç alacaksınız, Çin’in sanayi ve ticaret bankasıyla Citigroup’u yetkilendirdiniz, daha ne geldiği falan belli değil, borç para yok. Kim alıyor bu borcu biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Hazine almıyor, Varlık Fonu alıyor. Niye Varlık Fonu alıyor? Varlık Fonu nedir sevgili arkadaşlarım? Varlık Fonu o ülkedeki varlıkların değerlendirilmesi için kuruluyor. İşte petrol gelirleri fazlası, işte ticaret fazlasını değerlendiriyor, gelecek kuşaklara aktarmak için borç veriyor, varlık fonları borç veriyor. Sizin Varlık Fonunuz borç alacak, sıkıntı var. 2013’ten sonra, 2014’den sonra çok ciddi sıkıntı var. Bu rakamları hiç görmüyorsunuz. Zaten verdiğiniz rakamların tamamı 2003-2017. Ama 2013’ü, 2018’i, 2019’u hiçbir şekilde karşılaştırmıyorsunuz. Ama burada ciddi bir problem var ve sürekli zenginleşmeden falan... Olan bir şeyi bu kadar “Var, var.” diye tekrarlamakla -psikolojide- aslında sıkıntılar olduğunun siz de farkındasınız. Biz bunu söylüyoruz yani burası Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu yani. Biz muhalefet milletvekiliyiz ama bu ülkenin insanlarıyız. Bu ülkeyi, bu millet için ne oluyor ne olmuyor bunu bilmek durumundayız. Burada konuşalım, tartışalım, tedbirler alınsın yoksa başımızı kuma sokarak gideceğimiz herhangi bir yer yok değerli arkadaşlarım.

Şimdi, tabii bunların bir de etik boyutu var. Seçimden önce yapılıyor olması bu etik boyutuyla ilgili; kızmayın. Yani bunu da söyleyelim ne olur, bu kadar eleştirmeyelim mi sizi? Seçimden önce apar topar yapıyorsunuz. Bakın, bir daha tekrar ediyorum, geçen sene nisan ayında çıkarmış olduğumuz bu imar barışı büyük bir felakettir değerli arkadaşlarım. Seçimden önce apar topar insanları kandırdınız ve ölümüne insanlar kandı, ölümüne, bu şekilde yaptınız. Eğer böyle bir şey varsa zaten uzun uzun oturup tartışsınız gerçekten ne kadar etkisi olacak bunun, ne kadar gelir getirecek, bu işi çözüyor mu, çözmüyor mu; bütün bunların hesabını yaparsınız ve geniş zamanda bunları tartışsınız, gelir buraya; zaten sayısal çoğunluğunuz var, bu tip kanunlara zaten biz de destek vereceğiz, gelir geçer ama siz bunları yapmıyorsunuz değerli arkadaşlarım. Doğru bir şeyi yanlış bir zamanla, yanlış bir yöntemle yapıyorsunuz. Bakalım millet ne kadar buna evet diyecek, ne kadar görececek; bizim amacımız da millete bunu göstermek, demokrasi de bu değerli arkadaşlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Aslında geneli üzerinde bu maddelerle ilgili görüşümüzü ifade etmiştim. Elbette ki destekliyoruz çünkü ortaya çıkan bir mağduriyet söz konusu, evde bakım yardımının kesilmesi söz konusu. Bu anlamda da gerek Tamer Bey gerekse diğer teklif sahiplerine de teşekkür ediyorum böyle bir düzenleme

için. Yalnız geneli üzerindeki konuşmamda yine gelir testi yapılan başka uygulamalar olduğunu anlatmıştım. Bir sosyal yardım verilmesinde gelir testi var. Yine, 2022'ye göre 65 yaş aylığı ve engelli aylığı bağlanmasında gelir testi var. Ayrıca, 5510 sayılı Kanun'a göre de genel sağlık sigortalı sayılma konusunda gelir testi var. Yine, ilaç katılım payı ödememe açısından muhtaçlara sağlanan imkânda gelir testi söz konusu. Yani şöyle somut bir örnek vermek gerekirse daha iyi anlaşılması için, iki aile düşünün, ikisi de emekli geliri olan aile. Birinin çocuğu var, bakıma muhtaç; birininki de engelli ama bakıma muhtaç değil. Şimdi, birine evde bakım yardımı vereceğim; ailenin gelirini hesaplarken bayram ikramiyesini dikkate almayacağım, ötekinde dikkate alacağım. Yani böyle bir eşitsizlik söz konusu olacak. Biz ilke olarak böyle bir düzenleme yapıyorsak bunu diğer kanunlardaki hükümlerde de düzeltmemiz gerekir, "İllaki engelli aylığı kesilmesi söz konusu olmuyor." gibi düşünmeden aynı ilkeyi diğer kanunlarda da koymamız lazım. Aslında, bu kriteri, üçte 2'yi artırmak...

BAŞKAN – 2022'yi söylüyorsunuz, değil mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – 2022 var, 5510 var, 3294 var; hepsinde gelir testi uygulaması var.

"Bayram ikramiyesi dikkate alınmaz." değil de üçte 2 yerine dörtte 3 alınsa onu telafi eder. Onda da şöyle diyeyim, kastım şu: Eğer bakıma muhtaç kişinin ailesinde emekli geliri var, diğerinde emekli geliri yoksa rakam olarak da farklı bir uygulama olacak. Emeklininkinden bayram ikramiyesini almayınca... Ben kabaca bir hesap yaptım, aylık 167 liraya geliyor bayram ikramiyesinin girişi, üçte 2 de 1.347 liraya karşılık geliyor. Şimdi emekli ailesindeki bakım yardımında uyguladığım rakamla, kriter ile emekli geliri olmayan başka bir ailedekine uyguladığım kriterde de farklılaşma söz konusu. Hâlbuki ben üçte 2'yi değiştirsem daha adaletli olacak gibi. Dörtte 3 desem –kabaca da ona tekabül ediyor- 167 lirayı 1.347 liranın üzerine koyunca 1.500 lira ediyor. Yani 1.500 liranın altındakiler ister emekli olsun ister başka bir işte çalışsın, başka bir geliri olsun hepsine eşit şey sağlar diye düşünüyorum bir düzenleme yapıyorsak. Çünkü yarın engelli aylıklarında da kesilme başlayacak, bu sefer 2022'de bir düzenleme yapma zorunluluğu ortaya çıkacak.

Sosyal yardımlarda da aynı durum söz konusu çünkü orada üçte 1'i baz alınıyor. Asgari ücretin üçte 1'inin altındaysa sosyal yardım yapılması kapsamına giriyor. 65 yaş aylığında engelli aylığı, engelli yakını aylığı, ağır engelli aylığında yine üçte 1 esas alınıyor. Biraz önce dediğim gibi 5510 sayılı Kanun'a göre de genel sağlık sigortalı sayılma priminin devlet tarafından karşılanması durumunda da yine asgari ücretin üçte 1'i dikkate alınıyor. Yapacaksak hepsine mahsus bir düzenleme yapmanın daha doğru olacağını düşünüyorum ama mevcut düzenlemeyi de destekliyoruz çünkü bir mağduriyeti gideriyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, siz Sayın Kalaycı'yı dinlemediniz ama Sayın Kalaycı'nın bütün konuşmasının altına imza atıyorum, çok haklı bir konuşma yaptı.

Bu da hani, yana yakıla seçim öncesi olan yasaların ne kadar kalitesiz yasa olduğunu gösteriyor. Aslında Sayın Kalaycı'nın bahsettiği bütün konularda –benim notlarımda da vardı- ve bu konuda topyekûn bir düzenleme yapmamız lazım. Plan ve Bütçe Komisyonu her ihtiyaç olduğunda palyatif tedbir alınmak üzere yasa çıkarılan bir makine değildir. Sorun çözer yani bütün bu sorunlara topyekûn bakar. Yalnızca burada, bu maddede bahsedilen konuda değil başka konulara da etkileri var. Burada eminim sayın bürokrata da söz vermediniz henüz Sayın Başkan ama o konuda da muhtemelen bizimle

paylaşacaktır bu durumları. Ben de bu anlamda bu maddenin de arkadaşlar... Gerçi maddelelere geçmeyi onayladınız ama eminim ki birkaç gün çalışma şansımız olsa şurada bütün milletvekillerinin diğer sorunları da çözecek daha geniş bir düzenleme yapabiliriz diye düşünüyorum ve bu konuda hep beraber bu öneriyi geliştirelim derim, AK PARTİ Grubu Sözcüsü olarak size söylüyorum, Sayın Kalaycı'nın zaten görüşü belli. Bunu çalışalım derim ve bütün kesimlerin sorunlarını çözen bir düzenleme yapalım derim.

Sayın Ayşe Vekilimizin sözleriyle ilgili birkaç bir şey söyleyeceğim: Elbette söyleyebilirsiniz yani "Birkaç adım attık, Türkiye bir noktadan bir noktaya geldi." diyebilirsiniz ama şunu söyleyeyim: "İnsani gelişmişlikte 64'üncü sıradayız ve bununla gurur duyuyorum." dediniz yani geldiğimiz nokta itibarıyla.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Orta gruptan yüksek gruba geçti yalnız. Grup geçişini ihmal etmeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Eyvallah ama sonuç olarak Sayın Cumhurbaşkanı Türkiye'yi ilk 10'a sokacağını iddia ediyordu, efendim "Türkiye'yi uçuracağız." diyordu ve 64'üncü sırayla övünen bir AK PARTİ Hükûmeti, AK PARTİ milletvekili durumuyla karşı karşıyayız.

Ben size birkaç ülke ismi vereceğim: Mesela Kazakistan 58'inci sırada biliyor musunuz Sayın Ayşe Hanım? Suudi Arabistan 38'inci sırada, Arjantin 40'inci sırada, İran 60'inci sırada gibi bazı örnekler verebilirim. Bazı Afrika ülkeleri var, çoğu bizim önümüzde olan. 64'üncü sırada olmaktan utanç duymalıyız. Keşke 20'nci sırada olsak, 10'uncu sırada olsak diye hep beraber tedbirler almalıyız ama yani Kazakistan'ın, Suudi Arabistan'ın, İran'ın gerisinde olan bir sıralamamız var, bu gerçeklikle de yüzleşelim lütfen.

Konuşmanızda şunu söylediniz, "43 milyar lira sosyal yardıma kaynak harcıyor ülkemiz." dediniz, çok doğru, güzel ama gelişmekte olan ülkelerin biliyorsunuz gayrisafi yurt içi hasılasının ortalaması sosyal haklara yüzde 2'ye yakın bir kaynak ayırıyor. Gelişmiş ülkelerde bu oran yüzde 3'e, yüzde 4'e, yüzde 5'e kadar yükselebiliyor. Biz gayrisafi yurt içi hasılamızın yüzde 1'ini harcıyoruz yalnızca, bu gerçeklikle de yüzleşelim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 40 kat bir büyümeden bahsediyoruz ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesele şu: Sıralamamıza bakalım, Suudi Arabistan'ın, İran'ın, Kazakistan'ın gerisindeyiz, gayrisafi yurt içi hasılamızın yalnızca yüzde 1'ini harcıyoruz sosyal yardımlara ve bununla övüneceğiz diyoruz. Bu doğru değil. Bütçe görüşmelerinde de söyledik, yapmamız gereken saraya, şatafata, lükse değil, efendim, silah harcamalarına değil, vatandaşlarımızın refahına ve tabii ki sosyal haklara kaynak harcamamız lazım ama bundan daha önemli bir şey daha var söylediğinizde: Sonuç olarak yönettiğiniz bir yoksulluk var. Yoksulluğu gidermek gibi bir sorumluluğumuz var. Biliyorsunuz, bütün sosyal programların hedefi yoksulluğu gidermektir yani muhtaç olunan durumdan çıkarmaktır ama şunu görüyoruz ki maalesef: AK PARTİ iktidarıyla beraber her yıl, özellikle son yıllarda daha fazla vatandaşımız sosyal yardımlara muhtaç hâle getiriliyor. Programlar hedefine ulaşmıyor yani sosyal yardımlar yoksulluğu giderir noktada değil, yalnızca belli noktada onun yarasına derman olmaya çalışan bir noktada ama yarayı iyileştirir bir noktada hedeflere ulaşamıyoruz ve daha çok vatandaşımız sosyal yardımlara muhtaç hâle geliyor ve biz bunu şöyle tanımlıyoruz: Sosyal yardım değil, sosyal hak olarak tanımlamak, temel hakları tanımlamak ve o temel haklarla bütün vatandaşlarımızı tanımlamak ve aynı zamanda yoksulluğa muhtaç hâlde olmaktan çıkarmak gerekiyor.

Bir örnek daha verdiniz, inanın, sonuç olarak bir kadın milletvekili olarak bunu da keşke örnek vermeseydiniz Sayın Ayşe Vekilim.

BAŞKAN – Niye ayrımcılık yapıyorsunuz, kadını, erkeği mi var? Yani milletvekili, milletvekili; hep ayrımcılık hep ayrımcılık.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Pozitif ayrımcılık.

BAŞKAN – Kendinizi kandırmayın Sayın Sındır, Sayın Hocam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şu anlamda söylüyorum, diyorsunuz ki: “Bir kadın vatandaşımız kayınvalidesine evde bakıyor ve biz ona maaş veriyoruz.” Bakın, Türkiye’de milyonlarca kadın eve hapsedilmiş durumda ve onlara deniliyor ki: “Sen çocuğuna bakacaksın, sen kayınvalidene bakacaksın, sen engelliye bakacaksın.” ve “Biz onlara para veriyoruz.” deniliyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Vermesek de bakıyorlar, Anadolu’nun gerçeğini reddedemezsiniz Sayın Paylan. Buradan vuramazsınız!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kadınlara bu rolün verilmesi...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Anadolu’nun bu gerçeğini reddedemezsiniz!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, bu gerçekliği...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Buradan vuramazsınız Anadolu kadını!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesele şu: Kadını eve hapsedmeye mahkûm eden bir açıklamayı kadın hakları konusunda pek çok mücadele vermiş bir kadın milletvekilimiz söylüyor. Yani bu durumu değiştirmemiz lazım arkadaşlar. “Kadın, yalnızca evde çocuk bakar, engelliye bakar durumunda ve devlet de para verir ve kadın eve hapsedilir.” noktasındaki duruşumuzu, bakışımızı değiştirmek zorundayız. Bu bakışa dair örneklerden de kurtulmamız lazım. Elbette, bakılıyorsa mutlaka devlet tedbir almalı ama “Ne güzel, gelin kaynanasına bakıyor, eve hapsolsun gelin, çocuk baksın, bir de kaynanasına baksın, biz de ona para verelim.” noktasından da çıkmalıyız, bu noktadan çıkmamız gerekir diye düşünüyorum arkadaşlar. Bu anlamda, bütün bu sosyal yardım meselesini sosyal hak boyutuna taşıyacak kanuni tedbirleri mutlaka almalıyız. Mesela geçenlerde elektrikle ilgili bir düzenleme geldi. Biliyorsunuz, yıllardır dillendiriyorum, bütün vatandaşlarımızın asgari düzeyde elektrige ulaşması, suya ulaşması, temel haklarına, ısınma ihtiyacına, barınma ihtiyacına ulaşması sosyal yardım meselesi değildir; sosyal hak meselesidir, sosyal bir devlet olma iddiasında olan Türkiye Cumhuriyeti’nin görevidir bunlar ve bunları bir sosyal hak olarak tanımlamalıdır.

Vatandaşlarımızı maalesef şu duruma getirdiniz: “AK PARTİ bunları veriyor.” Hayır, bunlar bir devlet politikası olmalı, AK PARTİ politikası değil. Anayasa’mızda tanımlı sosyal devlet politikasına uyarlı bir şekilde bütün yasal düzenlemeler yapılmalı ve sosyal hak boyutuyla tanımlanmalı. Çünkü bu vergiler bütün partilerin oy verenleri tarafından veriliyor ve yardımlar da bütün partilere oy veren vatandaşlarımız boyutunda, eşitlik çerçevesinde yapılmalı. Ama bunu bir yardım olarak tanımlarsanız ve AK PARTİ ve Sayın Cumhurbaşkanı lütfediyor durumuna sokarsanız olmaz. Bu, devletin temel görevidir, bunlar temel haklardır ve sosyal haklar olarak tanımlanmalı ve bununla ilgili de bütçeden gereken -yüzde 1’i değil gayrisafı yurt içi hasılanın, en azından yüzde 2’si noktasında- kaynağın ayrılması ihtiyacı var ve sosyal hakların tanımlanması temel haklar boyutuyla da karşılanması ihtiyacı var.

Maddeye gelirsek de bir sorum var, eğer siz karşılırsanız ya da ilgili bürokratımız, rica edeceğim. Yani burada etki analizi boyutuyla kaç vatandaşımızı ilgilendiriyor? Bütçeye ne kadar yükü var? Bize hâlâ bununla ilgili bir etki analizi gelmiş değil. Bu, desteklediğimiz bir madde, onu söyleyeyim, ne kadar yük gelirse gelsin. Artı, bu konuda Sayın Kalaycı’nın belirttiği konularda -ben tekrar etmeyeyim diye söylüyorum- kaç vatandaşımızın daha mağduriyetle karşı karşıya kalma riski var? Az önce not

aldınız mı bilmiyorum, tekrar etmemek için söylüyorum. Bunları gidermekle ilgili de ne kadar bir etki analizine ihtiyaç var? Gerekirse Komisyonumuz irade kullansın, bütün bu konuları da birkaç saatlik bir çalışmayla çözelim derim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sözlerinize ilaveniz mi var?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Evet Sayın Başkan, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Keşir, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sataşmadan söz veriyorsunuz yani.

BAŞKAN – Sataşmadan vermedim “Sözlerinize ilaveniz mi var?” diye sordum.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Şimdi, ben bazı konuları hızlı geçtim.

BAŞKAN – İyiyim ama değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İyisiniz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Paylan’a aslında teşekkür ediyorum, bunları söyleme fırsatı da verdiği için çünkü atladığım konuları hatırlattı bana.

Şimdi, bakın, yoksullukla mücadelede sadece palyatif çözümler değil, bu büyük bir haksızlık olur AK PARTİ iktidarlarına. Yoksullukta bir ölçüt vardır, günlük 1 doların altında yaşamak, günlük 2 doların altında ve 4,3 doların altında yaşamak ölçütü vardır yoksullukta. Eğer bu alanı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O, açıktır, yoksulluk değil.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Müsaade eder misiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bana müdahale ettiniz, avaz avaz bağırdınız.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Onları bu alanı çalışanlar çok iyi bilir. Türkiye’de 2002 yılında hem 1 doların altında hem 2 doların hem 4,3 doların altında yaşayan insanlar vardı. Hatta 4,3 doların altında yaşayanlar nüfusun yüzde 30’uydu Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Kazakistan’ın gerisindeyiz, siz buna cevap verin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onlar petrol ülkesi.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Paylan, 2002 yılında nüfusun yüzde 30’u 4,3 doların altında yaşıyordu. Bunlar yok oldu, bunlar AK PARTİ politikaları sayesinde yok oldu ve bitti. Yüzde 30’undan geldiğimiz noktayı söylüyorum, siz diyorsunuz ki: “Yoksullukla mücadele edilmedi.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açlık sınırı kaç para Sayın Keşir?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – “Mücadele edilmedi.” demesinin haksızlık olduğunu düşünüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açlık sınırı ne kadar?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Diğer konuda da şunu söylemem lazım: Arkadaşlara rakamları sormadım ama muhtemelen ellerinde vardır. Evde bakım yardımını sadece kadınlar almıyor; karısına baktığı için kocalar da alıyor, babalar alıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yüzde 1.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Anadolu’nun bu gerçeğini manipüle etmenize izin veremem bu kürsüden. Gerçekten, Anadolu kadını para vermeseniz de bakıyor. Annesine baktığı için, evladına baktığı için bugün kadınlar ve erkekler evde bakım yardımı alıyor. Zaten para almasa da evlatlarına ve anne babalarına bakıyor bu Anadolu insanı. Anadolu insanını bu kadar küçük görmeyin lütfen.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Estağfurullah. Bu bir sataşmadır Sayın Başkan, ben de bir ekleme yapayım o zaman.

BAŞKAN – Sataşmadan değil ama eklemeden söz veririm, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada bir küçük görme değil, tam tersine, Sayın Ayşe Keşir, ben sizin mücadelenizi takip eden bir insanım. Kadını eve hapsedecek politikarlardan vazgeçmeyi öneriyorum. Bu anlamda da örnek verirken dahi, mesela ilkokullarda vardır ya, hani, erkek işe gider, kadın mutfakta yemek yapar görüntülerini değiştirelim dedik değil mi? İçabında erkek de bulaşık yıkar, bir fotoğrafı çocuklar görsün ki rol model olarak... Yani bu tanımlamada oraya hapsedilmesin. Keşke konuşmanızda öyle bir örnek verseydiniz, daha iyi olurdu. Yani o da olabilir demek için söyledim bunu. Hakir görmek ne demek, ben Malatyalı biriyim, Anadolu’nun bağrından gelen bir insanım, her türlü gerçekliği biliyorum. Tam tersine, kadını eve hapsedmekten vazgeçmek yönünde, örneklerimizi de o yönde verelim diye söyledim bu açıklamamı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, madde üzerinde son söz Sayın Erim’e ait.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Paylan, 2003 yılından önce yaşamamış gibi konuşuyorsunuz. Vallahi, yaşıyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Erim, Sayın Paylan’a değil, lütfen bütün Komisyona hitap edin.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tamam, Komisyona hitap edeceğim.

Yani gençler anlamayabilir, bilmeyebilir ama siz çok iyi biliyorsunuz, uçakları da havada görüyorduk.

BAŞKAN – “Gençler anlamaz, sen anlarsın.” derken ihtiyar olduğunu mu söylüyorsun Sayın Paylan’ın?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Belli bir yaşı var, kesinlikle.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – “Emsalim.” diyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yani eğri oturalım, doğru konuşalım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi bana söz hakkı doğuyor.

BAŞKAN – Sadece “ihtiyar” dedi.

Peki, bir soru da ben sormak istiyorum, ondan sonra size bütün bu değerlendirmelere cevap vermek için söz vereceğim.

Şu an sahada, bu, evde bakım paralarının kesilmesine ilişkin bir sıkıntı yaşıyoruz, öyle mi? Kestiniz mi?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU –Sahadaki müdürlüklerimiz görevli...

BAŞKAN – Kestiler mi?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU –Kesenler var, evet.

TAMER DAĞLI (Adana) – 3.405 kişi.

BAŞKAN – Peki, bu 3.405 kişinin hakkı ne olacak? Niye bir geçici madde yapıp da onların bu kesilen ücretlerinin ödenmesine ilişkin bir düzenleme yapmıyorsunuz?

TAMER DAĞLI (Adana) – Var, var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, gelen torbadan haberiniz yok.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bir sonraki maddede var Başkanım.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz orada?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Geriye dönük olarak...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gelen torbanın farkında değilsiniz.

BAŞKAN – Değilim ya, nasıl olayım, her gün torba getiriyorsun bana(!)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hiç böyle gol yememiştiniz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kesilen dönem...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika, müsaade edin.

“...evde bakım yardımı henüz kesilmemiş olanların yardımları kesilmeksizin ödenmeye devam olunur, kesilmiş olanların yardımları kesildiği tarih itibarıyla tekrar başlatılır ve kesilen döneme ilişkin ödenmeyen yardım tutarları defaten kendilerine ödenir.” Bu şey kurtarıyor diyorsunuz. Güzel.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, vallahi, Başkanın da fabrika ayarları bozulmuş.

BAŞKAN – Fabrika ayarlarımı bozdun sen, sabahtan beri bozuyorsun. İki saatte geçireceğim şeye iki saat usul tartışması yaptınız burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İki saatte niye geçsin Sayın Başkan? İki saatte geçince iki ay sonra bir daha geliyor maddeler.

BAŞKAN – Özellikle Sayın Kalaycı’nın vurguladığı, Sayın Paylan’ın ve diğer arkadaşların da -gene Nilgün Hanım da bu konuda benzer görüşleri ifade etti- ifade ettiği, bununla ilgili düşünceleriniz nedir?

Buyurun.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Ben de siz Başkan olmak üzere, bütün Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bizim Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü olarak 43 ayrı yardım kalemimiz var ve bunların içerisinde -sayın milletvekilinin de bahsettiği gibi- 13 tanesi düzenli yardım kategorisinde. Bunların 1 tanesi, bu hariç diğerlerinde, hepsinde “muhtaçlık” kriteri asgari ücretin 1/3’ü olarak belirlenmiş. Sadece 2828 sayılı Kanun’a 2005 yılında eklenen ve evde bakım yardımında kriter biraz daha farklı tutulmuş kanun koyucu tarafından. Bunun bir tek sebebi var, bunu da “Bunlardan kimler yararlanıyor?” diye baktığımız zaman göreceğiz. En az yüzde 50 engelli olanlar ve bununla beraber raporlarında ağır engelli bölümü “evet” olarak doldurulanlar bu yardımdan istifade ediyor. Bununla beraber il müdürlüklerimizin bir değerlendirmesi oluyor ve diğer yardımlardan farklı olarak, aylık geliri asgari ücretin 2/3’ü muhtaçlık sınırı olarak tespit edilmiş. Buradan anlıyoruz ki kanun koyucu

buradaki hedef kitleyi en kırılgan kesim olarak tespit etmiş ve diğer yardım kalemlerinden farklı olarak algılamış ve bunlardaki muhtaçlık sınırını diğer yardım kalemlerindeki, düzenli yardımlarımızdaki asgari ücretin 1/3 sınırının 2 katı olarak belirlemiş. Buna ek olarak da sosyal güvenlik bağlantısını müstesna olarak getirmiş. Yani diğer yardım kalemlerinin hepsinde kişi eğer emekliyse bu yardım kaleminden, diğer yardım programlarından istifade edemiyor ama evde bakım yardımında, kişi emekli olsa bile eğer evdeki yaşayan kişi sayısına bölündüğü zaman hanedeki gelir 2/3 seviyesinin altındaysa bunu hak edebiliyor. Burada, yine, kanun koyucu bu en kırılgan kesime bir pozitif ayrımcılık yapmış. Biz de problemleri buradan yaşıyoruz çünkü bu hanelerde çok fazla emekli ikramiyesi, daha doğrusu Ramazan ve Kurban Bayramlarında yapılan 1.000 liralık yardımlarla gelir düzeyi değişenler var diğer yardımlarımızdan, 13 yardımdan daha farklı olarak.

Yaklaşık 513 bin kişi istifade ediyor, biz etkilenen kesimin bunların yüzde 2'sine tekabül ettiğini hesaplayabildik. Tabii, bunlar il müdürlükleri tarafından manuel olarak girilen işlemler, bunun 3.400 tanesi milletvekilimizin bahsettiği gibi kesilmiş durumda ama yine hedef kitlede kesilmekte olan, idari işlemleri devam eden 7 bin civarında da hak sahibi var. Hem bunlar herhangi bir mağduriyete düşmeden hem de mağdur olanların mağduriyetinin giderebilmesi açısından bu düzenlemenin de biz idari olarak faydalı olabileceğini değerlendiriyoruz.

Maliyet olarak baktığımızda, aslında 2018'in Mayıs ayındaki düzenlemeyle beraber 5510 sayılı Kanun'dan emekli olanların hepsine 1.000'er lira verilmesi Ramazan Bayramı'nda ve Kurban Bayramı'nda hesaplandığı için burada kesilenler daha önceden verilenler. 2018 Mayıs'ında 1.000'er lira verilmesi... Zaten kanun koyucu tarafından maliyet hesaplaması yapılmıştı, buradaki size bahsedeceğim rakamların hepsi aslında fiktif maliyetler. Hani zaten verilen, bunlar kesilen, zaten verilmesi daha öncesinden düşünülen rakamlardı.

Evde bakım yardımları kesilen, tekrar bağlananların yaklaşık maliyetinin 19 milyon lira kadar bir tutar olacağını hesaplıyoruz. 10 bin kişinin yardımı kesilse, tekrar geri bağlansa yaklaşık 157 milyon gibi bir rakam oluyor ama söylediğim gibi, bunlar fiktif rakamlar, daha öncesinden zaten hak sahibi olanlar. Ramazan Bayramı'nda ve Kurban Bayramı'nda 1.000 lira bunlara ikramiye verilmesi zaten kararlaştırılmış, göz önünde bulundurulmuş maliyetler. O yüzden maliyetlerin hepsi birer fiktif maliyet. Benim söyleyeceklerim bu kadar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, bu diğer konularla ilgili sormuştuk.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Söyledim, onu söyledim, tekrar isterseniz bahsedeyim: Yani burada en kırılgan olarak nüfus göz önüne alındığı için diğer yardım kalemlerinden biraz daha farklı kriterleri var bunun, bir 2/3 olarak alınmış muhtaçlık kriteri, bir de buna ek olarak sosyal güvenlik bağlantısının da olabileceği alınmış. Yani diğer yardım kalemlerimizde...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – 1/3 ama burada 2/3.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Burada 2/3, diğer yardım kalemlerimizde bir sosyal güvenlik bağlantısı varsa zaten bunlar hesaba katılmıyor, bunlar hak sahibi olamıyor ama bunda öyle değil. Hani çok az bir nispette olsa bile belki olabileceğine ihtimal getiriyorum ama bize sahadan 2022'nin kesilmesiyle ilgili CİMER'den, BİMER'den bize gelen dilekçelerden değil ama evde bakımdan şiddetli bir şekilde dilekçeler geldi, şikâyetler geldi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani diğer konularda da bize şikâyetler var, size gelmedi mi o şikâyetler? Kesilme riskiyle karşı karşıya...

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU –Diğer yardımlarla ilgili -biraz önce ben mahiyetimdaki ilgili daire başkanıyla görüştüm- bize gelen bir şey yok ama bu, mahiyeti itibarıyla, kapsamı itibarıyla bunlardan daha fazla etkilenecek bir yardım kalemi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama onlarda da çıkacak.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Hayır, hayır, burada şöyle bir şey var, ben teknik olarak daha sonra bilgi vereyim size.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Bir de Sayın Mustafa Kalaycı vekilimizin bir teklifi olmuştu, o 166 lirayı üzerine ekleyelim, 3/4 olur diye. Burada yardım kriterini daha da genişleteceği için aynı kimselerin faydasını artırmaz yani yardım kapsamındaki kişilerin sayısını artırır, o yüzden yeni bir maliyet gerektirir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz de onu diyoruz, yapalım. Ne kadar bir kişiyi kapsar ve ne kadar bir maliyet olur?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Onu Maliyenin şey yapması lazım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Yani 2/3’ü 3/3 mü yapalım?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – O, benim karar vereceğim bir şey değil efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır yani biz karar vereceğiz zaten, ne kadar kişiyi kapsar ve ne kadar maliyeti olur?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Bunun çalışılması lazım, bilemiyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben bir şey sormak istiyorum: Burada tabii ki evde bakım hizmetinden yardım alanlar tabii zor durumda olan aileler. Diyelim ki ailede 1 kişi çalışıyorsa, 2 kişi yaşıyorsa hemen sınırı az bir miktar geçiyor ve mutlaka alması gerektiğini düşünüyoruz çünkü 1 kişi de bunun başında olacak yani. Burada biz bu rakamı diyelim ki verilen ikramiyeleri saymayacağımıza, bunu beşte 3 yaptığımız zaman bu aileleri kurtarıyor mu? Bir de kapsam ne kadar genişliyor acaba beşte 3 yapıldığında? 3/2 değil de beşte 3. Yani hem kanuni düzenleme açısından da, kanunların daha düzgün olması açısından da yani tüm gelirleri, ne kadar gelir elde ettiyse görülmesi lazım aslında yani o değerlerin sayılması lazım. Ama bunu yani kanunun düzgün yapılması açısından diyorum, beşte 3 yapsak onları kurtarıyor mu?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU –Yani burada Türkiye’deki herkesin gelir testinin yapılması gerekir ki ancak size bu sorunun cevabını verebileyim. Hani bu çalışılabilir ama yine tahminlerde kalır diye düşünüyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Beşte 3 daha az oluyor ama.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Bir de, siz kanun koyucular bu 2828 sayılı Kanun’da bu evde bakım yardımını getirdiğiniz zaman diğer yardım gruplarına zaten farklı davranmışsınız yani 1/3’ken 2/3 yapmışsınız, bunu daha da genişletmiş oluyorsunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Anladım ben. Şimdi, şöyle bir şey: Bunu 5/3 yaptığımızda bu mağdurlar kurtuluyor mu? Bir de mağdur olanların dışında ne kadar sisteme yeni kişi giriyor?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Onun çalışılması lazım efendim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Ben bir şey sorabilir miyim?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yani avantajı sağlaması açısından.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Orandan ayrı bir şey soracağım Sayın Genel Müdürüm.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Beşte 3 daha az bir rakam yalnız üçte 2’ye göre. Beşte 3, üçte 2’den daha küçük bir değerdir.

BAŞKAN – Sayın Keşir, buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Genel Müdürüm, şimdi alandan gelen sorunlardan biri, bütün arkadaşların temelde söylediği şu: Gelir testi yapıldıkça yani yılda bir denetimler yapıldıkça emekli maaş ikramiye hariç de söylüyoruz bunu. Öğretmen maaşı -maaşlarda iyileştirme- ya da asgari ücret alıyor. Asgari ücrete yılbaşında yapılan zam, işte, evde 2 tane asgari ücretli var, 50 lira, 100 lira, 5 lira, 10 liralardan dolayı da haklı olarak devlet bir çizgi çizdiği için bu kesiliyor.

Peki, şöyle bir şey yapılabilir mi teknik olarak: O geçme limitine bir basamak konabilir mi? Yani 5 lira geçenden bunun yarısı kesilse de 100 lira geçenden üçte 2’si kesilse, işte, 5 katı geçenden tamamı kesilse gibi bir kademeli sisteme geçme imkânımız var mı teknik olarak? Yani az geçen evde bakım aylığının tamamını almasın ama orada kesinti yapalım, kademe kademeli yapma imkânımız var mı? Aslında bu konuyu tamamen rahatlatacak bir konu. Yani 5 lira kesen, atıyorum, 1.400 lira alacağı yerde 1.000 lira alsın.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Ona ayrı bir maliyet...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Muhtemelen maliyeti var, tabii ki, maliyeti var söylediğimiz şeyin. Tabii, teknik olarak mümkün mü?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben de bir soru daha sorayım da onu da beraberinde cevaplayın: Diyelim ki ben bayram ikramiyesini aldım, bayram ikramiyesini aldıktan sonra bir engelli maaşı için başvuruda bulundum ve gelir testine girdiği için benim başvurum reddedildi, bunların durumu ne olacak?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Daha önce hak sahibi olmayıp yeni hak sahibi olma konusu mu?

BAŞKAN – Tabii. Yani reddedilen başvurular varsa.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Efendim, onlar yeniden başvuracaklar, hani, bunlar idari işlem tamamlanmadığı için, biz bunları yazarken hak sahibi olarak saymadık.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Saymıyorsunuz.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Ama çok kısa bir dönem bu mevcut uygulamayla beraber bunları tekrar geri başvurularını alıp hak sahibi yapacağız.

BAŞKAN – Niye? Yani netice itibarıyla bu işe bakarsanız, işin özüne bakarsanız...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Altı ay önce alacakken maaşı, alamıyor şu anda.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Evet.

BAŞKAN - ...hak sahibiydi. Şimdi, orada da kendi içerisinde de bir tutarsızlık, bir eşitsizlik yok mu?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU – Yani bir bakıma var ama bir bakıma da idari işlem gerçekleştirilmemiş, bir hak sahipliği...

BAŞKAN – İdari işlem gerçekleştirilmemişse bu tamamen idarenin tasarrufundan kaynaklanan bir durum, vatandaşın günahı ne burada?

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Yani bunun tekrar geri çalışılıp bu kısım da eklenebilir ama dediğim gibi biz idari işlem gerçekleştirilmediği için bunlar değerlendirilmeyebilir diye düşünüyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “İlk başvurusu dikkate alınır.” desek.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Denilebilir, üzerine yazılabilir.

BAŞKAN – Eğer bunu yaparsanız onları da kapsama dâhil etmiş olursunuz yani.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Kapsayabilir.

BAŞKAN – Doğrudur yani hakkaniyetli olur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kanunda yalnız demesi lazım.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Yani bu maddede önergeyle bir düzenleme yapılarak bu yazılabilir.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Bir de efendim bu geçmişte böyle bir başvurusu olmuşsa geçmişe ilişkin diğer şartların da tespiti zorlaşacak. Hani başka şartları yerine getiriyor mu, getirmiyor mu, tam gelir testi...

BAŞKAN – Sadece gelir testiyle ilgili olanlar olarak değerlendirebilirsiniz bunu. Bu yapılmayacak bir şey değil.

SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT TEKBIYIKOĞLU - Sadece gelir testi münasebetiyle reddedilmiş olanlar.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Diğerlerini zaten dâhil edemezsiniz, o zaman bütün sistem altüst olur.

Sayın Dağlı, buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu en son söylediğiniz konuyu arkadaşlarla görüşürken ben de gündeme getirmiştim. Bunun çözülecek olması beni de mutlu yani o arada da yeni bir mağdur grubu yaratmayalım diye. Onun teknik olarak bir imkânsızlığından bahsedilmişti ama demek ki çözebilecek durumdayız.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan söyleyince olur.

TAMER DAĞLI (Adana) – Demek ki siz söyleyince farklı oluyor, o da ayrı bir konu yani.

BAŞKAN – E biraz öyle oluyor. Tevazu iyidir de fazlası iyi değildir.

Evet, şöyle yapalım: Siz bununla ilgili olarak bir önerge hazırlığı yapın. Bu şekliyle -yani bu Komisyonun kararıdır- ben maddeyi oylayacağım ama Genel Kurula bu önergeyi getireceksiniz, bütün gruplar da bunun takipçisidir. Buna göre düzenlemeyi aşağıda yapacağız, uygun mudur Sayın Dağlı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Uygundur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

Burada bir redaksiyon yetkisi isteyeceğim, o da şudur, şöyle: “Aylık gelir hesaplanmasına dâhil edilmez.” denmiş ama bütün kanun metninde “aylık gelir” değil de “gelir tutarı” olarak geçtiği için “Aylık gelir tutarı hesaplanması” şeklinde redaksiyona tabi tutacağız.

Bu şekliyle de tekrar redaksiyon yetkisiyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4-2828 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Ek 7 nci maddeye göre evde bakım yardımı almakta iken 5510 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesi uyarınca 2018 yılında ödenen bayram ikramiyeleri nedeniyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir şartının aşılması halinde; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar evde bakım yardımı henüz kesilmemiş olanların yardımları kesilmeksizin ödenmeye devam olunur, kesilmiş olanların yardımları kesildiği tarih itibarıyla tekrar başlatılır ve kesilen döneme ilişkin ödenmeyen yardım tutarları defaten kendilerine ödenir.”

BAŞKAN - 4’üncü maddeyi -bağlantılı madde- oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde bir görüşme açıyorum.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ek 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “beyanı takip eden ikinci ayın son gününe kadar” ibaresi “aynı ayın sonuna kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Bir açıklama Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkanım, 2872 sayılı Çevre Kanunu ek 11’de “Geri kazanım katılım payları ürününün piyasaya sürüldüğü tarihi takip eden ayın 15’ine kadar bakanlığa beyan edilir ve beyanı takip eden 2’nci ayın son gününe kadar bakanlık merkez saymanlık müdürlüğü hesabına ödenir.” şeklinde bir düzenlemenin “Beyanname verildiği tarihin aynı ayın sonuna kadar ödenir.” şeklinde düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Burada özellikle bu konuyla ilgili bakanlığın internet sitesinde sadece poşet harici diğer geri kazanım katılımıyla ilgili bir anlaşmazlıktan bahsediliyordu. Onu da bakanlıktaki arkadaşlar bu konuyla ilgili ilgililerine bir açıklama yaptılar. O açıklamayı uygun görürlerse burada da izah etsinler, o konu netliğe kavuşmuş oldu.

Uygun görürseniz Sayın Genel Müdür Yardımcımız o konuyu izah etsin.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN - Sayın Başkanım, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli katılımcıları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, şöyle bir şey var: Bizim daha önceki kanunun 18’inci maddesi ve 3’üncü maddesinin birinci fıkrası (h) bendinde zaten bu kanunun yönetmelikle belirlendikten sonra yönetmelikteki usul, esaslar belirlenecek, ondan sonra geri kazanım katkı payları alınacaktır ibaresi yer alıyor. O yüzden bugünkü 6’ncı madde sadece burada poşetler için uygulanacak, diğer kısımlar yönetmelik yayımlandıktan sonra geri kazanım katkı payı alınacaktır.

Saygılarımla.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, bir soru sorabilir miyim? Bu 29/11/2018’de çıkarken bunlar hiç konuşulmadı mı, aranızda hesaplanmadı mı? Ne kadar zaman sonra tekrar şey oluyor, nasıl bir şey bu? Yani iki ay önce bunların olacağını öngörmediniz mi? Hiç bilmiyor musunuz? Kim hazırladı getirdi bunu o zaman?

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Biliyorsunuz şu anda poşet uygulaması Türkiye’de yeni bir uygulama. Bizde hani...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Poşet uygulamasıyla ilgili bir şey değil, burada vergi, para, alıp vermayla ilgili bir şey konuşuluyor. Yoksa poşet uygulanıyor. Adam veriyor 25 kuruşu, vermiyor, her neyse; burada konuştuğumuz konu bu beyannameler ne zaman alınacak, para ne zaman alınacak, niye iki ay işte seçim sonrasına erteleniyor gibi bunları konuşuyoruz. Peki, bunlar öngörülemedi mi o zaman? İki ay önce niye bu düzenlemeler yapıpı getirilmedi? Nerede hangi şeyde var o?

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, vallahi ben bile korktum konuşmanızdan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye korktunuz ya? Ben soru soruyorum ya. Korkacak bir şey yok, soru soruyoruz.

BAŞKAN - Alalım, Banu Hanım bir açıklasın, sonra şey yapalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O kadar sektör niye ayağa kalktı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye girdi? Ne oldu?

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Sektör yanlış anlamış işte. Yanlış anlaşılardan dolayı sektör...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Muhasebeciler burada, dernekler burada. Ne oldu yani?

BAŞKAN – Anlatacağız efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bu kadar sektörün hepsi mi yanlış anlamış?

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Pardon, kusura bakmayın. Sektör yanlış anlamış. Yanlış anlamadan dolayı... Biz arada da görüştük. Biz bunların hepsini yazıyla da belirttik yani biz bu yönetmelik çıkmadan zaten hani yönetmelikte usul, esaslarımız belirlenmeden geri kazanım katkı payı almamız mümkün değil. Beyannameyi yapacak bir yerleri yok. Şimdi, poşet için biz bunları yaptık ama diğerleri için hiçbir yönetmeliğimiz daha mevcut değil.

BAŞKAN – Ve bunun aşağı yukarı nisan sonunu bulacağı anlaşılıyor, yönetmeliğin çıkması.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye mevcut değil? Niye Türkiye Büyük Millet Meclisini bu şekilde meşgul ediyorsunuz? Niye bunları...

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Bu zaten kanunda altı ay sonra yönetmelik çıkacak diye...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu... Sayın Bekaroğlu, sizin de kafanız karışmış sektör de olduğu gibi. Şu an yapmış olduğumuz düzenleme sadece poşetle ilgili bir düzenlemedir. Diğerlerinin henüz daha yönetmeliği de nisan sonunu bulacağı için ondan sonra değerlendirilecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalnız bu kadar sektörün kafasının karışması muhteşem yalnız yani Türkiye'nin sayılı sektörlerinin kafası karışmış yani.

BAŞKAN – Biliyorsunuz yasama tekniği biraz böyle kafa karıştırır yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bu yaşamadaki gibi yapmayalım.

BAŞKAN – Benim bile kafam karıştı demin, hemen yakaladın. Hani 4'üncü maddeyi atladık yani oluyor böyle şeyler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman orada yapmayalım diyorum.

BAŞKAN – Tamam.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Su akar yolunu bulur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Su akar yolunu bulur, doğru.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SIFIR ATIK YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANI
OĞUZHAN AKINÇ - Sayın Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SIFIR ATIK YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANI
OĞUZHAN AKINÇ – Şimdi, geri kazanım katılım payı ek 1 sayılı listede yer alan ürün gruplarının hepsini kapsıyor. Ancak bunların içerisinde 2017 yılının 27 Aralık tarihinde yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereği plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması 1 Ocak 2019 tarihinde başladı. Geriye kalan diğer kalemler, lastik, bitkisel atık yağlar, diğer yağlar ve benzeri ürün grupları için henüz daha yönetmelik hazırlığı bulunmadığı için onların uygulanmasına şu anda başlanmadı. Ancak bu uygulamanın hepsi ek 11 sayılı maddeye istinaden yapıldığı için şu anda algılama bu sebeple yanlış oluyor. Ancak şu an başlayan tek şey plastik poşet uygulaması bu geri kazanım katılım payında ve onun beyannameleri de ocak ayı itibarıyla yapılan satışlar için 1-15 Şubat olarak kanunda geçiyor. Bununla ilgili bizim sıklıkla yaşadığımız sıkıntı özellikle sektör temsilcilerinden gerekli altyapının hazırlanması, yazarkasalarının sisteme entegre edilmesi ve KDV beyanlarının ayın 23, 24'ünde veriliyor olması sebebiyle bu beyanların 15'inde alınmasına bağlı olarak yetiştirmeye ilgili sıkıntı yaşandığı, sisteme herkesin entegrasyonunun sağlanmasında gecikmeler olduğu belirtildiği için ilk üç aylık beyanlarının birleştirilerek tek seferde verilmesi için bir olanak tanınıyor. Bununla alakalı eklenen kısım sadece poşeti bağlayan bir durum, diğerleri için böyle bir unsur yok çünkü henüz daha onların yönetmeliği hazırlanmadığı ve yayınlanmadığı için diğer ürün gruplarında yani poşet harici ek 1 sayılı listede yer alan ürün grupları için geri kazanım katılım payı uygulaması henüz başlamadı. Ancak sektör buradaki ifadeyi, geri kazanım katılım payını görünce kendileriyle ilgili olarak da geriye dönük uygulamanın başlayacağını düşündüğü için böyle bir durum söz konusu.

BAŞKAN – Doğru, bu açıklığa kavuştu zaten. Bu tamamen sadece poşetle ilgili.

Artı, bir bilgi daha vermek istiyorum...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 3-5 kere daha gelir buraya.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

Bunun üzerinde hâlihazırda...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Demin dedi de arkadaşımız “Su akar yolunu bulur.”

BAŞKAN – Müsaade ederseniz.

Şu an hâlihazırda bir çalışma sürdürülüyor yani bir önerge hazırlığı yapıyoruz. Burada zaten bu ayın 15'ini KDV beyannamesine doğru çekeceğiz. Hatta KDV beyannamesinde bir satır açarak KDV beyannamesiyle birlikte bu beyannamenin verilmesi ve bunun Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından tahsili ve takibine ilişkin bir çalışmayı yapıyoruz. Yetiştirdi burada, yetişmedi Genel Kurul aşamasında bunu alacağız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, bu arkadaşlarımız daha önce yanlış yaptıkları gibi şimdi getirdiklerinde de yanlış bir şey getirdiler, düzeltiyoruz.

BAŞKAN – Hayır efendim. Sayın Dağılı, bu yönde bir öneride bulundu, bizim ufkumuzu açtı. Kendisine müteşekkirimiz ama biz de Komisyon olarak görevimizi yapıp bunun üzerinde oluşabilecek aksamaları değerlendirerek yeni bir düzenleme yapıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu gösteriyor ki torba yasada kabul edilmeyecek, aynen geliyor torbaya diye bakmak lazım.

BAŞKAN – Söz vereceğim.

Sayın Yılmaz, sizden başlayalım, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Bu 5’inci ve 6’ncı maddeyle ilgili olarak sabah TÜRMOB buradaydı yani bu sivil toplum kuruluşu değil, yarı resmî, kamusal bir kuruluş. Onların bu konuda yaptıkları açıklamalar çerçevesinde hazırladıkları bir teklif var. O teklifi ben imzaladım ve size gönderdim. Eğer bürokrat arkadaşlarımız onlarla gidip oturup konuştular ve mutabık kaldılarsa onların bir önergesini oylayalım ve bunu bu şekilde değiştirelim. Arkadaşımızın dediği gibi eğer olmayacaksa bize tekrar bir daha gelecek bu, bir daha değişiklik yapacağız.

BAŞKAN – Efendim şöyle, yani TÜRMOB’dan geldiler, onlarla görüştük, gene ilgili diğer dernekler, kurumlar, sivil toplum örgütleri, onlarla da görüşmelerimiz oldu. Bütün bunların hepsini...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye bizim haberimiz yok?

BAŞKAN – Efendim yani her randevuma sizi de çağırayım Sayın Bekaroğlu, vaktiniz oldukça beklerim benim odaya.

Geldiler, bu görüşmeleri yaptık, ondan sonra kendileri teşekkür ettiler ve başka bir programları olduğunu söyleyerek ayrılacaklarını ifade ettiler. Sayın Masis Bey, Sayın Türker falan ayrıldılar şu an.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani kabul edelim ki son derece teknik bir konu. Yani bürokratlar işi bilirler ve dolayısıyla ilgili kuruluşla temas ederlerse ancak böyle çözebiliriz. Yani dolayısıyla o kurulla bir işiştare yapalım.

BAŞKAN – Şöyle, TÜRMOB üstat, siz de çok iyi bilirsiniz Sayın Yılmaz, TÜRMOB bu işin sadece müvekkil adına bu beyannamelerin verilmesiyle ilgili oldukları için onlar kendi açılarından ortaya koydukları yani mali müşavirler, muhasebeciler açısından ortaya koydukları bir sorunu bizimle paylaştılar ama sadece tek paydaş onlar değil, yani onlardan gelen öneriyi bizim “Ha, bu tamam, doğrudur...” Peki, diğer paydaşların görüşleri ne olacak? Kurumların burada görüşleri ne olacak?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O zaman arkadaşlarımız gidecekler onlarla görüşecekler.

BAŞKAN – Bizim işte buradaki zaten vazifemizde bütün buradaki hepsinin görüşlerini toparlayarak bir ortak akla ulaşmak. Yaptığımız da o. Bu noktada zaten şu an önerge çalışması yapılıyor. Yetişirse dediğim gibi, burada zaten Komisyonunda onu gündeme alacağız.

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜRMOB yetkililerinin Sayın Yılmaz’ın sorduğu soruyla ilgili anladığım kadarıyla aşağıda düzeltilecekmiş, hazırlana kalacakmış, öyle bir görüş var, siz öyle görüşmüşsünüz herhâlde.

Şimdi, ben onunla bağlantılı olarak şunu sormak istiyorum: Beyan nasıl yapılacak, bir form var mı, bir form düzenlediniz mi? Beyan nereye yapılacak?

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Beyan yapıldı e-devlet üzerinden.

BAŞKAN – Şu an zaten yapıldı efendim, 146 bindi en son.

Toplam kaç bin oldu? En son, cuma akşam 146 bindi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, siz “Bu KDV’yle birlikte alınacak.” dediniz. O zaman...

BAŞKAN – Yeni sistemde değişecek tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunun denetimi kim tarafından yapılacak? Bir de KDV’yle alınacağına göre Maliye Bakanlığının görüşünü alalım Gelir İdaresinin.

BAŞKAN – Gelir İdaresi bunu onayladı, onlar çalışıyorlar şu an zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman onlar da yazılımlarında değişiklik yapacaklar, onlar da formlarında değişiklik yapacaklar.

BAŞKAN – Yapacaklar. Onun için bu süre uzatımını yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onun için hazirana kalacak öyle mi?

BAŞKAN – Evet. Yani onlar derlerse ki biz bunu nisana yetiştiririz, nisanda olacak. Ama bizim başka tabii, nisanda verdik ama ya, biz nisana yetiştiremedik dediklerinde bizim bir daha bir yasal düzenleme yapıp da işte onlara yeni bir nefes, zaman verecek vaktimiz yok zaten yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, sormayalım, tamam mıdır bu konu, bu madde tamam mıdır?

BAŞKAN – Yo, soru sorun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonrasıyla ilgili tamam mı, görüştünüz mü?

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür Yardımcımız da buradayken uygulamayla ilgili bir bilgilendirme rica ediyorum yani ilk başlangıç olarak nelerle karşılaştınız, uygulamada ne kadar bir başarı var? Bir de yani ne tip sorunlarla karşı karşıya kaldınız? Yani poşet herhâlde bir deneme gibi de oldu. Yani bütün atıkları kapsayacak bu önümüzdeki aylarda. Bununla ilgili de bir bilgilendirme yaparsanız memnun olurum. Bir de şöyle bir sorunla karşı karşıyayız, şimdi, gelen bilgileri söylüyorum, bir marketler mesela, zincir marketler, kurumsal firmalar bunu uyguluyorlar, yani uygulamak durumundalar zaten yani orada bir şikâyet konusu olur, hemen ortaya çıkar, büyük bir skandal olur onlar açısından ama yani bir bakkalın, küçük esnafın uygulamadığını görüyoruz yani ben de pratikte yaşadım bunu yani mesela bir bakkala girdiğinizde adam diyor ki: “Ben para istesem bana küfretilmiş gibi geliyor, ben uygulamayı bilmiyorum, nasıl yapacağımı bilmiyorum.” Yani düşünün burada sektör ayağa kalkmış, bakkal Hasan amca nasıl bu uygulamayı bilsin, nereye yazacağını bilsin, belgesini nereye düzenleyeceğini bilsin, yani fişi zor kesiyor adam. Yani poşet parasını ayrı yazacak, onu nereye beyanname verecek, mali müşavir onu bilgilendirmez. Yani kurumsal firmalarla küçük esnafı ayıracak bir şeye ihtiyaç var. Yani onların belki buna uyumuyla ilgili bir daha bilgilendirici, ne bileyim, kamu spotu mu olur, nasıl olursa bir döneme ihtiyaç var yani bu belki hazirana bile yetişmez Sayın Başkan yani, o anlamda söylüyorum. Ne tip tedbirler almayı düşünüyorsunuz? Yarın öbür gün diğer konulara da geçtiğinde bu ambalaj meseleleri nasıl uyum sağlanacak? Bunlarla ilgili eğitim çalışmaları, bilgilendirme ve destek çalışmalarına ihtiyaç var, yalnızca eğitim yetmez ki. Kamu spotunu koydun, yani esnafa yani pazarcı esnafını düşünün ya, pazarda adam...

BAŞKAN – Yani benim ilçemin köyündeki bakkal Kemal Ağabey nasıl internete girip de bu beyannameyi verecek diye soruyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bakın, şunu söylüyorum, sabit pazarlar var biliyorsunuz, onlar da mükellefler, yani o anlamda söylüyorum, mükellefler. Mükellefse onun da sonuç olarak bu 25 kuruşu almak zorunluluğu, ihtiyacı var yani o da mükellef sonuç olarak. Yani nereye kadar, bunları nasıl yaygınlaştıracamız? Yani sonuç olarak atığın azalması sonuna kadar desteklediğimiz bir

şey, plastiğe boğulmuş durumdayız. Ama bunun hem toplum desteğini sağlamak anlamında bir ihtiyaç var hem de katılımcıların hepsinin de nasıl uyum sağlayacağını ve bunu yönetmekle ilgili bir ihtiyaç var. Ben bununla ilgili eksik kaldığınızı düşünüyorum açıkça söyleyeyim yani iyi hazırlanmadığınızı ve gördüğüm kadarıyla pratikte eksik kaldığınızı düşünüyorum. Böyle panik yasa düzenlemeleri de görüyoruz sektörleri ayağa kaldırıyor. Yani bu anlamda hem bunun iletişimiyle ilgili eksik kaldığınızı düşünüyorum. Ya, bundan sonra ne tip tedbirler almayı düşünüyorsunuz diye bir soru sormuş olayım, gerekirse tekrar konuşurum.

Diğer konu da yani bu 15 kuruş Çevre Bakanlığına gelecek, Gelir İdaresi üzerinden gelecek. Ya, bunun da çevre projelerinde kullanılacağı gibi genel bir söylem söylendi ama bizim Çevre Bakanlığımız daha çok beton bakanlığı şeklinde çalışıyor. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birbiriyle tezat iki konu aslında. Bu ayrı bir hesapta, bir fonda mı birikecek? Yani şunu garanti edebilir miyiz? Yani ben çevreyle ilgili bilmem ne beton projesi yapıyorum diye de bir şey var Çevre Bakanlığının genel şeyinde, imar artışları bilmem ne. Hem çevre hem de şehircilik bakanlığı çünkü ayrı ayrı değil, ikisi de birbiriyle tezat konular. Gerçekten bir fon oluşacak ve tamamen çevre projelerine harcanacağına dair nasıl bir güvencemiz var, orada yönetmelikte bu net olarak belli mi veya mevzuatta net olarak belli mi o çevre konuları harcanacağına dair.

Sorular sormuş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, sormuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu değerlendirmeler ışığında bir açıklama alabilir miyim Genel Müdür Yardımcımız Banu Hanım.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Şimdi, bizim ÇKP gelirleri diye bir gelir hesabımız var yani yine bu ithal kömür, dışarıdan gelen kömürlerden filan aldığımız Çevre Kanunu'nda yine belirlenmiş bir çevre hesabına giden gelirlerimiz var. Yine aynı şekilde burada da poşetten gelen gelirler tamamen çevre hesabına gidecek ve çevre için kullanılacak. Yani bu, belediyelere yardım olarak, özel idarelere yardım olarak çöp kamyonlarıdır, atık su arıtma tesisleridir, katı atık düzenli depolamalarıdır, bu yollarda kullanılacak. Yani tamamen çevreyle ilgili kullanılacağı zaten kanunda da yer alıyor. Yani bu kanunla düzenlenmiş vaziyette, hiçbir şekilde bunu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama son günlerde kanunları çok çığnıyoruz.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Yani şimdiye kadar hep uyguladık inşallah bundan sonra da uygulayacağız.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Biz bunu nereden anlayacağız? O dediğiniz hesapta toplanan paranın dediğiniz yerde kullanılacağını burada görebilecek miyiz?

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Bu, Sayıştay raporlarında da tamamen inceleniyor açıkçası ve bize para ne kadar geliyor, Maliye Bakanlığında...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayıştay sonuçta bir uygulamayı denetliyor, sonucu denetliyor. Sizin burada bir kural koymanız lazım, o kural yok ortada.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Çevre Kanunu'nun 18'inci maddesinde bu açık bir şekilde yer alıyor. Gelen paranın tamamen çevre kanalında kullanılacağına dair açık bir ifade bulunmakta.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu, iletişimle ilgili.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Evet, bununla ilgili kamu spotları ve eğitimler hazırlıyoruz. Eğitim konusunda da dediğiniz gibi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Özellikle küçük esnafları desteklemek, onları bilgilendirmek...

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Evet, biz de eksikliklerimizi yaşayınca gördük. Biliyorsunuz, poşet konusu Türkiye’nin gündemine yeni geldi ve bu konuda eğitimler vereceğiz yani bu konuda çalışıyoruz zaten, eğitimler vereceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama işte başladı uygulamaya.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Başladı, işte eğitimler şu aşamada, gelecek ay itibarıyla eğitimlerimiz de başlayacak, kamu spotumuz da hazır vaziyette, onunla ilgili kamu spotu da bu ay sonuna kadar yayınlanmış olacak.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkanın sorusunun cevabını alsak. “Köydeki Ahmet amca bunu nasıl yapacak?” diyor. Ahmet amca bunu bilemeyeceği için şehirdeki gibi...

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BANU BEHRAM KURAN – Nasıl KDV’den dolayı mali müşavirle anlaşmışsa bakkal amacımız, mali müşavirle bir şekilde o KDV’sini, vergisini vermesi gerekiyorsa yine poşeti de bir vergi olarak vermesi gerekecek.

BAŞKAN – Bunu sadeleştirmek için, zaten bu işin tek noktada toplanmasına yönelik bir düzenleme yapıyoruz ki yani bir de her tarafa ayrı ayrı beyanname verme zorunluluğunda kalmasınlar diye.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi atlıyorum. Dediğim gibi, bununla ilgili, sürelerle ilgili falan bir çalışma yapılıyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkanım, ben bir önerge vermiştim, o önergeyi mi atladınız?

BAŞKAN - Evet.

7’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 98 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu şekilde belgeleri alınan sivil havacılık personeli İçişleri Bakanlığına bildirilir.”

BAŞKAN – Sayın Dağlı, bir açıklama alayım lütfen.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bu madde, idari önlem olarak belgeleri alınan sivil havacılık personelinin İçişleri Bakanlığına bildirilmesiyle ilgili. Özellikle, sivil havacılık uluslararası bir alan, burada ortaya çıkacak güvenlik zafiyetlerinin yankısı da büyük oluyor.

Ulaştırma Bakanlığı havacılığın her alanında, hava ve yerde her personelin durumuna uygun eğitimini vererek onlara yetki belgesi verebiliyor. Güvenlik amaçlı bu belgelerdeki sorunlu durumların yakından takibi de kaçınılmaz bir hâl alıyor. Burada bu durumun İçişleri Bakanlığına da bildirilerek iki bakanlığın uyumlu bir şekilde çalışması amaçlanmaktadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ihtiyaç şimdi mi ortaya çıktı? Ne oldu da böyle bir ihtiyaç duyuldu? Daha evvel niye bildirilmiyordu? Nedir bu?

BAŞKAN – Yani bu düzenlemeyi yapma gerekçemiz nedir?

TAMER DAĞLI (Adana) – Özellikle havacılık biriminde FETÖ/PDY iltisakı nedeniyle çok fazla pilot ve teknisyenin kamu görevinden çıkarılmış olması şu an bu çalışmayı gerektiriyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onlar zaten yoklar, belgelerini...

TAMER DAĞLI (Adana) – İşte yerlerine sözleşmeli personeller alınıyor, bunların da yine İçişleri Bakanlığıyla uyumlu bir şekilde yürütülmesi amaçlanıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Problem olduğunda yeni yeni alınanlar...

BAŞKAN – Sadece belgesi alınanların bildirilmesine ilişkin bir şey bu, yeni sözleşmelerle bir alakası yok bu maddenin.

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet, belgesi alınan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani yeni personelle ilgili...

TAMER DAĞLI (Adana) – İşte, gerekirse onların da tekrar denetimiyle ilgili İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı birlikte çalışma yapıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Adam bir suç işliyorsa, bir şey varsa zaten bir şekilde polis veya ne bileyim... Anlaşılmadı bu.

BAŞKAN – Sizden bir teknik açıklama alalım, ihtiyaç duyuluyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Sayın Başkanım, milletvekillerim; tabii, sivil havacılık uluslararası bir alan ve buradaki söz konusu maddede şöyle diyor: “Can ve mal güvenliğine aykırı şekilde hareket edenlerin ve bu konuda hakkında soruşturma devam edenler varsa bunların belgelerini askıya almaya Ulaştırma Bakanlığı yetkilidir.” Biz de bu süreçte -tabii, havacılık bir tecrübe işi- bir taraftan pilot ve teknisyenlerimizi yetiştiriyoruz ama bir taraftan da tecrübeli pilot açığımızı kapatabilmek için sözleşmeli -yani dışarıdan- pilot ve teknisyen alıyoruz. Bunları alırken de böyle durumda olanlar varsa iki bakanlık arasında koordinasyon sağlansın ki biz de bunun sonucunu bekleyene kadar o kişi hakkında bir karar vermeyelim. Açıkçası bunu amaçlıyoruz. Tabii, bu, uluslararası sözleşmelerle de düzenlenmiş bir alan.

BAŞKAN – Bunu idare olarak yapamıyor musunuz iki kurum da her şeyi yasayla yapıyoruz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Efendim, şöyle: Uluslararası anlaşmalar...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Zaten kuruma sormadan kovuşturma yürütülebilir mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belgesi elinden alınanlar bildirilir İçişleri Bakanlığına.

BAŞKAN – Soruşturma sonuçlanmış ve belgesi alınmışlarla ilgili bir düzenleme diye anlıyoruz biz bunu.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – “Hakkında soruşturması devam edenlerin Ulaştırma Bakanlığı tarafından gerekli görülürse -soruşturma bir taraftan devam ediyor- belgesi alınır.” diyor. Yani tekrar da verilebilir bu belge soruşturma sonucunda. Bizde şu anda gerçekten ihtiyaç olmasının nedeni şu: 15 Temmuzdan sonra çok fazla teknisyen ve pilot açığı yaşadık. Bir taraftan sıfırdan pilot yetiştirirken bir taraftan da tecrübeli pilot açığını kapatmamız gerekiyor. Bu nedenle de iki bakanlık arasında...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunlarla bir ilgisi yok ki söyledüğünüz.

BAŞKAN – Yani bu FETÖ’den açığa alınanları yeniden değerlendirmek mi istiyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Yani sözleşmeli pilot olarak gelmek için bize müracaat ettikleri zaman iki bakanlık arasında koordinasyon olsun, bir hataya yapmayalım, bir güvenlik zafiyeti yaşamayalım istiyoruz. Bunlar uluslararası anlaşmayla düzenlendiği...

TAMER DAĞLI (Adana) – Belgenin iadesini sağlamak açısından bir koordinasyon sağlanması...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Evet, bir koordinasyon gerektiğini düşünüyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkanım, belgenin bu süreç içerisinde kovuşturma ve soruşturma devam ederken bu sonuçlanıncaya kadar İçişleri Bakanlığı da işin içine girip gerekirse belgenin geri teslimi konusunda iki bakanlığın uyumlu bir şekilde, hızlı bir şekilde karar vermesi amaçlanıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, öyle bir şey yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bu idari bir işlemdir, her zaman için sorabilirler. Bunu kanunla düzenlemeye ne gerek var?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Bu şekilde belgesi alınan...” Zaten belgesi alınmış...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada gereksiz bir şey yapıyormuşuz gibi. Bu şekilde belgeleri alınan Sivil Havacılık personeli İçişleri Bakanlığına bildirilir. Belgeleri alınanları bildiriyorsunuz, yeni alınanlarla ilgili bir çalışma falan değil bu, bu başka bir şey.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Bu hâlâ pilot.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belgesi alınmış, nasıl pilot?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – “Soruşturma veya kovuşturma sonuçlanıncaya kadar geri almaya yetkilidir.” diyor. Yani alıyor, soruşturma hakkında olumlu olursa geri veriyor belgelyi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Vermesin mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Olumlu olursa vermesin mi geri?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Versin ama biz de karşılıklı koordineli çalışalım. Biz de dışarıdan bir pilot alacaksak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sonuçlanmadan geri alsın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, güzel, size sorsun da bunun için bir yasa değişikliğine niye ihtiyaç duyuldu, merak ettiğimiz şey bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sorumluluğu İçişleri Bakanlığına mı atmak istiyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Yok, şöyle: Biz de bundan haberdar olalım ki anlık olarak haberdar olalım ki böyle...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – MERNİS’e ekleyemiyor musunuz bunları?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Efendim, bu alan uluslararası anlaşmayla düzenlenen bir alan olduğu için kanunla yapılması gerektiğini düşünüyoruz ama takdir sizindir tabii. Bizim görüşümüz bu şekilde.

TAMER DAĞLI (Adana) – 1945 Chicago Anlaşması’nda, 190 ülkenin imza attığı bir anlaşmadan dolayı buna ihtiyaç duyuyoruz.

BAŞKAN – Üstat, başında ne diye söylemiyorsunuz bunu?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın vekilim, şimdi sormak istiyorum: Genel müdür yardımcısıydınız, değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Ben Daire Başkan Yardımcısıyım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, aslında Daire Başkanınızın buraya gelmesini biz daha uygun gördük, onu söyleyeyim de.

İçişleri Bakanlığı bünyesinde dijital anlamda “MERNİS” diye bir programınız var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Var.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Cumhuriyet savcılıkları herhangi bir şey olduğu zaman sizin MERNİS’ten aile tablosunu, her şeyi otomatikman alabiliyorlar mı, görebiliyorlar mı? Görebiliyorlar, değil mi? Siz de aynı şekilde, Adalet Bakanlığına müracaat edip de orada soruşturma veya kovuşturma neticesinde cumhuriyet savcılığına davet edilen herkesi burada paylaşım neticesinde görebilir misiniz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – İdari soruşturmalar da var burada.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamam. Şöyle: İdari soruşturmalar size bilgilendirme yapılabilir yani “gereği, dağıtım yeri” deniliyor tebligatta, orada size yapabilir. Artı, zaten İçişleri Bakanlığının her hukuk müşaviri gidip davaya katılabilir, sizin böyle bir şeyiniz var. Bu bir. İki: MERNİS olayı üzerinden siz zaten yetki alabilirsiniz Adalet Bakanlığından, UYAP üzerinden. Dolayısıyla, burada kanuna gerek var mı, bunu Sayın Başkanımın takdirine sunuyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – Yetki belgeleri uluslararası belge olduğu için...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ağabey, tartışılabilir, uluslararası bir belge olsa bile bu bizim iç hukukumuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Uluslararası anlaşma varsa iç hukukun üstündedir.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğrudur Başkanım, ona bir şey demiyorum ama bana göre burada biraz...

TAMER DAĞLI (Adana) – Belgeler uluslararası anlaşmalarla tanımlanmış.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi bir pilot var, hakkında FETÖ’cülükten şüphe var, soruşturma geçiriyor. Ne olur ne olmaz diye siz bunun elinden bu belgeyi alıyorsunuz, İçişleri Bakanlığına veriyorsunuz, bildiriyorsunuz, o arada soruşturma devam ediyor. Soruşturmanın sonucunda eğer temiz çıkarsa İçişlerine geri gidiyor, “Bu temiz çıktı, belgeyi geri gönder.” mi diyorsunuz? Bu madde bunu mu diyor?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dava neticesini bildiriyor orada.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Yok efendim, sonucunu bildiriyorlar bize.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tabii, dava neticesini bildiriyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Sadece FETÖ’yle alakalı değil, havacılıkta can ve mal güvenliği çok önemli olduğu için, özellikle pilotların bu tür sorumlulukları olduğu için, yapacakları başka hatalar nedeniyle de bu tür soruşturmalar olabilir haklarında. Varsa hani karşılıklı koordinasyonumuz olsun ki biz böyle sorunlu bir...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu dedikleriniz tamamen doğru, katılıyoruz da bu düzenleme buna cevap vermiyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – ...adamı bize bildirin, lisansı askıya alındı mı, alınmadı mı, biz de gerekirse onu bekletelim, yani kendi kadrolarımıza almak için bekletelim soruşturmanın sonucuna kadar. Ama bundan bizim bilimiz olsun istiyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Oradan ilişkisi kesileni almamak için mi bunu çıkartıyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Evet efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O taraftan ilişkisi kesilenleri yanlışlıkla...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – O taraftan, belli gerekçelerle belgesi iptal edilen ya da askıya alınan kişileri bilmek istiyoruz. Burada askıya alınmasından bahsediyor zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “İçişleri Bakanlığı bunları işe alabilir, almayalım.” diyorsunuz yani o anlamda mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Evet efendim, “Pilot olarak almayalım.” diyoruz yani burada bir hata yapmayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O başka bir şey ya.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dava sonucunda netleşirse...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Diğer kurumlara da bildirmek lazım, özel bir yere girer, başka bir yere girer. Bu problemli bir şey.

BAŞKAN – Arkadaşlar, burada problem yok.

Müsaade eder misiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, Türk Hava Kurumuna da bildirecek misiniz, pilot çalıştıran başka yerlere de özel firmalara da bildirecek misiniz? Yani burada bir problem...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Efendim, bu lisansları sadece Ulaştırma Bakanlığı yayınlıyor, nerede uçarsa uçsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güzel de siz şimdi biraz evvel dediniz ki: “Biz yanlışlıkla işe almayalım diye bunu almak istiyoruz.”

Kardeşim, çalışmamışsınız, burada ben hiçbir şey anlamadım. Anlayan varsa tamam yani.

BAŞKAN – Tamam, anlatayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Anladınız mı gerçekten?

BAŞKAN – Anlatayım ben o zaman. Bir de ben anlatayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir anlatın hadi, görelim.

BAŞKAN – Yani burada anlaşılıyor ki... İdari olarak uygulamada bu bilgi akış sistematığında bir sıkıntı yaşandığından ve İçişleri Bakanlığına bilgilerin tam olarak aktarılmadığından hareket ediyoruz herhâlde, öyle midir?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Evet, bu konuda bir hata olmasın, bir eksikliğimiz olmasın istiyoruz.

BAŞKAN – Güzel.

Onun için de bunu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde de bir kanuni düzenlemeyle garanti altına almak ve bu bilgi akışı noktasında oluşabilecek eksikliklerde sorumlu olan kurumun net olarak tanımlanması ve tarif edilmesi için bunu istiyorsunuz herhâlde, öyle mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Sorumlu kurumun bizimle de paylaşmasını istiyoruz bu bilgiyi.

BAŞKAN – Aynen öyle, peki.

Özet bu.

Teşekkür ettim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gene bir özet yapmadınız yani soruların hepsi şeyde duruyor.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gereksiz bir şey. Gereksiz yere kanun çıkarılmaz ki. Niye gerekli olduğunu anlatmak lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, iki kamu kuruluşu arasında bir sorun varsa iki kamu kuruluşu yazışarak bunu çözebilir. Bunun böyle bir düzenlemeyle yapılmasına... "...bu şekilde belgeleri alınan Sivil Havacılık personeli İçişleri Bakanlığına bildirilir." Bildirilmesine mâni bir durum yoktur ki kamu kurumu istediği zaman zaten bildirir.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bu belgeler uluslararası anlaşmalarla tanımlanan belge olduğu için.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, bildirmede ne sorun var? Tanımlansın veya tanımlanmasın, Sayın Dağlı, bildirilmesinde bir sorun yok ki, bildirilir, İçişleri Bakanlığına bildirilir. Bir kamu kuruluşu bildirir, tanımlansın, tanımlanmasın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bildirimin dışında geri almasına da Bakanlık görüş bildiriyor ya...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle bir şey demiyor ki.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamer Ağabey, bu bir disiplin soruşturması. Disiplin soruşturması zaten 657'ye tabi, ne ise zaten orada bellidir. Buradaki yetki paylaşımı -demin de arz ettim- MERNİS zaten size ait, UYAP da Adalet Bakanlığına ait. İki tane birleşik yere yetki vermeye hiç gerek yok, modül zaten otomatik aktarır onu, yasa çıkarmasına gerek yok.

BAŞKAN – İdari soruşturmalar orada görünmüyor ki.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yapabilirler Başkanım, sıkıntı yok ki onda.

BAŞKAN – Görünmüyor yani şu an görünmüyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Yani birçok yolu var efendim tabii bunu yapmanın ama biz kanunla yapılmasının daha uygun olacağını değerlendirdiğimiz için... Takdir sizindir tabii.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye kanunla yapıyorsunuz ya? Gereksiz konularda kanun çıkmaz ki kardeşim. Kanunla ne ilgisi var bunun?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçişleri Bakanlığı bu bilgiyi alıp ne yapacak? İçişleri Bakanlığından kimse var mı Başkanım?

BAŞKAN – İşte, İçişleri Bakanlığı zaten.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Ben “Sözleşmeli pilot alıyoruz.” dedim ya efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne yapacak bu bilgiyi alıp? Sivil Havacılık, değil mi?

BAŞKAN – İçişleri Bakanlığı değil mi sizin?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Ben İçişleri Bakanlığı...

Sivil Havacılıkta çalışanlar, pilotlar bize sözleşmeli personel olarak çalışmak için müracaat ediyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sivil Havacılıktan kimse yok mu?

BAŞKAN – Ulaştırma Bakanlığından kimse yok mu arkadaşlar burada?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Zaten Başkan Yardımcısı gelmiş yani şube müdürünün bir üstü.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Onda bir problem yok Sayın Vekilim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz neden istiyorsunuz, bu bilgiyi alıp ne yapacaksınız?

BAŞKAN – Tamam, bir dahakine Emniyet Genel Müdürlüğü çağırırız.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Efendim, sözleşmeli pilot alıyoruz biz, çok fazla sayıda pilot ve teknisyen attık 15 Temmuzdan sonra. Şimdi, havacılık da bir tecrübe işi. Bir taraftan yeni pilot yetiştirirken...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, iki bakanlık arasında bir yazışmayla bu halledilir. Niye halledilmesin ki?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belgesi zaten alınmış. Elinde belge olmayan adamı nereye alıyorsunuz Sayın Müdürüm ya? Yani gerçekten hayretler içindeyim. Belgesi yok, nereye alacaksınız ki belgesiz adamı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yani yetki belgesinin uluslararası belge olması işi yasal düzenlemeye sokuyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çekilsin bu madde ya.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ulaştırma Bakanlığının elemanının orada oturuyor olması lazım. “Biz bunu düzenleyemeyiz, İçişlerine gönderiyoruz, dolayısıyla Emniyet ihtiyaç duyduğu zaman oradan sorsun diye yapıyoruz.” demesi lazım buna.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçişleri Bakanlığı ne yapacak bu belgeleri alıp sonra?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Biz belgelerini almayacağız efendim. Belgeleri alınmışsa ya da askıya alınmışsa Ulaştırma Bakanlığı tarafından, bunu bilelim ki bunlardan sözleşmeli pilot olarak bizim kadrolarımıza girmek isteyenler olursa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi kadroda?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Pilot olarak ya da teknisyen olarak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela nereye?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına ya da Sahil Güvenlik Komutanlığına.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Diğer kurumlar ne yapacak peki?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ha, bunlara pilot olarak girmeye kalkarsa...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Efendim, İçişleri Bakanlığının havacılık birimleri bunlar.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani şu anda Türkiye’de bir pilot havuzu var. Bu pilotlardan bir kısmı örneğin Türk Hava Kurumunda çalışıyor, bir kısmı özel sektörde çalışıyor, bunların bazıları hakkında FETÖ’cülük ya da başka bir şey, terör vesaire şüphesi var. Bir kurum bunları soruşturuyor, “Bunlar doğru mudur, değil midir?” diyor ve soruşturma sonucunda sonuca varıyor, diyor ki: “Evet, bu FETÖ’cüdür, tehlikelidir.” Bunun belgesini alıyor, İçişleri Bakanlığına gönderiyor. Sonra bu arkadaşlardan bir tanesi kimse, size geliyor, “Ben sizde pilot olabilir miyim? Görev istiyorum.” diyor. Siz de bakıyorsunuz, “Sen kimsin? Ha, belgen tamam, eğitimin tamam, şu tamam, bu tamam ama acaba FETÖ’cü müsün, değil misin, bilmiyorum.” İçişleri Bakanlığına şimdi soracaksınız, diyeceksiniz ki: “Böyle birisi geldi, bizden iş talep etti. Biz bunu almayı düşünüyoruz. Bunun belgesinde vesairesinde bir şey var mı, problem var mı?” Onlar da size bildirecekler bunları ama bu düzenleme buna cevap vermiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şöyle ya da soruşturma devam ederken bir iki yıla yayılıyor ya bu, zaman kazanmak için belki de... Onun için mi yapıyorsunuz bunu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Anlık olarak zaman kaybını önleyip hata yapmadan...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlık olarak zaman kaybını önlemek için bunu getiriyorlar yani ihtiyaca binaen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım, bir kızın da çekilsin bu madde.

BAŞKAN – Evet, anlaşıldı. Yok, ben çok yumuşağım bugün, kızımıyorum.

Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben yani yapılan tartışmalardan şu sonucu çıkarıyorum: İki bakanlık arasında, biraz önce sizin de ifade ettiğiniz gibi bilgi akışında bir tıkanıklık var, aşılamayan bir tıkanıklık ve bu tıkanıklığın aşılmasının yolu olarak ancak bir kanuni düzenleme görülmüş. Şimdi, tamam, burada bunu yani kanuni düzenlemeye gerek olmayan bir konuyu düzenlediğimizde yarın öbür gün her bakanlık arası koordinasyonsuzlukta burada bir kanun mu çıkaracağız gibi bir sonuca da gidiyor yani bunun sonu? Bir genelleme yapma ihtiyacı duydum.

BAŞKAN – Güzel bir soru, güzel bir soru bu da.

Teşekkür ediyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Rica ederim.

BAŞKAN – Az sonra cevaplayacağım bunu ben.

Evet, Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Emecan benim söyleyeceğimi söyledi ama bir soru da ekleyeyim şöyle: Ya, memlekette kaç pilotumuz var Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yani kaç pilot sertifikası olan vatandaşımız var?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Yani Sivil Havacılıkta da çok fazla pilot olduğu için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Sayısını ben bilmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bu, kanunla ilgili. Mesela kaç pilotumuz var, bilen yok mu burada?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Ulaştırma Bakanlığında kayıtları var bunun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç pilotumuz var bilmiyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Ben net bir sayı bilmiyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunun sayısı sonuç olarak milyonlar değil.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Değil, birkaç bindir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sayı son derece sınırlı bir sayı ve birkaç bin kişiden bahsediyoruz yani milyonlarca vatandaşımız değil ve bu birkaç bin vatandaş sonuç olarak hepsi listelenebilir çok kolay bir şekilde, öyle değil mi? Yani ya Ulaştırma Bakanlığında ya İçişleri Bakanlığında bu vardır. İki bakanlığın birbiriyle bu iletişimi kuramaması gerçekten vahim bir durumdur bir sefer. İki bakanlık bu iletişimi birbiriyle kurmalı. Bununla ilgili de bir yasal düzenlemeye ihtiyacı olduğunu düşünmüyorum. Ulaştırma Bakanlığının burada temsilcisi var mı Sayın Başkanım?

Sorun, sanıyorum siz Ulaştırma Bakanlığından şikâyetçisiniz. Bu konuda...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ - Yo, herhangi bir şikâyetimiz yok aslında efendim ama hani bizce...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizce ama teklifi torbaya siz atmışsınız anladığım kadarıyla, öyle gözüküyor yani siz getirmişsiniz torbaya.

TAMER DAĞLI (Adana) – Buradaki konu şu ama yani konunun sivil havacılıkla ilgili olması ve sivil havacılıktaki yetki belgelerinin de uluslararası belgeler olması ve bunun da uluslararası anlaşmada tanımlanmış belgeler olması.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, tamam buna itirazımız yok ama iki tane...

TAMER DAĞLI (Adana) – Dolayısıyla bundan dolayı diyor kanunla düzenlenmesi gerekir diye.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam anlıyorum ama iki tane kurumun birbiriyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yani normal işlemden verildi mi de kanun...

TAMER DAĞLI (Adana) – İçişleri Bakanlığının geri iade yetkisi de oluyor ya belgeyi belki... İçişleri Bakanlığı diyecek ki: “Bu adamın sorunu yok, belgesini geri ver.”

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ - Bunu bilmezsem alabilirim yani bilirim alamam.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu maddeyi geri çekmenizi öneriyoruz.

BAŞKAN – Değerlendireceğim arkadaşlar, irade Komisyonun iradesi.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben açıkçası şunu da merak ediyorum: Yani disiplin soruşturması, kovuşturma idari ve hukuki bir işlem. Masumiyet karinesi diye bir şey var. Kişi belki tertemiz, aklanacak, bir şey de çıkmayacak ve o kovuşturma süreci esnasında belgesi de alınmış. Alındığı için o kişinin masumiyet karinesi olan hakkının kişinin bilgisi oraya verilerek ne yapılmak istendiğini yine de hâlâ anlayamadım. Biz o kişiyi alırken bunu bilmek istiyoruz... Belgesini zaten alıyorsunuz. Almıyor musunuz, istemiyor musunuz belgesini? Belgesine zaten Ulaştırma Bakanlığı el koymuş, bitmiş, yok yani size gelse belge sunamayacak. Nasıl alacaksınız?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI HALİL SENİRKENTLİ – Belgesini iptal ediyor ama belgesi duruyor.

BAŞKAN – Evet, evet, teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nerede duruyor? “Alınan” diyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ya, bu şekilde, “Belgeleri alınan sivil havacılık personeli İçişleri Bakanlığına bildirilir.” deniyor burada.

TAMER DAĞLI (Adana) – İçişleri Bakanlığının olayın içine dâhil edilmesi... Belgesini alacaksa daha hızlı bir şekilde istihbaratının ve şeyinin yapıp verilmesi amaçlanıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Nasıl yani? Eklenen cümle bu şekilde belgeleri alınan sivil havacılık personeli...

TAMER DAĞLI (Adana) – Burada maddeyle haklarında soruşturma veya kovuşturma başlatılmış bulunan sivil havacılık personeli yeterlilik belgelerinin soruşturma veya kovuşturma sonuçlanıncaya kadar geri alınması hususunda bakanlıklar arası koordinasyonun sağlanması... Yani bir nebze vatandaşın lehine de bir durum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Belgesi alınmış zaten ya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Dağlı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığından istemiş de vermemiş mi bu bilgileri Ulaştırma Bakanlığı, vermiyor mu? Sakıncalı mı görüyor? Vermez olur mu ya.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bu sorulduğu için diyor ki: “Bunu kanunla düzenleyin.” yani yoksa verir. Niye vermesin?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Niye vermesin? Tabii ki. Doğru, anormal bir şey yok ki.

BAŞKAN – Komisyon iradesidir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“n) 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi, (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.)”

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alabilir miyim lütfen.

Arkadaşlar, bir daha da daire başkan, başkan yardımcısı falan; bu tarz arkadaşlar gelirse ilgili maddeyi görüşmeyeceğim. Yani maddesi olan kurumlara söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 5’inci kez söylüyorsunuz, 5’inci torba bu.

BAŞKAN – Öyle mi? Niye dinlemiyorsunuz beni?

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınlarda vergi muafiyeti uygulanmaktaydı. 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi, ayrıca maddede uygulanan istisna had sınırının bu istisnanın uygulanmasında geçerli olmaması amaçlanmaktadır. Burada küçükleri muzır yayınlardan korumak yani poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınlardan KDV istisnası sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Sektör temsilcisi, açıklamadan önce sizin bu maddeye ilişkin görüşlerinizi almak istiyorum.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Efendim, biz bu maddeyle ilgili... Daha önce çıkmış olan, demin anlatılan çerçevedeki KDV’nin, kitaptaki KDV’nin sadece yayıncıdan çıkışındaki sıfır olması sektörde bir kafa karışıklığına neden oldu, okura da bir faydası oldu.

Biz de Gelir İdaresi Başkanlığıyla görüşerek hazırlanmış olan bu taslağın bu hâliyle çıkmasına taraftarız çünkü kafa karışıklığı olmadan okura da kitapların ucuz bir şekilde satılması gündeme gelecek.

Fakat biz ilk defa Meclise gelip komisyonlara katılıyoruz. Başka dertlerimizi de -vergilendirmeye ilgili- burada söyleyelim müsaade ederseniz. Çünkü kitapların KDV’den arındırıldığında sürdürülebilir şekilde ucuzlaşmasının yolu yayıncıların... Yüzde 18’le matbaalardan üretimi yapıyoruz. Yüzde 8’le de kitap kâğıdı alıyoruz. Kitap kâğıtlarıyla ilgili, biliyorsunuz, tamamen ithal kâğıt kullanıyoruz ve ithal kâğıtta da dövizle ilgili oynamalar olduğunda da sıkıntılar yaşıyoruz ama 8 ve 18’in üretiminden dolayı çok ciddi şekilde KDV alacaklarımız var. Bu istisnaya beraber bu KDV alacaklarımızı geçmişte her yıl sonunda başvurup iadesini alırken şimdi istisnaya her ay alabilecek gibiyiz, görünüyor. Ama yayıncılık daha çok KOBİ’lerin, küçük işletmelerin yaptığı şeyler. Bu, KDV alacaklarını alma noktasında sektör içinde çok zorlanıyoruz. Büyük firmalar yeminli mali müşavirlikleriyle bunları alabilirler ama biz almakta zorlanıyoruz.

Bekledik ki üretimden kaynaklı yüzde 18 KDV’nin sıfırlanması, aynı zamanda kitap ithalatıyla ilgili... Ben araştırdım, kitap kâğıdıyla ilgili... Yaklaşık 40 bin ton kitap ithal ediyoruz yılda. Onun da 28 milyon euro civarında bir toplam ithalat bedeli var. 2 milyon 240 bin euro civarında da bir KDV gümrükte tahsil ediliyor. Bu da kabaca 150 milyon TL’ye geliyor. Bu göz ardı edilebilir bir şeydir. Birinci hamur kâğıt kullanıyoruz, onlar da bu civardadır. Dolayısıyla 8’in belki bugün değil ama daha sonradan 8’in de sıfırlanması ve matbaadaki şeylerin de sıfırlanmasıyla belki kültürel hayatımızı da daha zenginleştirecektir.

İlk defa burada olmaktan dolayı da söyleyeyim: 7 milyar euro civarında bir büyüklüğümüz var. Yaklaşık 83 bin kişilik bir sektör için de istihdam sağlıyoruz. Gene yaklaşık 700 milyon üzerinde yıllık sigorta ve vergiler ödüyoruz. O anlamda da bakıldığında okuma kültürüyle ilgili çok ciddi dertlerimiz var. Çocuklarımız hepimizin bildiği gibi ekran bağımlısı hâline gelmiş, dikkati dağılmış ama

ilgi alanı çok genişlemiş bir nesil var. Bütün dünyada olduğu gibi, bizlerin de okuma kültürü anlamında, o alanlarda geniş işler yapmamız lazım ve kitapları da ucuzlatmamız lazım. O anlamda, belki vergiyle ilgili yüklerin azaltılmasında fayda var.

Son bir şey söyleyeyim: Giderek bu kâğıt meselesinin getirdiği şeyle stratejik bir ürün hâline gelen kâğıdı biz üretmediğimiz için yavaş yavaş dünyadaki gibi eğitim sektörlerinde, akademik yayıncılıkta e-kitaba ve portaller üzerinden de kitapların okura ulaşmasını ve üniversitelerin kütüphanelerinde portaller üzerinden kitapların ulaşmasını istiyoruz. Ama aralık ayında çıkan bir kanunla da e-kitaptaki KDV 8’den 18’e çıkartıldı. Komisyonun takdirlerine sunuyorum, benzer şekilde onun da sıfırlanmasını talep ediyoruz çünkü üniversitemizin bütçeleri de bu yaşadığımız şeyden dolayı darken daha fazla, yüzde 10 daha fazla KDV ödeyerek bütçelerini kapattılar.

Saygılarımı sunuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üniversitemiz kapattı mı dediniz?

BAŞKAN – Evet, yılı kapattılar.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Üniversitemizin bütçeleri azaldı. Yani eskiden katma değer vergisini yüzde 8 öderken şimdi yüzde 18 ödüyor. Bütçesi azaldığı için de daha fazla akademik portal veya dergi almasında sıkıntı yaşıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka var mı sektör temsilcisi?

Sizi de tanyalım, sizin de düşüncelerinizi alalım.

BASIN YAYIN BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMRAH KISAKÜREK – Özellikle yayıncılara yönelik bir kolaylık olarak geldi ama sektörümüzü tamamen kilitledi bu kanun. Dolayısıyla bizden sonraki bütün tedarik zincirinin; kitapçı, e-mağaza, kitabevi; tamamının bu şekilde KDV indiriminden yararlandırılması sektörün önünün açılması ve bu indirimin, bütün okuyucuların yararlanması konusunda ve kamuya faydasının artması konusunda faydalı olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Sayın Başkanım, bir şey daha ifade edebilir miyim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Bir şey daha söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Sayın Başkanım, Türkiye’deki kitapların yayınlanması sırasında eser sahipleriyle de biz telif anlaşmaları yaparak kitapları yayınlıyoruz. Burada da eser sahiplerinin kaynaktan kesilerek gelirlerinden yüzde 17 gelir vergisi ödüyoruz, eser sahipleri, stopaj kesiliyor. Aynı zamanda yüzde 18’lik de KDV’ye tabiler. Bu yüzde 18’lik KDV’yi 2 numaralı beyannameyle biz her yıl, her ay ödüyoruz. Şimdi, bu yeni gelen şeyle de düşülecek belki ama şöyle düşünün, takdirlerinize sunuyorum: Diyelim ki 3 bin liralık bir telif geliri olan bir eser sahibi varsa bunun yüzde 17’lik gelir vergisiyle ve yüzde 18 KDV kesintisiyle yüzde 35’lik bir...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yüzde 17’nin yüzde 18’i değil mi?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Yüzde 17 gelir vergisi efendim, yüzde 18 de katma değer vergisi kesintisi var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yüzde 17'lik gelir vergisinin yüzde 18'i.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Hayır, değil. 3 bin liranın...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yüzde 35'i yani.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Evet, biz öyle biliyoruz, yüzde 35 civarında.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Normal, biri gelir vergisi, biri katma değer vergisi.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Gelir vergisiyle ilgili söyleyeceğim şey şu: Başka sektörlerde yüzde 3,5'lara kadar düşebiliyor bu. Kayıt açısında kalması açısından biz daha düşük olmasını öneriyoruz ya da biz yabancı bir yayıncıya karşılıklı vergilendirme anlaşması yaptığımız ülkelerdeki şeyde yüzde 10 stopajı keserek ödülüyor. Yurt dışındaki yazardan yüzde 10'la gelir vergisi kesintisi oluyor, yerli bir yazarımızdan ise yüzde 17 gelir vergisi kesiyoruz. Bunu da Komisyonun takdirlerine sunuyorum. Bunu da değerlendirirsiniz...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Siz bununla ilgili olarak da bir bilgi notu oluşturup -bu söylediklerinizle ilgili- bize iletirseniz biz de önümüzdeki süreç içerisinde milletvekillerimizle bu işi değerlendirelim.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Memnuniyetle.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şöyle bir soru soracağım yani: Bu muafiyet sadece yayıncıdan tüm tedarik zincirine de getirilmesi gerekir derken neyi kastettiniz? Tüm tedarik zinciri, kimler var orada?

BAŞKAN – Geliyor zaten şu anda.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Efendim, ilk yasa çıktığında sadece yayıncılık sertifikası...

BAŞKAN – Yayınevleriyle ilgili...

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – ...yayıncılar tarafından yapılan teslimlerdir. Bu iki kesime muafiyet tanınıyordu. Yayıncılar tarafından doğrudan tüketicilere, ikincisi de yayıncılar tarafından dağıtıcılara, perakende kitapçılara satışlar istisnaya giriyordu.

BAŞKAN – Ve vatandaşla.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Vatandaşla direkt yayınevi satarsa geliyordu. Sonra bu olay biraz karmaşıklığa da neden olunca istisnanın bütün aşamalarda satışı KDV istisnasına girsin diye bu şekilde düzenleme yapıldı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada öyle bir şey yok ama.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Şimdi, oradaki düzenleme, kim yaparsa yapsın. Dikkat ederseniz yayıncılık sertifikası ibaresi oradan kaldırıldı. “Basılı kâğıt ve süreli yayın teslimleri” diyor. Orada ister yayınevi kitapçıya satсын,

kitapçı tüketicieye satsın, dağıtıcı kitapçıya satsın, bütün aşamalar –zaten Gelir İdaresinden arkadaşlar var- tamamı KDV istisnası kapsamına alınıyor. Şu an itibarıyla bütün kitap ve süreli yayın teslimleri KDV istisnası kapsamına girmiş durumda.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman zincirin tamamı...

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Tamamlandı, o eksiklikler giderildi. Bir de şöyle bir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir gelir vergisi şeyi...

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Şimdi şöyle efendim: Dünyada –Bülent üstatlar da bilir- bu süreli yayında, gazetede, dergide sıfır KDV uygulayan 2’nci ülke biz olduk. 1’inci İngiltere, 2’nci de Türkiye şu an itibarıyla. Bu, kitap okuyucuları için, çocuklarımız için, herkes için çok önemli bir kazanım aslında.

Ben herkese de teşekkür ediyorum yani bu aşamaya gelip yasalaşacağı için.

BAŞKAN – Bir önerge var Sayın Emecan’ın ve arkadaşlarının verdiği, az sonra okutacağım, süresiz yayınların da kapsama dâhil edilmesine ilişkin. Bu konudaki düşünceniz nedir?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – “Süresiz yayın” dediğimiz zaten kitap...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Eğitim içerikli.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Sizi dinledim ben Sayın Emecan. Şeyi söylediniz yani eğitimde kullanılan kitapların da... Onlar da aslında kitap.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Eğitimde kullanılan test kitapları.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Yani bir farklılığı yok.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Arkadaşlarımız onları kapsamadığını... Daha doğrusu yine sizin meslektaşlarınızdan gelen bir talebi ilettim ben. Özellikle öğrencilere dağıtılan deneme testleri, hani fasikül hâlinde satılan dersem daha açık olacak. Onları kapsamadığıyla ilgili bir endişeleri var.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Ben öyle yorumlamıyorum ama...

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Şimdi efendim, şöyle: Şimdi, “kitap ve süreli yayınlar” deyince, mesela Sayın Cumhurbaşkanımız da Maliye Bakanımız da açıklama yaptılar, dergi, gazete, hepsinde...

BAŞKAN – Kendinizi de tanıtırınız, kayıtlara girsin. Lütfen...

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Tabii efendim. Ben Abdullah Tolu, yeminli mali müşavir, Yayıncılar Birliğinin danışmanlığını yapıyorum.

Bu açıklamayı yaptıktan sonra ben baktım acaba bir eksiklik var mı diye. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresindeki arkadaşlarımız Kültür ve Turizm Bakanlığıyla toplantı yaptılar, Sayın Milletvekilimizin dediği şey yani kitap haricinde kalan, yazılı olan şeylerin tamamı o süreli yayına giriyor. Gazete de giriyor, o yardımcı kitaplar da giriyor, fasiküller de giriyor, tamamı süreli yayınlar kapsamında.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Giriyorsa mesele yok.

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Onu daha çok Millî Eğitim Bakanlığına, hani biraz önce belirttiniz ya, eğitimde ücretsiz dağıtılan kitaplarla ilgili, o bölümdeki arkadaşlar, o sektördeki arkadaşlar dile getiriyorlar ama öyle bir şey söz konusu değil.

BAŞKAN – Kapsıyor. Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim endişem bu girdiler dolayısıyla ödenen KDV'nin daha sonra mahsup edilmeyecek olması -bu şekilde- idi. Ama siz bunu makul görüyorsanız, bir hesaba dayanıyordur muhakkak. Değerli meslektaşım bu konuyu biliyordur. Herhâlde tamam, konuyla ilgili bir sorun yoktur değil mi?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR ABDULLAH TOLU – Efendim, 13'üncü maddeye eklendiği için bu, o genelde sektörde de endişelere neden oldu. 13'üncü madde KDV Kanunu'ndaki tam istisna kapsamına giren madde. Sizin de bildiğiniz gibi tam istisna kapsamındaki işlemlerde kitap satışında, KDV'den istisna olduğu için onunla ilgili yüklenilip indirilemeyen KDV'ler Maliye Bakanlığının çıkaracağı tebliğle ki diğer istisnalar için de söz konusu biliyorsunuz, KDV iadesi yapılacak, üzerlerinde bir yük kalmayacak. Yani önceden kitap sektörüne, yayıncılık sektörüne baktığımızda bir yıl sonra, hatta izleyen yılın kasım ayına kadar KDV iadelerini alabiliyorlarken bu düzenlemeden sonra satışı yaptığı ayı izleyen bir sonraki ay içerisinde dahi KDV iadelerini alabilecekler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, az önce değerli Yayıncılar Birliği Başkanımızın söylediği pek çok konu var.

BAŞKAN – Evet, ben bilgi notu olarak istedim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ama bakın, bu yalnızca olayın bir boyutunu çözüyor. Yani görüyorsunuz “yasama kalitesi” diyoruz, oysa bu bir kod yasa gibi olsaydı, genel anlamda bütün sektörün bileşenleri tarafından tartışılırdı, kamuoyunun dikkatine sunulsa, yalnızca bu KDV boyutuyla ilgili değil, bütün boyutlarıyla, yayıncılığın bütün boyutlarıyla tartışılırdı ve 8-10 maddelik genel bir düzenleme yapılsaydı ve sektörün bütün sorunları çözülse ne olurdu? Düşünün yani biz yalnızca yaranın bir bölümüne merhem olacağız bu maddeyle ve diğer bölümleri tamamıyla açıkta kalacak.

Sayın Mustafa Varank dedi ki: “Biz kâğıdı stratejik ürün olarak değerlendireceğiz.” Bundan birkaç ay önce bir açıklaması var. Oysa bakıyorsunuz, nasıl bir stratejik ürünse yani geçen sene bu euronun, doların yükselmesiyle beraber, dolar kurunun yükselmesiyle beraber yayıncılar kitap basamadılar arkadaşlar çünkü toptancılar veresiyeyi kestiler, 2 misli fiyata çıktı. “Parayı getir, euroyu getirmeden kâğıdı vermem.” dediler, yayıncılar ürün basamadılar, kitap basamadılar arkadaşlar. Böyle bir sorunla karşı karşıya kaldık ve Türkiye açıkta kaldı. Kâğıt bulunamadı, kitap basılamadı. Aylarca bu sorunu yaşadık. Daha yeni yeni bir yere doğru oturuyor ancak fiyatlar hâlâ çok yüksek. Yani bununla ilgili gerçekten yapısal bir tedbir alınması lazım, Meclisimizin bununla ilgili bir irade göstermesi lazım.

Bizim SEKA'mız vardı. Yani stratejik bir ürün değil mi? Ama SEKA'mız şu anda yok ve üretim yapmıyor ve yayıncılara güvenli bir fiyattan kâğıt tedarik etmesi lazım bir kamu kuruluşunun. Çok büyük oynamalarda, icabında... Bakın, yani Almanya İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yıkıldığında

ilk önce kitap basmaya başladı. Tekrar ayağa kalkmak için. Stratejik bir ürün olarak yalnızca kâğıdı değil, kitabı ve bilgiyi görmeliyiz ve bilginin çocuklarımıza ucuz, etkin bir şekilde ulaşmasının yollarını düşünmeliyiz. Kâğıt da bu anlamda stratejik bir üründür. Bu anlamda gerekli tedbirleri o yasaya koymalıydık belki de, bunu çalışmalıydık. Ve bütün bu üretim aşamasında çok haklı bir şey söylüyorlar. Arkadaş, kâğıtta yüzde 8, matbaa yüzde 18 KDV alacak, hâlâ bunlar böyle kalacak, burada bir mantık hatası var. Kâğıtta, siz eğer ki üründe sıfır yapıyorsanız, matbaada nasıl yüzde 18 yaparsınız? Yani bununla ilgili bir hata var arkadaşlar ya, böyle bir şey olamaz. Niye 18’de bırakıp da iade edilmesini... Efendim, toplayacak parayı, orada iade edilecek, böyle bir düzenleme olabilir mi? Bununla ilgili topyekûn bütün boyutlarıyla bakmalıyız. Gelir İdaresine de gerçekten burada görev düşüyor. Yani bunun nasıl bir etki analizi var? Yani bunu da öğrenmek isteriz.

Diğer bir konu, şimdi, ben yine size sormak istiyorum: Şimdi, büyük oyuncular var sektörde. Hani bir tanesi de Futbol Federasyonu Başkanımız, aynı zamanda İddaa’nın da patronu oldu, ihaleyi kazandı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Daha onaylanmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya kazandı artık, sonuç olarak saraydan ferman yazılmış. Böyle bir sıkıntıyla karşı karşıyayız, düşünün, Futbol Federasyonu Başkanı aynı zamanda İddaa’nın patronu olacak. Aynı zamanda, bildiğim kadarıyla piyasanın en büyük oyuncusu, doğru biliyorsam.

Şimdi, orada bir tekelleşmeye doğru gidiyor. Çünkü, bir iki oyuncu, bir iki büyük oyuncu, özellikle o bahsettiğim oyuncu, Demirören’in patronu olduğu oyuncu büyük bir tekelleşmeye doğru gidiyor ve diğer küçük yayınevleri kapanıyorlar, kitapçılar kapanıyorlar. Ben bunu görüyorum, bu gidişat var. Türkiye’nin her yerinde küçük kitapçılar kapanıyor ve zincir... Hani nasıl zincir marketler, A101’ler, BİM’ler bütün Türkiye’yi sarıyorsa Türkiye’de de zincir kitapçılar sektörü ele geçirmiş durumda.

Şimdi, “Biz kime avantaj sağlıyoruz?” diye bir şey soruyorum ben. Tabii ki alıcıya avantaj sağlıyoruz ama yani küçükleri koruyacak bir tedbiri... Ya bununla ilgili örnekler var dünyada. Düşünün, sembol kitapçılar vardır. Şimdi, siz New York’ta, Manhattan’da yürürken bazı kitapçılar sembol kitapçılardır... Onların ayakta kalmasını sağlamamız... Oysa bizim İstiklal Caddesi’nde –isimlerini vermemeyim şimdi- girince böyle bir kitap kokusu aldığımız kitapçılar varken, sahaflar varken şimdi bunlar yok oluyorlar. Bu yasada, Allah’ınızı severseniz bununla ilgili bir tedbir var mı? Yok. Bence bu da Demirören’e... Tabii ki bütün sektöre bir faydası var ama burada bir pozitif ayrımcılık uygulamak gerekiyor yani ölçek ayrımcılığı uygulamak gerekiyor yani küçükler ile büyükleri aynı kefeye koyamayız ki. Büyük oyuncular sektörü silip geçiriyor. Nasıl ki büyük marketler bakkalları yok ediyorsa, efendim büyük AVM’ler, tuhafiyecileri, tekstil sektörünü, diğer küçük oyuncuları yok ediyorsa burada da büyük kitapçılar küçük kitapçıları yok ediyorlar. Büyük yayıncılar da küçük yayıncıları yok ediyorlar, özellikle küçük yayıncılar yok oluyorlar, büyük zorluklarla karşı karşıyalar.

Sayın Başkan, bütün bunları içeren konuların -açıkça söyleyeyim- bizde de belki değil, tali komisyonda tartışılması lazım. Yani biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyiz, biz parasal boyutuna bakarız. Elbette her konuda yasa geldiği için, her konuda biraz ihtisas sahibi olduk artık ama tali komisyonda tartışılması lazım. Bütün sektörün bileşenleriyle tartışılması gereken bir yapısal tedbire ihtiyaç var, bütün bu boyutlarıyla inceleyen.

Ben bu anlamda, bu bakışın yeterli olmadığını düşünüyorum. E-kitapla ilgili tespitinize katılıyorum, muhalefet şerhimizde de var. Yani e-kitapta da çok büyük oyuncular var yani bu anlamda uluslararası oyuncular var. Bunlarla ilgili de, bunların yine e-kitabın bütün sektörü yok etmesi anlamında da tedbirlerin alınması gerektiğini düşünüyorum. İsimlerini vermeyeyim şimdi, e-kitapla ilgili bazı oyuncular var, bunların aletleri var; oysa ben fiziki kitaba dokunmanın da değerli olduğunu düşünen bir insanım yani herkese bunu salık veriyorum yani fiziki olarak kitaba dokunmak... Oysa

her yerde “E-kitaba dönelim.” diye bir bakış da var, bu da önemli ama bu dengeyi de yani fiziki kitabı korumak anlamında da bir dengeyi sağlayarak e-kitapla ilgili de gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiğini düşünüyorum ama bunlar böyle, “Hadi arkadaş, ben sıfır yaptım.” “Bravo AK PARTİ’ye, KDV’yi sıfır yaptı.” diye olacak bir şey değil ki. Bütün boyutlarıyla tartışılması gereken bir konu var ama önümüze bu şekilde geldi. Yazıktır yani yapısal tedbirler alacağımıza böyle gerçekten yalapaşap yasalarla sektörlere bir şey yaptığımızı düşünülüyor. Bence katkımız olmuyor yani çok boyutlu olarak tartışmamız gerektiğini düşünüyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Müstakil bir yasa olarak gelmesi lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Müstakil bir yasa olarak gelmesi lazım., bütün boyutlarıyla, derinlemesine tartışılması lazım, ilgili tali komisyonda tartışılması lazım, bütün bileşenleriyle, bütün boyutlarıyla tartışılması gereken bir yasa. Böyle, torba yasanın içinde bir madde olarak geliyor, yazıktır arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Aslında geneli üzerindeki konuşmamda da ifade etmiştim: Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak tam destek veriyoruz, çok önemli. Arkadaşımız da açıkladı, İngiltere’den sonra kitaptan KDV almayan ikinci ülke konumuna geçiyoruz. Bu açıdan çok önemli görüyoruz.

Geneli üzerinde de ifade etmiştim, Değerli Başkanımız da burada açıkladı, hem üretimdeki KDV konusu hem e-kitaptaki KDV konusu hem de yazar ve çevirmenler üzerindeki vergi yükü konularında da düzenleme yapma ihtiyacı var. Ayrıca KDV alacaklarının da bir an önce ödenmesi gerekir diye düşünüyorum.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Gerçekten önemli bir düzenleme yapılıyor ama işte bir torbanın bir yerine bir cümle olarak... Bu eksik tabii, yani bu sektörden arkadaşlarımızı daha uzun dinlesek, daha önce alt komisyonlar düzenlense, ne oluyor, bütünüyle bilgi sahibi olsak ve dört başı mamur bir düzenleme yapsak. Türkiye’de kitap okumak isteyen insanlar daha ucuz kitaba ulaşabilseler. Böyle bir şey yapılmıyor. Cumhurbaşkanı ya da başka birisi bir şey söylüyor, “Tabii, tabii, kitapları ucuzlatalım.” deniliyor ve hemen buraya geliyor.

Şimdi, ben hâlâ, yapılan bütün açıklamalara rağmen satılan işte bu hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi bütün o tedarik zincirindeki her aşamadaki teslimi kapsıyor mu kapsamıyor mu emin değilim. Yani siz tamam, emin olabilirsiniz ama emin değilim yani bu kitabı basan yayınevinin işte dağıtıcıya teslimi, oradan kitapçıya, perakendeciye... Bu böyle midir? Bundan çok emin değilim. Böyleyse bir mesele yok ama bu sektörün başka çok ciddi problemleri var. Yani sadece, kitap çok pahalı, girdiler çok pahalı olduğu için kitap da çok pahalı, bu sebepten dolayı değil. Yani Türkiye’de gerçekten eser yani kitap yazan insanlarla ilgili -biraz evvel bir miktar ifade edildi- çok ciddi bir problem var yani. Öyle, yazarlık mesleği olan insan yok ülkede, çok az sayıda yani. Niye? Çünkü, telifler çok düşük, nedir, yüzde 10’dur, 8’dir; ondan işte -şimdi ifade edildi- yüzde 35 vergi alınıyor. Dolayısıyla, hem yazar, mütercim, bunlarla ilgili çok ciddi problemler var yani kitap, kaliteyle ilgili de bunlar ciddi problemlerdir.

Biraz evvel arkadaşlar ifade ettiler, kâğıtla ilgili, SEKA'yla ilgili yapılanlar... Gerçekten Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekilleri... Hele bu ağustos, eylül aylarında yaşadığımız bu dövizin fırlamasından sonra kâğıt sektöründe ortaya çıkan ve işte o bakanın dediği “Stratejik sektördür, kâğıt şöyledir...” Ondan sonra bu konuda yapılan o özelleştirmelerin Türkiye'yi nereye taşıdığı konusunda yeniden bunlar ele alınabilir. Gerçekten, şu anda bu konuda kâğıt ham maddesi temin eden firmalar kimlerdir, ne kadar yurt içinde temin edilebiliyor, ne kadar dışarıdan alınıyor? Bunların bir gözden geçirilmesi gerekiyor hani bu vesileyle bu sektörün... Hakikaten kitap okumuyoruz yani böyle bir problem var yani. Şu anda işte meşhur o kitap fuarlarında yapılan büyük indirimlerle filan insanlar ancak kitap alabiliyor. Okunmuyor yani okunmamasının temelinde işte bu ciddi problemler var. Şunu kimse demesin, kitap her şeye rağmen Türkiye’de diğer birçok ülkeye göre daha ucuz, doğru ama bu Türkiye, kendi içinde değerlendirmemiz gerekiyor. Katılıyorum, bu çıkacak belli, birisi istemiş, bu çıkacak. Küçük bir rahatlatma getiriyor, o da doğru ama sektörün bütünüyle sıkıntılarını, dertlerini ele alan bir çalışma yapılsın yani burada yayıncılar birliği bu işi alsın yürütsün. Buradaki arkadaşların buna destek vereceklerinden de hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi geri çekiyoruz, bu maddeyi kapsadığı için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Gelir İdaresinin etki analizlerini sorduk.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 8’inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“n) 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap, elektronik kitap, elektronik dergi, elektronik gazete ve süreli yayınların teslimi, (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.)”

Durmuş Yılmaz

Ankara

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, verdiğimiz önergede gerekçemiz belli. Dolayısıyla, şu anda biz bu Kanun Tasarısı’nın içinde çevreyle ilgili düzenlemeleri de gördük. Dolayısıyla, bir dengeyi sağlamamız lazım. Bir tarafta kâğıt üretimiyle ilgili olarak çevreye verdiğimiz zararlar, dolayısıyla elektronik ortamda üretilen kitap, dergi, gazete, vesairenin de bunu dengelemesi lazım. Fiziki olarak evet, kitaba dokunmak iyi, o da güzel; fakat maliyet artışları da önemli. Dolayısıyla, burada KDV’nin teslimlerde sıfır olması; sadece basılıda değil, elektronik ortamda üretilenlere de uygulanmasının doğru olacağını düşünüyorum.

Takdirlerinize...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gelir İdaresinden bu konuda bir görüşlerini alabilir miyim?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, 7161 sayılı Kanun’la getirilen düzenlemede hem kapsam dardı, bir de tartışmalara yol açabilecek düzenlemeler vardı. Bu söz konusu düzenlemenin aslında birinci şeyi, basılı kitapların ve süreli yayınların tüm aşamalarında KDV istisnası getiriliyor. Çünkü orada teslim deyince, şu teslim, bu teslim değil; hangi aşamada teslim olursa olsun yani burada basımı yapan yayıncı, dağıtıcı ve satıcıların hepsinde bu istisna var.

İkincisi, yine, burada, istisnayla ilgili olarak yüklenilen KDV’den beyannamenin verildiği ayı takip eden aydan -ilk, en erken o zaman alabiliyor teknik olarak- itibaren iade alabiliyorlar ve bu anlamda da üstlerinde herhangi bir katma değer vergisi yükünün oluşmaması sağlanıyor.

Yine, burada, başka istisnalardan farklı olarak... Çünkü bu kitapların bir anlamda perakende satışta fiyatları 100 liranın da altında olduğu için... Aslında normalde bu tür istisnalarda 100 liralık bir sınır var. O da kaldırılmış oluyor. Bunu bu şekilde ifade edeyim.

Diğer yönüyle, bu kitapların basımıyla alakalı olarak elde edilen, kâğıtların istisna edilmesi yahut da yazarların telif ücretleri veya da bunların... O, tabii belki başka çalışmaların konusu olabilir. Şu anda ben o konuda bir şey diyemem.

Tabii, e-kitap yayıncılığı anlamında da orada da yine Cumhurbaşkanlığı kararıyla... Oranlarla ilgili, istisna edilir edilmez, o da daha sonraki çalışmayla...

Şimdi, bizim şu rakam... Yani bu basılı kitap ve yayınlarla ilgili olarak biz hem bir taraftan tahsil edilen KDV’den vazgeçmiş oluyoruz. Aslında bugün de yüzde 8; mesela gazete, dergilerde yüzde 1, basılı kitaplarda yüzde 8. Biz onları da indirimli orandan dolayı aslında iade ediyoruz 18’e kadar. Şimdi, hem o iadelerin biraz miktarı artacak; bir de tahsil ettiğimiz vergiler vardı, ondan da vazgeçeceğimiz için yani 500 milyon civarında olabileceğini tahmin ediyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sıfır işine taraftar değilsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Yok, biz ona bir yorum yapmıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mahmut Bey, bu vesileyle bir soru sorayım.

Ben sabahki yorumunda, birikmiş olan, bu şekilde geciken... Yani normalde, prosedüre göre -siz de dediniz ya- teknik olarak hemen iadesi gerekiyor ama biriken ne kadar KDV var tüm sektörler için?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Şimdi, tam istisna ve indirimli KDV anlamında, tabii, bize gelmeyince, başvurmayınca biz bilmiyoruz onu yani kişinin kendisini... Çünkü başka işlerinden dolayı da devredeni olabilir veya da tahsil ettiği KDV olabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Beyannameler üzerinden bilmiyor muyuz elektronik ortamda onu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Yok yani indirimli ve ihracat nedeniyle yüklendiklerini bize gelmiş şekilde olmadıktan sonra...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devreden?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Devreden ayrı bir şey, bizim 29’uncu maddenin ikinci bendine göre o ayrı; o zaten kanunun bir gereği. Biliyorsunuz, 7104 sayılı Kanun...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tahminen ne kadar? Benim tahminim doğru mudur, 500 milyar?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Bende şimdi son rakamlar yok ama o zamanlar da basına çıkmıştı, o civarlarda, “160” filan denmişti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 160...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Yani biraz belki üstünde olabilir. Ama o şöyle: Kanun gereği devredilemeyen ama onların da içerisinde, mesela istisna nedeniyle veya indirim nedeniyle... Çünkü bu canlı bir şey yani bir taraftan iade ediyoruz, bir taraftan devredene kalıyor; hani, böyle canlı bir şekilde, bir torba gibi veya bir havuz gibi düşünürsek, bir tarafta iadeler oluyor, bir taraftan da oraya giren, tabii, devreden KDV’ler oluyor.

Bir de şu, bizim -şimdi arkadaşlar getirdi- e-dergi, e-kitapla ilgili başka ülkelerde de farklı oranlar varmış yani e-dergi, e-kitaplarda daha yüksek oranların uygulandığına dair... İşte, mesela Macaristan’da, Danimarka’da, Hırvatistan’da farklı oranlar orada da uygulanmış yani mesela e-dergi, e-kitapta, muhtemelen, belki oradaki maliyetler veya suistimaller nedeniyle orada daha yüksek oranda uygulanmış genel orana göre.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya da teşvik etmek için mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Yani olabilir.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçmesi açısından önergeyi okutabilir miyiz?

BAŞKAN – Sorun değil.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, bu e-kitapta yüzde 18’e çıkarırken... Kitapta KDV 8’i yani bu bilgiyle belki, hani, yayıncıyı korumak için onu 18’e çıkardınız belki o zaman. Ama şu anda sifıra çekiliyor fiziki kitapta, diğeri 18’de kaldı yani arada bir uçurum oluştu şu anda. Tamam, belki sifıra çekilemiyorsa da -bu tabii ki olabilir, düşünebilir, tartışılabilir ama- hiç olmazsa eski rakamına geri çekilmesi daha makul olacaktır diye düşünüyorum. Yani sonuç olarak bu bir idari kararla oluyor, öyle değil mi? Sayın Bakanın veya Cumhurbaşkanının... Cumhurbaşkanının kararnamesiyle oldu bu, değil mi? Arkadaşlar, yani madem Meclis olarak 8’e 18 olması makul görüldü, o zaman bunun da en azından şimdilik sifıra 8 olması hakkaniyetli olacaktır. Sifıra çekilemiyorsa, bu anlamda onu da söyleyeyim. Bunun da tabii artısını, eksisini... Biz ahkam kesmek durumunda değiliz, yalnızca sizlerin de bu konuda görüş belirtmesi önemli. Yani sifıra çekilemiyorsa da 8’e çekilmesi en azından önerilebilir diye düşünüyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Vekilim, mesela Macaristan’da kitapta 5, e-kitapta 27’ymiş. Yok, farklılık oluyor yani dünyada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama onun... Çok farklı uygulamalar da vardır.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Danimarka’da aynı ama yine Hırvatistan’da kitapta, basılı olanlarda 5, e-kitaplarda 25; İsveç’te kitaplarda 6, e-kitapta 25; Finlandiya’da 10. Yani bu farklılık hepsinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gerekçesi nedir bunun? Siz biliyor musunuz, niye bu farklılıklar yani yayıncıyı korumak için mi?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Yalnız, bunların farklıları da var yani kitaptaki KDV ile elektronik kitabın da aynı olduğu. Daha gelişmiş ülkelerde öyle gidiyor, bazı yerlerde. Macaristan daha yeni geçti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani küçük yayıncıyı korumak için?

TÜRKİYE YAYINCILAR BİRLİĞİ BAŞKANI KENAN KOCATÜRK – Çok öyle değil. İletişimle ilgili, telefonlar veya başka şeylerle ilgili kitapların indirilmesi meselesinde bazı kaçaklar olabiliyor bazı ülkelerde, o kaçakları engellemek için. Belki de Gelir İdaremi de benzer bir şey yaşıyordu yani başka ülkelerde de kitap ile içerik... Çünkü sonuç olarak o içerik ha elektronik olarak aktarılmış ha basılmış anlamında bakıldığında eşittir, birbirine yakındır ama bazı yerlerde, bunu istismar hâline dönüştüren yerlerde elektronik kitabın KDV'si yukarıdadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sektörün tamamen büyük uluslararası kartellerin ve büyük oyuncuların eline geçmemesi için elbette korunmaya ihtiyacı var sektörün belli oyuncularının yani burada ifrat-tefrit noktasında savrulmamamız ve özellikle küçük ve orta ölçekli bütün oyuncuları koruyucu...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir cevap vereyim, bir bilgi vereyim size de Komisyona da hani şey anlamında...

BAŞKAN – Yani şöyle: Bir genel bilgi notu alacağız ya, o genel bilgi notunun içerisinde bu değerlendirmelerinizi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Tabii, peki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Saygılarımızla.

Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Cavit Arı
Antalya

Bülent Kuşoğlu
Ankara

MADDE 8- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“n) 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Kanun hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı, süreli ve süresiz yayınların teslimi, (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.)”

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Madde metninde geçen “basılı kitap ve süreli yayınların” ibaresinin, “basılı, süreli ve süresiz yayınların” ibaresi olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bir ara verirsiniz, üç saat oturuyoruz.

BAŞKAN – Ben iyiydim burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama siz kalkıp gidiyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne zaman gittim ben?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gittiniz arada.

BAŞKAN – Ne zaman?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önce, ilk başta Şirin Bey vardı.

BAŞKAN – Ha, öyle mi? Peki. O sabah seansıydı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, öğleden sonra da bir saat geç geldiniz.

BAŞKAN – Emin misin?

Peki, saat 18.00’e kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.49

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.06****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 29’uncu Birleşim Üçüncü Oturumu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9 – 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “indirmeye, % 25’e kadar artırmaya,” ibaresi “indirmeye; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için % 50’ ye, diğer mallar için % 25’e kadar artırmaya; 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için belirlenen oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını dörtte birine kadar indirmeye, dört katına kadar artırmaya,” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, öncelikle 9’uncu maddeye ilişkin bir açıklama alalım lütfen.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Maddeyle 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu’na ekli (IV) sayılı listede yer alan Gümrük, Tarife, İstatistik pozisyonu numaralı malların yani cep telefonları ile diğer alıcısı bulunan verici, portatif telsiz, telefon cihazlarının özel tüketim vergisi oranlarının yüzde 50’ye kadar artırılabilmesi ve bu oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının maddede yer alan sınırlar dâhilinde belirlenmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır.

Burada yerli imalatçıları koruyup ithalatı kısıtlamak amaçlanmaktadır. Buradaki cep telefonlarıyla ilgili matrah dilimleri de 10’uncu maddeyle ÖTV matrahı 1.200 TL’yi aşmayanlar, ÖTV matrahı 1.200 TL’yi aşıp 2.400 TL’yi aşmayanlar ve diğerleri olarak planlanmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olur mu Başkanım?

BAŞKAN – Var mı? Önergeyi okutacaktım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Önergeyle birlikte şey yapalım.

BAŞKAN – Fark etmez, buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, yani şimdi oturdum, siz önergeyi şey yapın...

BAŞKAN – Önerge Durmuş Bey’in önergesi, Durmuş Bey de yok burada, size söz vereyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman bekleyelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden gerek duydular buna, Gelir İdaresinden bir bilgi alalım.

BAŞKAN – Gelir İdaresinden de bir bilgi alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Özel Tüketim Vergisi Kanunu’muzun (IV) sayılı listesinde yer alan ürünlerle ilgili olarak daha önce Bakanlar Kuruluna, şu anda Cumhurbaşkanına verilmiş yetki...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Bu, cep telefonu ama genel olarak (IV) sayılı listede yer alanlardan biri de cep telefonu. Oradaki oranı, bütün mallar için, (IV) sayılı listede yer alan mallar için sıfıra kadar indirme, 25’e kadar da artırma...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu listeyi bir alabilir miyiz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Onu bir ara mail falan atabilir miyiz? Ya da müsaadenizle bir sayabilir miyiz?

BAŞKAN – Başlık başlık, hızlı bir şekilde...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ – Genel olarak lüks tüketim olarak değerlendirilebilecek havyar, parfümler, saç spreyleri, güzellik losyonları, kürkler, poşetlenip satılan muzır yayınlar, kristal eşyalar ve bazı dayanıklı tüketim malları olarak sayabiliriz: İşte, hoparlör, elektrikli ev eşyaları...

BAŞKAN – Anlaşıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Lüks tüketim yani.

BAŞKAN - Lüks tüketim.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ – Bir kısmı lüks tüketim, bir kısmı dayanıklı eşyalar.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Beyaz eşyalar var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beyaz eşya da var yani.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Şimdi, oradaki oranları sıfıra kadar indirme, 25’e kadar artırma yetkisi var; aslında bu yetki biraz daha genişletilmiş oluyor.

BAŞKAN – Artırma yetkisini 50’ye çıkarıyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Evet, 25’i 50’ye kadar çıkartıyor.

İkincisi: Buna bağlı olarak 10’uncu maddede de bu cep telefonlarıyla ilgili olan kısma... Aslında cep telefonlarıyla ilgili tek bir oran uygulanabiliyordu; şimdi, burada fiyatlarına göre, matrahına göre farklı oranların uygulanabilmesi anlamında bir düzenleme yani 1.200 lirayı aşmayan için farklı bir oran uygulanabilir, 1.200’ü aşıp 2.400’ü aşmayanlar için farklı bir oran ve 2.400’ü aşanlar için farklı oran uygulama anlamında Cumhurbaşkanına bir yetki veriliyor. Bunun da amacı daha çok -sayın vekilimizin de ifade ettiği gibi- yerli ürünlere belki daha düşük oran, belki ithal... Bu, tabii, takdirdir, zamanla onu... Cumhurbaşkanı kararıyla olacak iş ama bu yetkiyi vermeye dönük ve o matrahlarla da ilgili... Hani o matrahları da işte, 1.200-2.400’ü dörtte 1’ine kadar indirme ve 4 katına kadar da artırma yetkisi aynı zamanda bu düzenlemede yer alıyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Yani şu an yüzde 25’le oynamıyoruz da burada, sadece cep telefonların fiyatına göre sınıflandırıyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Evet, sadece cep telefonları için.

BAŞKAN – Cep telefonlarında sınıflandırmaya gidiyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MAHMUT SÜTCÜ – Cep telefonu dışındakiler aynen olduğu gibi kalıyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “% 25’e kadar artırmaya” ibaresinden sonra gelen “8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallar için belirlenen oranlara esas özel tüketim vergisi matrahlarının alt ve üst sınırlarını dörtte birine kadar indirmeye, dört katına kadar artırmaya,” ifadesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Durmuş Yılmaz

Ankara

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Anayasa koyucu her çeşit mali ödevin kanunla koyulmasını buyururken, keyfi ve takdirî uygulamaları önlemeyi amaçlamıştır. Kanun koyucunun yalnız konusunu belli ederek bir mali ödevin ilgililerine yüklenmesine olur vermesi, bunun kanunla konulmuş sayılması için yeterli olamaz. Mali ödevlerin matrah ve oranları, tarh ve tahakkuku, tahsil usulleri, yaptırımları, zaman aşımı, yukarı ve aşağı sınırları gibi çeşitli yönleri vardır. Bir mali yüküm bu yönleri dolayısıyla yasayla yeterince çevrelenmemişse kişilerin sosyal ve ekonomik durumlarını, hatta temel haklarını etkileyecek keyfi uygulamalara yol açması mümkündür. Bu bakımdan mali yükümler, belli başlı öğeleri de açıklanarak ve çerçeveleri kesin çizgilerle belirtilerek yasalarla düzenlenmelidir. (Anayasa Mahkemesinin E.1986/5 K.1987/7 sayı ve 19/03/1987 tarihli kararı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu maddeyle çok geniş bir yetkiyi Sayın Cumhurbaşkanına vermiş olacağız.

BAŞKAN – Zaten vermiştik canım, 25’i 50’ye çıkarıyoruz yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, mesele şu: 1/4’e kadar indirmeye, 4 katına kadar artırmaya vermiş miydik Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet, açıklama alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ – Sayın Vekilim, ÖTV Kanunu’nda benzer yetkiler var, hani sıfıra kadar indirme, 4 katına artırma mesela (III) sayılı listede var, alkolde var, (II) sayılı listede 1 kata kadar indirme var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Beyanda kademelendirme ilave etmişsiniz oraya.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ – Tabii, bu bir kademelendirme yani buradaki 1.200 lira, 2.400 lira rakamlarını... Mesela 1.200’ü 300’e kadar düşürebilir, 1.200’ü 4.800’e kadar da çıkartabilir yani sürekli yasa yapılmamasını, günün ekonomik koşullarına göre yetki kullanılabilmesini teminen verilmiş bir yetki bu. Benzer yetkiler var ÖTV Kanunu’nda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, o zaman kademelendirme yetkisini ilave ediyorsunuz; öyle mi, doğru mu anladım?

BAŞKAN – Evet, evet.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ – Yani buradaki kademelerdeki tutarları değiştirme yetkisi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Şimdi, bu da çok geniş bir yetki yani eğer ki gerçekten yerli üretim teşvik edilecekse bu kademelendirme yetkisinin de bence Meclis tarafından kullanılması gerekiyor yani düşünün ki Sayın Cumhurbaşkanı tek başına karar verecek yani diyelim ki “Yerli üretimi teşvik edeceğim.” diyebilir ama bunun başka yan etkileri olabilir. Oysa bu kademelendirmeyi niye biz yapmıyoruz? Neden biz şunu diyemiyoruz: “Şu kadar liraya kadar olanlar şöyle vergilendirilsin.” “Şu aralıkta vergilendirilsin.” ya da “Şu kademede olanlar şu kadar yüksek oranda vergilendirilsin.” diye çalışmayı neden biz yapmıyoruz da yalnızca Cumhurbaşkanına bu yetkiyi veriyoruz? Arkadaşlar, vergi yapma yetkisi bize ait yani Meclisin yetkisi bu ve dörtte 1’ine kadar indirmeye, 4 katına kadar çıkarmaya, kademelendirmeye Sayın Cumhurbaşkanını yetkili kılıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sınır koyuyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama arkadaşlar, diyorum ya, o kadar geniş bir yetki ki, düşünün ki, bin liraya kadar olan cep telefonunda “1/4’e kadar indirmeye” dediğiniz anda çok büyük bir indirim yapmış oluyorsunuz, 3 bin lira ve üzerinde olan cep telefonunda “4 katına kadar çıkarmaya” dediğiniz zaman çok geniş bir yükü başka bir yere vermiş oluyorsunuz. Bunun tersini de yapabilir, Sayın Cumhurbaşkanının keyfine bağlıdır bu, o anlamda, der ki: “Ben şöyle yapıyorum, böyle yapıyorum.” Bu konudaki yetkiyi, bu kademelendirmeyi neden biz Meclis olarak uygulamayalım ki?

BAŞKAN – Sınırlandırılmış bir yetki tabii bu, önemli olan o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın, dörtte 1’i ile 4 katı arasında 16 kat fark vardır arkadaşlar, yani bir tanesinde “1/4’e kadar indirmeye” dediğiniz zaman, bir tanesinde de “4 katına kadar çıkarmaya” dediğiniz anda 16 kat fark vardır. 16 kat farkı uygulamaya Sayın Cumhurbaşkanını yetkili kılıyoruz yani “Bin liraya kadar olanı dörtte 1’ine kadar indirdim.” diyebilir Sayın Cumhurbaşkanı, bunu dörtte 1’e indirir. “3 bin liranın üstünü de 4 katına kadar yükselttim.” diyebilir. 16 kat fark olan bir yetkiyi Sayın Cumhurbaşkanına veriyoruz. Biliyorsunuz, Anayasa Mahkemesinin bu yönde pek çok kararı var, diyor ki: “Buradaki kısıtlar orantılı olmalı. Bu anlamda yasama yetkisi, vergi koyma yetkisi Meclise aittir.” Cumhurbaşkanına 16 kata varan bir yetki vermek çok geniş bir yetki tanımlamasıdır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakanlar Kurulu yetkiliydi daha önce.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama bakın diyorum ya burada 16 kata kadar varan bir kademelendirme yetkisini Sayın Cumhurbaşkanına vereceğiz arkadaşlar, bunu iyi değerlendirelim diye söylüyorum. Elbette lüks tüketim vergilendirilmeli ama burada yalnızca lüks tüketim değil, artık telefon bir ihtiyaç yani beyaz eşya bir ihtiyaç. Tabii ki havyar mavyar, bunları katmayarak söylüyorum yani işte telefon almak artık bir lüks tüketim değil, bir ihtiyaç. Bütün bunların vergilendirilmesiyle

ilgili de Meclisin yetkisini kullanması gerektiğini düşünüyorum ve sınırları kademelendirilecekse de Meclisin belirlemesi gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda da bu maddenin Cumhurbaşkanına çok geniş bir yetki verdiğini, bunun da doğru olmadığını düşünüyorum arkadaşlar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Katircioğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben esasında bir soru sormak istiyorum: Şimdi, yüzde 25; yüzde 50 gibi vesaire gibi bir sınıflama yapılıyor. Bunun özel sektörü ya da yerli üreticiyi desteklemek üzere yapıldığını söylüyorsunuz. Peki, kaç firmadan bahsediyoruz esasında, bir bilginiz var mı? Kaç firma var burada?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ - Yerli olarak mı Sayın Vekilim?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Evet, yani bu indirimlere konu olacak olan firma sayısı kaç?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ - Tabii, yetkinin kullanılıp kullanılmayacağı ve ne yönde kullanılacağı bizim bilğimiz ve irademiz dâhilinde değil ama şu an üretim yapan yerli 4 tane firma var, giderek de yıllar itibarıyla bunların üretim adetleri artıyor. Yani, iki üç yıl önceye kadar yüzde 99 ithalken şu an yüzde 85 ithale kadar düşmüş bir durum söz konusu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, Sayın Cumhurbaşkanı bu yetkiyi kullanırken bu firmalar arasında da kendi tercihinine göre bir uygulamaya gidebilir mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GRUP BAŞKANI ADEM BİLGİLİ - Hayır yani yetki komple, her mükellefe yönelik olacak. İthalatta da aynı şekilde olacak, yurt içinde de aynı şekilde olacak ama ithal telefonların genellikle matrahı, fiyatı yüksek olduğu için hani orada bir ayırtırma yapmak suretiyle fiyatı daha düşük sektörde, rekabet avantajı olunan yer de otomatikman dolaylı bir şekilde desteklenmiş olacak ama firma bazlı bir ayırım yok yani tamamen...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yani vergi tarihine baktığımızda, geçmişte ekonomik değer yaratmadan var olan değerler üzerinden de vergilendirme yapmış krallar, padişahlar, efendim, o günkü toplumdaki yöneticiler. Evlerdeki pencere sayısına göre, pencerenin genişliğine göre, tavanın yüksekliğine göre vesaireye göre vergi almışlar, vatandaşların vergilendirmişler fakat bugün modern ekonomilerde verginin temeli bir ekonomik faaliyettir, ekonomik aktivitedir ve orada yaratılan değerdir. Dolayısıyla, bu düzenlemede ortada bir mal var, bu malın bir değeri var, bu değer neyse vergi onun üzerinden alınacak. Dolayısıyla, değeri x miktarında olan bir malı 4x'e, 5x'e çıkarmak hiç ekonomik mantıklı, verginin mantığıyla bence örtüşmüyor. Bu uygulama Anayasa'ya aykırı ve dolayısıyla da ben bunun bu maddeden çıkarılmasını teklif ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sektör temsilcileri burada mı acaba?

BAŞKAN – Sektör temsilcisi var mı arkadaşlar bununla ilgili? Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne güzel.

BAŞKAN – 9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10- 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listenin 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal ismi	vergi Oranı %
8517.12.00.00.11	Alicısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları - Özel tüketim vergisi matrahı 1.200 TL’yi aşmayanlar -Özel -tüketim vergisi matrahı 1.200 TL’yi aşp, 2.400 TL’yi aşmayanlar - Diğerleri	25 25 25

BAŞKAN - 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasında yer alan “lisansı sahipleri ile serbest kullanıcıların” ibaresi “lisansı sahiplerinin” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alayım Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – “Serbest kullanıcılar” tabiri yıllık tüketimi 5 bin tonun üzerinde motorin, fuel oil veya kalorifer yakıtı tüketimi olan ve doğrudan dağıtıcı lisansı sahiplerinden ikmal yapabilme özelliğine sahip olan tüketici grubudur. Bu kapsamda büyük miktarda tüketimi olan belediye otobüs işletmeleri, elektrik santralleri gibi tesislerin daha ucuza akaryakıt temin edebilmeleri mümkün olabilmektedir. Bununla birlikte meri mevzuatta tüketimi 20 bin tonun üzerinde olan serbest kullanıcıların ulusal petrol stoku tutma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu durum özellikle stok ve işletme maliyetlerinin ciddi oranda artmasına ve serbest kullanıcı olmanın getirdiği iskontolu akaryakıt temin avantajının ortadan kalkmasına neden olmaktadır. Maddeyle bu durumun önüne geçilebilmesi amacıyla serbest kullanıcı lisansı sahiplerinin ulusal petrol stok yükümlülüğünün kaldırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda yer alan lisans sahibi sayısının sınırlı olması ve tutulan miktarın düşük olması sebebiyle ülkemizin ulusal stok miktarında kayda değer bir azalmaya neden olunmayacaktır. Ülkemizin stok bulundurma yükümlülüğü 11 milyon 95 bin ton olup bu firmaların toplam mevcut stokları 11.440 tondur yani mevcudun içerisinde binde 1’i teşkil etmektedir.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sektör temsilcisi arkadaşlar buradaysa bir açıklama yapabilirler mi?

BAŞKAN – Sektörden kimse var mı 11’inci maddeyle ilgili?

Buyurun.

PETDER GENEL SEKRETERİ NİYAZİ İLTER – Sizi ve Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Efendim, serbest kullanıcılar 5 bin tonun üzerinde tüketim yapan kullanıcılardır. Bunlardan 20 bin tonun üzerinde tüketimi olanlara getirilmiş bir zorunluluktur. Bu düzenlemeyle 20 bin tonun üzerinde tüketimi olan sınırlı sayıdaki bu serbest kullanıcıların yükümlülükleri kaldırılıyor. Tabii, doğrudan sektörümüzle bir ilgisi yok çünkü bu kapsamdaki ulusal stok yükümlülükleri son derece düşük, dolayısıyla doğrudan sektörümüzle bir ilgisi yok. Tabii, devlet özellikle kamu ağırlığı nedeniyle böyle bir yükümlülüğü kamu kuruluşları üzerinden almak istiyor. Ulusal stok miktarımızla ilgili eminim ki kalan kısım tamamlayıcı stoktan karşılanacaktır. Dolayısıyla sektörümüze bu anlamda doğrudan olumsuz bir etkisi olmayacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, “Bu stok tutma Uluslararası Enerji Ajansı tarafından zorunluluk hâline getirildi petrol ithalatçısı ülkelere.” demiştiniz, dolayısıyla petrol üreticisi ülkeler böyle bir stok tutma durumunda değiller. Şimdi, bu ihtiyaç Devlet Demiryolları, efendim, İETT, belediyeler vesaire, onun yanına şu anda bir tane de özel sektörden firma ilave edilmiş. İyi niyetli düşünelim hep, o firma her zaman...

BAŞKAN – 2009 yılında özelleştirilen ve bu yılın haziran ayında da süresi dolan ve tekrar devlete geçen bir şirketi konuşuyoruz, ağırlıklı olarak da yüzde 90 civarında... Değil mi? Yüzde kaç ağırlığı Fransızların ortaklığının burada?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Çoğunlukla yabancı ağırlıklı. Bu şirketin, Uni-Mar şirketinin ortaklık yapısı, yüzde 90 nisbetinde yabancı ağırlıklı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bu, lojistik şirketi mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bu, elektrik üretim şirketi Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Ve haziran ayında da tekrar devlete dönüyor, süresi tamamlanıyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Doğal gaz çevrim santrali bu Sayın Vekilim. Yap-işlet-devret uygulaması kapsamında 2009 yılında işletmeye alınmış ve Haziran 2019 itibarıyla devlete yani EÜAŞ’a dönecek bir santral bu Uni-Mar şirketi.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, bu Uni-Mar’ın haziran ayında devlete geçeceği, kamuya geçeceği söylendi. Yalnız, başka oyuncular da var değil mi? Ve onlar da yarın bu kısıta geçebilirler özel sektörden. Potansiyel olarak öyle gördüğünüz bir oyuncu var mı? Yani bin ton tüketim yaptığında bu noktayı geçecek özel sektör oyuncuları var mı? Şimdi, şöyle bir kısıt getiriyorsunuz çünkü: Yarın, bu hakkı kazanan başka -kanun yapıyoruz çünkü- özel sektör oyuncuları olabilir. Yani burada bir avantaj sağlanıyor mu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii, efendim yani 36 tane serbest kullanıcı lisansı sahibi şirketimiz var. Eğer isterseniz şu anda bunların isimleri de bizde mevcuttur, paylaşabilirim de okuyabilirim de.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bunların tüketimlerini merak ediyoruz. Bunların bir listesi var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bizde listesi var da tüketimleri şu an itibarıyla kanunda belirtilen sınır dâhilinde olmadığı için zaten stok tutma yükümlülükleri yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yarın girebilirler bu sınıra.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Doğrudur efendim ama yani bu, değişken olduğu için... Yani 2017 rakamlarına göre 5 lisans sahibi girmiş durumda, 2018’de de belki 3 girecek, belki de dediğiniz gibi tamamı girecek, onu bilemiyoruz şu anda.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yeni özel şirket kuruluşları da girebilir yani oraya.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii ki efendim, girebilir.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Peki, niye yapıyoruz bunu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Açıkçası kamuya bir yük, mevcut yükün alınması noktasında giriyoruz. Yani bu stok yükümlülüğü kapsamına tüketimi çok olan özellikle Devlet Demiryolları, EÜAŞ, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü gibi kamu kuruluşları kullanıcı sıfatıyla tüketimleri çok olduğu için bunlar giriyorlar, genellikle bunlar giriyorlar. Bunlar da stok yükümlülüklerini zaman zaman yerine getiremiyorlar maalesef devlet kuruluşu oldukları için. Bunlar için öngörülmüş bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam ama “Genellikle bunlar giriyorlar.” diyorsunuz, gördüğümüz gibi bir özel şirket kuruluşu da girmiş. Yarın devletin olacak ama yarın başka bir özel şirket daha bu listeye girebilir, bunun önünde bir engel yok. Sayın vekilim de böyle söyledi, siz de böyle söylüyorsunuz yani siz “Kamu gereğiyle, kamu kuruluşlarının maliyet avantajını sağlamak için getirdik.” diyorsunuz ama yarın bir özel şirket kuruluşunun buna girmeyeceğinin hiçbir garantisi yok. 36 tane lisanslı oyuncu var. Bunların tamamı özel sektör değil mi yani bildiğim kadarıyla?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, yok, tamamı değil yani çoğunlukla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaçı o zaman?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Ben açıkçası bu konuda bir hazırlık yapmadım ama çoğunlukla gene kamu kuruluşu. Yani Adana Büyükşehir Belediyesi...

BAŞKAN – İsimlere gerek yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Belediyeler var ama özel sektör oyuncularını da var. Yani burada biz kamu kuruluşlarıyla ilgili bir düzenleme yapmıyoruz, sektörle ilgili bir düzenleme yapıyoruz. O anlamda yarın başka özel sektör kuruluşları da bu avantajı yakalayabilirler ve diğerlerine göre... Arkadaşlar, biz kamu kuruluşlarıyla ilgili bir düzenleme yapmıyoruz, sektörle ilgili bir düzenleme yapıyoruz. O anlamda da yani nasıl bugün Uni-Mar buna girdi diye isyan ettik, ya, arkadaş, niye bir özel sektör kuruluşuna böyle bir avantaj sağladık diye. Yarın başka bir şirket bu avantajı sağlayabilir yani bunu da değerlendirmemiz lazım arkadaşlar.

BAŞKAN – Değerlendirecektir Komisyon.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim değerlendirecektir efendim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, arkadaşlar, bu stok zorunluluğu hangi tarihte çıktı biliyor musunuz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – 2005 yılında.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye çıkardık bu zorunluluğu biz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Uluslararası anlaşmalardan mütevellit Sayın Vekilim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ve bir de anladığım kadarıyla daha çok kamuya ait olan kurumlar bu kapsama girdi, bir tane de özel sektör girdi.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, şöyle: Stokun çeşitli türleri var; bir ulusal stok yani zorunlu stok ve tamamlayıcı stok var. Aslına bakarsanız stok sadece bu serbest kullanıcılar tarafından tutulan bir olgu değil, sektörde faaliyet gösteren rafineri lisans sahiplerinin dağıtıcı lisans sahiplerinin de tutması gereken rakamlar var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani stokun bir amacı var, tutulmasının bir amacı var.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii yani krizi önlemek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yarın öbür gün kriz çıktığında krizden firma veya kurumlar kendini kurtarsın diye stok tutuyoruz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Aynen öyle efendim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, biz bu kanunu çıkartırken daha çok kamuyla alakalı veya uluslararası normlardan kaynaklanan bir kanundan dolayı biz bu kanuna uyduk. Şimdi, özel sektör baktığımız zaman niye stok tutsun? Yani niye özel sektöre biz bunu mal ediyoruz sen şu kadar stok tutacaksın diye? Yani özel sektör stok tutmuyorsa biz niye zorluyoruz özel sektörü, bundan faydalanmasın diyoruz?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Her şeyi özelleştirdiniz, kalmadı ki bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani ben tersten bakıyorum Sayın Paylan. Siz “Özel sektör faydalanmasın.” diyorsunuz ya, ben de özel sektör...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Çünkü fiyat avantajı elde edecek, özellikle oraya girince fiyat avantajı elde edecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – DSİ tutabilir. Niye? Yarın öbür gün petrolde sıkıntı olursa işlemleri geri kalsın, yapacağı hizmetler aksasın veya Devlet Demiryollarına hizmette aksama olmasın diye stok tutma zorunluluğu getirebilir. Devlet olarak biz bunu güvence altına alalım. Ama özel sektör niye böyle bir zorunluluk getsin kendisine, niye zarar yapsın stoktan dolayı? Siz, özel sektör olduğunuzu farz edin kendinizin.

Hatta ve hatta şu var değerli vekillerim: Enflasyonist ortamda stokların o özel sektöre faydası bile olabilir yani biz...

TAMER DAĞLI (Adana) – Özel sektör istemez stok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özel sektör istemez yani normal şartlarda baktığımız zaman. Biz, eskiden mesela, diyelim ki enflasyonist ortamda -Sayın Kuşoğlu, üstat, çok iyi bilir- stok kontrolü yaptık, stok sayımı yaptık ve devlet bunların farkını, vergisini alırdı. Yani stok tutmak avantaj sağlıyordu özel sektöre eskiden. Ama şimdi baktığımızda, getirip de özel sektöre avantaj sağlıyormuş gibi falan bir...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, çok teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Olur mu öyle şey?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Stok tutmaması avantaj sağlıyor.

BAŞKAN – Buyurun.

ADER (AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ) GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KUMKALE – Şimdi, tabii, efendim, burada, ulusal stok, ithal edilen ürün için “dağıtıcılar” “rafinericiler” ve “serbest kullanıcılar” diyor. Serbest kullanıcı olabilmesi için... Yani serbest kullanıcı lisansı alanlar ancak dağıtıcı şirketlerle direkt alışveriş yapabilirler, onun dışında alışveriş yapamazlar yani 5 bin tonun üstünde ve serbest kullanıcı lisansı olması şartıyla dağıtıcılardan direkt alışveriş yapabilirler ve bugüne kadar da biraz önce sayılan kurumların haricinde de 20 bin tonu geçen bir firma henüz daha olmadı ve olmayacağı anlamına gelmez tabii ki. Ancak bu da bizim tutacağımız ulusal stok içerisinde çok cüzi bir miktar yani hiç etki edecek bir miktar değil. O konuda yani bu serbest kullanıcıların ulusal stok tutma yükümlülüğünün olmaması herhangi bir etki sağlamayacaktır.

Teşekkür ederim.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bir şey daha ilave edebilir miyim?

BAŞKAN – Evet.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, aslına bakarsanız, bu kanunla kapsam dışına çıkartılan hususla ilgili stok tutma işlemi, daha doğrusu yekündaki stok miktarı değişmedi. Yani buradan serbest kullanıcıların stok tutma yükümlülüğü ortadan kalktıktan sonra, şimdi tamamlayıcı stok yükümlülüğü var. Oradaki tamamlayıcı stok yükümlülüğünde, buradan çıktıktan sonra bir nebze, artı olarak daha fazla bir stok tutma yükümlülüğü ortaya çıkacak ki dolayısıyla bu tamamlayıcı stoku da sektör, özel şirketler çoğunlukla finanse ediyor. Dolayısıyla özel şirketlerin de böyle bir yükümlülüğü var. Onu da ifade etmek istiyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani sonuçta bedava öğle yemeği yok.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii, evet.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Serbest kullanıcıların da bir şeyi var: Doğrudan doğruya üreticiden alıp... Ondan da bir kârı var, onun için... Dolayısıyla onun bedeli olarak da stok tutuyor.

PETDER GENEL SEKRETERİ NİYZİ İLTER - Aslında ulusal stokta oyuncular şunlar: Bir, rafineri tutuyor, dağıtıcılar tutuyor, serbest kullanıcılar tutuyordu, bir de bunun dışında kalan, doksan güne tamamlamak üzere kamu “tamamlayıcı stok” adı altında tutuyor. Şimdi, bu oyunculardan sadece serbest kullanıcıları devlet çıkarıyor, bunların da payı binde 1 yani miktar olarak çok düşük. Dolayısıyla zaten ulusal stokumuzun bütünlüğü içerisinde çok ciddi etki edecek bir şey yok ama bizim, sektör olarak anladığımız ve algıladığımız şu: Tabii ki hiçbir özel sektör şirketine ayrıcalık gibi bir şey düşünmedik çünkü birisi bugün girebilir, yarın başka birisi girer, öbür gün başka birisi 20 bin tonu bulur dolayısıyla kimseye özel bir şey değil; giren herkes ulusal stok sorumlusu olur, onun altına düşen herkes de o yükümlülüğünden kurtulurdu zaten. Ama burada önemli olan, kamu diyor ki: “Ben devlet kuruluşlarının bu yükü daha fazla çekmesini istemiyorum.” Yani kamu üzerindeki yükü aslında kısmen azaltıyor dolayısıyla doğrudan sektöre çok etkisi olmayacak bir konu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle: Şimdi “Serbest kullanıcılar küçük oyuncular.” diyorsunuz ama -biz kanun yapıyoruz, kanunlar uzun dönemli olarak kullanılacak- yarın büyük bir oyuncu, milyon tonluk bir oyuncu olarak giremez mi bu sektöre? Girebilir. Yani diyelim ki doğal gaz, demir, petrol ve elektrik üretmeye kalktı, petrol fiyatları 30 dolara düştü ve petrolden elektrik üretmeye kalktı. Olabilir

yani olmaz diyemeyiz; üç yıl sonra, beş yıl sonra şartlar değişir, oyun değişir ve bu da önemli bir kalem hâline gelebilir. Bir oyuncu girer böyle, büyük bir oyuncu olarak girer ve milyon tonluk üretime girebilir. Niye 20 bin ton olarak düşünüyoruz?

Sayın Başkanım, şöyle bir soru var: Bakın, burada üst sınırı bir yere çekmiş değiliz, sınırsız bir hâle getiriyoruz. Yani 20 bin tonu biz 100 bin ton yapsak, 150 bin ton yapsak, 200 bin ton yapsak anlayacağım, böyle bir sınır da yok. Şu anda limitsiz olarak bütün serbest kullanıcılara şöyle bir şans veriyoruz: “Arkadaş, istersen milyon tonluk iş yap, biz senden herhangi bir şekilde stok tutma zorunluluğu istemiyoruz.” diyoruz yasayı böyle geçirirsek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Doğrudur.

Buyurun.

ADER (AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ) GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KUMKALE – Efendim, çok yüksek miktarda olduğu zaman zaten dağıtıcı lisansı alarak... Yani 60 bin tonu geçtikten sonra zaten dağıtıcı lisansı da alabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Almak zorunda mı?

ADER (AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ) GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KUMKALE – Değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – E, daha ne?

ADER (AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ) GENEL SEKRETERİ MUSTAFA KUMKALE – Sayın Vekilim, değil de ama neticede burada bizim bahsettiğimiz olay o kadar çok büyük miktarda olanlar değil; bizim söylediğimiz olay...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugün yok, yarın olabilir.

BAŞKAN – Canım, dağıtıcı lisansı almış olmanın getireceği avantajlardan faydalanamaz o zaman.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bir de efendim, maliyet sonuçta. Bu, dediğiniz şekilde, bir durum, bir senaryo elbette ki gerçekleşebilir ileride ihtimal dâhilinde ama sonuçta stok da bir maliyet. Yani o serbest kullanıcının yüksek miktarda temin edeceği mazotun maliyetinin içinde bu stok yükümlülüğüyle ilgili dağıtıcıların koyduğu bir barem var netice itibarıyla. Yani buna her koşulda dağıtım şirketleri ve rafinerileri katlanacağı için bu, netice itibarıyla, özel sektörden alınacak bir para gibi duruyor. Onu da izah etmekte fayda var aslına bakarsanız.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Stoklarda çok fazla azalma, eksilme önemli değil, ekonomide daralma var. Bunların maliyetini biraz düşürelim, toplam talebi biraz canlandıralım.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Yılmaz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci madde zaten çıkarılmıştı.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Konusu suç teşkil etmemek kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihine kadar personelinin çocukları için kreş ve gündüz bakımevi hizmetini bütçesinden hizmet alımı yoluyla karşılamış olan belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının yetkili ve görevli personeli hakkında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamaz, başlamış olanlar işleminden kaldırılır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde bir açıklama alalım lütfen Sayın Dağı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Burada, 5393 sayılı Belediye Kanun’ a geçici madde eklenerek personelinin çocukları için kreş ve gündüz bakımevi hizmetini bütçesinden hizmet alımı yoluyla karşılamış olan belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının suç teşkil etmeyen uygulamalarından dolayı herhangi bir idari ve mali yaptırıma tabi tutulmaması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden ihtiyaç duyunuz böyle bir şeye?

TAMER DAĞLI (Adana) – Bazı belediyelerin kreş ve benzeri hizmetleri hizmet alım yöntemiyle yapmış olması nedeniyle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasa dışı mıydı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yasa dışı değil, niye yasa dışı olsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye ihtiyaç duyunuz?

TAMER DAĞLI (Adana) – Belediyelerin çalışanlarının çocuklarına yönelik kreş ve benzeri hizmetleri Belediye Kanunu’nda var, bu hizmetleri verebiliyor ama direkt kendisi yapmayıp da hizmet alımı yöntemiyle yapan belediyeler olmuş, bu da Sayıştaya konu olduğu için...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl konu olmuş? Sayıştaydan bir bilgi alsak...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kaynak aktarmış birisine.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, vallahi, hep olumlu yönden bakıyorsunuz, maşallah.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bakın, Esenler Belediyesi, ESKON, bir şey yapmış, süreli yayın... Sokakta satılan gazeteyi alıp, belediyeye getirip dağıtmak için bir şirket kurmuşlar, o şirketle de anlaşma yapmışlar. 640 bin liradan şey koymuşlar, 240 bin lira para kazanmışlar. Maalesef böyle.

BAŞKAN – Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben tümü üzerinde yaptığım konuşmada kısaca bahsettim, biraz açarak konuşmak istiyorum.

Şimdi, Belediye Kanunu, belediyelerin mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kamu tüzel kişilikleri olduğunu söyler. Hani, diğer tanımına girmeyeyim, idari, mali özerkliğe sahip, karar organları seçmenler tarafından belirlenen vesaire vesaire... Belediye Kanunu’nda aslında daha önce var olan “Okul öncesi eğitim kurumları açabilir.” şeklindeki bir ifade Anayasa Mahkemesinin 24 Ocak 2007 tarihli kararıyla iptal edilmiştir. Belediyeler, okul öncesi eğitim kurumu açamaz. Belediye Kanunu’nda böyle bir yetki verilmemiştir belediyelere; bir.

İkincisi, 2007 yılında bir tasarruf genelgesi yayımlanmış idi. Bu tasarruf genelgesi esasen hâlen geçerli ve tasarruf genelgesi itibarıyla da gene belediyeler personeline böyle bir hizmeti götüremezler, Başbakanlığın –hemen söyleyeceğim- 18 Ocak 2007’de Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/3 sayılı Başbakanlık Tasarruf Genelgesi hâlen yürürlükte. Söz konusu genelgenin hükmü gereğince de belediyeler aslında kreş ve gündüz bakımevini personeline sunamazlar, veremezler. Kaldı ki belediyelerin toplu iş sözleşmesinin verdiği birtakım haklar bile şu anda Sayıştay tarafından takip altında ve bu konuda birtakım uyarılar Sayıştay tarafından yapılıyor.

Şimdi, ben bu maddeye tekrar dikkatinizi çekmek istiyorum, geçici madde 11, başlıyor: “Konusu suç teşkil etmemek kaydıyla...” Şimdi bana söyler misiniz, kanunda yetki verilmemiş, tasarruf genelgesi buna izin vermiyor, herhangi bir kanuni düzenlemede böyle bir hak, böyle bir yetki yok.

Dolayısıyla böyle bir hizmet alımının bizatihi kendisi aslında bir suçtur. “Konusu suç teşkil etmemek kaydıyla” demek de zaten bu kapsam içerisine girmiyor demektir. Ya, ne gerek var o zaman? Ben bunun açıklanmasını özellikle rica ediyorum.

Belediye kamu kurumu olmakla birlikte mahallî müşterek ihtiyaçlar için vardır. Bu konuda mutlaka bazı belediyelerimizin sıkıntıları olabilir, bunun aşılması için ortaya konmuş olabilir, bununla ilgili kanuni yetkiyi, Belediye Kanunu’ndaki yetkiyi önce tanımlamak lazım. O yetki üzerinden geriye dönük -olur mu, olamaz mı onu da bilemiyorum- bu hizmetin... Yani şimdi hizmet alımı yoluyla kreş ve gündüz bakımevi hizmetinden yararlanıyor, kim? Belediye personelinin çocukları. Olabilir, çeşitli kamu kurumlarında, o kurumların kendi kanuni düzenlemeleriyle öyle bir hak verilmiş olabilir ama bunların hepsi zaten tasarruf genelgesiyle de kaldırılmış durumda. Dolayısıyla, ortada bir Sayıştay soruşturması var ve bir Sayıştay zimmet sorunu varken buradan kaçırılmaya çalışılması gibi bir madde olarak algıladım. Varsa bu konuda açıklayıcı detay bilgi memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, sizden de bir açıklama alayım.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KEMALETİN SAKİN – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, efendim, konu aslında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 19’uncu maddesine dayanıyor. Hem belediyeler hem tüm kamu kurum ve kuruluşları 19’uncu madde kapsamında kendi memur personelinin çocukları için kreş ve gündüz bakımevi kurabilirler. Ancak burada yetki olarak sadece kamu kurumları kendisi bizzat bu kuruluşları kuracak ve işletecek şeklinde... Belediyelerimizden bize gelen taleplerde özellikle büyükşehirlerde, İstanbul, Ankara, İzmir gibi lokasyonu çok büyük olan yerlerde yaklaşık 400-500 mahalleden buralarda kreş açmak yerine personelin konutuna yakın olan yerlerde hem trafikten sakınmak hem daha kolay erişmek adına buralarda hizmet alımı yöntemiyle personelin çocuklarını buraya yollamışlar. Bu kapsamda, aslında kanunen bir yetki var, belediye kendisi işletse yaklaşık olarak 18-20 milyona yapacakken, özel sektörden, kreşten hizmet alımı yöntemiyle 5 milyona mal etmiş. Sayıştayın dayandığı nokta, 657’nin 19’uncu maddesinde “kendisi işletebilir” noktasında çıkıyor. Ama belediyelerimizin yaptığı hizmet alımı ise tamamen 5018’deki kaynakların etkili, verimli olarak kullanılmasından kaynaklanıyor. Aslında iki konu da bir çatışma var. Buradan baktığımızda aslında bir tasarruf var yani 20 milyona yapacağı işi aslında 5 milyona yapmış oluyor belediyemiz. Öbür taraftan, tabii, Sayıştay bu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl oluyor, bu hesabı nereden yaptınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaçında bu şekilde rakam?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KEMALETİN SAKİN – Bu belediyelerimizin bize ifadeleri.

Efendim, bu noktada şöyle bir şey gelişti: Sayıştay bu noktada kişi borcunu çıkarttıktan sonra zaten belediyeler bundan vazgeçmişler. Şu anda 30 büyükşehirimizin 14’ünde yaklaşık 5 bin öğrencimiz kreşlere gidiyor. Şu anda 14 büyükşehirde... Mesela İstanbul örneğinde 13 kreş var, 1.492 çocuk; 25 milyon. Tüm 14 büyükşehirimizde 49 kreş ve 5 bin öğrenci bu kreşlerden yararlanıyor. Yani konu aslında buradan kaynaklanıyor.

Sayın milletvekilimizin, ifade ettiği iki konu vardı. Okul öncesi eğitim kurumu belediyelerimiz açamıyor, doğru ama kreş ve gündüz bakımevi farklı bir konu, tamamen 657'nin 19'uncu maddesine dayanan bir konu. Anayasa Mahkemesi iptal kararında da açıkça gündüz bakımevi ve kreşin belediyelerce yapılabilceğini ifade etmişlerdir gerekçelerinde.

Konusu suç teşkil etme hususuysa şöyle: Aslında burada açıkça adli bir suç varsa yani mali ve disiplin dışında adli suç varsa, yine idari açıdan da idari yaptırıma konu bir suç varsa bunlara zaten hiç girmiyoruz, personelin bir suçu varsa bunlar doğrudan cezalandırılsın ama sadece hizmet alımından kaynaklanan bir konu varsa bunlar affedicilik yönünde karşılansın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ben bu konuda sizinle bir bilgi paylaşayım. Benzer düzenleme, ilk defa yapılmıyor yani geçmişte de mevzuata baktığımızda bu tarz düzenlemelerin yapıldığını görüyoruz. İki üç tane örnek vereyim: 25/06/2001 tarih ve 4688 sayılı Kanun'da buna benzer bir düzenleme yapılıyor, geçici madde 4'le yapılıyor bu. “Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak üzere, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdetmeleri nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî, malî veya adlî takibat yapılmaz, başlatılanlar işlemden kaldırılır.”

Sonra gene 23 Temmuz 2010 tarihli 6009 sayılı Kanun'da buna benzer bir düzenleme yapılıyor geçici madde 8'de: “Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufla bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemedeki bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî veya malî yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işlemden kaldırılır.”

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir)- Hangi kanunda o söylediğiniz?

BAŞKAN – Bu, 6009 sayılı Kanun. Aslında bu kanunun bir özelliği de var, aslında Cumhuriyet Halk Partisi 6009 sayılı Kanun'la ilgili olarak Anayasa Mahkemesine iptal konusunda başvuru yapıyor ancak iptale konu edilen maddelerin içerisinde geçici madde 8 yok.

Ayrıca 20 Haziran 2012 tarihli 6331 sayılı Kanun'da da iş yeri hekimliği yapan kurum tabiplerine yapılan ücret ödemelerine ilişkin olmak üzere gene geçici madde 6'yla yapılan bir düzenlemede “Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerde gerçekleştirilmiş olan işyeri hekimliği ücreti ödemeleri nedeniyle kamu görevlileri hakkında idari veya mali yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işlemden kaldırılır, bu ödemeler geriye tahsil ve tazmin konusu edilemez.” şeklinde, gene ona benzer bir düzenleme var.

Bununla ilgili gerekçe olarak da 1 Temmuz 2006 tarihli 5538 sayılı Kanun'un 18'inci maddesi ile 4850 sayılı Kanun'un 81'inci maddesine eklenen fıkra ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan hekimlere gerekli eğitimleri almaları şartıyla asli görevleri kapsamında iş yeri hekimliği yapma imkânının tanındığı, bu çerçevede bu hizmetler karşılığı ücret ödemesi yapılmasına rağmen söz konusu ödemeler için kanunda herhangi bir hükme yer verilmediği ve bu nedenle de ödeme yapanların mali sorumluluklarının tartışıldığının ifade edilmesi üzerine Anayasa'nın 18 ve 55'inci maddeleri çerçevesinde alınan hizmet karşılığında yapılan ödemeler nedeniyle ödemeyi yapan kamu görevlileri hakkında idari ve mali sorumluluğuna ilişkin işlem yapılmasını önlemeye ilişkin maddenin geçici 6'ncı madde olarak eklenmesi suretiyle bu işlem yapılıyor.

Yine, 2014 tarihinde, 2022 sayılı Kanun'la 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'la ilgili de bir düzenleme yapıyoruz. Geçici madde 4'te de, burada da “Bu Kanun kapsamındaki kişilere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yersiz

ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizler terkin edilmiştir. İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz. Yersiz ödemeler kapsamında maddenin yürürlüğe girmesinden önce idare tarafından yapılan tahsilatlar, ilgililerine iade edilmez.” deniyor. Bunu söylememin sebebi şu: Burada yapılan iş açısından baktığımızda, tabii ki Sayıştay görevini yapıyor, mevzuata uygun olmadığı şeklinde bir hizmet alımı meselesini ortaya koyuyor ama öbür tarafta da, işin gerçeğine baktığımızda da, kamu menfaati açısından ve belediye menfaatleri açısından bakıldığında kendi bünyelerinde yaptıklarında çok daha yüksek maliyetli olacak bir işin hizmet alımı suretiyle daha düşük bir bedele mal edildiğini ve bu çerçeveden dolayı da buradaki ilgili arkadaşlara bir zimmet oluştuğunu görüyoruz. Benzer şekilde 2 kişi var, 2 kişi. Yani sadece bir belediyede değil, pek çok belediyede var bu. Bu çerçevede de, bu şekilde de daha önce yapılmış düzenlemelere paralel olmak üzere -dediğim gibi- bu düzenlemeyi yapıyoruz. Yani şey budur.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Katılıyorum Sayın Başkan, katılıyorum ama toplu iş sözleşmesinden kaynaklı...

BAŞKAN – O bir tanesi.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - ...bazı zimmet meseleleri de var...

BAŞKAN – Var, var.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - ...yine bazı belediyelerde.

BAŞKAN – Hayır, hayır, onu söylüyorum. Ben, burada, yapılmış olan yasal düzenlemelerden bahsediyorum yani benim söylediğim odur.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayıştay bilmiyor herhâlde bunları.

BAŞKAN – Sayıştay kendi alanıyla ilgili...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, Sayıştayı bir dinlesek.

BAŞKAN - Tabii, Sayıştayı dinleriz.

Sayıştaydan gelen arkadaşlarımızdan bir açıklama alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de, Belediyeler Birliği burada mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Belediyeler Birliği temsilcisi burada, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu da bir dinlesek?

BAŞKAN – Sayıştayı dinleyelim, onu da dinleriz.

Buyurun.

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ (GRUP BAŞKANI) ERDOĞAN DURKUT – Başkanım, söylediğiniz tarzda kreş hizmet alımları belediyelerde denetlendi, yürürlükteki mevzuat anlamında hizmet alımı şeklinde böyle bir alımın yapılamayacağına karar verildi. Bunun neticesinde, böyle bir düzenleme uygun görüldü.

BAŞKAN – Doğru, zaten onu kimse inkâr etmiyor yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kanun dışı bir iş yapıldığını söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Mevzuat dışı.

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ (GRUP BAŞKANI) ERDOĞAN DURKUT – Mevzuat dışı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Mevzuat dışı.” diyeceksin.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Ama kanun dışı bir işse, konusu suç teşkil etmiyor mu?

BAŞKAN – Efendim, kanun dışı değil, kanun “Bunu yapamazsın.” demiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır “Yapamazsın.” diyor.

BAŞKAN – Kanun “Bunu böyle yaparsın.” diyor ama “Yapamazsın.” da demiyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, yapmayın.

BAŞKAN – Öyle canım yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Siz buna böyle dersiniz...

BAŞKAN – Kanunları yorumlayacaksınız yani.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, siz bunu dersiniz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, söz alabilir misiniz, söz veriyor musunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İmam böyle derse cemaat ne yapar?

BAŞKAN – Kanunda, ilgili mevzuatta bunu bu şekilde yapamayacaklarına dair bir hüküm var mı yoksa nasıl yapacaklarını mı tanımlıyor?

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ (GRUP BAŞKANI) ERDOĞAN DURKUT – Başkanım, bu sorgu ve raporlama sonucunda bu işlemi yürüten arkadaşın tavsiyeleri var, eğer izin verirsiniz onları okumak istiyorum.

BAŞKAN – Okuyun, tabii, tabii.

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ (GRUP BAŞKANI) ERDOĞAN DURKUT – “Konu hakkında yapılabilecek düzenlemeler.” diyor. “Söz konusu uygulamanın yapılabilmesi ve devam ettirilebilmesi için temel olarak dört metot bulunmaktadır.” diyor. Yani “Biz hizmet alımı şeklinde yapmayın ama ihtiyaç varsa şunları öneriyoruz.” şeklinde arkadaşımın notları var. “Kanun değişikliği yöntemiyle tüm kamu kurumları veya mahallî idari personeline kreş desteğinin nakit olarak verilmesine ilişkin düzenleme yapılabilir. Kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik mali ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşmede genel olarak tüm kamu görevlilerine veya özel olarak sadece mahallî idare personeline kreş desteği verileceğine dair düzenleme yapılabilir.” Bu 3’üncüsü Hazine ve Maliye Bakanlığını ilgilendiriyor. Aslında, bizim temel sorgulama gerekçemiz buydu. “Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ’de değişiklik yapılarak kreşler için belirlenen “asgari tutar” ifadesi yerine ‘tutar’ ifadesinin getirilmesi ve kreşlere bütçeden katkıda bulunulmayacağı ifadesinin Tebliğ’den çıkarılması.” 4’üncü bir önerimiz var: “6331 sayılı Kanun’da düzenlenen çocuk bakımevleri şartlarının değiştirilerek kurumlara serbest seçim hakkı tanınması ve sadece kadın çalışanlar için değil aynı zamanda erkek personelin de kapsama dâhil edilmesi.”

Biz bu denetimi şu anda yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde yaptık ama bize gelen cevaplarda, özellikle büyükşehirlerde hizmet alımı şeklinde kreş hizmetlerinin alınmasına dair bir ihtiyaç olduğuna dair bilgiler geldi. Sanırım, düzenleme de sizin Komisyona bu şekilde geldi sayın vekilim.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim

Belediyeler Birliğinden arkadaşımız burada mı?

Buyurun.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. MUHAMMET ALİ MERMEROĞLU – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Biz yapılan düzenlemeyi olumlu buluyoruz efendim -inşallah- daimî hâle getirilmesi gerektiğini de düşünüyoruz, Sayıştay da zaten böyle olması gerektiğine raporda yer vermiş. Yani daimî bir kanun düzenlemesiyle belediyelerin hizmet alımı yöntemiyle de kreş ve gündüz bakımevleri açabilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayıştaya da, Belediyeler Birliğine de sormak istiyorum. Bu geçici bir madde, bununla şu ana kadar sorumlu olanları kurtarıyoruz. Peki, bundan sonrasıyla ilgili olanlar ne olacak? Yani hizmet alımı yapamayacak bundan sonra da, yine Sayıştay benzeri raporları düzenleyecek, yine sorun olacak. O zaman niye bunu “Hizmet alımı da yapabilir.” şekline getirmiyoruz?

Sayın Dağlı, öyle yapsak daha doğru olacak bu durumda. Yani Sayıştayın tavsiyesi de bu şekilde. Bu madde olur, üzerine “Hizmet alımı da yapabilirler uygun görülmesi hâlinde.” şeklinde ilgili maddeye ilave edilir.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hemen arkasından bu düzenlemeye, Belediye Kanunu’nda ilgili düzenlemeye yönelik çalışma yapılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bu maddede yapalım çünkü sorun olacak böyle; öbürü ne zaman çıkar, belli olmaz. Bu, 5393’te yapılır herhâlde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) –Bu, bir cümleyle ilave edilebilir aslında.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, ilave edilmesi lazım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, öneri alalım Sayıştaydan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapamaz mısınız, böyle bir düzenleme hemen yapılamaz mı?

BAŞKAN – Teklif sahibi ne diyor bu konuda?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, arkadaşlar çalışınlar hemen, düzenleme yapılır 5393’te.

BAŞKAN – Olur.

Siz bir görüşün -zaten konuşmacılar da var- tekrar bu konuda görüşünüzü alalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öbür maddeye geçelim, tekrar dönelim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Daimî bir şey gelsin.

BAŞKAN – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biraz sonra tekrar dönelim, isterseniz, siz uygun görüyorsanız.

BAŞKAN – Siz tamamladınız mı sözünüzü?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamamdır Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu maddeyle ilgili, bir de yurt meselesi var belediyelerin. Belediyeler Birliği temsilcisi biliyor mu bu meseleyi, bilmiyorum ama öğrenci yurtlarıyla ilgili de sanıyorum belediyelerin bu anlamda problemleri var, onları da dâhil etmek gerekir mi veya o çözüldü mü? Ben de bunun geçici madde şeklinde değil de eğer bir mahzuru yoksa teknik olarak kesin hüküm olarak konulması faydalı olabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

TAMER DAĞLI (Adana) – Başkanım...

BAŞKAN – Hepsini bir toparlayalım, bütün arkadaşların görüş ve taleplerini not alın, size söz vereceğim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, sonuç olarak, Sayıştayın da tespit ettiği gibi -mevzuat dışı diyelim, peki, Sayın Bekaroğlu öyle söyledi- mevzuat dışı bir iş yapılmış ve bununla ilgili de Sayıştay rapor düzenlemiş ve zimmetle karşı karşıya kalmış sanıyorum kamu görevlileri. Oysa, değerli arkadaşlar, şimdi, kamu bir hizmet alımını özel sektör üzerinden yapabilir elbette ama biz şöyle düşünüyoruz HDP olarak: “Kreş bir haktır.” diyoruz ve bununla ilgili yapısal bir tedbir alınması gerekliliği var. Yani her mahalleye bir kreş pek çok siyasi partinin seçim beyannamelerinde var ve bununla ilgili yerel yönetimlere ne görev düşüyorsa, merkezî yönetime ne görev düşüyorsa, bu konuda Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza ne görev düşüyorsa bu konuda bence yapısal bir tedbir ortaya konması gerekiyor. Yoksa, o zaman şöyle olur: Kamu bütün konuyu, kreş meselesini özel sektörden hizmet olarak yapmaya başlar eğer kalıcı bir düzenleme yaparsak. Bu da şunu getirir: Diyelim ki, kamu bu anlamda bu yükü de özel sektöre atar, faturalanır, bütçeye bu bir yük olarak yansır ama diğer vatandaşlarımız ücretsiz kreş hakkından yararlanamaz yani yapısal bir tedbir elde etme şansımızı da elden almış oluruz. İşte, bütçelere kaynak koyulur, hizmet özel sektörden satın alınır ama sonra biz her mahalleye bir kreş, ücretsiz bir hak olarak bütün vatandaşlarımıza uygulayabilecek bir kreş hakkını devreye sokamamış oluruz. Belki bu da bir fırsattır arkadaşlar. Yani burada bunu bir yapısal tedbir olarak, yerel yönetimlere ne düşüyorsa, merkezî yönetime ne düşüyorsa, bakanlığa ne düşüyorsa topyekûn yapısal bir tedbir olarak ele almalıyız; yoksa hizmet almak, özel sektöre buradan kaynak transfer etmek çok kolay. Oysa bunu kamusal bir hak olarak düzenlememiz gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda da Belediyeler Birliği elbette diyor ki: “Bu, iyi bir düzenlemedir.” ama arkadaşlar, sonuç olarak bir yasanın kötüye kullanımı var. Elbette bununla ilgili bir tedbirin ortaya konulması lazım ama yasanın kötüye kullanımı var. Belediyeler almaları gereken bir tedbir konusunda adımlar atmamışlar, merkezî yönetim bununla ilgili gerekli tedbirleri almamış, daha ucuz diye özel sektörden hizmet almışlar. Oysa yapmamız gereken, dediğim gibi -uzatmadan söyleyeyim- yapısal tedbirdir, yoksa böyle palyatif tedbirlerle sürekli yasa teklifleri önümüze gelir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Maliye Bakanlığından arkadaşlar var mı burada? Bir de oradan bir görüş alalım.

Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; tabii, buradaki durum, aslında, Anayasa’nın 128’inci maddesine göre bu tür hizmetlerin, kamu personeline yönelik hakların kanunla düzenlenmesi gerekiyor. Belediyeler bu hizmeti yapmışlar hizmet satın alma yoluyla. Şu anda, onların takibinin durdurulmasına yönelik bir madde ancak kreş hizmetinin kamu personeline ücretsiz olarak daimî hâle getirilmesi her yıl yine

Anayasa'nın 128'inci maddesine göre kanun hükmünde olan toplu sözleşme görüşmelerinde devamlı gündeme geliyor. Bu yılı da kapsayan toplu sözleşmede zaten tüm sendikaların da beraber mutabakatla imzaladığı "Kreş hizmetlerinin geliştirilmesi yönünde tedbirler alınacaktır." şeklinde bir temenni var ama bunu hizmet alımına dönüştürdüğümüz zaman hakikaten bunun bütçede öngörülebilir bir ödeneği yok. Böyle bir durumdayız ama biz tedbir olarak ilk tedbiri şöyle aldık: "Kamu kurumlarının işlettiği kreşlerden bir başka kamu personeli yararlandığı takdirde onların çocuklarından daha yüksek ücret alınmıyordu, bir genelgeyle, Maliye Bakanlığı yetkisini kullanarak, hiçbir kamu personeli arasında, hiçbir kamu kurumundaki kreş arasında ücret farkı olmayacaktır." talimatı yayımlandı, bir tedbir aldık. Bu tedbirleri geliştireceğiz ama hizmet alımının daimî hâle getirilmesi konusunu da Bakanlık olarak biz uygun göremiyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamer Bey, anladığım kadarıyla siz kaymakam kökenli misiniz efendim? Tamam. Şimdi, Sayıştay temsilcimiz de burada. Şöyle bir şey arz edebilir miyim: Elbette ki devlet hizmet satın alma yoluna gidebilir; bunlar kamu kuruluşları da olabilir, mahallî idareler de olabilir ama şunu da unutmayalım: Türkiye’de özellikle mahallî idarelere verilen yetkilerin... Birçok yerde de bu saptandı, belki Sayıştay raporlarında da var. Eğer bunlar faturalandırılıyorsa, çok fazla fahiş geliyorsa -ki bunların bir kısmının da özellikle doğu ve güneydoğuda dağa gittiği söylentileri vardı- mesele şu: Tabii, Maliye Bakanlığı da burada anladığım kadarıyla, Sayıştay da burada, şu anda teklif veren başkanımız da burada.

Şahsın çocuğu doğuyor, benim çocuğum doğdu. Nerede oturuyorum? Diyelim ki Ankara’da Mamak’ta oturuyorum. Görev yaptığım yer neresi? Örnek olarak söylüyorum, Kızılay’ın merkezi, uzak. Burada hizmet satın alma yerine ilgili kamu kuruluşundaki şahıs benim çocuğum olduysa direkt benim maaşıma bunu yansıtabilir mi? O zaman, belediyeler ve Sayıştay arasında da böyle bir sıkıntı olmaz. Bu uygun görülür mü? Kanun teklifini veren arkadaşta da bunu sormak istiyorum: Burada en azından diğer bölgelerde böyle bir kaçağın da önüne geçmiş olur. Şimdi, belediyeler, tamam, faturayı çıkarabilir, herkese para da verebilir, ne kadar denetlenecek bu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sorulara toplu cevap alacağız.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, konuşmalardan da anladık ki gerekçeden de anladık ki bu konuda Sayıştayın vermiş olduğu kararlar var ve zimmetler çıkmış. Şimdi suç teşkil etmeyenlerin, sorumluların idari ve mali yükümlülüğünden kurtarılması diye bir yasal düzenleme yapıyoruz. Bu gerekçeler de çok tutarlı gerekçeler değil değerli arkadaşlar. Ha, diyorsunuz ki: "Daha ucuza mal etmek için, daha ucuz olduğu için hizmet alımı yoluyla yapmış." Halbuki yasa devlet memurlarıyla ilgili diyor ki: Çocukları için kreş açar, bunlar için şu kadar ödeme yapar. Bunlar açık açık yazılmış. Bu suçu işleyenler -zimmet çıkmayacak, netice itibarıyla ceza çıkmayacak- bunların hepsini bile bile yapmışlar. Ha, bunlardan ille de bu şey alınsın, bu maddeyi şey yapmayalım, çıkarmayalım anlamında söylemiyorum. Bu çok açık ve sadece bu konuda yapılmıyor bu iş, birçok konuda yapılıyor ve sadece maliyetin düşük olmasından filan da kaynaklanmıyor, başka sebeplerden dolayı da imkânlar olmasına rağmen hizmet alımı yoluyla birçok şeyler yapılıyor. Nitekim, şu meşhur hâlâ çözemediğimiz, tartıştığımız taşeronluk, bizim "kölelik sistemi" dediğimiz sistem de biraz da böyle çıktı, belediyelerde

özellikle ama başka kuruluşlarda da... Maliyeti çok fazla yani devletin çalıştırdığı elemanın maliyeti çok fazla, dolayısıyla biz bu işi hizmet alımı yoluyla yapalım, işte devlet memuru ya da işçisiyle ilgili taşıyacağımız sorumlulukların hiçbirini taşımayalım. Neticede, köleliğe kadar gitti.

Şimdi, elimde Sayıştay kararlarından bir tanesi var. Orada bir de azınlık oyu var, azınlık görüşü var değerli arkadaşlarım, siz çok daha iyi bilirsiniz. “Her ne kadar böyle olsa bile” diyor, başka bir şeye dayanarak 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun ‘Kapsam ve istisnalar’ başlıklı 2’nci maddesinin birinci fıkrasında “Bu Kanun; kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu iş yerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.” denilmektedir ve devam ediyor: “Bu Kanun gereği kamu personelinin çocuklarına devlet bakımevi, kreş açmak zorundadır. Dolayısıyla bu hizmeti vermek zorundadır. Dolayısıyla bu ödenen paraları da ödeyebilir.” diye bir azınlık görüşü de yazılmış buraya yani başka kanunlarda bu düzenleniyor.

Bütün bunların anlamı şu, değerli arkadaşlarım: Yani biz burada böyle bir düzenleme yapmakla fazla bir şeyi halletmiyoruz yani. İşte bu zimmet suçu işlemiş olanları, işte zimmet çıkmış olan insanları bu parasal, idari ve mali şeylerden kurtarıyoruz ama problem duruyor. Bu Sayıştay kararından sonra çocuklara kreş açılmıyor ya da “Kreş açılmıyor.” demeyelim, kreş hizmeti verilmiyor...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Cesaret edemezler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cesaret de edemiyorlar, verilmiyor. Halbuki bugün baştan beri konuştuğumuz bir problemle karşı karşıyayız değerli arkadaşlarım. Biz, yumurta ağza geldiği zaman hemen bir tedbir alıyoruz, burada bir kanun çıkarıyoruz... Yani bir taraftan da geçen, bir haber vardı saray kaynaklı: “Meclisi yasa fabrikası olmaktan kurtaracağız.” Eyvallah, sağ ol saray, bizi yasa fabrikası olmaktan kurtarıyorsun. Ama bu ne arkadaşlar ya? Eğer bir şey yapılacaksa Hükümet, kimse, kim getiriyorsa, otursun bu konularla ilgili problem nedir, bu problemi ele alalım, hangi yasada hangi değişiklikler yapılacaksa bunlar yapılsın ve bütün bu problemler ortadan kalsın. Yoksa, yarım yapsa başka zimmet çıkacak; yapmasa başka kanuna aykırı hareket ediyor. Yani iş sağlığı güvenliğiyle ilgili bu düzenlemeye de aykırı hareket ediyor. Bu düzenlemeye göre de uluslararası anlaşmalar da böyle bir yükümlülük veriyor. Neticede, bir şekilde halledecek. Bütçesi imkân vermiyor, açamıyor. Ne yapacağız şimdi?

Dolayısıyla, Sayın Vekilim, siz Hükümetten alıyorsunuz ya da siz böyle konularla ilgileniyorsunuz, ayrı bir şey hazırlayın. Bu maddeyle ilgili gerçekten oturalım, üç dört tane şeyde değişiklik yapılacak, o değişiklikleri yapalım, bu geçici maddeden önceki maddede değişiklik yapalım ve belediyeleri bu sıkıntıdan kurtaralım veyahut da diyelim ki “Hayır, sen açacaksın.” O zaman, bu zimmetleri de ödesinler. “Hayır, sen şu kadar şeyi çalıştırıyorsan kreş açmak zorundasın.” Zaten düzenleme öyle. Bunu diyelim ve kurtulalım. Yoksa palyatif bir şey, şimdye kadar olanları cezadan kurtarıyoruz. Sonra?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Aslında Sayın Hocam benim de değineceğim konuya, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’ndaki konuya değindi, ben, aynı şeyi tekrar etmeyeyim. Zaten şu ana kadar konuşuldu. Sayın Sayıştay Denetçisi misafirimizin söyledikleri aslında olayı da özetliyor; şu anda, bu, geçici bir uygulama, geçici bir çözüm. Yine, dönüp dolaşıp aynı yere geliyoruz, fazla üzerinde çalışılmadan, sadece anlık bir olayı çözmeye üzerine teklif getiriliyor Komisyonu ve bakın, saat sekiz oldu, saat on birden beri buradayız

ve maddeleri tartışıyoruz. Kaç tane maddenin geri çekilme noktasına kadar tartışmalar geldi, bu da benzer bir madde, biraz sonra konuşacağımız maddelerin içinde de var. Yani böyle olmamalı bu, biraz daha üzerinde detaylı çalışılarak ve görüşler öncesinden alınarak bu maddeler çalışılarak getirilse, biz, burada, bu kadar saatlerce tartışmak zorunda da belki kalmayacağız çünkü bu hâliyle gelmeyecek Komisyona bu çalışma, belki daha iyi düzenlenmiş bir şekilde gelecek.

Benim burada gördüğüm, birçok arkadaşımızın aynı noktaya geldiği, konuyla ilgili hemfikir olduğu; daha yapısal kanuni seviyede bir yeni düzenlemenin yapılması, bu işin daha kalıcı hâle gelmesi ve geçici olarak bir çözüm üretilmemesi noktasında. Ben de açıkçası buna katılıyorum ve madde üzerinde tekrar çalışılması gerektiğini düşünüyorum. Yani uygulamasına karşı değiliz belki ama, burada yine de bir kanunu çiğneme olayı var. Yani bunu meşru hâle getirmek de aslında çok doğru gelmiyor ama bir yanlışlık da var, demek ki bir ihtiyaç da var bununla ilgili, o zaman o ihtiyacı giderecek kararları almaya çalışalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Emecan.

Sayın Dağlı, sözü size veriyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, şu an zaten belediyeler bu hizmeti veriyor ama hizmet alımı yöntemiyle vermiyor, klasik, kendisi işleterek yapıyor ve bunun maliyetini de Sayın Genel Müdür Yardımcımız söyledi yani örnek bir tablo bende de var. Bir belediyemiz daha önce 5 milyona bu işi yaparken şu an 18-20 milyonlara mal ettiğini detay dökümleriyle tarafımıza göndermiş, daha maliyetli olduğunu ifade ediyor. Yani şu andaki durum -Sayın Bekaroğlu'nun da dediği gibi- mevcut belediyelerde yaşanmış bir sıkıntıyı çözmek, ondan sonrası, zaten Maliye Bakanlığının da ifade ettiği gibi, belediyeler şu aşamada -Sayıştay denetiminde de var- artık eski yöntemi uygulayamıyorlar uyarıldıkları için Sayıştay tarafından, sadece kendileri açıp kendileri işletiyorlar. Maliyetleri düşürme adına Maliye Bakanlığı ve Hazine tarafıyla birlikte çalışılıp, yeni model ne olabilir, o daha sonra değerlendirilecek bir konu ama şu an belediyeler bu hizmete devam ediyor, bu hizmeti verirken kendi işletiyor ama geçmişte yapmış olduğu bir yanlışlıktan dolayı da ortada bir enkaz var, bu şekliyle o enkazı da kaldırmış oluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili görüşmeler tamamlandı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “1/1/2019” ibaresi “1/1/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, maddeyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Evet, bu madde, 1/1/2020 tarihine kadar Hazinesinin veya DSİ Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve iç sularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira teknik şartları, süreleri ve

yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak, Gıda, Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek ve tüzel kişileri gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından kiraya verilir.

Tabii, bu daha önce uzatılan bir maddeydi fakat 1/1/2019'da süresi doluyor, tekrar, şu anki adıyla Tarım ve Orman Bakanlığına 1/1/2020'ye kadar buraların kiralınması ve sürecin takibiyle ilgili yetki verilmesi öngörülüyor. Bu durumda etkilenen işletme sayısı 2.300 tane yani süresi dolan ve 25 bin kişilik bir istihdam söz konusu. Sektörün toplam hacmi 1,5 milyar dolar ve 1 milyar dolar gibi de bir ihracat söz konusu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakereye geçiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir de ilgili bürokratlardan bir bilgi alırsak...

BAŞKAN – Gerekli olduğu yerde, onu arada alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şöyle söyleyeyim...

BAŞKAN – Sayın Paylan, arkadaşlarımızın diğer sorularını da birleştiririz, alırız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani önden bilgi almanın daha iyi olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, önden bilgi alalım.

İlgili arkadaşla söz veriyorum, önden bilgi verin bize lütfen.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, su ürünleri yetiştiricilik sektörü, özellikle deniz ve iç sularda su ürünleri yetiştiricilik yapılacak alanlarının kiralınmasıyla ilgili yetkiyi 2011 yılında Tarım ve Orman Bakanlığına devredildi. Bu yetki daha önce özel idarelerdeydi. Özel idarelerde her ilde farklı fiyat uygulandığı için sektörde bir daralma veya belirsizlik oluşuyordu, Bakanlığa geçmesiyle birlikte tek bir standart fiyat, şehrin gelişmişlik katsayısı ve çalıştırdığı personel, diğer belirli kriterlere bağlı bir fiyat belirlendi, o fiyat doğrultusunda, 2011 yılından beri süregelen, devam eden bir uygulamadır.

Bu uygulamaya başlandığında, ülkenin su ürünleri yetiştiricilik sektöründen elde ettiği ürün miktarı 167 bin tondur, bugün 315 bin tonu bulmuş durumdadır.

Genel olarak böyle özetleyebiliriz efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili müzakereye geçiyoruz.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, şimdi bilgi de verildi, gerekçeden de anlıyoruz ki bu yerlerin kiralama işlemi, Tarım ve Orman Bakanlığına devredilmiş 2011'de, şimdi bunun 2020'ye kadar devam etmesi için uzatıyoruz. Niye uzatıyoruz? Bir fayda umuyoruz buradan, bir şey bekliyoruz değil mi? “Fiyat farkları oluşuyor.” dediniz, fahiş fiyatlar alınabiliyor, problem çıkıyor. Hâlbuki çok büyük bir sektör, 1 milyar dolar ihracattan bahsedildi.

Peki, şimdi buradan soruyorum: Gerçekten böyle bir şeyse, niye 2020'ye kadar, niye bir sene, bir sene uzatıyoruz. Yani bu işin özel idarelerden alınıp Bakanlığın yapması büyük bir fayda getiriyorsa, niye kalıcı bir düzenleme yapmıyoruz, bütünüyle Bakanlığa bırakmıyoruz da bir sene, bir sene

uzatıyoruz? Bunu birisi gelip anlatsın. Bu düzenleme yerinde bir düzenlemeyse, geçici değil kalıcı hâle getirelim, neden sürekli torbalarla... Bakın, kaç kere gelmiş bu, değil mi yani? Daha evvel de uzatılmış, öyle mi?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Evet efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2016’da, 2017’de... 2017’de 2019 sonuna kadar uzatılmış değişik torbalarla, şimdi bir daha uzatıyoruz. Yani bu nasıl bir kanun yapma şekli? Nedir yani? Gerçekten devlet ne istiyor bizden, gelip tam olarak anlatsın, onu yapaım yani.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Efendim, müsaade ederseniz cevap vereyim.

Su ürünleriyle ilgili asıl kanun 1971 yılında çıkmış 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu. Bu kanunun güncellenmesi gerekiyor, müteaddit defalar Meclise geldi ancak çeşitli vesilelerle kanunlaşamadı. Bu 1380 sayılı Kanun’un güncellenmesi sırasında bu maddenin güncellenmesi veya kalıcı hâle getirilmesi düşünülüyor. Dolayısıyla 1/1/2020’ye kadar Su Ürünleri Kanunu’nun kalıcı olarak asıl metninde değişiklik yapılacağı düşünüldüğü ve hesaplandığı için burada geçici olarak uzatılması önerildi efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Oradaki kirayı Bakanlık mı alıyor? Özel idare bir şey alamıyor mu? Neticede bir kira ödeniyor ya orayı birisi kir alıyor, kira ödüyor, siz veriyorsunuz, Bakanlık veriyor...

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Fiyatı biz belirliyoruz, işlemleri biz yapıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapıyorsunuz ama para özel idareye mi yatırılıyor? Parayı özel idare mi kullanıyor?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Büyükşehirlerde Maliye, diğer illerde ise özel idare alıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Diğer illerde özel idare, büyükşehirlerde Hazine, Maliye Bakanlığı alıyor.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Evet.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim birkaç sorum var yani tabii ki bu düzenlemeyle ilgili değil benim sorularım, temel olarak bu su ürünleri prosesinin çevreye verdiği zararlarla ilgili. Geçen yıl da bu, gündeme gelmişti yine uzatma konusunda ve pek çok şikâyet vardı, bunları biliyorsunuz. Bunlarla ilgili ne durumda olduğumuzu merak ediyorum. Özellikle, o kıyıya yakınlık durumu ve belli bölgelerde yoğunluk durumları, bunlarla ilgili bir regülasyona gitme ihtiyacı, hani belli yoğunlukların Ege’nin o incisi belli koyları mahvettiği... Bununla ilgili su altı görüntülerini gördük ve çok kötü durumdaydı. Karadeniz’de de bu uygulamalar başladı, biliyoruz. Yani illere göre üretim dağılımını veya koyalara göre üretim dağılımlarını bir verirsiniz... Şu anlamda soracağım: Yani bu yoğunlukla ilgili regülasyonlarda ne durumdayız? Yani çevre örgütlerinin yaptığı şikâyetlerle ilgili gerekli düzenlemeler yapıldı mı? Bu yoğun kirlilik olan yerlerle ilgili bir rehabilitasyon çalışması ve belli dönem üretimin askıya alınması ve rehabilitasyonu çalışmaları yapıldı mı? Çünkü hâlâ bazı fotoğraflar var, ben de Ege’ye gittiğimde görüyorum veya

Karadeniz’de, belli koylarda çok yoğun yani böyle tarla gibi üretim var ve hâlâ bunun böyle devam ettiğini biliyorum. Belki Egeli veya Karadenizli milletvekillerimiz bunun daha iyi bilgisini verebilirler. Bu anlamdaki regülasyonlarla ilgili ne durumdayız? Lisans iptalleri söz konusu oldu mu? Bunlarla ilgili bir bilgi verirsiniz... Çünkü sürdürülebilir bir üretime ihtiyaç var. Oradaki doğayı yok edersek, yalnızca balık üretimini yok etmeyiz, turizmi de yok ederiz, orada yaşayan insanların haklarını da yok ederiz ve siz bunu merkezî olarak belirliyorsunuz. Yani bu yetkinin yerel yönetimlerde olmasının bir anlamı var çünkü orada bir belediye başkanı veya yerel yönetim, her neyse seçiliyor diyelim ki hesabı veren o olur ama siz merkezden ferman yazıp “Arkadaş, ben Muğla’ya 100 bin tane çiftlik lisansı verdim.” dediğiniz anda orayı yok edebilirsiniz. Yani bu anlamda yerel yönetimlerle iş birliği yapmanızın önemi olduğunu düşünüyorum.

Bu konuda ne kadar iş birliği yapıyorsunuz, gelen şikâyetleri nasıl değerlendiriyorsunuz, regülasyonları nasıl yapıyorsunuz konusunda sorularımı sormuş olayım, cevaplarınıza göre bir daha söz alabilirim.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Söylediğiniz endişelerin tamamını biz de dikkate alıyoruz ve ona göre düzenlemeler yapıyoruz. Özellikle şunu çok net bir şekilde söyleyebilirim ki: Son on yılda dünyada, bu konudaki en korumacı mevzuatlardan bir tanesi ülkemizde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama uygulama?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Uygulamada da aynı şeyi söyleyebiliriz. Kalıcı, eskiden verilmiş izinler tabii ki sürdürülüyor ancak yeni yapılan uygulamalarda, mesela Karadeniz’den bahsettiniz, kıyıya en yakın mesafe 2,5 kilometre açıkta, ancak dürbünle baktığınız zaman orada bir yetiştiricilik görüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Ege’de kıyıya yakın hâlâ var çok sayıda.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Ege’de de en yakın yer 1,1 kilometredir yani onun haricinde...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama onlar koy olduğu için su akışkanlığı yok.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Kapalı koy ve körfezlerde yetiştiricilik yasaktır efendim, yapılamaz, onun akıntı hızı, dip çamuru muhakkak takip ediliyor. Emin olun... Keşke Muğlalı vekillerimiz de burada olsaydı, onlar da bu işi son derece destekliyorlar. Muğla turizminden de somut olarak herhangi bir şikâyet gelmiyor. Şikâyet geldiği zaman da yaptırımlar muhakkak uygulanıyor. Biz, turizmin ve çevrenin son derece önemli olduğunu biliyoruz ve inanıyoruz. Özellikle de son planlamalar yani son yetiştiriciliğe açılan alanlar, dediğimiz bütün kriterleri sağlıyor. Hatta sizin dediğiniz gibi, belirli bölgelerde odaklanmış yoğunluğu da dağıtmak için yeni yerler de oluşturmaya çalışıyoruz. Bunda da başarı sağlayacağız diye ümit ediyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Çanakkale’deki çiftlikler peki, onlar da sağlıyor mu?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Çanakkale’de özellikle midye yetiştiriciliğini teşvik etmeye çalışıyoruz. Çanakkale’de midye yetiştiriciliği... Daha doğrusu, midye yetiştiriciliğini Türkiye’nin her tarafında, üstelik kıyıya yakın yerlerde tavsiye edelim diyoruz ki midye yem almayan, doğadaki veya sudaki partikülleri temizleyerek, aralar gelişen bir canlı olduğu için Çanakkale’de de midye yetiştiriciliğini teşvik ediyoruz.

Sayın Vekilim, kısaca özetleyecek olursak, son iki yıldır da İzmir’de, Antalya’da, Muğla’da yeni ruhsat verimi işini de durdurduk, oralarda da vermiyoruz. Bunu diğer yerlere de mümkün olursa dağıtmaya çalışıyoruz ama önceden verilmiş haklar devam ediyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Şu ana kadar yapılan açıklamalardan ve sorulan sorulardan ve ayrıca verilen cevaplardan da anlıyoruz ki şu anda bu konuyu düzenleyen yasa revizyona ihtiyaç duyuyor, muhtaç. Dolayısıyla geçici olarak 2020’ye kadar süre istiyorsunuz ama bu arada bu yasanın değiştirileceğini söylüyorsunuz. Garo Bey’in sorduğu bütün soruların cevabını da ona göre herhâlde yeni yasada düzenleyeceksiniz.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Tabii, Sayın Genel Müdürüm, bu İzmir’de de çeşitli yerlerde –siz de söylediniz- geçmişte verilmiş izinler, ruhsatlar üzerinden hâlen, özellikle torik ve şey balıkçılığı çok, denizi yağlayan bazı kirleticiler, bu balıkların ilaçlaması için yapılan uygulamalar vesaire bunların çok yakın çevreye verdiği rahatsızlıklar var ama bu bir işletme, ihtiyaç var, bu konuda karşı anlamda söylemiyorum ama Ege’de hâlen kıyıya çok yakın, daha önce verilmiş ruhsatlar üzerinden işletmeler var. Kılıç’tı, Pınar’dı, vesaire bildiğim kadarıyla devam ediyorlardı.

Ben aslında şunu da merak ediyorum: Bakın, burada, bu geçici maddede il özel idareleri... Şimdi “Bu yerler gerçek veya tüzel kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere Bakanlık tarafından kiraya verilir.” diyor Şimdi, bakın, bir büyükşehir belediyesi, il özel idaresi kaldırılmış ve o büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde sucul bir alan kullanılıyor, burada kültür balıkçılığı adına. Bunun geliri büyükşehir belediyesine değil de Hazineye gidiyor ama büyükşehir belediyesi olmayan bir başka yerleşimde il özel idaresine gidiyor. İl özel idaresi o parayı ne yapıyor? O kente hizmet için kullanıyor. Şimdi, burada bir adaletsizlik, bir haksızlık yok mu şehirler, kentler arasında? Bu tür alanların kullanımında, oradaki yerel halka geri dönüşü adına yani oradaki yerelin o kaynaklardan ya da “doğal varlıklardan” diyelim “doğal kaynak” çok hoş bir kelime değil aslında, o doğal varlıklardan gelen gelirin vatandaşın hizmetine yönelik kullanılması gerekmez mi? Niye bir tarafta il özel idaresine de öbür tarafta Maliye hazinesine? Bu kabul edilebilir değil yani il özel idaresi de sonuçta il içerisinde, kırsalda, köylere vesaire hizmet götürmek amacıyla o geliri kullanıyor. Yani yine o kente kullanılıyor ama öbür tarafta Maliye hazinesine... Burada bir adaletsizlik olduğunu düşünüyorum.

Bu kanunun da bu geçici maddesinde “Bari Bakanlık adını da değiştirerek getirseydiniz.” dedim burada “Tarım ve Orman Bakanlığı” artık “Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı” ifadesi yok.

Söyleyeceklerim bunlar idi. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sındır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020 tarihine kadar” ve “1/1/2019 tarihine kadar” ibareleri “38 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan yürürlük tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Maddeye ilişkin bir açıklama rica edeyim Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Başkanım, 6331 sayılı Kanun’un geçici 4’üncü maddesi uyarınca tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerine hizmet vermekte olan 3.078 (C) sınıfı iş güvenliği uzmanı, 1/1/2019 tarihinden itibaren bu görevlerini yerine getirememektedir. Bir üst tehlikeli sınıfta görevlendirilebilme kapsamında 2.804 (B) sınıfı iş güvenliği uzmanı da çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde hizmet vermektedir. Maddeyle tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde görev yapan (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının ve çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde hizmet verebilmekte olan (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlarının hizmet verme sürelerinin, kamu kurumları ve 50’nin altında çalışanı olan az tehlikeli iş yerlerinin hizmet alma yükümlülüğünün yürürlük tarihi olan 1/7/2020’yle eşleştirilerek ilgili kimseler için daralan iş piyasasının ve iş gücü piyasasında ihtiyaçları göz önünde bulundurularak genişletilmesi amaçlanmaktadır. (A) sınıfı iş güvenliği uzmanları çok tehlikeli sınıfta hizmet veriyor, (B) sınıfı iş güvenliği uzmanları tehlikeli sınıfta ve (C) sınıfı da az tehlikeli sınıfta hizmet vermektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu İş Güvenliği Kanunu’nda 2015 yılında bir değişiklik yapılmış. Niye yapılmış? Çünkü yeteri kadar -daha evvel de ifade edildi geneli üzerinde konuşulurken- (A) sınıfı, (B) sınıfı iş güvenliği uzmanları olmadığı için geçici olarak (A) sınıfı gereken yerlerde (B) sınıfı, (B) sınıfı gereken yerlerde (C) sınıfı çalıştırılmasına izin verilmiş ama dünya kadar da zaman geçmiş yani 2015 yılında yapılmış, işte 2019 yılındayız. Burada gerçekten tekrar uzatacak durumda mıyız, niye bu durumdayız, bugüne kadar gerekli tedbirler alınmamış mı, böyle sorular var.

Değerli arkadaşlarım, öbür taraftan, bu uğraştığımız konu yani (A) sınıfı, birtakım nitelikleri olan iş yerleridir onlar, risk açısından nitelikleri var, özellikleri var ve o niteliklere uygun denetim elemanları, uzmanlar geliyor, orayı inceliyor, bakıyor. Niye yapıyoruz bütün bunları? İş kazalarını önlemek için yapıyoruz değil mi, orada insan sağlığına uygun bir iş yeri, çalışma ortamı oluşturmak için bütün bunları yapıyoruz. Bunlar olurken bir gayret içinde hükümetler düzenlemeler yapıyor, uzatıyor, işi idare ediyor ama bunlar olurken de hiç sayı düşmüyor, Türkiye büyürken de iş kazaları artıyor. İşte son zamanlarda Türkiye’de bir küçülme söz konusu, küçülürken de iş kazaları artıyor; burada bir problem var, bir değil, birkaç tane problem var ve bu birkaç problemden bir tanesi de bu değerli arkadaşlar. Yeteri kadar, gerektiği şekilde denetlenmediğinden dolayı bu işler oluyor. Bakın, büyük iş kazaları yaşadık, maden, Soma filan, yaşıyoruz. Genellikle ilgili konuşurken örnek verecektim birkaç tane. İşte şubat ayında, hemen şu anda daha molozların altından çıkarılamayan, göçük altından çıkarılamayan işçi var arkadaşlarım. Yakında, iki gün evvel meydana geldi bu iş kazası. Bilmiyoruz orada nedir; tabii, idari ve adli soruşturmalar açılıyor, devam ediyor da bu soruşturmalar şu anda, muhtemelen yayın yasakları da filan da gelmiştir, bilmiyorum çünkü böyle konularda ivedi bir şekilde yayın yasakları filan geliyor, bir şey saklanıyor ama bu ihmal değerli arkadaşlarım. Bu ihmal sonucunda, mesela ocak ayında, 2019’un Ocağından söz ediyoruz, 155 işçi -en az- ölmüş değerli arkadaşlarım; her sene bu sayı artıyor, elimizde istatistikler var, sayılar artıyor. Şimdi, Meclis, kanun yapıcı, biz, işte bürokrasi, her neyse, bütün bunları oturup diğer konularda olduğu gibi burada ciddi bir şekilde neler yapılabilir, nereden kaynaklanıyor bütün bunlar yani biz nitelikli eleman orada bulunduramadığımızdan dolayı mı

bunlar oluyor -bu konuyla ilgili araştırma önergeleri filan da verdik, reddettiniz değerli arkadaşlarım- yoksa başka sebeplerden dolayı mı oluyor? Yani kim bunun hesabını verecek? Bu kanun ne zaman çıkmış? Niçin hâlâ yeteri kadar nitelikli ve yeteri kadar bu konuyu, bu işi yapacak o (A) sınıfı belgesi olan, (B) sınıfı belgesi olan uzman yok, niçin değerli arkadaşlarım? Bu nedir? Bunun olabilmesi için nasıl bir tedbir alacağız? Yoksa sürekli olarak biraz evvel olduğu gibi “Dövize ihtiyacımız var, şeye ihtiyacımız var...” Bunlar neye sebebiyet veriyor, kimin geliri artıyor, adaletsizliğe mi sebebiyet veriyor, kıyılarımızı, denizlerimizi, kara sularımızı mı kirletiyor? Bütün bunlara bakmadan “İhtiyaç var, uzatalım bir sene.” gelecek sene “Bir sene daha uzatalım.” Bakıyoruz, bu uzatma sonucunda rakamlara bakıyoruz, iş kazalarında herhangi bir azalma olmuyor.

Değerli arkadaşlarım, bunların sorumlusuyuz biz bir şekilde yani. Elbette, direkt olarak orada bulunan insanlar yargılanıyor, ediyor filan ama biz de sorumluyuz, biliyoruz ki buradan kaynaklanıyor bu işler yani biz sebebiyet veriyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu problemleri ortadan kaldıracak kalıcı yasal düzenlemeler mi yapacak, yoksa işte bürokrasinin duyduğu ihtiyaçlar bu şekilde gelecek torbalarla, bu şekilde mi halledeceğiz; bu sorulara ciddi bir şekilde cevap vermek durumundayız değerli arkadaşlarım. 2018’de 1.923 işçi yaşamını yitirdi, 1.923 kişi, insan, insan bunlar, bunlar anne, baba, çocuk, eş, sevgili, insan bunlar. Biraz empati yapalım yani. Bizim buradaki yanlışlarımızdan dolayı oluyor bütün bunlar. “Kaza oldu.” filan, ya kaza oldu, ayrı bir konu o ya, kaza olmadı. Her kazadan sonra bakıyoruz müthiş ihmaller var. İşte Kartal’daki bina çöktü, girişini kesmişler, sütununu bilmem ne yapmışlar, üç kat daha konulmuş. Kim yaptı? Kim yaparsa yapsın kaza değil bu ya, bu göz göre göre insanı ucuz kabul etmiş, ihmalden dolayı ortaya çıkmış ve biz sorumluyuz, dolaylı olarak biz de sorumluyuz, yasa çıkarmışız değerli arkadaşlarım ya. Bu Meclis, bu grup, bu dönem, bir önceki dönem ve bu dönem, en büyük şey ya... “Nasıl ‘utanıyorum’ şeyini kullanıyorsunuz?” diye Sayın Kuşoğlu’na hücum edildi. Utanılacak bir durumdur imar barışı. Utanılacak bir durumdur değerli arkadaşlar. Sorumlusu biziz, burada çıkardık. Geldi, 24 Haziran seçimlerinden önce ihtiyaçtı, burada çıkardık değerli arkadaşlarım. Bir daha söylüyorum, itiraf kabul edin, ne ederseniz edin, muhalefet de baskılarınıza şey yapamadı. “İmar affına karşı mı çıkıyorsun, imar barışına karşı mı çıkıyorsun?” tehditleri altında sustu ve bunları çıkardık. Bunların hepsinin sorumlusuyuz. Bugün yaptığımız bu düzenleme de böyle sonuçlara neden olacak.

Uzatmayalım değerli arkadaşlarım bunları, bunları uzatmayalım. Ha, uzatacaksak son defa uzatalım ve ne kadar zaman içinde, ne kadar (A) sınıfı, (B) sınıfı, (C) sınıfı belgesi olan insana ihtiyacımız var, bunun için ne kadar bütçe gerekiyorsa bu bütçeyi ayıralım, bu insanların eğitimini sağlayalım. Niye sağlamıyoruz, niye yapmıyoruz değerli arkadaşlar?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, öncelikle Tamer Bey’in kifayetli bilgi vermediğini düşünüyorum yani bu konuda ilgili bürokratlardan da destek alırsak önemli olur diye düşünüyorum. Çünkü tam olarak gerekçelerini anlamadım.

Diğer bir konu da, meslek örgütü de burada bildiğim kadarıyla, meslek örgütünden gerekli bilgileri almamız gerektiğini düşünüyorum. Arzu ederseniz önce bilgileri alalım, sonra konuşayım ya da siz bilirsiniz. Yani ben tatmin olmadım, kifayetli bilgi almadığımı düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki..

Ben diğer arkadaşların açıklamalarını alayım.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Burada ben de şunu sormak istiyorum: Türkiye’de (A) sınıfı uzman belgesi olan kişi sayısı kaçtır, B sınıfı uzman belgesi olan, (C) sınıfı uzman belgesi olan kaçtır? Çok tehlikeli işlerdeki tüm iş yerleri (A) sınıfıyla karşılanabilmekte midir, tehlikeli sınıftakiler B sınıfıyla karşılanabilmektedir, bir de (C) sınıfı, diyelim ki az tehlikelilerle karşılanabilmekte midir? Yani burada esas sorun yani (C) sınıfının işsiz kalması mıdır yoksa çok tehlikeli ve tehlikeli sınıflardaki talebin karşılanıp karşılanmaması mı (A) ve (B) sınıftakilerle?

Diğer taraftan, tabii, burada şu var: Esas üzerinde durmamız gereken konulardan bir tanesi de burada İş Güvenliği Kanunu’nun uygulanmasıyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve bunun neticesinin görülmesi; iş kazasının azaltılmasındaki unsurlar daha çok sınıfların bakmasından ziyade -sınıfların bakması da önemli, (A) sınıfı, (B) sınıfı, (C) sınıfı- kendi sınıflarının bakmasından ziyade, bunların ücretlerinin işveren tarafından ödenmesi esas problem. Yani burada işveren tarafından ödendiği müddetçe bir iş yeri uzmanının gerekli tedbirleri alması, kontrolleri sağlaması da çok mümkün gözükmemektedir. İşverenler bu ücreti devlete ödeyip de bu kontrol eden iş güvenliği uzmanları farklı bir sistemle devletten bu ücretlerini aldığı vakit kontrol daha yerinde olacaktır ve bu İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu da uygulamada hayata geçecektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim, hayırlı akşamlar dilerim.

BAŞKAN – Emine Hanım, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, ben bir sorumu tekrarlamak istiyorum sayın vekilimize, konuşmam sırasında da sormuştum. Şimdi, eğer bu iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının 1/1/2019’da süresi bitmeden bu uzatma kararı alınmış olsaydı karşımıza çıkacak olan sonuç farklı olacaktı. Yani o gün bu bize gelmiş olsaydı farklı bir şekilde tartışıyor olacaktır. Belki yine itiraz ederdik ama farklı bir şekilde tartışıyor olacaktık. Şu anda birtakım mağduriyetler de oluşmuş durumda. Ben bunu daha önceki, ilk konuşmamda da söyledim. Çünkü uzmanlar sistemde şirketlerden düştü, birçok yeni uzmanlar istihdam etmek zorunda kaldı (A) ve (B) sınıfı, şimdi yeniden bir uzatma kararı alındı, ne olacak? Yani bu sorunun cevabına siz vâkıf mısınız? Firmalar (B) ve (A) sınıflarını çıkarıp yerine tekrar (C) mi alacaklar, ne yapacaklar? Bu oldu diyelim, bu sefer de (A) ve (B) sınıfı uzmanlarda bir mağduriyet yaşanmayacak mı? Çünkü en baştaki konuşmanızda (C) sınıfı uzmanların işsiz kalma mağduriyetinden bahsettiniz.

Bir de şunu söylemek istiyorum: Sayısal olarak sayın vekilimiz sordu biraz önce, muhtemelen cevap vereceksiniz ve o cevabın içinde ben biliyorum ki (C) sınıfı uzman sayısı çok fazla sayıda çıkacak. Bunun sebeplerinden bir tanesi de... Tehisi doğru koymamız lazım, sadece sayılardan ibaret değil çünkü, bazı gerçekler var. İş sağlığı ve uzmanlığı yapan kişiler teknik personellerdir ağırlık olarak ve bugün ülkemizde ciddi anlamda ücretlerde düşüklük ve işsizlik var. İşsizlik arttıkça teknik personeller, mühendisler mühendis olarak asgari ücretle bile iş bulamazken “Bari iş güvenliği uzmanı olayım da belki öyle iş bulurum.” diye bu sertifika programlarına katılıyorlar, sertifika alıyorlar. Belki de bir kısmı bu alanda da çalışmıyor, bu sefer, bu alanda da hakikaten bir şişme oluyor. Bu da ayrı bir sorun, ayrıca değerlendirilmesi gereken bir konu ama aradaki sayısal farkın sebeplerinden bir tanesi de budur.

Yine sayın vekilim çok doğru bir noktaya değindi. Sorun, yine aslında sınıflarla ilgili olmanın ötesinde, kanunun maddelerinin uygulanmasıyla ilgili. Bugün biz hâlâ Avrupa’da ölümlü iş kazalarında 1’inciye ve bu rekoru bırakmıyorsak ve 2012’de bu yasa çıktığı hâlde bu olmuyorsa yasa uygulanamıyor demektir ve iş güvenliği uzmanları işverenden maaş aldığı müddetçe de bu böyle olmaya devam edecektir çünkü hiçbir çalışan, patronunu ihbar edemez. Uyarır, uyarıyorlar ama

uyarılara rağmen önlemler alınmıyor ve iş kazaları sürekli sürekli oluyor. Aslında önemli olan, uygun şekilde ve yoğun şekilde denetimlerin yapılmasıdır sektörlerde. Bu denetimler yapılmadığı müddetçe biz bu sorunları daha fazla konuşmaya devam edeceğiz.

Ben bu maddenin bu şekilde geçmesi noktasında yeni mağduriyetlerin oluşacağını düşünüyorum. Sektör temsilcisi arkadaşlarımız var, onların görüşlerini de dinleyeceğiz, önemsiyorum. Umarım, daha doğru bir sonuçla buradan çıkarız.

Şimdilik bu kadar Sayın Başkanım, tekrar söz alma hakkımı saklı tutmak kaydıyla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Biraz sektörden bilgi alalım.

Buyurun.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ H. LATİF İŞÇEN – Sayın vekillerim, öncelikle, Kocaeli’den hepinize selamlar getiriyorum.

İş sağlığı ve güvenliği konusunda uzun seneler beni televizyonda seyrettiniz. Biraz yaşlandım, artık seyredemiyorsunuz. Soma, Ermenek, Gaziantep kazası, Torunoğlu inşaat şantiyesi; hepsinde telefonda ya da televizyonda bu işin nasıl yapılması gerektiğini uzun uzun anlattık. Genel müdürlüğümüzle de iç içe sürekli bir şeyler üretip sizlerin huzuruna sunduk. Benim özellikle belirteceğim şey şu: Bizim derneğimizin kuruluş gününden itibaren hiç siyaset yapmadık, samimi olduk ve samimi bir şekilde, siyaset yapmadan sizlere ulaşmaya çalıştık. Ulaşabildiğimiz makamlar oldu, ulaşamadığımız makamlar oldu. Bazen, hani, bu aslında yanlış dediğimiz dönemde dediniz ki “Esnaf ve Sanatkârlar Odası ısrar etti.” bir gecede erteleme geldi. İnsanlar arasında farklılık olmaz, evlatlarınızı ayırır mısınız dediğimizde siz sayıyı bir kişi kabul ettiniz ilk önce, Mecliste 6331’de...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teknik bilgi verirseniz...

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ H. LATİF İŞÇEN – Teknik vereceğim, lütfen vekilim... Teknik vereceğim, o kısma geliyorum. Öyküsünü anlatıyorum ki bir sosyolog olarak kültürel bir kısımda yaptığımız hatayı anlatıyorum, ben de sosyologum.

Şimdi, kültürel aşılama her gün yaptığımız değişiklik kültürel devinasyon yaratıyor. Yani siz bir şeyi değiştirmeye çalıştığınızda, ertelediğinizde sahada kültürel tepki oluşuyor. Bizim ölümlü iş kazalarımızın temelde artmasının sebebi... Aslında, geçmiş yıllara bakarsanız, baştan başarılıydık, her yaptığımız değişiklikte aslında sahaya iyileştirme sunarken samimiyeti kaybettik. İlk defa sevindiğimiz dönem, ocak ayı itibarıyla erteleme olmamasıydı. Sebebi de şu: Gerçekten de sektörde eksiklikler, geçişler olabilir, (B)’ler (B)’lere bakmak zorunda kalır, belli bir süre sonra (A)’lar bakar, artık kültürel olarak inanç oluşur ve insanlar artık değişiklik olmayacak diye düşünür. Ama (C) sınıfı iş güvenliği uzmanını biz herhangi bir kişiyi yapabiliyoruz. İş güvenliği teknikerliği okumuş, fizik, kimya okumuş, biyoloji okumuş bir kişiyi 180 saat eğitime alıyoruz, yalnızca beş gün staj yaptırıyoruz ve bu kişiyi sahaya sürüyoruz. Biz buna tecrübe sağlamadığımız takdirde çok tehlikeli ya da tehlikeli bir yerde nasıl çalıştıracağız? Şimdi biz tehlikeliye izin vermeye çalışıyoruz. Tehlikeli grupta “Unilever”in 14 tane fabrikasından bir tanesi 500 kimyasalla çalışıyor. Ben size sektör örneği veriyorum. Coca Cola fabrikası tehlikeli grupta. Bugün Atasın Metal tehlikeli grupta. Kafanızı karıştırmamak için şirket isimleri veriyorum. İçeride devasa presleri olan, dilimleme hatları olan tesisler tehlikeli grupta. Hiçbir şey bilmeyen, risk analiz metotlarını bilmeyen yeni kişileri siz OSGB’lerin ya da işverenlerin daha ucuz bir kaynak olarak görüp, insan kaynağı olarak görüp tekrar yer değiştirip işe almayacağını bu krizde garanti edebilecek misiniz? Edemeyeceksiniz. Ben de diyorum ki en azından, bu değişikliği yapacaksa bir defa olsun görüşümüzü sunalım, bir sınır koyalım, yine (C)’leri kullansınlar eğer yetmiyorsa, 300

gün ya da 600 gün çalışmış olma sınırı koyalım diyoruz İş Güvenliği Uzmanları Derneği olarak. Bu sınırı koyduğumuz takdirde en azından, bir yıldır ya da iki yıldır iş güvenliği uzmanı olarak sektörde bulunmuş kişileri kullanacağız. Böylece, bir geçiş süresi olacaksa da insanları inandıracğız. Bir sonraki geldiğinde bu iş devine olmayacak, ertelenmeyecek diye.

Uzatmış olabilirim, özür diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum sabırla dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Buyurun.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Sayıları sayın genel müdürüm de verecektir ama sayılar bizde de var, kısaca söyleyeyim. 18 bin (B) sınıfı iş güvenliği uzmanı var fakat bunların 6.751’i aktif, sahada görev yapıyor. Buna rağmen sahadaki ihtiyaç sayısı 10.705.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Resmî daireden istiyoruz, böyle bir şey olmaz ama...

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN - Tamam, resmî daire verecektir efendim. O zaman özür diliyorum, ben sözü Sayın Genel Müdürüme bırakıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, olur ya. Onlar rakamlarını verirler, resmî kurum da kendi rakamlarını verir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – STK olarak konuşuyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gayriresmî görüşü söylesin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Şu derneğin rakamlarını alayım, ondan sonra da şeyi alayım.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN - Değerli Başkanım, zaten bizdeki sayılarla Genel Müdürlükteki sayılar aynı sayılar, Genel Müdürüm zaten konuşma hakkını kullandığı zaman aynı sayıları verecektir ama şu var: Mevcut uzman sayıları şu an için yetersizdir. Yetersiz olduğundan dolayı istemesek de uzama olması tarafındayız.

Bilginize sunarım.

BAŞKAN – Yani maddeyi destekliyorsunuz.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yeterli hâle gelmesi için ne yapacağız, bir de onu söyleyin.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ H. LATİF İŞÇEN - Vaktimiz olsa sizleri davet ederiz, anlatırız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Vakitle mi oluyor? Maddeye devam etmek için on sene sonra yine uzatacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, buyurun.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SEDAT YENİDÜNYA - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Mahmut Bey sayıları veriyor, beraber oturuyorduk da bizden aldı, onun için, sonra kesmek zorunda kaldı.

Şu sayıları vereyim: (C) sınıfı uzman sayısı 67.588 -ona da değineceğim, sayın milletvekilleri de değindiler- aktif olan 8.548 yani yüzde 12-13'lere tekabül ediyor. Şu an, bu alanda 50'den fazla çalışan olan az tehlikeli sınıflarda görev yapma yetkileri var bu grubun. Bu gruptaki ihtiyaç da 5.775. Tehlikeli sınıfta (B) sınıfı uzman sayısı 18.056, aktif olan 6.751, bu tehlikeli sınıfta ihtiyaç olan sayısı 10.705; çok tehlikeli sektörde görev yapabilecek (A) sınıfı uzman sayısı 17.837, bunların 11.872'si aktif, bu çok tehlikeli sektörde ihtiyaç olan 13.706.

Şimdi, bu sertifikalar alınıyor -milletvekilllerimiz de bahsetti- ama maalesef sisteme hiç girmeyen ciddi sayıda uzman sayıları var. Normalde sertifika sayısı üzerinden gidersek şu an hiçbir tehlike sınıfta bir ihtiyaç gözüküyor ama aktif olanlar üzerinden değerlendirsek hem tehlikeli sınıfta hem de çok tehlikeli sınıfta ihtiyaç var. 31 Aralık itibarıyla 3.078 (C) sınıfı uzman sadece bir üst tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde görev yapıyordu. Bunu 31 Ocak itibarıyla düşürdüğümüzde bu sayı 2.300'lerdeydi. Yine aynı tarihte, 31 Aralıkta 2.804 (B) sınıfı iş güvenliği uzmanı bir üst tehlikeli sınıfta, çok tehlikeli sınıfta görev yapıyordu. Dolayısıyla, şu an biz Genel Müdürlük olarak hem şahsım hem de çalışanlarım olarak 6331'in... "Kanun öteleniyor." deniyor. Kanunun tamamında bir ötelenme yok, sadece 50'nin altındaki az tehlikeli sınıf ve kamu kurumlarında iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi bulundurma yükümlülüğü öteleniyor, o da Temmuz 2020'de. Maalesef, bugün itibarıyla az tehlikeli sınıfta 50'nin üzerindeki iş yeri sayısı 16.990, biraz önce verdim, buraya ihtiyaç 5.771. Bu C sınıfı uzmanlar üç sene çalışacak, eğitim alacak, sınava girecek ve bir üst sınıfa geçecek. Şu anki bu kanunun 38'inci maddesindeki ötelemeden dolayı bu Temmuz 2020'de yürürlüğe girecek olan kamu ve tehlikelinin altındaki az tehlikeli sınıf Temmuz 2020'de yürürlüğe girecek. Daha önceki ötelemelerde, birkaç kez, üç kez öteleme olmuştu uzmanların bir üst sınıfa bakması, şimdi, birer sene, ikişer sene öteleme değil de bu kanun maddesine endeksleyerek o kanunun yürürlüğe girmesiyle beraber hem (B)'nin çok tehlikeliye bakması düşecek hem de (C)'nin (B)'ye bakması düşecek.

Şahsım olarak da ben bunu hakkaniyetli bir madde olarak görüyorum. Şu an bile hem tehlikeli sınıfta hem de çok tehlikeli sınıfta uzman ihtiyacı açıkça görülüyor. Bu süre zarfında da üç tane sınav gerçekleşecek. Bu süre zarfında da her iki tehlike sınıfta da yeterli uzman olacağı düşüncesindeyim.

Şimdilik arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

İki sınıfta da hem (A)'da hem (B)'de, özellikle (B)'de ihtiyacın üzerinde zaten (B) sınıfı uzman var yani burada bir açık yok biraz önceki konuştuğumuz gibi ve benim söylediğim sizin de desteklediğiniz gibi, bu (C) sınıfı uzman sayısı yani şişmiş olan bu 67.588 sayısı bizi yanıltmamalı, 2020'de 50'nin altında az tehlikeli sınıflar devreye girdiğinde zaten bu kişilerin birçoğuna orada istihdam imkânı sağlanacak. Ben, bu maddenin bu şekilde uygulamaya geçmesiyle sektörde gecikmesinden dolayı -yine altını çiziyorum- bir kaos çıkacağını bu anlamda düşünüyorum yani işverenlerin uzman değişiklikleri... Bu teklifin açıkçası uzmanlardan değil özellikle sistemde çalışan zincir OSGB'ler ve çok büyük şirketlerden, firmalardan geldiğini düşünüyorum çünkü (C) sınıfı uzmanı 3 bin liraya istihdam etmek varken, şimdi 5 bin lira, 6 bin lira maaşla (B) sınıfı ya da daha yüksek maaşla, 7, 8, 10 bin lira maaşla (A) sınıfı uzman istihdam etmek zorunda kalıyorlar ama bu kaçınılmaz bir şeydir. Ötele, ötele... Bu firmalar bundan daha ne kadar kaçınacaktır? En azından, bunun bir kaosa dönüşmemesi adına yine de bir sınırlama getirilebilir. Dernek temsilcimizin söylediği gibi, belki sektörde, evet, uzun süredir, altı yüz gün, iki yıldır çalışan tecrübe sahibi olmuş (C) sınıflarının bakması belki sağlanabilir. Gerçekten de sıfır tecrübeyle bu işin yapılması çok zor, kazaların azalmamasının sebebi, ölümlü kazaların, bu sayıların, rakamların sürekli artmasının sebeplerinden biri de biraz bu.

Bunun tekrar değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum, ben uygun bulmuyorum.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SEDAT YENİDÜNYA – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; ben o görüşe katılmıyorum. Nihayetinde, iş güvenliği uzmanı olabilecek kişilerin alacakları eğitimler belli, mühendislik eğitimi almış olanlar, teknik öğretmen olmuş olanlar, fen edebiyat fakültelerinin ilgili bölümlerinden mezun olanlar veya üniversitelerde iki yıllık, dört yıllık iş sağlığı güvenliği programlarını bitirmiş olan kişiler; bu yetmiyor tabii ki doksan saat örgün, doksan saat uzaktan, kırk saat de uygulamalı eğitim alarak ÖSYM’nin açtığı sınavda başarılı olduktan sonra (C) sınıfı iş güvenliği uzmanı sertifikasına sahip oluyorlar. Tabii, ilk etapta, bilmiyorum -bu biraz yoruma kaçacak- doktorların da mezun olduktan sonra illaki mesleğe girişte bir çekinceleri, bir ürkeklikleri olur.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Asistan oluyorlar. Onlar asistan olarak çalışıyorlar önce diğer doktorların yanında.

Bakın, iş sağlığı güvenliği, özellikle tehlikeli ve çok tehlikeli alanlarda (A) sınıfı uzmanların aslında zaten özellikle de çalışan personel... İnşaatlardan örnek vereyim: Bir sürü alt taşeron işletme var ve (A) sınıfı uzman tek başına yetmediği için diğer uzmanlar zaten...

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SEDAT YENİDÜNYA – Görev yapıyor şu an. Bugün itibarıyla 1.106 kişi görev yapıyor, evet. Bundan önceki öteleme...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bu yüzden de yani saat tecrübesi önemli bir şey.

Bakın, ben konuşmamın en başında da örnek verdim. Özellikle bu imar barışıyla ilgili aldığımız kararlar, uzatma kararı sonucunda Kartal’da bir bina çöktü, 21 vatandaşımız öldü, bu kararların altına biz imza atıyoruz.

Daha önceki konuşmamda da belirttiğim gibi, biz bu kararların altına imza atıyoruz. Bu işler o kadar basit değil, bu Pandora’nın kutusu gibidir. Bakın, bugüne kadar belki bu çok tartışılmadı, (A)’nın yerine (B)’nin, (B)’nin yerine (C)’nin... İşte, basın burada. Ben, bugünden sonra şunun tartışılacağını da biliyorum, bir iş yerinde bir kaza olduğunda, artık, acaba oradaki uzman (A) mıydı, (B) miydi, (C) miydi tartışmalarına kadar gidecek. Bu tartışma buraya geldiyse, bugün bu uzatma buraya geldiyse, bu tartışmalar buraya da gidecektir. O yüzden doğru kararlar almamız lazım, burada insan hayatı söz konusu. İş kazalarından bahsediyoruz, ölümlü kazalardan bahsediyoruz, az tehlikeli iş yerlerinden de bahsetmiyoruz ağırlıklı olarak, tehlikeli ve çok tehlikeli iş yerlerinden bahsediyoruz.

O yüzden, daha detaylı düşünmemiz gerektiğini düşünüyorum. Yani bundan sonrası için, bu uzatmayı, ben, artık... Yani bitmiştir bu süreç, süreç bittiyse, bir karar alındıysa, artık bunun uygulamasına şirketler de uyum sağlamalı, OSGB’ler de bir şekilde uyum sağlamalı. Başka muafiyetler getirmeyi neden düşünüyoruz? Burada bir sürü vergi muafiyeti kanunu geliyor torbaların içinde, neden firmalara iş sağlığı ve güvenliği hizmetleriyle ilgili birtakım muafiyetler getirmiyoruz acaba? Böyle yapsak ve firmaların, iş yeri sahiplerinin elini biraz rahatlatırsak ve onlar da bu istihdamı sağlamakta daha elleri rahat olsa iyi olmaz mı? O zaman daha sağlıklı kararlar almış oluruz bu noktada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muafiyet değil de destek olabilir.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Destek olabilir, vergi muafiyeti olabilir. Bir sürü şey konuşuyoruz bu Plan ve Bütçe Komisyonunda, bunu getirelim, bunu konuşalım. Yani neden uzmanların sürelerinin... Bir kelime var, çok hoşlanmıyorum, çok kullanılmaya başlandı, “palyatif” diye, ben de kullanayım, yaygınlaşmaya başladı. Bu bir palyatif çözümdür ve dediğim gibi Pandora’nın kutusu açılmıştır bu tartışmayla.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bu teşviklerle ilgili bilgi aktarmak isterim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, teşvik değil de ben de bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, arkadaşlar, gördüğümüz kadarıyla belge sıkıntısı yok, belge fazlalığı var, bu belgeyi alanlar aktif hâle geçmiyorlar bir türlü. Siz dernek olarak bunların niye aktif olmadığını araştırdınız mı?

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Evet, onunla ilgili açıklama yapayım müsaade ederseniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani şimdi yeniden 3 tane sınav açacağız, yine belge sahibi olacak arkadaşlar, bu sayı artacak, 68 bin sayısı 100 bin olacak diyelim ama bu 68 bin veya 100 bin sayısı önemli değil; belgeyi aldıktan sonra vatandaşlar niye o belgelerini kullanmıyorlar, neden kullanamıyorlar, bunu bir araştırmak lazım aslında.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Şimdi, bunun birkaç sebebi var. Mesela, biraz önce...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin, burada herkes kendine göre konuşuyor artık, yeter.

Evet, Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa'mıza göre biz sosyal bir devletiz malum. Sosyal yardımlarla ilgili olan maddede, sayın vekilim, 2002'yle kıyaslandığı zaman, 2002'ye göre sosyal desteklerimizin, sosyal yardımların çok arttığından bahsettik. Aslında sayı olarak da artış vardı yani o tarihte 10 milyon olan sosyal desteğe muhtaç sayısı şimdi 18 milyonu aşmış vaziyette. Son istatistikleri bilmiyoruz ama işin bir de bu yönü var. Yani sadece sosyal yardımları, destekleri artırmak değil, bir de insan sağlığı hepsinden daha önemli, bu yönüne de eğilmek lazım, bunu da ihmal etmememiz lazım, buna çok önem vermemiz lazım.

Bu konuyu, hakikaten, biraz önce sayın Emecan'ın söylediği gibi erteleyerek nereye kadar varacağız? Bununla ilgili bir düzenleme yapmamız lazım. Burada çok doğru bir önermede de bulundu; birçok konuyu destekliyoruz, bu konuda da devletin desteğinin olması lazım, teşvik verilmesi lazım yani buradaki uzmanların desteklenmesi lazım, firmaların desteklenmesi lazım ve bunun yaygınlaştırılması lazım. On yıl içerisinde bu çok yaygın, çok kabul görmüş bir hâle gelebilir. Şu anda, dünyada en fazla ölümcül kazanın olduğu ülkelerden bir tanesiyiz, bununla ilgili bir şeyler yapmak zorundayız artık yani bunu erteleyerek çözüm bulamayız, çok önemli bir konu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, memlekette her gün 6 iş cinayeti oluyor, her gün ortalama 6 işçi iş cinayetlerine kurban gidiyor ve şu anda hâlâ göçük altında olan işçilerimiz var ve biz, hâlâ bu iş güvenliği uzmanları yasasında bir ertelemeyi tartışıyoruz.

Biliyorsunuz, Avrupa'da şu anda 1'inci sıradayız iş kazalarında, iş cinayetlerinde, dünyada da 3'üncü sıradayız. Bu bizim için bir utançtır arkadaşlar, bu utancı yıllardır taşıyoruz ve bununla ilgili gerçekten yapısal bir tedbir almıyoruz. Sorunlar da belli.

Bakın, bir örnek vereyim. Biliyorsunuz, inşaat denetimleriyle ilgili de inşaat denetim firmaları vardı ve bunları müteahhitler seçiyordu. Burada hâlâ da ciddi sorunlar var ancak yaptığımız muhalefetle, baskıyla, en sonunda, hiç değilse bu inşaat denetçilerini bir havuzda toplayıp, orada bir kura sistemiyle bu denetçilerin belirlenmesi yani müteahhidin seçmesinden ziyade oradan belli bir sırayla görevlendirilmesi şeklinde bir sisteme geçildi. Yani düşünün ki bir denetçinin maaşını siz veriyorsanız, onu siz istihdam ediyorsanız, ne kadar sizi denetleyebilir? Bu, eşyanın tabiatına aykırı ve şu anda uyguladığımız metotla her gün ortalama 6 iş cinayetiyle karşı karşıya kalıyoruz ve hâlâ biz bunu ertelemeyi konuşuyoruz.

Diğer bir konu, arkadaşlar, bakın, biz, ortalama iki ayda bir torba yasa çıkıyoruz, bazen ayda bir çıkarıyoruz Sayın Başkan, değil mi? Ve biz, geçen yıl henüz tamamlanmadan bir torba yasa çıkardık burada. O dönem demek ki sermaye grupları yeterince bastıramamışlar. “Ya, arkadaş, biz yandık, bittik, bunu çıkarırsanız, 2 bin liraya iş güvenliği uzmanı çalıştırırken şimdi 6 bin liraya çalıştırmak zorunda kalacağız.” dediler ama o zaman demek ki siyaset kurumu bunu dinlemedi, bunun devreye geçmesi için irade konuldu ve 1/1/2019 itibarıyla, eğer ki herkes yasaya uyduysa (A) ve (B) grubu iş güvenliği uzmanlarını istihdam ettiler zaten firmalar. Yani etmiş olmaları gerekiyor, öyle değil mi? Yani bunlar aldılar. Bu 3 bin kişi açıksa, bu 3 bin kişiyi istihdam etmiş olmak zorundalar. Yaptığımız denetimlerde bunun dışında bir şey görüyor musunuz, bilmiyorum. Çünkü bu kanunen bir emir, 50 kişinin üzerinde çalıştıran iş yerlerinde bunlar alınmak zorunda. Sonuç olarak alınmış iş güvenliği uzmanları zaten var ama ne diyorlar firmalar benim aldığım bilgilere göre? “Arkadaş, biz, ne güzel, 2 bin liraya iş güvenliği uzmanı çalıştırdıyorduk. E şimdi (B) sınıfı olan, 5 bin, 6 bin -neyse- (A) sınıfı olanlar 10 bin lira, bize maliyet bindiriyor.” E ekonomik kriz de var. Ne yapmamız lazım? “(C) grubu sınıflarını tekrar uzatın, biz onları 2 bin liraya asgari ücretle çalıştırmaya devam edelim.” diye bir baskı var ve bu baskıya, arkadaşlar, her gün 6 iş cinayetinin olduğu bir ülkenin Meclisi yenilecek mi? Yani düşünün ki şu anda üzerinden elli gün geçmiş durumda yani yürürlüğe girmiş durumda. 1/1/2019 itibarıyla (B) sınıfları zaten istihdam edilmiş, (A) sınıfları zaten alınmış iş yerlerine. Alınmaması kanun dışı zaten. Bunlar demek ki var, bulunmuş, öyle değil mi Tamer Bey? Demek ki var ki bulunmuş yani yok diye (C) sınıfına bu hakkı uzatmıyoruz. Var, bulunmuş ki istihdam edilmiş. Bir şikâyet de yok yani “Ben bulamıyorum.” diyen yok. Bakın, benim şu anda odamı bugün en azından 20 kişi aradı, diyor ki: “Arkadaş, ben (B) sınıfıyım, işsizim.” 20 kişi yalnızca beni aradı, diyor ki: “Ben (B) sınıfıyım ve işsizim.” Demek ki hâlâ işsiz olan (B) sınıfı iş güvenliği uzmanları da var.

Şimdi, ne diyoruz? Tamam, (C) sınıfları bir mağduriyet yaşıyor diye bir iddia var ortamda. Ama arkadaşlar, ya lütfen, yani yüksek riskli gruplarda daha çok tecrübeli uzmanlar istihdam edilmişken... İşte, atıyorum iş yerleri 3-4 bin lira, 5 bin lira daha fazla maliyetle karşı karşıya kalmasınlar diye (C) sınıflarına bu hakkı vermek, gerçekten yeni cinayetlerin önünü açacaktır, bundan hiçbir kuşku yok çünkü...

BAŞKAN – Konuşma sürelerine sınır getireceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bana gelince mi oluyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet yani bugün maşallah yıldız sensin Komisyonun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Estağfurullah Başkanım, yani bütün Komisyonumuz yıldız o anlamda hiçbir şüphem yok ama sizde bir yıldızlık yok, geri çekmiyorsunuz bu torbayı yani gerçekten...

BAŞKAN – Ben hiç yıldız olmadım ki sadece adım yıldız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok kötü hazırlanmış bir torba.

Arkadaşlar, bakın, ortada gerçekten bir manipölasyon var. Yani sanki ortada (B) sınıfı, (A) sınıfı iş güvenliği uzmanı yokmuş gibi bir algı yaratılmaya çalışılıyor OSGB'ler, sermaye grupları tarafından ve bunlar... Tabii ekonomik kriz şartlarını biliyoruz “Ya arkadaş, oluşan maliyeti, bu maliyeti bizim sırtımızdan alın.” diye baskı yapan bir sermaye grubu var. Bu anlamda da “(C) sınıflarını ne güzel asgari ücretle çalıştırıyoruz.” diyen bir sermaye grubu var ve bunlara biz yenilecek miyiz arkadaşlar? Her gün iş cinayetleri olan bir ülkede biz buna yenilecek miyiz? Ve yürürlüğe girmiş, bakın 1/1 yani önümüzdeki bir süreç değil arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ücret tarifesı var mı bunlarda acaba? Standart var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani 1/1/2019’da yürürlüğe girmiş.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bu söylediklerinizin hepsi doğru ama bütün arkadaşlar ve ilgili kurumlar şu an itibarıyla bu uzatmanın zorunlu olduğunu ifade ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neden? Hayır, değil, öyle değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dernek de öyle istiyor.

BAŞKAN – Yahu size göre öyle değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesele şu arkadaşlar: Dernek sonuç olarak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sarı dernek, sarı dernek!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, şöyle bir durum var, dernek şöyle olabilir: Sonuç olarak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aydemir, dernek, sarı dernek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, açıkça söyleyeyim: Ne güzel, 67 bin (C) sınıfı üyesi var, diğerleri daha az. E tabii, onların basıncı daha fazla olacak arkadaşlar. Ya açıkça söyleyeyim, şimdi, 67 bin (C) sınıfının mı baskısı dernek üzerinde daha fazla olabilir, yoksa 18 bin (B) sınıfının mı baskısı daha fazla olabilir? (B) sınıfları fevran ediyor “Yandım anam!” diye bağırıyor şu anda çünkü işten çıkarılacaklar (B) sınıfları çünkü (B) sınıfının maliyeti daha yüksek, (C) sınıfına bu hakkı verdiğiniz zaman...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dernek Başkanı, sen sarı dernek misin yahu?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sonuç olarak arkadaşlar, bakın, tekrar edeceğim, bir manipölasyonla karşı karşıyayız. Bu istihdamlar yapılmış durumda. Yalnızca maliyeti daha yüksek ama emin olun, eğer ki bu istihdamlar devam ederse biz yüzlerce işçinin hayatını kurtarmış olacağız bu yıl. Yani eminim, bu konuya herkes katılacaktır yani “daha tecrübeli iş güvenliği uzmanları” demek “daha az iş cinayeti” demektir ve bununla beraber de bu tedbir yetmez, bu iş güvenliği uzmanlarının patronlar tarafından belirlenmemesi ve bununla ilgili yeni bir düzenleme yapılması yani patronun işçi olarak almaması, kendisinin seçmemesiyle ilgili bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç var. Bunu da yaparsak emin olun yılda 2 bin olan iş cinayetini çok düşük rakamlara doğru çekebiliriz. Yani bunları yapmamız lazım.

Ben aynı zamanda da bir kaygımı da belirterek kapatayım. Bu, 50’den az sayıda çalışanı olan iş yerleriyle ilgili iş güvenliği uzmanı çalıştırma zorunluluğunu biliyorsunuz ertelemiştik ve gelecek yıl göreceksiniz, eğer bu ekonomik kriz şartları devam ederse, o 50’den az çalışanlı iş yerleriyle ilgili de Sayın Başkan, bir torba yasanın içine bir madde sıkıştırılmaya çalışılacak. Biz şunu söyleyelim Meclis olarak: Bu konuda asla bir ertelemeye yol vermeyeceğimizin beyanını şimdiden yapalım ki sektörler de buna hazırlansın, iş güvenliği uzmanları da buna hazırlansın ve bütün... Bakın, o zaman çok sayıda iş güvenliği uzmanına zaten ihtiyaç olacak ve bu anlamda da...

TAMER DAĞLI (Adana) – O niyetle çalışma yapıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz “Ertelenmeyecek.” mi diyorsunuz?

TAMER DAĞLI (Adana) – O niyetle...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O niyetle ama hep son dakika, son dakikayı geçtikten sonra uzatmalarda uzatma geliyor.

BAŞKAN – Yani “Biz bu niyetleri çok gördük.” diyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kasımda, aralıkta gelmesi lazım...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Tamer Bey, uzatmalarda uzatma geldi yani süresi geçmiş. Eskiden hep süresi gelmeden uzatma gelirdi, şimdi maç bitmiş “Hadi uzatalım, bir daha uzatalım.” diyorlar.

BAŞKAN – Evet, öyle oldu.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Gerçekten bizim irademize de hakarettir ve iş cinayetlerinin önüne geçmek için de bu maddeye kesinlikle karşı çıkmamız gerekir Başkanım.

BAŞKAN – Bu kısa konuşma için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Erim, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben aslında konuştum ama bilmiyorum, Paylan Bey yoktu herhâlde.

BAŞKAN – Sen konuştun mu?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Konuştum, bir daha özetleyeyim istiyorum.

BAŞKAN – Ha, bir daha özet Sayın Paylan’a...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – Benim odada bir çayla yapabilirsiniz o işi.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, burada maddenin neden çıkarıldığını veya teklif edildiğini şöyle anlıyoruz: Yani aktif (B) uzmanları ile (A) uzmanları talebi karşılamıyor çünkü burada siz sayıya bakarak aktif olmayanları, bunu şey yapamazsınız. Niye? Mesela ben kulak burun boğaz uzmanıyım, diyorum ki: “Bir iş yeri hekimliği uzmanlığı sertifikası alayım yani ileride bunu kullanırım.” Ve neticede de esas kendi kulak burun boğaz uzmanlığını yapıyorum, ihtiyaç olursa veya diyelim ki yaşlandın, bilmem ne oldun, bunu alıyorsun ve bu kenarda duruyor. Bu uzmanların sertifikalarının çoğu da bu şekilde yani başka bir iş yapıyorlar ve ileride lazım olursa veya “Ben bu işi yapmazsam...” diye bulunduruyorlar. Onun için aktif sayılara bakmak lazım. Aktif sayılara baktığımız zaman (B) sınıfında mesela 6.751 kişi var, ihtiyaç 10.705. (A) sınıfında 11 bin uzman var, ihtiyaç 13 bin küsur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siz nasıl tespit ettiniz bunu?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Verdi, şimdi bunu verdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “İşsizim.” diye telefon açanlar var.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, buradaki amaç sadece (B) veya (C) sınıfının mağduriyeti değil, ihtiyacı, talebi karşılamak yani burada arz talep dengesi bozulmuş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Talep karşılanmış.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, orada İŞKUR Genel Müdür Vekilimiz söyledi, burada ihtiyacı karşılamıyor yani siz not almamışsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hepsini karşılıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Not almamışsınız. Aktif ile ihtiyaç farklı, bunları not almamışsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hepsini karşılıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, biz bunu çıkarmazsak burada talebe arz yetemeyeceği için fiyatları çok yükseltecek. Bir de bu açık nereden karşılanacak? Nasıl yapacağız bunu? Açık var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açık yok, açık yok.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – 3 bin ama zaten çok büyük bir rakam değil.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır. Burada şu olabilir: Diyelim ki (C) sınıfına yeni başlamış bir kişinin tehlikeli sınıfına geçmesi için, dernek başkanımızın da söylediği gibi, diyelim ki bir yıl çalışmışlık, tecrübe konulabilir mi? Konulabilir.

Diğer taraftan, hep şunu örnek veriyorsunuz: Dünyada 3’üncü sıradayız, Avrupa’da 1’inci sıradayız iş kazaları ve ölümler yönünden. Burada tabii iş kazaları ve ölümler bizde yüksek ama buradaki iş kazalarının çok büyük bir kısmı da inşaat sektöründen kaynaklanmaktadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başka ülkelerde inşaat yok mu?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır hayır, beni dinle ilk önce.

Şöyle bir şey: Yani 2012 yılında bu kanun çıkmış, sonra yürürlüğe girmiş fakat 2012 yılından sonra Türkiye’deki inşaat sektörünün ne kadar arttığını ve burada çalışan kişi sayısının ne kadar arttığını düşünürseniz aslında bunlarda nispi anlamda düşme var ama sayıya baktığınız zaman sanki düşmemiş gibi görünüyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Düşme filan yok ya.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan da dernek başkanımız “Ocak ayından itibaren düştü.” gibi söyledi çünkü inşaat sektörü daraldı, orada çalışan işçi sayısı azaldı, ondan kaynaklandığını düşünüyorum.

Diğer taraftan, tabii, uzmanların standardizasyonu anlamında yeterliliği sağlamak için, bir standart getirmek için tabii ki çalışma düzenlenebilir ama bu maddenin hem sektörün ihtiyacı bakımından hem de çalışanlar bakımından gerekli olduğunu düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güneş.

Sayın Erim, kendimden şüphe ettim sen “Konuştum.” deyince, tutanaklara baktım, sen sabah konuşmuşsun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – O sayılmaz, ben sana söz vereyim bir daha. Birden çok mutlu oldum, baktım ki bende bir problem yok.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tamam, özetleyeceğim o zaman.

(C) sınıfının görev alacağı az tehlikeli iş yerleri ve kamu kurumlarında yükümlülük başlamış, buna karşılık 1/1/2019 itibarıyla (C) sınıfı uzmanlar tehlikeli sınıftaki iş yerlerine bakamamaktadır, bu nedenle sektörde yer bulamamaktadır. Ocak sonuyla ilgili Bakanlığa ait İSG-KATİP üzerinde tanımlı sözleşmelerin düşmesiyle birlikte bu grubu yoğun şekilde istihdam eden OSGB firmaları (C) sınıfı uzmanları işten çıkararak (B) veya (A) sınıfı uzman arayışına girmişler veya bu değişikliği beklemektedirler. Talep artışı nedeniyle ücret, maaş piyasasını yükseltme gayretindeki (B) veya (A) sınıfı uzmanlar ise bu değişikliğe şiddetle karşı çıkmaktadır. Değişiklik yapılmaz ise (B) ve (A) sınıfı uzman maaşları yükselecektir belki ama çoğunluk olan (C) sınıfı uzmanların işsiz kalacağı veya sektör içinde kalanların ise (A) ve (B)'lerin angarya işlerine mahkûm edileceği kaçınılmazdır. Üstelik (C) sınıfı iş güvenliği uzmanına talep olmaması nedeniyle, ileriye dönük, sektörde deneyim kazanmış uzman yetişmesine de balta vurulacaktır. İş sağlığı ve güvenliğinin gelişmesi şüphesiz, sahada yetişmiş uzmanlar, pratik kazanmış uzmanlarla mümkün olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bence artık direkt oylamaya geçebiliriz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl oluyor Sayın Başkanım? Olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Niye? Gayet açıklayıcı oldu Sayın Erim'in açıklaması, gene mi anlamadınız yani?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bizim açıklamalarımız hiç açıklayıcı olmadı o zaman Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bir cümle söyleyeceğim. Ne yaparsak yapalım, yeteri kadar uzman olsun, eğitelim, eğer bu iş güvenliği çalışanlarının ücretleri işverenler tarafından ödenmeye devam edecekse bu işin önüne geçemeyiz arkadaşlar. Dolayısıyla bu işe kafa yorarken nasıl bir yöntem bulunabilir, dünyada nasıl oluyor bunlar, bir fon mu kurulur, devlet mi çalıştırır, meslek kuruluşları mı, nasıl olur...

BAŞKAN – Fonu kurmayı destekliyorsunuz yani enteresan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyse yani bu insanların maaşını oradaki işveren ödüyorsa, o işveren işe alıyor, işten çıkarıyorsa bu gerçekçi olmaz, bu gerçek anlamda ne kadar uzman olursa olsun gerçek anlamda denetim yapılamaz değerli arkadaşlarım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN - Sayın Başkan, bir soru vardı, onu cevaplayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Şimdi, mevcut sayılarla aktif...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç üyeniz var?

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – 16 binin üzerinde takipliğimiz var efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Üyeniz kaç tane?

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MAHMUT CİHAN – Üyem 3 bin tane.

Devam ediyorum, mevcut uzmanların bir kısmı kamuda, özellikle mevcut prim günüyle uzman olan sayısı (A) ve (B)’de çok fazla ve kamuda görev yapıyorlar, kamuda görev yapıldığı için görev almıyorlar. İkinci bir sebebi de hemen hemen her iş kazasından sonra iş güvenliği uzmanları günah keçisi addedildiği için, savcı direkt “Sahada uzman kim var, onu getirin mahkemeye, ifadesini alacağım.” dediği için birçok uzman arkadaşımız bundan dolayı sahada görev yapmaktan imtina ediyor. Gerekçesi de uygunsuz bir şey olduğu zaman, hayatı tehlike olunca “Bakanlığa bildirir.” yazısı var fakat biz yazıyı Bakanlığa bildirdiğimiz zaman işsiz kalmakla karşı karşıya kalabiliyor uzmanlar.

Neden desteklediğimize gelince, onu da anlatayım ben size. Mevcut çalışan uzmanların, özellikle (C) sınıfı uzmanların sınava girmeleri için üç yıl aktif çalışmaları gerekiyor. Üç yıl eğer aktif çalıştıklarını ispatlayamazlarsa (B) sınıfı imtihanına giremiyorlar ve bu durumda çok arkadaşımız var. Yani özellikle tecrübeli arkadaşlarımızı görevlendirerek bu prim günlerini tamamlamalarının, daha sonra (B) sınıfı imtihanlarına girmelerinin önünün açılmasını istiyoruz, yoksa direkt hiç tecrübesi olmayan bir (C) sınıfı uzmanın sahada tehlikeli bir işte görev yapmasını biz istemiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, bir soru da ben size soracağım. Neden üye sayısını sordunuz, 3 bin değil de 300 olmuş olsaydı söz vermeyecek miydik yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, merak ettim.

BAŞKAN – Ha onun için, tamam.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; T.C. Ziraat Bankası AŞ. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan tarımsal kredi alacaklarından 31/12/2018 tarihi itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesabına aktarılanlar ile borçları çeşitli afetler nedeniyle ilgili mevzuat kapsamında ertelenmiş olan borçlular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar banka/kooperatife başvuruda bulunulması kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinden, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen hükümler de dikkate alınmak suretiyle yararlandırılır.

(2)Bu kapsamda yapılacak kredi yapılandırmalarında, bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile sekizinci fıkrasının (b) bendinde yer alan %11 oranı %15, %5 oranı %10, birinci fıkrasının (b) bendinde ve üçüncü fıkrasında yer alan 2017 yılı 2019 yılı, 2018 yılı 2020 yılı olarak uygulanır.

(3)Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılandırılan ve ödemeleri hali hazırda devam eden krediler bu madde hükmünden etkilenmez. Ancak, başvurmaları durumunda bu madde hükümlerinden faydalandırılır. “

BAŞKAN – Sayın Dağlı, bir açıklama lütfen...

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Maddeyle tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin desteklenmesi amacıyla üreticilerimize tarımsal kredi borçlarını yapılandırma imkânı verilmesi ve bu kapsamda üreticilerimizin 31/12/2018 tarihi itibarıyla takibe düşen ve borçları çeşitli afetler nedeniyle zarar gören gerçek veya tüzel kişi üreticilerin T.C. Ziraat Bankası AŞ. ve tarım kredi kooperatiflerine olan düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararları kapsamındaki kredi borçlarının ertelenmesine dair Bakanlar Kurulu kararları çerçevesinde çeşitli afetler nedeniyle ertelenmiş olan tarımsal kredi borçlarının yapılandırılması sağlanmaktadır.

Burada, tabii, uygulanacak faiz oranı yüzde 15 olarak planlanmıştır, bunun yüzde 10'unu üretici, çiftçi, yüzde 5'ini hazine karşılayacaktır. Ayrıca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kanunun 1'inci maddesi uyarınca yapılandırılan ve ödemeleri hâlihazırda devam eden krediler bu madde hükmünden etkilenmeyecek ancak başvuruları durumunda bu madde hükmünden faydalandırılabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Daha önce bu 5 ve 6'ydı, şimdi 10 ve 5 olarak yapıyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu destekleme nedeniyle iki yıllık borçlardan destekleme doğrudan kesiliyor, onları bu hesap ediyor mu?

BAŞKAN – Şimdi, bilgileri alalım da.

Senin acelen var biliyorum Niğde de yani Adana komşum diye torpil yapamayacağız sana.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elektrikten doğan tarımsal borçlar var.

BAŞKAN – Fethi Bey, daha açmadım mikrofonunuzu, bakın, bu söylediklerinizin hepsi havaya gidiyor.

Açıklamanız bitti mi Sayın Dağlı?

TAMER DAĞLI (Adana) – Bitti Başkanım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Faiz oranları...

TAMER DAĞLI (Adana) – Şimdi, yüzde 15 toplam faiz oranı, bunun yüzde 10'unu üretici yani çiftçi karşılayacak, yüzde 5'ini hazine, bu dönemdeki uygulanan, daha önceki uygulanan yüzde 11'di, yasa ilk çıktığında bunun yüzde 5'ini çiftçi karşılıyordu, yüzde 6'sını hazine karşılıyor.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz bu söylediklerinizin hiçbiri tutanaklara, kayıtlara girmiyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şu anda yüzde 26'lardayken yani 24, 26'lardayken faiz oranı şu oran makul. O dönemde yüzde 14-15'lerdeydi, ona göre kıyaslayacak olursak ilk çıktığı ana göre şu anki uygulama çiftçinin lehine gözüyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, söz sırasına göre Sayın Katircioğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Açıklamadan sonra konuşulsa idi.

BAŞKAN – Açıklama yapıldı işte. Fahrettin Bey, istemedi bir açıklama, sorulara cevap verecek herhâlde.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – O zaman açıklama yapılsın sonra konuşalım.

BAŞKAN – Fahrettin Bey, buyurun.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ - Saygıdeğer Başkanım, değerli Komisyon üyesi milletvekilleri; kısaca isterseniz bilgi vereyim. Tarım kredi kooperatifleri, şu anda 1.625 kooperatif ve 206 şubesiyle Türkiye sathına yaygın yaklaşık 850 bin ortağı olan ve sermayesi tamamen bu 850 bin ortak tarafından konulmuş olan en büyük çiftçi ailesi konumunda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – En çok ben dinliyorum onu, iki buçuk ay son tanzimler bitecek açıklaması yaptı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye zararına satıyorsunuz?

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ - Ömer Bey, Sayın Vekilim, onun da cevabı var.

Şimdi, 2018 yılı itibarıyla yaklaşık 9 milyar lira ortaklarımıza kredi kullandırdık, bunun bizim açımızdan vurgulanması gereken husus yaklaşık yüzde 70'i aynı kredi niteliğinde. Yani bizim ortaklarımız tarım kredi kooperatiflerine geldikleri zaman ihtiyacı olan gübreyi, mazotu, yemi, ilacı bizden alıyorlar, biz onların hesaplarına bunu işliyoruz, ne zamanki ürünlerini sattılar, bu hesaplarını bu anlamda kapatıyoruz. Dolayısıyla da aslında bizim şu andaki uygulamamıza bakıldığı zaman, bizim nakit varlığımızın neredeyse tamamına yakını yılın önemli bir bölümü ortakların üzerinde kalmış oluyor. Yani temmuz, ağustos ayında bize ödemesini yapan ortağımız çok değil, bir ay, iki ay sonra tekrar bizden gübre, mazot ve yem alımı noktasında tekrar aynı krediye döndürmüş oluyor. Bu, önünüze gelen kanun teklifiyle birlikte 2018 yılındaki yaşanan bu ekonomik dalgalanmalar sırasında sıkıntıya düşen ortaklarımızla ilgili olarak bir kolaylık sağlanıyor ki burada gerek takipteki krediler gerek yapılandırılan krediler ve bu en son verilen, az önce verilen önergeyle birlikte 6824 sayılı Kanun'la yapılandırılmaları bozulanlar da kapsam dâhiline alınıyor. Yaklaşık 55 bin ortağımız bu kanun teklifinde sağlanan kolaylıktan istifade edecek ve yapılandırılan tutar da 1 milyar 410 milyon lira civarında. Az önce Tamer Vekilimin de açıkladığı üzere, burada faiz oranı yüzde 15 olarak belirleniyor, bunun hazine gelir kaybı anlamında yüzde 5'lik kısmı hazine tarafından, yüzde 10'luk kısmı da ortağımız tarafından karşılanacak. Ortaklarımızın beklediği hayırlı bir kanuni düzenleme diyorum.

Ben şimdiden, emeği geçen, desteği olan bütün Komisyon üyesi milletvekillerime çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aynı krediyi bir daha açıklayabilir misiniz, onu tam anlayamadım.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ - Şöyle: Bizim tarım kredi kooperatifleri olarak esas fonksiyonumuz, Türkiye sathına yayılmış olan kooperatiflerimizde ortaklarımıza, çiftçilerimize destek vermek. Bu desteği de tohumunu temin etmek, gübresini temin etmek, ilacını temin etmek, yetiştiriciler için yem temin etmek, mazot temin etmek biçiminde özetleyebiliriz. Bu ürün çeşitleri artabiliyor. Kooperatifteki ortağımız kooperatife geldiği zaman bizde bir kredi limiti açılıyor ve ilk defa ortak olan kişi kooperatifimize ortak olurken o kredi limitinin yüzde 5'i kadar bir ortaklık sermayesi yatırıyor. Bu ortaklık sermayesinin yüzde 25'ini peşin alıyoruz, kalanlarını da yıllara vade olarak yayıyoruz. Diyelim ki 10 bin liralık bir kredi limiti açıldı bu ortağa, ortağımız bizden bu saydığım girdilerin tedariki noktasında bu girdileri alıyor, biz onun hesabına ne kadarlık bir girdi aldıysa o kadar kredi açmış oluyoruz. Yani bizden ortağa herhangi bir nakdi ödeme yapılmak yerine bu yüzde 70 dediğim oranı ortaklara yapılan bu mal teslimleri, girdi teslimleri gibi düşünmek lazım.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu çok önemli bir düzenleme. Ben Polatlı'yım, Polatlı'da geçen hafta sonu ziraat odaları birliğinin genel kurulu vardı, Polatlı'da tarım kredi kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına 800 milyon lira borç var, 800 milyon lira ve Polatlı'nın bir yıllık... Ki Polatlı hububat ambarıdır Ankara'nın, soğan en fazla Polatlı'da üretilir, pancar, mercimek, birçok ürün vardır, tarım, Türkiye'nin birçok yerine göre çok daha bilinçli bir şekilde yapılır. 800 milyon lira borç var buraya, 800 milyon lira da hasılatı var Polatlı çiftçisinin, bu kadar, başka bir şey söylemeyeceğim. Bakın, 800 milyon lira borç var, 800 milyon lira hasılat var. Bunu ödemesi mümkün değil. Bununla ilgili gerçekçi bir çözüm üretmemiz lazım Sayın Başkanım. 800 milyon lira borcu var Polatlı'nın, bütün hasılatı da 800 milyon lira. Bunu siz biliyorsunuzdur Fahrettin Bey, uzatmayla bunun altından kalkılmaz. 7'nci defa mı uzatıyoruz bunu?

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – En son 2017'de 6854 sayılı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Galiba 7'nci defa uzatıyoruz.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Yıllar itibarıyla, geçmişten beri zaman zaman çıkıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bunun altından kalkamayacağız. Bununla ilgili daha gerçekçi, daha realist bir çözüm getirmemiz lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu madde vesilesiyle birkaç cümle söyleme ihtiyacı hissediyorum genel, ekonomiyle ilgili olarak. Şimdi, bir kere, bu madde bile bence Hükümetin “Türkiye’de ekonomik kriz yok.” ısrarının doğru olmadığını, aksine, krizin olduğunu ve krizin tarım ayağıyla ilgili olarak bir meselenin çözümüyle ilgili konuşuyoruz. Yani burada tabii ki zor duruma düşmüş olan çiftçilerimiz var, Bülent Bey’in verdiği rakam mesela öyle düşündürüyor. Dolayısıyla da bir borç yapılandırmasına prensip olarak karşı çıkmanın anlamı olmadığını düşünüyorum şahsen ben. Fakat bu vesileyle sanırım konuşulması gereken şey de bu bence. Yani bugün tarım sektörü niye bu hâle geldi? Yani tarım sektörü finansmana ulaşım konusunda yeteri kadar destek görmedi Hükümetten. Sadece tarım sektörü değil, bence KOBİ’ler de görmedi, esnaf da görmedi. Dolayısıyla da Türkiye’de bankacılık sisteminin zaten bana göre hiç de kredi vereyim diye bir teşne olduğunu düşünmüyorum doğrusunu isterseniz yani daha garantili yerlere kredi veriyor. Dolayısıyla da özellikle KOBİ gibi ve tarım işletmeleri gibi işletmelere de çok fazla kredi vermek eğiliminde değil. Yani benim bildiğim kadarıyla, mesela, kredileri nasıl veriyorlar? Gayrimenkul ipotegi olarak veriyorlar. Ben biliyorum ki çiftçiler gayrimenkul gösteriyorlar, ona rağmen para alamıyorlar, kredi alamıyorlar bankalardan, özel sektör bankalarından. Yani esasında şunu kastediyorum: Türkiye’de tanzim satışlarıyla falan enflasyonu önlemek gibi –tırnak içerisinde- “çok zekice” bir yol bulmuş olmakla hakikaten Hükümet -benim kanaatim tabii bu- daha yapısal bir sorunu görmeden bir –bu madde bana onu düşündürüyor- panik hâlinde bir şeyler yapmak ihtiyacı hissediyor. Evet, çiftçilerimiz zor durumda, dolayısıyla da borçlarının yapılandırılması gerekiyor ama neden bu sadece ve sadece seçim öncesinde konuşulan bir konudur ve neden bu mesele konuşulurken aslında tarım meselesinin Türkiye’nin temel, yapısal sorunlarından biri olduğu konuşulmuyor? Yani dolayısıyla da benim buradan gördüğüm şey şudur: Bugün eğer domates, patates, patlıcan fiyatlarıyla uğraşıyorsak, soğan fiyatlarıyla uğraşıyorsak esasında Hükümetin uzunca bir zamandan beri yaptığı

yanlışların sonucudur. Yani Hükûmet, elinde tabii, tekelleşmiş bir medya olduğu için bunu bir algı operasyonu hâlinde topluma bir şekilde yediriyor ama ortada bir gerçek var yani kriz diye bir şey var ve hâlâ krizin olmadığını söyleyen bir Hükûmet var karşımızda.

Ben uzatmayayım ama bu kanun teklifini hazırlamış olan arkadaşlara bu vesileyle söylemiş olayım ki böyle olmaz arkadaşlar. Yani “Türkiye’nin yapısal sorunları” denilen sorunlara yaklaşmadıkça, bunların ne olduğunu konuşmadıkça bu işler çözülemez. Mesela, KOBİ konusunu konuşuyoruz, demin aşağıda bir önerge verilmişti, o vesileyle konuşuyorduk, KOBİ konusu esas itibarıyla bankacılık konusudur çünkü KOBİ’lerin finansman sorunları bankaların varlığıyla ve bankaların örgütlü yapısıyla ilgili bir meseledir. Bankaların hâlâ gayrimenkul ipotegiyle çalışan, kredi veren bir mantıkla yönetiliyor olması meselesidir ve bunlar yapısalıdır. Bunlar Türkiye’de var olan ekonomiye bakış açısıyla ilgili olarak yapılaşmış sorunlardır ve bunların üzerine gitmek lazım. Ama benim gördüğüm kadarıyla bu Hükûmetin bu bezlerde tarağı yok. O sebeple de bu, palyatif bir çözümdür bence. Tamam, yapılandırılсын, benim bir itirazım olmaz ama dediğim gibi, bu vesileyle de bu sorunun görülmüş olmasını sağlamayı sizlerin yapması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

6’ncı defa yeniden yapılandırıldığı ve 7’nci defa yeniden yapılandırılacağı söylenen bu kredileri siz nasıl fonluyorsunuz, nereden fonluyorsunuz?

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Şimdi, bir düzeltme yapalım müsaadenizle. Öncelikle, yapılandırma olarak bu 2’nci oluyor, diğerleri erteleme. Yapılandırma ile ertelemenin arasında tabii, özellikle, bu finansman maliyetlerinin faiz oranlarının kim tarafından, ne kadar karşılanacağı noktasında bir farklılık var. Buradaki “Kim tarafından, nasıl karşılanıyor?” sorusunun cevabı zaten önergede de kısmen ortaya konuyor. Bu son önergemizde... Şu andaki bizim, tarım kredi kooperatiflerinin “9 milyar lira öz kaynak” dedim, bunun bir kısmı bizim öz kaynağımız, bir kısmını Ziraat Bankasından kullanıyoruz. Ziraat Bankasından kullandığımız borçlanma faiz oranı yüzde 20,75 oranında. Dolayısıyla, burada yapılandırmaya yüzde 15 esas alırsak bu yüzde 15’in 5’i hazine tarafından, üzerindeki rakam bizim tarafımızdan kalanına da ortaklar tarafından katlanılmış oluyor, nihai...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yüzde 5’i Ziraat...

BAŞKAN – Ziraat değil efendim, yüzde 5’i hazine, yüzde 5’i tarım kredi kendisi.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Yüzde 20,75’in yüzde 5’i hazine tarafından, yüzde 5,75’ini tarım kredi kendisi sübvans ediyor, yüzde 10’una da ortağımız kendisi katlanacak.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 2 kere yeniden yapılandırılan ve birkaç kez de ertelenen bu kredilerin fonlaması sizin öz kaynaklarınızdan ve Ziraat Bankası tarafından karşılanıyor. Dolayısıyla da gerek yeniden yapılandırma gerekse ertelenmede bir faiz oranı var, bu faiz oranının faiz yükü bir şekilde kooperatif ile Ziraat Bankası veya hazine arasında bölüşülüyor, paylaşılıyor ve dolayısıyla da son tahlilde belki bankacılık sisteminin sıhhati, sağlığı yönünden Ziraat Bankasının zararını hazine görev zararı olarak karşılıyor.

BAŞKAN – Ziraat Bankasının zararı yok burada efendim. Ziraat Bankası...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eğer Ziraat Bankasının zararı varsa hazine bunu karşılıyor diyorum. Dolayısıyla, Ziraat Bankasının bilançosunda bir zarar yok, yazılmıyor.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Sayın Yılmaz, Ziraat Bankasında burada bir şey yok yani ben şu anda Ziraat Bankasından mevcut borçlanma faiz oranımızı söyledim, yüzde 20,75 yani...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Tamam işte, siz sermayenizi kullanıyorsunuz, Ziraat Bankasından borç alıyorsunuz, onunla mazot alıyorsunuz, tohum alıyorsunuz...

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Yani 20,75'ten geriye doğru gelirsek efendim, yüzde 5'i hazinede...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Çiftçi bunun faizini ödeyemiyor, ödeyemediği için bunun bir kısmını çiftçi kendisi karşılıyor, bir kısmını siz karşılıyorsunuz, bir kısmını da hazine karşılıyor. Dolayısıyla, Ziraat Bankası da eğer burada açık olan kısım varsa, ödenemiyorsa sizden, bu üç kurumdan alıyor, kendisi bilançosuna hiç zarar yazmıyor, Ziraat Bankasının bir şeyi yok.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Biz Ziraat Bankasına ödemelerimizi yapıyoruz, ödememe durumumuz yok.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Aynı şeyi söylüyorum işte, yapıyorsunuz diyorum.

Dolayısıyla, burada ortaya çıkan durum şu ki: Bu kredileri alanlar bu kredilerle yaptıkları ekonomik faaliyet sonucunda kâr elde edemiyorlar ve dolayısıyla size olan, hazineye olan bu kredilerinin faizini, ana parasını ödeyemiyorlar, bir kısmını ödüyorlar. Dolayısıyla da onun için her defasında yeniden “3 kere” mi dediniz, 2 kere de yeniden yapılandırılıyorsunuz. Doğru değil mi? Yani, bu krediler bir bakıma, üretici açısından bakıldığında, batık. Siz bunu çeviriyorsunuz, kâğıt üzerinden faiz tahakkuk ettiriyorsunuz. Üreticiden, krediyi alandan, kullanan tahakkuk ettirmiyorsunuz, bir kısmını siz kendiniz sermayeden karşılıyorsunuz, bir kısmını da hazine karşılıyor ve dolayısıyla da Ziraat Bankasının burada bir yükümlülüğü vesairesi yok.

“Ekonomide kriz var mı yok mu?” sorusunun cevabı son derece önemli. Bunun birkaç tane delili olabilir, kanıt olabilir. Bunun en önemli kanıtlarından bir tanesi, sizin bu kredinizi çevirmenizde kredi alanın ödeyememesi ve onun sonucu olarak da sisteme yansıyan yükün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kârında görülmesi. Türkiye’de ekonominin kötü yönetildiğinin “Kriz var mı yok mu?” sorusunun cevabının aslında birkaç tane kanıtı var. Bunlardan en önemli kanıtlarından bir tanesi de Merkez Bankasının faaliyet kârıdır. Eğer bir ülkede Merkez Bankası gerçekten olağanüstü kâr yapıyorsa bilin ki o yıl ülkede ya kriz vardır ya ekonomi iyi yönetilmemiştir çünkü bu çerçevede, özel sektörün kârı Merkez Bankasına aktarılır ve özel sektör kaybeder, kamu kazanır ve bunu kamu da, Merkez Bankası da, hazineye devreder. Dolayısıyla, şu anda sizin bu yaptığınızın son tahlilde gittiği yer Merkez Bankasının likidite yönetimiyle ilgili ve dolayısıyla da şu anda krizin en önemli göstergesi Merkez Bankasının 42 milyar liralık kârıdır. Bunu inkâr etmenin bir gereği yok.

BAŞKAN – Bunu inkâr etmiyor Fahrettin Bey zaten.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, krizi inkâr etmenin...

BAŞKAN – Fahrettin Bey bir şey söylemedi yani.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “Kriz yoktur.” diyorlar da onu söylüyorum. Yoksa Fahrettin Bey...

TAMER DAĞLI (Adana) - Merkez Bankasına buradan, bu düzenlemeden ne kâr gidiyor, onu anlamadım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – 16’ncı maddeyle ne alakası var?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Var.

TAMER DAĞLI (Adana) – Merkez Bankasına buradan gider kâr hangisi? Nasıl bir kâr gidiyor buradan?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Krizin ispatı diyorum işte.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Zorla, illa kriz çıkarmak istiyorsunuz Sayın Başkan.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır efendim, kriz çıkarma değil, kriz var zaten. Sizin ”Kriz yok.” demeniz bile bizatihi krizin kendisi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Diye, diye, diye...

BAŞKAN – Yani bu nasıl bir şeydir. “Sizin yok demeniz krizin kendisidir.”

Yani sizin düşünceniz dışında bir arkadaşımız burada düşünce ifade ederse kriz mi doğuyor, kriz mi çıkıyor?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, aynen öyle çünkü inkâr ediyorsunuz.

BAŞKAN – Allah Allah!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, inkâr ediyor.

BAŞKAN – Tamam efendim, siz haklısınız. Ne söylerseniz haklısınız efendim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İlla ne söylersem haklı değil...

BAŞKAN – Ne söylerseniz haklısınız, bundan sonra böyle.

Sayın Öztürk, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gecenin bu geç vaktinde söz almak istemiyordum ama...

BAŞKAN – Yok, taze daha, daha yeni başlıyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani Merkez Bankası Başkanlığı yapmış, kariyerine ve yaşına hürmet ettiğim bir milletvekilimizin... Ziraat Bankasından alınan yüzde 20,75 faiz -ki enflasyona denk bir kredi faizi- bunun da yüzde 10’u ortağa yani çiftçiye yansıtılıyor, enflasyonun neredeyse yüzde 50’sinin altında Hükümet bir destek veriyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Benim dediklerime de yaşma da hürmet etmeyin, kariyerime de yaşma da hürmet etmeyin. Hiçbir şey anlamadınız, kusura bakmayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Müsaade eder misiniz.

Şimdi, Sayın Genel Müdür açıkladı, zaten madde de belli, bir yapılanma var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet var, ödeyemeyen yapılanma...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Efendim, iş dünyasında olur bu. Bütün alanlarda yapılanma oluyor ama...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dünya öyle değil Cemal Bey. Her alan öyle, iş dünyası öyle, işçi öyle, vergi öyle, her şey batık.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bakın, Türkiye’de kooperatifler bir vakıa. Özellikle çiftçilerimizin teşkilatı olan tarım kredi kooperatifleri ve birliği hakikaten çiftçiye bir destek veriyor. Sayın Genel Müdür açıkladı, bu desteğin çoğu zaten aynı destek, parasal destek değil.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ama desteği fonlayan bir para var.

BAŞKAN – Sayın Öztürk siz dinleyin. Zaten “Benim ne söylediğimi anlamadı.” diyor size Sayın Yılmaz. Siz hâlâ cevap veriyorsunuz.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben çok iyi anladım, çok iyi anladım da...

BAŞKAN – Anlamamışsınız, öyle diyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İnsaf diye bir şey de var, bizim de bir tahammül sınırimız var. Sabahtan beri bütün arkadaşlar “Kriz var, kriz var, kriz var.” diyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok mu?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Değerli arkadaşlar, dünyada cennet yok, bu konuştuğumuz şeyler de bütün ülkelerde var. Japonya, Çin, Amerika ...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama onlar kabul ediyorlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Her tarafta var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangisi sebze satıyor ya?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kusura bakmayın...

BAŞKAN – Sizi bu kadar mutlu edecekse, bu kadar memnun olacaksınız, o kadar bu işlere meraklıysanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi hükûmet hıyar satıyor?

BAŞKAN – Siz kriz çıkarmak istiyorsunuz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Merkez Bankası kâr açıklamış, bundan rahatsızlık duyuyorsunuz.

BAŞKAN – Siz isterseniz de bu kriz çıkmayacak Sayın Yılmaz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu kârın işletme kârı olmadığı, işlem kârı olmadığı belli. Bu, dövizden, faizden kaynaklanan... Zaten Merkez Bankasının işlevi o. Bunu inkâr eden yok ama konuştuğumuz madde, 16'ncı madde çiftçimizin...

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, verin bir önerge, ortak önerge oylayalım, çıkaralım bunu kanun teklifi metninden madem öyleyse... Verin bir önerge, imzalayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - ... tarım kredi kooperatifleri üyelerinin, 800 bin ortağın borçlarıyla ilgili bir yapılandırma getiriyor. Bundan niye rahatsızlık duyuyoruz arkadaşlar?

Genel Müdür açıkladı, yüzde 20,75 faizin 5,75'ini kendi öz kaynaklarımızdan yani çiftçinin kendi sandığından, kendi birliğinden, kendi sermayesinden karşılıyor. Hazine destek veriyor Ziraat Bankasına, yüzde 5. İşte “Çiftçiye desteklemiyorsunuz.” diyorsunuz ya “Türkiye’de tarım desteklenmiyor.” diyorsunuz ya, işte destekleniyor. Yüzde 10'unu da kişi kendi karşılıyor.

Biraz önce Sayın Kuşoğlu dedi ki: Polatlı’da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle oluyor demiyoruz. “Niçin oluyor bunlar?” dedi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Allah Allah!

Niçin olmasın? İş dünyasında insanlar yüzde 30’la, yüzde 35’le kredi bulamıyor “Biz çiftçimize yüzde 10’la kredi veriyoruz.” diyor, yapılandırıyorlar yani borçlarınızı ödüyorsunuz. Biraz önce güzel bir misal verdi, ben “iyi” dedim de güldünüz.

Arkadaşlar, ben de iş dünyasında çalışmış bir arkadaşınızım. Sizin borçlarınızı, kısa vadeli borçlarınızı ertesi gün likiditeniz varsa, ödemeye gücünüz varsa sorun yok. Kredibiliteniz varsa zaten ayakta durursunuz ama kredibiliteniz yoksa sıkıntı çekersiniz. Çiftçimize çiftçi kuruluşu olan Tarım

Kredi Kooperatifleri Birliği bir alan açıyor, diyor ki: “Bugün enflasyon yüzde 20 civarlarında. “Ben yüzde 20 faizle sana kredi buluyorum ama bunun yarısını sen ödeyeceksin, borçlarını ödediğın takdirde tabii.” diyor. Bu bir yapılandırma şeyi. Tabii, bu borçlarını ödeyen bundan yararlanacak; ödemeyene mutlaka, kooperatif, birlik bir yaptırım getirecektir.

Arkadaşlar, ama lütfen insaf edin yani sabahtan beri “kriz, kriz, kriz, kriz...” Ya arkadaşlar, hepimizin borcu var yani sizin aile bütçenizde bireysel olarak borçlarınız yok mu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Borcu yok ayrı bir şey, borçlarını ödeyememek ayrı bir şey, borcu olması ayrı bir şey.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Arkadaşlar, ben sözlerimi bitireyim lütfen.

Bu 16’ncı maddeyle Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği ve Hükümet iş birliği yaparak çiftçimize bir soluk alma, bir alan açma imkânı getiriyor. Bunu destekleyen bir...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ona itiraz etmiyoruz, yapsın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – E seçim de var, dolayısıyla bir soluk alıyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – E herhâlde yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz...

Bakın, böyle bir müzakere usulü yok. Bakın, bütün sivil toplum örgütleri, bürokrat arkadaşlar Komisyonumuzu izliyorlar. Rica ediyorum...

Bu arada da bir şey söylemek istiyorum. Tabii ki süreçler içerisinde piyasalarda birtakım sıkıntılar olabilir ama ufacak sıkıntıları alarak sanki ülke çok büyük bir krizin içerisindeymiş gibi yani böyle bir davul çalmayı anlamak mümkün değil.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yapmayın Başkanım, yapmayın ya.

BAŞKAN – Nereye davul çalıyoruz, onu da anlamıyorum yani kime neyi duyurmak istiyoruz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Elmalara ne oldu? Isparta’da elma problemi varmış.

BAŞKAN – Efendim, söyleyeyim tabii ki. Elma problemi yok. Biz Türkiye’nin en büyük elma üreticisiyiz Isparta olarak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanına 400 bin ton satıyordun akşam.

BAŞKAN – Müsaade edin. Evet, bizim şu anda 400 bin tona yakın da soğuk hava depolarımızda stokta elmamız var. Süratli bir şekilde bunu eritme gayreti içerisindeyiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konuyu şahsileştirmeyelim Sayın Başkanım, Isparta özeline indirgemeyelim.

BAŞKAN – Efendim, sizin arkadaşınız beni zorluyor Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Rizeli o, Rizeli.

BAŞKAN – Ha, tamam, peki. Çay olsa problem yok yani ama elma olunca problem.

Burada Isparta elmalarını yerken bir şey söylemiyorsun Sayın Bekaroğlu.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, Fahrettin Bey, buyurun.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Sayın Başkanım, bir açıklama yapma zarureti hasıl oldu diye düşünüyorum.

Şimdi, ben toplam rakamı 1 milyar 410 milyon lira olarak söyledim fakat bizim Tarım Kredi Kooperatifleri olarak ,özellikle az önce izah ettiğim, bu aynı kredi kullanma işi aynı zamanda bizim tahsilatımızın garantisidir çünkü üretim sürekli tekrar ettiği için çiftçi de bize gelir borcunu öder ve tekrar bizden gübre, mazot, işte neyse tekrar alır. Her sene bu döngü devam eder. Bizim şu andaki tahsilat oranlarımız yüzde 97’dir, bunu burada açıklayayım. Bu 1 milyar 410 milyon liranın da...

BAŞKAN – Büyük kriz var o zaman, yüzde 3’ü ödeyemiyor.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Erteleme ile yapılandırma arasındaki farkı da şöyle ifade edeyim: Ertelemelerin çoğu zaman gerekçesi tarımsal üretimi etkileyen afetlerden ve mevsimsel durumlardan kaynaklanır yani diyelim ki bir kuraklık ortaya çıktı, o zaman hükümet bakar, der ki: “Buradaki çiftçilerin borçlarını erteliyorum.” Veya işte en son Antalya’da yaşadığımız hortum afetinde olduğu gibi, o bölgedeki... Yani çoğu bunların kısmi nitelikte olandır yani sayısının fazla olması bu anlamda bizi aldatmasın. Bizim aynı zamanda bu erteleme kapsamında yani önceki yıllarda çeşitli afetler sebebiyle ertelenen bize ait olan borç 910 milyon liradır ki bunlar çiftçimizin zaten mağduriyetini gidermek için yapılmış olan, ekonomik rakamlarla bir alakası olmayan... Diğer takipteki krediler 436 milyon liradır ki bunlar da şu anda bizim açımızdan tahsil kabiliyeti olan kredi niteliğindedir. Burada yapılandırmaya esas olan rakam sadece 68 milyon liradır, bizim için zor kredi diyebileceğimiz. Yani 3’ünün toplamına, ertelenen krediler, takipteki krediler ve yapılandırılan krediler noktasına baktığımız zaman 1 milyar 410 milyon rakamına ulaşırız. Dolayısıyla burada Meclisin iradesi yani bizden...

Ben açıkça şunu söyleyeyim: Burada hem iktidardaki hem de muhalefetteki milletvekili arkadaşlarımız kendi seçim bölgelerine gittikleri zaman, elbette, vatandaşlarımızın zaman zaman haklı serzenişleriyle karşı karşıya geliyorlar ve onlar da bu talepleri, bu şikâyetleri bize iletilir. Dolayısıyla bu anlamda bu konunun istişaresi yapıldığı zaman ilgili milletvekili arkadaşlarımız da bu konuda bir önerge verdiler. Biz de kendi açımızdan ortaklarımızın bu anlamda yükünü hafifletecek ve bizim tahsil kabiliyetimizi biraz daha hızlandıracak bir önerge olursa biz buna destek veririz dedik kurum olarak da. Bizim açımızdan durum bundan ibarettir. Yani burada bizim tahsilat oranlarımız yüzde 97’dir, bunu tekraren burada ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

O zaman bu kriz tartışmalarını da ortadan kaldıran bir sonuç doğdu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çiftçi sadece Ziraat Bankasına borçlu değil ki.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapmak istiyorum, çok kısa.

BAŞKAN – Bekleyin efendim, niye acele ediyorsunuz? Daha burada on arkadaşımız var bu konuyla ilgili konuşmak isteyen.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ziraat Bankasının rakamını da vereyim.

BAŞKAN – Verin, buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ziraat Bankasının da 31/12/2018 tarihi itibarıyla 843 milyon 639 bin 291 lira takip hesabı yani bu yapılandırmadan faydalananabilecek riski var ama tabii “üretimi devam etmek koşuluyla” şartı var biliyorsunuz yasada yani tarımsal üretimine devam edecek çiftçimiz.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mustafa Bey sabahleyin 105 milyar lira gibi bir rakam vermişti.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şu anda 100,5 milyar lira borcu var toplamda.

BAŞKAN – Olabilir, işte, zaten 100 küsur milyar lira da takipte olan söyleniyor. Rakam bu, takip rakamını söylediler.

TAMER DAĞLI (Adana) – 31/12/2018 itibarıyla 843 milyon...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çiftçinin toplam borcu 100 milyar lira.

TAMER DAĞLI (Adana) – Çiftçinin takipteki borcu bu.

BAŞKAN – Tamam, toplam kümülatif borç da 100 milyar zaten.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bunun ne kadarının bu yasadan faydalanabileceği şeye göre...

BAŞKAN – Yani bu, yüzde 1'in altında bir rakama tekabül ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değil.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ne o yüzde 1?

BAŞKAN – Takibe düşen. Arkadaşlar, biraz hesap...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 101 milyar lira borcu var Başkanım çiftçinin bugün itibarıyla.

BAŞKAN – Tamam canım, Allah Allah, çiftçinin 101 milyar lira borcu var ve çiftçi bu borcunu ürettiyor ve geri ödeyebiliyor. Burada takibe düştü denilen rakam 843 milyon lira. Yani yüzde 1'in altında bir rakamı konuşuyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, değil.

BAŞKAN – Yani geçmişte, siz çok daha iyi bilirsiniz, sizin döneminizde bu ödenmeyenler herhâlde yüzde 30, yüzde 40 seviyelerindeydi.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, hiç öyle değildi.

BAŞKAN – Öyle öyle. O verilerin hepsi var elimizde.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kredi kartlarında yüzde 10'a çıktı...

BAŞKAN – Onu konuşmuyoruz efendim, kredi kartından bahsetmiyoruz, Ziraat Bankasına olan çiftçi borçlarından bahsediyoruz. Siz hangi tarihte Merkez Bankası Başkanıydınız? Tabii, pardon, pardon, dönemi şaşırdım ben; doğru.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – AK PARTİ hükümetleri dönemi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sizi de ilgilendiriyormuş değil mi?

BAŞKAN – Bizi ilgilendiren bir tarafı yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var, var.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Benim anladığım kadarıyla bu maddeyi konuşuyor olmak bile bence... Bu maddeyi konuşurken işte “Şu kadar ertelendi, bu kadar yeniden yapılandırıldı.” vesaire gibi benim bilmediğim bilgileri de vermiş oldunuz. Esasında bütün bunlar şunu gösteriyor, benim işaret etmeye çalıştığım şeyi gösteriyor yani ortada tarımın yapısından kaynaklanan bir sorun var bir kere. Dolayısıyla da önerdiğiniz... Tamam, ben de söyledim zaten, sanırım diğer arkadaşların da çok ciddi bir itirazları olmaz yani çiftçimizin bu zor durumunda ertelenmesi veya yapılandırılmasıyla ilgili çabanız desteklenebilir. Bununla ilgili

bir sıkıntı yok. Bizim sıkıntımız ya da en azından ben ve benim gibi düşünenler açısından sıkıntı, Hükümetin bunların farkında olmaması noktasında yani biz kriz meselesini bu sebeple konuşuyoruz. Yani Allah aşkınıza, krizin...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Nasıl olur, işte bu şekilde...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bakın, ben size şunu söylüyorum: Tanzim satışlarıyla enflasyonu önlemek denilen şey olmaz. Olmaz böyle bir şey, olmaz. Göreceksiniz olmayacağını.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya o ayrı, bu ayrı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bakın, biz muhalefetiz ve biz bunu söylemek zorundayız çünkü benim anladığım kadarıyla... Ben bir iktisat hocasıyım ve ben bütün bilgilerim içinden baktığımda, bu tür bir yaklaşımın çok palyatif olduğunu söylüyorum. Nitekim bu madde de aynı şekilde.

BAŞKAN – Çok özür diliyorum, kürsüden müdahale etmek istemiyorum ama Tarım Kredi tarafında sadece yüzde 3'lük bir dilimi, Ziraat Bankası tarafında da yüzde 1'in altında ödeme gücünden dolayı bir yapılandırmayı konuşuyoruz ve siz bunu hâlâ Türkiye'de büyük bir kriz varmış gibi bir takdim gayreti içerisindesiniz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, öyle değil. Bugün tarımın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir senedir neleri yapılandırmadık ya!

BAŞKAN – Yani bunun ne size faydası var ne bize.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bakın, yüzde 6'ya düştü tarımın gayrisafi millî hasıla içindeki yeri ve biz geçmişte ürettiğimiz bir sürü malı ithal etmek durumunda kaldık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, diğer bankalardaki borçlarla ilgili bir bilginiz var mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, kredi borçlarını yapılandırdık, bireysel kredileri yapılandırdık.

BAŞKAN – Bir dakika... Biz bir tarım memleketiyiz, bana sorun, biz biliriz neyin ne olduğunu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika müsaade eder misiniz, lütfen ben bitireyim cümlemi.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, siz kabul etmeyebilirsiniz ama keşke kabul etseniz ve birlikte çözüm yolları üzerine kafa yorsak ama böyle bir yaklaşım maalesef olmuyor, olmayacağını da anladım ben.

BAŞKAN – Bu madde bir çözüm ama karşı çıkıyorsunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, karşı çıkmadım ki ben.

BAŞKAN – Çıkıyorsunuz, ben de verin önergeyi çıkartalım diyorum kanun metninden!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, efendim, hayır. Olur mu, destekleyeceğimizi söyledik zaten.

Ama arkadaşlar son bir şey daha söyleyeceğim, müsaade edin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İmar barışı çıkarken de aynen böyle davrandınız, hadi bakalım, imar barışına karşı da...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bekaroğlu, lütfen.

Bakın, alınan alınsın ama bunu da söyleyeceğim, ben size bir şey söyleyeyim, bu Komisyonunda Durmuş Yılmaz gibi birisinin burada olmuş olmasını gerçekten çok önemsememiz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN - Durmuş Bey, önemsemedi, “Saygı gösterme.” dedi Sayın Öztürk’e.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ben bir iktisatçı olarak bildiğim kadarıyla Durmuş Yılmaz Bey çok doğru bir noktaya değindi ama gördüğüm kadarıyla da yeteri kadar değer vermediğinize dair bir itiba uyanıyor bende, onun için de bunu söylemek zorunda hissettim kendimi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Biz hepimize değer veriyoruz ama yanlışa da doğru diyemeyiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Fikirlerine, fikirlerine...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Cemal Bey, ben size söylemiyorum, genel olarak söylüyorum, aldığım izlenimi söylüyorum.

Bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

TAMER DAĞLI (Adana) – Başkanım, bir örnek vereyim.

BAŞKAN – Sayın Dağlı, örnekler çok zaten.

TAMER DAĞLI (Adana) – En son Adana’da aralık ve ocak aylarında yağan aşırı yağış nedeniyle çiftçilerimizin 190 bin dekar alanı zarar gördü ve bundan dolayı da birçok çiftçimiz şu anda bizden bu konuyla ilgili en azından bu yapılanmayı bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tabi ki maliyetler arttı, vesaire, tabii ki bekliyorlar, bu anlaşılır bir şey yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yağmur yağdı, böyle oldu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Bunu mu, ertelemeyi mi bekliyor?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yapılandırmayı tabii ki.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yapılandırma mı, erteleme mi?

TAMER DAĞLI (Adana) – Yapılandırmayı bekliyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Erteleme o.

BAŞKAN – Demek erteleme ve yapılandırma arasında bir fark var yani Tamer, şimdi onu da anlamış olduk bu arada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bunu beyefendi çok güzel izah ettiler Sayın Başkanım, siz dinlememişsiniz herhâlde.

BAŞKAN - Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben bu saatte artık bir duayla başlayayım sözlerime izin verirseniz Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından “Âmin” sesleri)

BAŞKAN – Arkadaşlar, duayı bir dinleyin de ondan sonra...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Öncelikle bütün çiftçiler adına ben Allah razı olsun diyorum bu teklifi getirdiğiniz için.

Şimdi, burada kimsenin çiftçilerle ilgili bu yapılandırmaya bir itirazı yok, siz nereden o sonuca vardınız? Ben de sizinle birlikte dinliyorum konuşmaları onu anlayamadım. Neden bu noktaya gelindiğiyle ilgili şu soru kipleri vardır, ne, neden, nasıl. Neden bu noktaya gelindi? Neden 6'ncı, 7'nci kez bir yapılandırmaya gidiliyor? 3'üncü kez erteleme, 2 kez yapılandırma, şimdi yine... Aslında belki bunun üzerinde durmak gerekiyor. Evet, tabii ki çiftçilerimizin borçları yapılandırılmalı buna bir itirazımız olmaz ama tutanaklara geçmesi açısından, o zaman deminden beri kriz var, kriz yok tartışması, bugün bu torba kanun teklifinin içinde bu madde niye var? Acaba sadece selden dolayı mı var?

Rakamlara da bir bakalım, birlikte değerlendirelim, tutanaklara da geçsin. Şöyle bir yıllık karşılaştırma ile Tarım ve Orman Bakanlığının resmî verileriyle ne olmuş gübre fiyatlarındaki artış? Yüzde 62 gübre fiyatları artmış. Örneğin DAP gübrenin 2017 yılı son ton fiyat ortalaması 1.538 TL iken, 2018 ortalaması ton başına 2.383 TL yani fiyat artışı yüzde 55.

Yine, devam edelim, Et ve Süt Kurumunun 11 Şubat tarihli haftalık verilerine baktığımızda geçen yılın aynı dönemine göre DAP gübre fiyatı yüzde 61,7 artarken üre gübre fiyatı da yüzde 58,2 yükselmiş. Mazottaki artış yüzde 22 olmuş. Yem fiyatları yüzde 41 artmış. Zirai ilaçlardaki artış yüzde 45-95 arasında değişiyor; bu bir yılda fiyatlardaki artışlardan kaynaklanıyor.

Yine, evet, bir sel oldu, selden dolayı bir yapılandırmaya gidiyoruz diyorsunuz, ben daha öncesinin rakamlarıyla sebze, meyve üretimindeki rakamlarımızı da tutanaklara geçmesi açısından paylaşıyorum. Sadece İstanbul açısından baktığımızda 2017 yılında Bayrampaşa ve Ataşehir meyve, sebze haline 3 milyon 5 bin 364 ton ürün sebze gelirken 2018 yılında 2 milyon 216 bin 408 ton ürün gelmiş yani 188.956 ton azaldığı görülüyor bu üretimin.

Şimdi, aslında buradan ortaya çıkan bu rakamlara da baktığımızda sadece sel değil, girdi fiyatlarındaki aşırı yükseliş çiftçiye artık üretmez hâle getirmiş. Çiftçi üretemedikten sonra borçlarını nasıl ödeyecek? Biraz önce yüzde 97 oranında ödeme kabiliyetinden bahsettiniz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Tahsilat.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İşte, çiftçinin ödeme, sizin de tahsilat kabiliyetinden bahsettiniz. Ben kutluyorum bu gerçekse, bizim çiftçimiz süpermen olmuş biz farkında değiliz o zaman. Yani burada benim paylaştığım rakamlarla çiftçinin yaşadığı gerçek durumu karşılaştırdığımız zaman gerçekten örtüşmeyen bir şeyler var. Şu anda çiftçi üretmez durumda, üretmeden nasıl ödeyecek borçlarını, ben bunu da merak ediyorum. O yüzden bu yapılandırma evet yapılmalı ama madem biraz önce Başkanın söylediği yüzde 3, yüzde 1 gibi küçümsenen rakamlarsa bunlar o zaman bu faizi sıfırlayalım. Madem öyle, madem bir zarar da yok bankada, sıfırlayalım efendim, borçları silelim, hadi cesaretiniz varsa bunu yapalım. Niye yapılandırıyoruz?

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Haksızlık o.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Bu kadar basit, madem çiftçiye bu kadar düşünüyoruz, müteahhitleri düşündüğümüz kadar çiftçiye düşünüyorsak buyurun gelin sıfırlayalım ya.

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Borçları mı silelim?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Evet silelim yani.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Merkez Bankası Başkanı...

BAŞKAN - Sayın Aydemir...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yoksa gerçek rakamlar ve gerçekler üzerinden konuşalım.

BAŞKAN – Sayın Emecan, tamamlar mısınız lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlıyorum ve son cümlemi söylüyorum: Burada çiftçilere sanki bir lütufta bulunuluyormuş gibi davranmayalım lütfen, lütufta bulunmuyoruz şu anda.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Türk çiftçisinin ödeme gücüyle iftihar ediyoruz, yüzde 97, gerçekten önemli bir rakam.

Çok sayıda talep var, sırayla söz vereceğim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, çiftçi birliklerinden burada temsilciler var mı? Keşke burada bir çiftçi olsa da dinleseydik, her şey güllük gülistanlık...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben çiftçiyim, ben varım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz ekiyor musunuz şu an tarlanızı?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tarım Kredi Kooperatifleri var, 800 bin çiftçiyi temsil ediyorlar, bundan büyük temsilci olur mu ya?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tarlanızı ekiyor musunuz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Normal çiftçi lazım, efendi lazım.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Çiftçiyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, siz tarlanızı ekiyor musunuz şu anda.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Ben de çiftçiyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayrı bir şey, siz temsilcisiniz tabii ki ama sonuç olarak bir çiftçi olsa keşke tarlasını eken.

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, ben çiftçiyim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Paylan, Komisyon üyelerinden bahsetmiyor.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Burada çiftçiler olsa da konuşsa.

Arkadaşlar, bakın, her borç alan...

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Emir de alır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Borç alan emir de alır, gerçekten öyledir hem de borç alan, darda olan şöyle bakar: “Önce hangi borcumu ödemeliyim?” diye bakar. Yani ödemezse daha çok sıkıntı yaşayacağı konular vardır ki az önce Sayın Başkan söyledi “Ben çiftçiye gübre veriyorum, ilaç veriyorum, mazot veriyorum.” dedi. Size borcunu ödemezse bir dahaki dönem gübre, ilaç, mazot alamaz. O yüzden sizin tahsilat oranlarınız yüzde 97 ama siz söylediniz ki: Size olan borcu 9 milyar TL. Ama çiftçimizin borcu 100 milyar TL’nin üzerinde. Bunun tamamı da Ziraat Bankası değil.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Onlar kendi ortaklarından bahsediyorlar, çiftçi birlikleri bir tane değil ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır şunu söylüyorum, mesele şu...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Şu anda konuştuğumuz Tarım Kredi Kooperatifleri.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ziraat Bankası da var Beyefendi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olabilir, bizim çiftçinin genel sorununu konuşmamız lazım. Bu Tarım Kredi Kooperatifleri bir bölümüdür, Ziraat Bankası bir bölümüdür, Denizbank da borçludur, x bankaya da borçludur, tefeciye de borçludur çiftçi değil mi? Çiftçi şu an tefecinin elinde.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Çiftçiye genelliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, tefecinin elinde çiftçi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Alıcıdan aldığı kredileri düşünmüyorsunuz, alıcıdan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Mesele şu: Tarım Kredi Kooperatiflerinin tahsilat oranının yüksek olmasının sebebi çünkü oradan avantajlı kredi alabiliyor veya kredi almazsa da gidip en azından tarlasını ekecek tohumunu alabiliyor, gübresini alabiliyor. O anlamda tahsilat oranları yüksek ama gelin bakalım, çiftçiler şu an tefecinin elinde, diğer bankalarla ciddi sorunlar yaşıyorlar. Ziraat Bankası kredilerindeki yüksek tahsilat oranlarının sebebi oradan da yine sübvansiyonlu kredi aldığı için ama bunlar yetmiyor çiftçimize; yetmediği için gidiyor özel bankalardan kredi alıyor. Kredi kartı borçlusu, haciz altında, tefecinin elinde çiftçimiz. Bunlara bakalım, onların tahsilat oranlarına bakalım. Kaç çiftçimize haciz gelmiş, kaç çiftçimiz tefeciye mahkûm olmuş, hadi bakalım, buyurun, kuralım bir komisyon, Meclis olarak bakalım.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sözüünüzü kesmek istemiyorum ama bakın, şu anda konuştuğumuz maddede konuştuğumuz Tarım Kredi Kooperatifleri birlikleri...

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

Sayın Paylan da genel durumu değerlendiriyor. Konuşma süresi içerisinde dinleyeceğiz.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tarım Kredi Kooperatifleri Başkanımız dedi ki: “850 bin üyem var.” 850 bin üyem var diyorsunuz değil mi Sayın Başkan? 850 bin üyenizin yaş ortalamasını söyley misiniz? Benim bildiğim kadarıyla 54-55.

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti’nin 2,5 milyon çiftçisi var, bunların da yaş ortalaması 55 arkadaşlar. Hadi, gelin, ağlayalım hâlimize. Yaş ortalaması 55. Arkadaşlar, üreten hangi sektörde yaş ortalaması 55? Bunların çoğu da emekçi insanlar yani tarlasını icara veren de var tabii ki ama çoğu da üretim yapıyor. Yaş ortalaması 55, on yıl sonra çiftçimiz yok arkadaşlar, on yıl sonra çiftçimiz yok. Hadi, buyurun bakalım. Ne yiyeceğiz on yıl sonra? Siz marketlerde ne satacaksınız? “Domates, biber, patlıcan” diyeceksiniz, kimden bulacaksınız domates, biber, patlıcanı? Ya domates, biber, patlıcanın 10 lira olmasının, 15 lira olmasının sebebi; üretim yok arkadaşlar, üretim yok. Çiftçi bu girdi maliyetlerinin altında eziliyor, borcun altında eziliyor, plansız üretimin altında eziliyor ve yeni kuşaklar çiftçileri, bir kuşak kopardı yani bir kuşak hâlâ üretmeye çalışıyor ama siz bir alt kuşağı rantla şehirlere doğru çektiniz, “Gel arkadaş, köyünü, tarlanı bırak, gel şehre bir arsa kapat, oradan 100 liralık arsaya imar çıkarırsın, bin lira olur.” dediniz, rantı teslim ettiniz üreten kesimleri, çiftçileri ve şu anda üretim yapılmıyor. Ya, gidin, Manisa’da biçilmeyen zeytin ağaçlarının hâline ağlayın siz, lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapma ya, bana pas atıyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, bu iyi bir pastı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle pas atarsanız golü yersin benden.

BAŞKAN – İyi bir pastı bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, bakın, şu anda çiftçilerin yaş ortalaması 55 ise yapısal bir tedbire ihtiyacımız var.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Gol değil, taca gider.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gol yersin.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, söz vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapısal bir tedbire ihtiyacımız var, bu nettir. Bir kuşak kopmuş, üretim yapmıyor, tarlasını ekmiyor, şehre göç etmiş. Üretimi bilmeyen yeni kuşakla nasıl üretim yapacaksınız? Kuşaklar arası bağ koparsa nasıl bu üretim devam edecek? Bunun sürdürülebilirliğine bakalım.

Diğer bir mesele, bunu yapılandırmayalım demiyoruz. Biz ne diyoruz, biliyor musunuz? Silelim diyoruz borçlarını çünkü çiftçi alacaklı. Çünkü gayrisafı yurt içi hasılanın yüzde 1’ini Tarım Yasası’na göre çiftçiye destek vermek zorundayız. Bu yüzde 1, 40 katrilyon lira yapar yani 40 milyar TL. Bizim verdiğimiz destek 20 milyar TL’yi geçmiyor. 20 milyar TL çiftçi bizden alacaklı arkadaş, Allah Allah. Niye bunu silmiyoruz biz? Biz silelim diyoruz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Kiminin 5 liralık borcu, kiminin 10 liralık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Silelim diyoruz arkadaşlar, silelim, borçlarını silelim çiftçinin ve buna da bir üst limit getirelim diyoruz. Yani elbette kötüye kullananları... Diyelim ki 100 bin liralık bir üst limit getirelim ve bu anlamda biz çiftçinin borçlarını silelim diyoruz. Bakın çünkü şu var arkadaşlar: Şimdi, Sayın Genel Müdür dedi ki: “20,75’ten Ziraat Bankasından para alıyoruz.” Tamam mı? Bu 5,75 kimden gidiyor? Çiftçiden gidiyor. Ya, kooperatiften dolayı olarak çiftçiden gidiyor, 850 bin üyesinden gidiyor. Neyi kandırıyoruz arkadaşlar?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sandıktan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya sandık kimin? Sandık kimin? Çiftçinin.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ee, o da çiftçiden gidiyor, o da çiftçiden gidiyor arkadaşlar. 5 puan hazineden gidiyor, 15,75 çiftçiden gidiyor. Hadi, buyurun, hesabı yapın bir daha. 15,75 çiftçiden gidiyor, 5 puan da hazineden gidiyor. O da garibanın sırtından gidiyor zenginler vergi vermediği için.

Değerli arkadaşlar, lütfen, burada herkesi ciddiyete davet ediyorum. 15,75 çiftçi ödüyor burada, bu kredide ve Ziraat Bankası, bugün baktım mevduata, yüzde 22 faiz veriyor. Hadi, buyurun, nasıl 20,75’ten kredi veriyor? Orada da bir görev zararı var; hazineden de bunun parasını alıyor zaten. O da bizden gidiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir yerden gidecek yani. Amerika mı ödeyecek paramızı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya arkadaşlar, mesele şu, bakın: Elbette bakın, kamu bu anda sorumluluk almalı yani yapısal, böyle oyunlarla değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Kimden gidiyor? Oradan gidiyor.” Kimden gidecek?

BAŞKAN – Sayın Aydemir, söz vereceğim size.

Sayın Paylan, süreniz bitmek üzere, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama çok satışta var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Satışmayı ben engelliyorum, siz buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, sağ olun.

Altı, yedi yapılandırmayla değil, gelin, yapısal bir tedbir düşünelim. Çiftçiye gerçekten yapılandırma bağımlısı yaptınız, yapılandırma bağımlısı yaptınız. “Nasıl olsa bir daha yapılandırma çıkar.” diye pek çok insan “Nasıl olsa altı ayda bir çıkıyor, bir yılda bir çıkıyor.” diye bekliyor. Tarım Kredi Kooperatifleri için söylemiyor, ödemezse oradan ilaç alamaz, gübre alamaz; onu mecbur ödüyor ama diğer tarafa ödemiyor, mesela Ziraat Bankasında sorunlar var, diğer bankalara ödemelerinde sıkıntılar var, tefecilerin ellerine düşmüş çiftçimiz. Gelin, bunları konuşalım. Niye 2,5 milyon çiftçiye düştük? Niye çiftçilerin yaş ortalaması 55? Gelin, bunları konuşalım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sanayi toplumuna geçiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya yapmayın, sanayi toplumu... İşte, ondan sonra domates, biber, patlıcan satıyorsun Ümraniye pazarında, hadi, buyur, bakalım ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Söz istiyorsanız ben vereceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Sanayi toplumuna geçiyoruz.” diyorsunuz, ne yiyecek?

BAŞKAN – Sayın Paylan, süreniz bitmek üzere, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vatandaş beton mu yiyecek arkadaşlar “Sanayi toplumuna geçiyoruz.” Her toplum önce gıda güvenliğini sağlamak zorunda. 82 milyon vatandaşımızın gıda güvenliğini sağlamak zorundayız, bunu sağlamadığımız sürece inanın, bağımsızlığımızı kaybederiz. Bir toplumun gıda güvenliği yoksa bağımsızlığı da yoktur arkadaşlar, bu kadar basit. O yüzden tarımı stratejik anlamda değerlendirmeliyiz. Bununla ilgili yapısal tedbirleri almalıyız. Yoksa palyatif tedbirlerle yapılandırdık, altı ay sonra bir daha yapılandırma gelir. Bunların hiçbirisi çözüm değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ondan sonra “domates, biber, patlıcan” diye Barış Manço şarkıları söylersiniz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, çok teşekkürler.

Evet, Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun.

Sayın Paylan’a da pas attığından dolayı ben teşekkür ediyorum, sağ olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Zeytin fiyatı ne oldu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi biz değerli vekillerimizi dinledik. Değerli vekillerimizi dinlediğimiz zaman, “Acaba biz dün nasıldık, bugün nasılız?” diye muhasebe yapmak istiyor insan. Muhasebeci yöntemi, mali müşavirim ama sanki Sayın Paylan 18 yaşında, 2002’den sonra dünyaya gelmiş, 2002 öncesini hiç görmüyor. Türkiye’de tarım uçmuş gitmişti, AK PARTİ Hükümetiyle beraber tarım yerle bir olmuş ve çiftçilerimiz hakikaten tefecilerin eline düşmüş gibi bir hava oluşturmaya çalıştı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çiftçiler dinliyor sizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama düne baktığımız zaman Sayın Paylan, 2002 yılında tarımsal destekleme için kaç para veriyorduk hükümet olarak çiftçimize? Siz Plan ve Bütçe Komisyonu üyesisiniz, biliyorsunuzdur. Ben söyleyeyim, hatırlamıyorsanız, 1,2 milyar. Bugün kaç para veriyoruz destek olarak? 16 milyarın üzerinde.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Diğer desteklerle 26 milyar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diğerlerini saymıyorum, dolaylıları saymıyorum, ben doğrudan söylüyorum, doğrudan. Ben doğrudan söylüyorum. 1,2 milyar; 16,5. Bakarız, tekrar bakar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2019’da 12 milyar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok, 16 milyar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 12’ye düştü, bütçe programında var, 12’ye düştü.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi baktığımız zaman değerli arkadaşlar, çiftçimize işletme kredisini yüzde kaç faizle veriyoruz biliyor musunuz? Yüzde 5’le veriyoruz. Şu anda Ziraat Bankasına gidin, çiftçiler işletme kredisi almak isterlerse yüzde 10, yüzde 15, yüzde 20 değil, yüzde 25 değil, yüzde kaç?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tarım Kredi kaçla veriyor aynı krediyi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, bir dakika, bitireyim ben.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Genel Müdür burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben Ziraat Bankasını söylüyorum, yüzde kaçla veriyoruz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aynı krediyi...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen, müdahale etmeyin ama yok böyle bir usulümüz yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 5’le veriyoruz Sayın Paylan. Bakın, yüzde 5’le bu devlet, bu hükümet çiftçimize yüzde 5 faizle destek veriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye faizle veriyor, sıfırla verin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşletme, yüzde 5’le veriyor.

Bakın, şimdi, çiftçimiz malımızı üretti, değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sıfırla verin, sıfırla verin.

BAŞKAN – Sayın Paylan, şikâyet ettiğiniz şeyi siz yapıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl işleyeceğiz bunları? Bize kadar tarımsal işletme sanayisine yüzde 50 desteği hangi hükümetler zamanında vermeye başladık? Ben sana söyleyeyim –zeytinden pas attın bana- zeytinyağı fabrikası yapmak istiyorsun, devlet sana yüzde 50 destek veriyor. Hayvancılığa da... Tarımsal işletmelerin tamamına veriyoruz da. Yani şimdi, baktığımız zaman, Manisa’mıza geldiğiniz zaman, biz Zeytin İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurduk Akhisar’da, Türkiye’de tek, ilk defa kuruyoruz. Niye ihtiyaç duyduk buna biz? Dün niye kurulmadı bunlar? Dün niye zeytin işletmeleri yoktu da bugün çıkmaya başladı?

Değerli arkadaşlar, bakınız, zeytinciliği de sebzeciliği de tarımda çeşitliliği de bizim hükümetimiz sayesinde, tarım politikalarımız sayesinde milletimiz öğrendi. Biz Manisa’mızda...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sizin sayenizde öğrendi yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli Hocam, bakın, biz Manisa’mızda tütünden başka bir şey bilmezdik. Evet, üzüm ve tütün vardı bizde; zeytini dahi bilmezdik ama bugün, Manisa’mıza baktığımız zaman değerli arkadaşlar, çilek var, kiraz var, zeytin var, üzüm var yani bizim Manisa’mızda yok yok. Zeytine baktığımız zaman zeytin ağacı kutsaldır, bütün Manisalıları bunu öyle bilir, zeytin ağacını korumaya almışlardır. Zeytini, evet, herkes gözü gibi korur ve zeytine bakarlar. Düne kadar zeytin ağaçlarına su nedir, bilmezdik biz, zeytin sulama nedir, bilmezdik. Niye? Su mu yoktu? Neden sulanmazdı zeytinler? Ama bugün, bizim hükümetimiz damlama sulamayla yüzde 50 ve sıfır hibeyle, karşılıksız şeyle zeytinlerimizin tamamı sulanır hâle geldi, damlama sulamayla.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tarımda sorun yok mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, pas attı, zeytini söylüyorum yani sorun var ve ben söylüyorum, faizleri de söylüyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Faizleri yanlış söylüyorsun ama Sayın Milletvekili Arkadaşım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ziraat Bankasına telefon açarsın, Ziraat Bankasına sorarsın faizi, Ziraat Bankasına sorarsınız.

Değerli arkadaşlar, çift çeken traktörler, bugün her çiftçimizde... Tarım Kredi Genel Müdürümüz burada, 800 bin üyesi var, bir araştırma yapsın Sayın Genel Müdürümüz çift çeken traktör sahibi olan kaç çiftçimiz var? Yani bugün mazot desteğini biz veriyoruz, gübre desteğini biz veriyoruz değerli arkadaşlar, hayvanda tohumlama biz veriyoruz, süte desteği biz veriyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Mazot desteğini hâlâ vermiyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani baktığımız zaman, yoncada bitkisel üretime, hayvancılıkta bitkisel üretime desteği biz veriyoruz. Yani ben hayretle karşılıyorum. Şimdi “çiftçimiz” dediğimiz zaman işte “Çiftçimizi tefeciye teslim ettiniz.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çiftçiler sizi dinliyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, dinliyorlar. Ben her gün arazideyim Sayın Paylan, rahat ol, ben her gün arazideyim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tefecinin elinde değil mi çiftçiler?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben her gün arazideyim, milletin içerisindeyim ben, rahat olun siz. Evet, arazide çalışıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Domates, biber, patlıcan...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Genel Müdürüme –Tarım Bakanlığını konuşmuyoruz ama siz böyle pas attığınız için Tarım Bakanlığına girdim, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve kanun teklifine, benim de imzam var bu teklifte- teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürümüz, tanzim satışlardan dolayı teşekkür ediyoruz, size sormak istiyorum: Yani bunun süresi ne kadar devam edecek? Tanzim satışları iki ay sonra kapatmayı mı düşünüyorsunuz yoksa ne zaman bitirmeyi düşünüyorsunuz? Bitirmeyi düşünüyor musunuz? Bunun süreciyle alakalı... Eğer soruma cevap alabilirsem sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, teşekkür ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, söz istedim ben, bekliyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – İlhami Bey, buyurunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Tarım Komisyonu üyesi olarak aranızdayım ve kanun teklifim de vardı. Bizler aslında bu olayı sizlerden daha önce gördük, Hükûmetten önce gördük, yürütmeden önce. 25 Şubat 2018’de öncelikle Genel Başkanımızın talimatıyla bu kanun teklifini verdik, 8 Ocakta da Plan ve Bütçeye gelmiş.

Değerli arkadaşlar, birbirimizi aldatmaya gerek yok. Gerçekler acıdır, oradan bakmak gerekiyor. Sayın Genel Müdürümüz benim meslektaşım aynı zamanda, tarım kredi... Tarım kredilerle ilgili de birçok araştırma önergesi, soru önergesi verdim. Şunu söylemek istiyorum değerli vekil arkadaşıma, Manisalı vekilime: “Ziraat Bankasından tarımsal destek, sulama desteği” dediniz. Sulama desteğini Ziraat Bankasından aldığım zaman, evet, doğrudur; tarım krediden aldığım zaman yüzde 14 küsur ilave...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen de Ziraat Bankasından al.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir şey söylemiyoruz Sayın Vekilim, sizin Ziraat Bankanız, geçmiş dönemde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim, bizim?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet “sizin” diyorum. Neden sizin dediğime bakınız?

...Hükûmetin almış olduğu kararları ve Bakanlar Kurulu kararını ve yürütmenin, Cumhurbaşkanlığının almış olduğu, onaylamış olduğu ve Resmî Gazete’de yayımlanmış olduğu kararı uygulamamakta, tarım kredilerden ilave kredi almaktadır. Doğru mudur Sayın Genel Müdürüm? Sizi ticaret olarak görmekte. Çiftçinin almış olduğu süspanseli kredilerde tarım kredi ile Ziraat Bankası arasında yüzde 14,5’luk fiyat farkı var. Bu, bilginize diyorum.

Sayın Genel Müdürüm, var mı burada bir sıkıntı?

Burada Tarım Bakanı yok. Tarım Bakanı Pakdemirli’nin vermiş olduğu cevap bu, net. Bilginiz olsun. Ziraat Bankası temsilcisi varsa onu da cevaplar.

Diğer bir konuya gelelim. Türkiye’de biliyorsunuz, futbol kulüpleri ön planda. Arkadaşlar, futbol kulüplerinin borçlarını yüzde 8’le on yıla kadar Ziraat Bankası yapılandırdı. Demek ki futbol kulüplerimizin bir eli yağda, biri demiş, çok rahatlar ki... Ama benim çiftçimin 2002 yılında 530 milyon lira borcu var iken on altı yıl sonra yani AKP iktidarında, şu andaki borcu yüzde 190 kat artmış. Bakınız, geldiği noktada tam tamına 100,5 milyar. Aldığınız yerde 530 milyon lira... İşte diyordunuz ya: “1,2 milyar lira destek alıyordu 2002’de, şimdi geldiğimiz noktada burada.”

Sayın Komisyon üyelerine soruyorum: Bu kadar tarımsal destek verdiyseniz bu ülkenin o zaman ihracatta uçması gerekiyor. Doğru mu? Ondan dolayı ithalatta uçuyoruz şu anda. Soğandır, patatestir, domatestir, samana kadar ithal eder hâle geldik.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Domates ihraç ediyoruz Rusya’ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neyi ihraç ediyorsunuz Sayın Vekilim?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Domatesi, salatalığı ihraç ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Doğru, domates ihraç ediyorsun da beyaz et alıyorsun, kırmızı et alıyorsun. Onların farkını biliyorsundur herhâlde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Beyaz et almıyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Almıyorsun, 5 bin tonu ithal, bağlantısını daha yeni Bakanlık.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen ya... Rica ediyorum yani...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Arkadaşlar, bilginiz olsun.

Geldiğimiz noktada, futbol kulüplerimizin borçlarını yüzde 8’le on yıla kadar yapılandırıyorsunuz ama bu ülkenin sağlıklı ürün yemesini sağlayan çiftçinin borcuna geldiği zaman diyorsunuz ki: “Buna ben yüzde 10+5 koyayım.” Nasıl olacak arkadaşlar, bu o zaman? Nasıl olacak, onu merak ediyorum. Siz, Ziraat Bankasına spor kulüplerinin borcunu yüzde 8’le yüklendiğiyorsunuz, çiftçiye geldiği zaman yüzde 10+5. İnsaf, insaf diyorum.

Ondan sonra, geldiğimiz noktada, bir bakınız, gübrede 2018’deki artış yüzde 130 DAP’ta, Sayın Genel Müdür bilir, tarım kredide yine 20.20’de yüzde 110. Ne yaptı Hükümet? Dedi ki: “Yüzde 15 indirdik.” Ya arkadaş, yüzde 130 bindirmişsin, yüzde 15’ini indirdin, yüzde 115 zam yaptın çiftçiye. Yine geldiğimiz noktada, yine bugünlerde –altyazı geçti- yüzde 5 gübreye indirim var. Ben merak ediyorum, mazot, ilaç, gübre, tohum çiftçinin ana girdileri arkadaşlar, bunları eğer tanzim satış yaparsanız tabii ki... Geçtiğimiz günlerde Sayın Genel Müdürümle de görüştüm ben telefonla. Biliyorsunuz, tarım kredi tanzimlere ham maddeyi sağlıyor şu anda, belediyelere tanzim sağlıyor. Doğru mu? Tarım Bakanlığının içerisinde Tarım Kredi Kooperatiflerinin de marketi vardı ama aynı fiyatlar orada örtüşmüyordu, patates de farklı, domates de farklı, fasulye de farklı, biber de farklı. Evet, hiç gülmeye gerek yok. Bak, gülüyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onlar da marketçi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, kendi de biliyor, telefonla görüştüm Sayın Genel Müdürümle.

Görüşmedim mi Genel Müdürüm?

İsterseniz ispatları da var, merak etmeyin. Gülmeye gerek yok. Ağlanacak hâlimize gülüyoruz şu anda Sayın Vekilim.

Bakınız, 2017’de yüzde 11’le borçlandırıyordunuz ama Alim Gürsu var, çiftçi.

Sayın Başkan, az önce sormuştun ya bana... Sayın Başkanım, telefonu bırakıp bakarsanız sevineceğim.

BAŞKAN – Telefonu bırakamam, yeni önergeler geliyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir şey sormuştunuz bana: “Hangi çiftçi?” diye. Çorum Alaca, Alim Gürsu. Ziraat Bankasında 9 Ocak 2019’da borcunu yapılandırmış. Tarım Komisyonunda gündeme geldi “yüzde 11” dedi. Yalan. Yüzde 22’yle borçlandırmış. 23.114 lira anapara borcu var. Faizi 5’e bölmüşler, 15.082 lira faiz. Bu arkadaşımızı yüzde 22’yle borçlandırıyoruz arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kredi niteliği farklıdır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitkisel üretim Sayın Vekilim, bitkisel üretim, merak etmeyin. Ziraat Bankası şube ismi de verdim, isim de verdim. İstediğin zaman sordurabilirsin. Ziraat Bankası yetkililerine sorabilirsin. Çorum Alaca Ziraat Bankası, Alim Gürsu, bitkisel üretim. Gübre almış, ilaç almış, tohum almış.

Sayın milletvekillerim, değerli arkadaşlarım; geldiğimiz noktada çiftçileri yaşatmamız lazım. Sizlerin Hükümetinizin müteahhidi olan, 5 taneden 1 tanesi olan Cengiz İnşaatın vergi borçlarını siz sıfırladıysanız, gelin bu çiftçilerin de faizlerini silelim. Bizim vermiş olduğumuz önergeye sahip çıkın. Beş yılda bunu eşit taksite bölsünler.

BAŞKAN – Teşekkür ettim, tamamdır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hadi gelin, buradayız.

BAŞKAN – Tamam İlhan Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Buradasın ama kimin borcunu sıfırlamışız?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cengiz İnşaatın vergi borcunu sıfırlıyorsun, bakınız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakın, Türkiye’de hiç kimsenin vergi borcu sıfırlanmaz.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben sizi dinledim. Bakın, ben de size söylüyorum: Cengiz İnşaatın borcunu sıfırladıysanız, gelin, çiftçinin de faizlerini sıfırlayın, 5 eşit taksite bölelim, rahat bir şekilde üretim yapsın, nefes alsınlar çünkü başka çiftçi yok.

BAŞKAN – Teşekkür ettim, tamam.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Köylü, milletin efendisidir.” dedik. Yarın çok geç olabilir. Bakınız, samanı da aldınız, domatesi de aldınız...

BAŞKAN – Mahmut Bey, vergi borcu sıfırlanan firma var mı, size soruyorum, Gelir İdaresi? Var mı öyle bir şey. Yok.

Teşekkür ettim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “Yok.” deyince yok olmuyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Cengiz İnşaat vergi borcu...

BAŞKAN – Arkadaşlar yani hayal dünyanız çok geniş. Elli tane senaryo var ama gerçek bir tane. Yok böyle bir şey.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Fahrettin Bey, ben tekrar alacaklarınızı sormak istiyorum, ne kadarı anapara, ne kadar faiz? Bir de bölgesel dağılım konusunu sormak istiyorum.

Sabahleyin Sayın Kalaycı “Çiftçinin borçları tutarı 105 milyar” demişti. Biraz önce baktım, Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı bunu doğruluyor, evet, 105 milyar doğru bir rakam vermiş Sayın Kalaycı. Çiftçinin yüzde 90’ı borçlu maalesef ve büyük bir sıkıntı söz konusu. Yani burada bu konuları bizim teknik bir komite olarak istismar etmememiz lazım, bunlar önemli konular. Bilmemiz, doğru tespitler yapmamız, ona göre de doğru işler yapmamız lazım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Erim, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Şimdi, 1981 yılında seracılık için yüzde 22’yle zirai kredi alınıyordu örtü altı bitki yetiştiriciliği için. O zaman mevduat faizi yüzde 50’ydi, şimdi yüzde 20,75 çiftçiye, yüzde 22 mevduat. Yani şimdi mi kaynaklar...

BAŞKAN – 20,75 çiftçiye değil, tarım krediye.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Değil de... Tarım krediye...

BAŞKAN – Yanlış olmasın.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Paylan Bey’e cevap verdim.

1994 yılında yüzde 28’di.

CAVİT ARI (Antalya) – Bırakın bu işleri ya.

BAŞKAN – Bu geçmişle mukayeseleri bırakın artık.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ama geçmiş i bilmeyince geleceğini şey yapamıyor, bizi oradan vuruyorlar.

BAŞKAN – Olsun, o bilmediği için. Onu kendi karanlık dünyasında bırak.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Hayır, hayır...

Şimdi, yüzde 28’le traktör ve arazi kredisi aldım, bir gecede yüzde 120 oldu -Paylan Bey telefonla konuşuyor, neyse, dinlese iyiydi- 120 dönüm tarlamı satmak zorunda kaldım, o gün için çok sevdiğim çiftçiliği de bırakmak zorunda kaldım.

CAVİT ARI (Antalya) – Devam et, bırak vekilliği.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yani yüzde 28, yüzde 120. Şu anda seracılık ihtisas organize tesisleri kuruyoruz, siteleri kuruyoruz, bölgeleri kuruyoruz. Aydın’da balıkçılık ihtisas organize bölgeleri kuruyoruz, hayvancılık ihtisas organize bölgeleri kuruyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bütün yatırımlar Aydın’a, Rize’ye bir şey yok.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yaptığımız barajların haddi hesabı yok; on altı, on yedi yılda, cumhuriyet tarihinde yapılmadı. Ama bakın, CHP’li Aydın Büyükşehir Belediyesi beş yıldır 18 adet göleti işletmiyor. Ben, 24 Hazirandan sonra seçildiğim zaman gittim, sen işletmeyeceksen DSI’ye bırak, ben işlettireceğim dedim, “Yok, işleteceğiz.” dedi. Hâlâ bir çivi yok, hâlâ bir hareket yok. İnşallah, 31 Martta fişini çekeceğiz Aydın Büyükşehirin.

Teşekkür ederim. Saygılarımla. Sağ olun.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Vallahi, Sayın Kuvvet Bey, müthiş bir geçişti bu yani.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – GAP’tan haber ver, GAP’tan. Hâlâ yüzde 30 tamamlandı.

BAŞKAN – İki adet önerge vardır, sırasıyla okutup işleme alacağım ama öncesinde en son Sayın Bülent Bey’in soruları vardı, onlara bir cevap alabilirsek, borçluların dağılımı ve bölgesel dağılımına ilişkin.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Saygıdeğer Başkanım, şöyle söyleyeyim: Şu anda 31/12/2018 tarihi itibarıyla kanuni takipteki kredi tutarı 436 milyon lira, bu şekilde olan ortağımızın sayısı da 17.721. Daha önce bize müracaat edip kurum iç i yapılandırma noktasında kullanılan, daha doğrusu yapılandırılan kredi tutarı 68 milyon lira ve bu 68 milyon lira borcu yapılandıran ortağımızın sayısı 2.015. Çeşitli vesilelerle daha çok -bu az önce ifade ettiğim- afetler sebebiyle, tabiat olayları sebebiyle borcu ertelenen ortağımızın sayısı 35 bin ve ertelenen tutar da 910 milyon lira. Nihayetinde, bu kanun kapsamında, şu an itibarıyla 54.736 ortağın tarım kredi kooperatiflerine borcunun toplamı 1 milyar 410 milyon liraya tekabül ediyor. Bunların da dağılımına baktığımız zaman, bizim kurumsal olarak yapılanmamızda 17 bölgemiz var yani bölge birliğimiz var. Ağırlıklı olarak borçların toplandığı yerleri tarım kredi açısından söyleyeyim: 160 milyon lirası Ankara bölgede, 112 milyon lirası Balıkesir, 150 milyon lirası İzmir, 176 milyon lirası Kayseri, 138 milyon lirası Konya, 108 milyon lirası Kütahya, 77 milyon lirası Malatya, 77 milyon lirası Erzurum, 67 milyon lirası Mersin bölge, 37 milyon lirası Sakarya, 84 milyon lirası Samsun, 66 milyon lirası Sivas, 27 milyon lirası Urfa, 48 milyon lirası Tekirdağ, 30 milyon lirası Trabzon, 19 milyon lirası Antalya, 40 milyon lirası Gaziantep yani toplamda 1 milyar 416 milyon lira.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

Sayın Aydemir, siz bir şey mi söyleyecektiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir sorum vardı.

BAŞKAN – Neyle ilgiliydi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tarım kredisiyle alakalı.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tanzimlerle ilgili.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ FAHRETTİN POYRAZ – Şöyle: Tanzimlerle ilgili bir soru sordu. Benim şöyle bir açıklamam oldu başına: “İki buçuk ay gibi bir planlamamız var.” diye bir açıklama yaptım ama oradaki soru şu şekildeydi: “Bu uygulamanın seçimlere kadar süreceği noktasında bir iddia var.” diye soru bana yöneltildi, ben de dedim ki: Seçimlere yaklaşık bir ay var, bizim planlamamız yaklaşık iki buçuk ay. Onun gerekçesi de şu: Yaklaşık iki buçuk ay sonra yani mayıs ayı gibi örtü altı üretimin yanı sıra açık alanlardaki üretimden gelen ürünler de piyasaya akmaya başlayacağı için piyasa normalleşecek demiştim o an. Ama şu anda -Sayın Cumhurbaşkanımız da ifade etti- özellikle bu tanzim satışların belli sayılarda, belli illerde açılması noktasında, kalıcı olması noktasında bir paylaşımı oldu, ifadesi oldu. Bizim tarım kredi kooperatifleri olarak şu anda Ankara’da 5, Samsun ve Trabzon’da 1, Eskişehir’de 1 kooperatif marketimiz var; Ankara’daki 2 marketimizde -aynı zamanda bu manav reyonu da olan marketten bahsediyorum- bu marketlerde yaklaşık 700 çeşit ürün satıyoruz. Özelliği şu: 700 çeşit ürünün 300 çeşidi bize ait, kalan 400 çeşidi de bizim gibi kooperatif yapılanmalarının ürettiği ürünler. İçlerinde, mesela Çorum’da kadın kooperatiflerinin ürettiği ürünler de var bu ve buna benzer. İşte Isparta’da Gülbirlik’in ürettiği ürünler var, işte TARİŞ’in, diğer Trakya Birlik’in, Pankobirlik’in ürünleri var; aşağı yukarı 700 çeşit civarında ürünümüz var.

Bizim talebimiz şudur: Bu model eğer özel sektörü de rahatsız etmeyecek şekilde ama tüketim piyasasını da regüle etme anlamında belli sayıda, belli ölçeklerde illerde açılırsa, açılması noktasında bir kamuoyu olursa biz bunu yapmaya hazırız. Doğrudan doğruya üreticiden aldığımız, işlediğimiz ve işlettığımız ürünleri ve diğer kooperatif ve birliklerin ürünlerini buralarda halka ulaştırabiliriz, kaliteli ve sağlıklı ürünlerimizi makul fiyatla ulaştırabiliriz diye ifade etmek istiyorum sorunun cevabı olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, iki adet önerge vardır, sırasıyla okutup işleme alacağız.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 16’ncı maddesi ile 6824 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen geçici 2’nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“(2) Bu madde kapsamında yapılacak kredi borçlarının yapılandırılmasında, bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile sekizinci fıkrasının (b) bendinde yer alan %11 oranı %15, %5 oranı %10, birinci fıkrasının (b) bendinde ve üçüncü fıkrasında yer alan 2017 yılı, 2019 yılı, 2018 yılı 2020 yılı, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında yer alan yürürlük tarihi bu maddenin yürürlük tarihi olarak uygulanır.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılandırılan ve ödemeleri hali hazırda devam eden krediler hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, başvurulması halinde bu kredi borçları hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Kanun teklifinin çerçeve 16'ncı maddesiyle düzenlenmekte olan geçici 2'nci maddenin ikinci fıkrasında yapılması öngörülen değişiklikle, uygulamada tereddütlerin yaşanmaması bakımından, 6824 sayılı Kanun'un mevcut 1'inci maddesinin (2)'nci, (3)'üncü ve (5)' fıkralarında belirtilen yürürlük tarihine ilişkin süreler için söz konusu kanuna eklenmesi öngörülen geçici 2'nci maddenin yürürlük tarihinin dikkate alınması, üçüncü fıkrasına ilişkin olarak yapılan değişiklikle ise düzenlemenin kanun yazım tekniğine daha uygun bir hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesiyle değiştirilmek istenen 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a eklenmek istenen 2'nci geçici maddenin aşağıda şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Tarımsal üretime devam etmeleri şartıyla; T.C. Ziraat Bankası AŞ kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına kullandırılan ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi geçmiş tüm tarımsal kredi borçlarına ilişkin her türlü faiz borcu silinir. Ana borç miktarı, 2019 yılı Ekim ayında başlamak ve 2023 yılı Ekim ayında sona ermek üzere her yılın ekim ayı içinde 5 eşit taksitte ödenir. Taksitlendirme süresince söz konusu alacağı herhangi bir değer artışı uygulanmaz. Taksitlendirme uygulamasından yararlanmak isteyen borçlular ve borçla ilgililer, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde bankaya veya tarım kredi kooperatiflerine dilekçeyle başvuruda bulunmak zorundadır. Banka ve tarım kredi kooperatifleri, bu kanunda belirlenen başvuru ve peşinat ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Borcu yeniden yapılandırılan borçluların ödemeleri gereken taksit tutarlarını vadesi içinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, ödenmemiş olan tutarların vadeden sonraki doksan gün içinde, ilgili her ay için bir önceki ay Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi artış oranında ödenmesi halinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanılmaya devam olunur.

(3) Bu kanun kapsamındaki tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. İcra tetkik mahkemelerinde görülmekte olan ve bu Kanun kapsamındaki borç ilişkisinden kaynaklanan mevcut ceza davalarının ve İcra ve İflas Kanunu çerçevesinde verilen mahkûmiyet kararlarının infazının son taksit tarihine kadar durdurulmasına karar verilir. İnfazına başlanmış ilamların infazına ara verilerek hükümlü derhal tahliye edilir. 2023 yılı Ekim ayı sonuna kadar borcunu ödemeyenler hakkında, bu tarihten itibaren takibata kalındığı aşamadan devam olunur. Bu borçları nedeniyle kredi kullandırılmayan üreticilere yeniden kredi kullandırılabilir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce borçları yapılandırılan ve ödemeleri hâlihazırda devam eden krediler, bu madde hükmünden etkilenmez. Ancak, başvuruları halinde bu madde hükümlerinden faydalandırılır.”

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Cavit Arı
Antalya

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, gerekçeyi mi okutayım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olur, evet.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

2018 yılı içinde iklim koşulları, ekonomik kriz, doların TL karşısında aşırı değer kazanmasına bağlı olarak ithal edilen mazot, ilaç, yem, tohum, gübre vb. tarım girdi fiyatlarındaki yüksek artış, üreticileri üretim yapamaz, tarımsal kredilerini ödeyemez duruma düşürmüş, icra ve iflas davalarıyla karşı karşıya bırakmıştır.

Bu madde değişikliğiyle üreticilerin T.C. Ziraat Bankası AŞ ve tarım kredi kooperatiflerinden kullandığı ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vadesi gelmiş tüm borçlarının her türlü faizinin silinmesi, borcun ana parasının da 2019 yılı Ekim ayında başlamak ve her yılın ekim ayında ödenmek üzere 5 eşit takside bölünmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben tanzim satışlarla ilgili Sayın Genel Müdürlüğünüzün de bu işin içinde olduğunu yeni öğrendim açıkça söyleyeyim. Yani ben belediyelerimizin bu işi yürüttüğünü düşünüyordum ama bir şey sormak istiyorum kendisine, müsaade ederseniz.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımız yıllarca “Faiz neden, enflasyon sonuç.” dedi, özellikle son yıllarda ve sonuçta faizi yüzde 35'lere 40'lara fırlatmayı ve doları 7'ye fırlatmayı başardı bu gerekçeyle; hiç kimse de ona “Bu yanlışır.” diyemedi çünkü kendisi öyle buyuruyordu, “Faiz neden, enflasyon sonuç.” diyordu. Nihayet, mevcut Bakan bunun öyle olmadığını herhâlde kendisine anlattı ki kısa vadeli faizleri bir anda yukarıya fırlattı ve belli bir regülasyonla piyasa normalleşmeye başladı yani o “Faiz neden, enflasyon sonuç” durumundan çıktı.

Şimdi de biri Sayın Cumhurbaşkanına demiş ki: “Arkadaş, biz tanzim satış mağazaları açarsak fiyatları düşürürüz.” Açıkça söyleyeyim -az çok siz de eminim ki eğitiminizde- ben ve bütün buradaki arkadaşlarımız bunun böyle olamayacağını düşünüyoruz yani bütün iktisat bilimi veya bütün piyasa kuralları bunun böyle olamayacağını bize söylüyor. Yani Türkiye'de 82 milyon vatandaşımız var, açılacak 50 tane 100 tane manavla domates, biber, patlıcan satarak bu fiyatların düşemeyeceğini bize söylüyor. Çünkü iktisat bilimi şunu söyler arz taleple ilgili meselelerde: “Arz yeterliliği yoksa ortada yani yeterli domates yoksa, siz 50 tane manav açarak o yetersiz domatesin fiyatını düşüremezsiniz.”

Yani siz eğer ki Sayın Cumhurbaşkanına bu konuda bir şey söyleyebilecekseniz, yapılması gereken, üretim planlaması ve yeterli, planlı üretimin pazara doğru zamanda çıkarılmasını sağlamak ve devletin de burada regülatör görevini ortaya koymasısıdır yani arzın yetersiz olduğu durumlarda regülatör olarak devreye geçmesi, özellikle dayanıklı ürünlerde. Yani soğan krizi yaşamamız bununla ilgili. Yani soğan fiyatı çok düştüğünde regülatör olarak sizin gibi kurumlar alım yapabilir, çok yükseldiğinde devreye geçip regülatör görevi görebilir devlet burada ama arz alanında yani sonuç olarak pazarda değil. Ve çok büyük bir krize daha yol açacaksınız, bakın söyleyeyim size. Memlekette yüz binlerce pazarcı esnafı var ve bunlar isyan hâлиндeler. Şimdi, diyor ki: “Arkadaş, ben hale gidiyorum, orada soğan 2 lira 2,5 lira. Ben bunun üzerine maliyet koyuyorum yani ben işçi çalıştırıyorum, pazarcı tezgâhım var, vergim var, işgaliyim var şuyum var buyum var, ben bunu 3 liranın altında satarsam zarar ediyorum; 3,5 liraya

satmam lazım ki kâr edeyim.” Siz diyorsunuz ki: “Ben pazara girerim, 2 liraya soğan satarım.” Tabii ki vatandaşın ucuza soğan alması önemlidir ama bu, yeterli miktarda soğanın piyasaya çıkmasıyla ilgilidir, yetersiz soğanın bir bölümünü 2 liraya satmakla ilgili değildir.

Lütfen, Sayın Bakan Berat Bey herhâlde “Faiz neden, enflasyon sonuç.” meselesini nihayet anlattığı için biraz normalleşme söz konusu oldu. Bu anlamda söylüyorum yani diğer konularda normalleşme yok, onu da söyleyeyim yani. Yalnızca o “Faiz neden, enflasyon sonuç.” cümlesini artık Sayın Cumhurbaşkanı kullanmaz oldu. Sizden de veya bütün arkadaşlardan istirhamım şu: Ulaşabiliyorsunuz Sayın Cumhurbaşkanına “Ya, 50 tane manav açmakla memlekette domates, biber, patlıcan fiyatı düşmez.” diye lütfen anlatın.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Düşer.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Düşmez. Arkadaşlar, düşmez.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Düştü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 50 tane manav açarak düşmez.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Düştü.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne yaparsınız? Bakın, büyük marketlere talimat verirsiniz, onlar da zararına domates, biber, patlıcan satarlar çünkü onlar diğer kalemlerden bunu sübvansedebilirler, karşılayabilirler ama bakkallar, pazar esnafları -bilmem ne- on binlerce yüz binlerce esnaf iflas eder ve bunun sonucunda daha büyük sosyal maliyetlerle karşı karşıya kalırız. Yapmamız gereken, planlı bir üretim, çiftçimizi desteklemek, girdi maliyetlerini etkin bir şekilde denetlemek. Arkadaşlar, çiftçiye destek verirsek, planlı bir üretim yaparsak, devlet de regülatör olarak devrede olursa, fındık fiyatları çok düştüğünde devreye geçip alım yaparsa devlet, çok yükseldiğinde piyasaya girip satarsa veya bütün kalemlerde bu olabilir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu yapıyor işte.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Öyle yapıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmıyorlar arkadaşlar, yapılmadığı için memlekette soğan yok.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ettim Sayın Paylan.

Değerli arkadaşlar, kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, 6'ncı maddeyi oylamamıştık fakat 5'inci maddeye ilişkin de bir tekririmüzakere önergemiz var, onu okutup 5'inci madde üzerindeki önergeyi okutacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerindeki önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“MADDE 5- 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ek 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Geri kazanım katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarihi takip eden ayın yirmidördüncü günü sonuna kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairesine beyan edilerek aynı ayın sonuna kadar ödenir. Katılım payının süresinde beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının bir ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanarak aynı Kanuna göre tahsil edilir. Bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir.”

“Hazine ve Maliye Bakanlığı, geri kazanım katılım payının beyan ve ödeme sürelerini kanuni süresinden itibaren bir ayı geçmeyecek şekilde yeniden belirlemeye yetkilidir.”

“Geri kazanım katılım payı beyannamelerinin verilme sürelerini; kapsama girenlerin sektörleri, gayrisafi iş hasılatları, istihdam edilen işçi sayılarını dikkate alarak il ve ilçe sınırları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte aylık, üç aylık veya altı aylık dönemler halinde tespit etmeye; beyannamelerin şekil, içerik ve eklerini belirlemeye, beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesine zorunluluk getirmeye, bu beyannamelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususunda izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya zorunlu tutmaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, Bakanlığın görüşünü alarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

(Oturma Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Evet, Uğur Bey, gerekçe mi?

Gerekçeyi okuyalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne değişti arkadaşlar?

CAVİT ARI (Antalya) – Süreyi değiştiriyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gelir vergisi...

BAŞKAN – Efendim, önergeyi tamamlayalım, Gelir İdaresinden bilgi alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maliye Bakanlığından...

BAŞKAN – Maliye Bakanlığından.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, geri kazanım katılım payı beyan ve ödemelerinin vergi dairelerine yapılmasını sağlamak amacıyla değişiklik önerilmektedir. Söz konusu payların beyan ve ödeme sürelerinin uzatılması konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır. Ayrıca, beyanname verme

yükümlülüğünün, işletme büyüklüğüne yönelik kriterler dikkate alınarak aylık, üç aylık veya altı aylık dönemler hâlinde yerine getirilmesine izin verme ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasların belirlenmesi noktasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşünü alarak düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

BAŞKAN – Bu konuda bir bilgi alalım.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; huzuruza gelen önergede Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından alınması uygun görülen geri kazanım katılım paylarının beyan ve ödeme yükümlülükleri yine bu Bakanlığa yapılmaktaydı. Beyan ve ödeme yükümlülüğünü yerine getiren kişilerin çok büyük bir kesiminin vergi mükellefi olduğu dikkate alınarak bu yükümlülüklerde Gelir İdaresi teşkilatı tarafından bu hizmetin verilmesi, beyanların alınması ve ödemelerin kabul edilmesi yönündeki talepler değerlendirildi ve huzuruza böyle bir önerge geldi.

Yine, taleplerin önemli bir kısmı da her ayın 15’inde verilecek olan beyanların katma değer vergisi beyannameleriyle aynı sürede verilmesi yönündeydi, meslek mensuplarının işlerinin kolaylaşması açısından. Ödemeler noktasında da beyandan sonraki iki ay ileriye atılması beyan ile ödeme arasında çok büyük bir zaman farkı meydana getiriyor. Kamusal yükümlülüklerin hiçbirinde bu kadar uzun süreli bir ödeme süresi yok. Onun için de süre öne çekiliyor, mevcut maddede de vardı bu, önünüzdeki teklifte.

Bir diğer husus: Mevcut maddede geri kazanım katılım payları vergi olmadığı için bunların beyan ve ödeme sürelerini uzatma noktasında yetki yoktu, yetki konulması yönünde yine bir talepte bulunuldu. Esasen geri kazanım katılım payını özellikle poşet kısmı için düşündüğümüz zaman, bunu ödemekle yükümlü olan kitle çok küçük mükelleflerden de oluşabiliyor, iş hacmi çok küçük olanlardan da oluşabiliyor. Bu tür yükümlülüklerde bulundukları yer de dikkate alınmak suretiyle altı ayda bir beyanname verdirmek veya üç ayda bir beyanname verdirmek gibi -muhtasar beyannamede olduğu gibi, işçi sayısına bağlı olarak- böyle birtakım ihtiyaçlar da meydana geldiği görüldü ve bu konuda da bir yetki düzenlemesiyle madde taslağı tamamlandı efendim.

Arz ederim.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayşe Hanım, teşekkürler.

Şunu sormak istiyorum: Bu yapacağımız iş ne kadar bir rakama baliğ oluyor? Yani verilecek bu çalışma, yapılacak bu çalışma, verilecek beyannameler degecek mi verilecek olan, yapılacak olan işe?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Şimdi, efendim, tabii, biz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Yani bunun bir maliyeti var iş yerleri için.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Mutlaka var, yazılım maliyetlerini herhâlde söylediniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yazılım maliyetleri, muhasebeci maliyetleri vesaire.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Bu konuda bu geri kazanım katılım payının alınması yüce Meclisin iradesiyle zaten mevzuatımıza girdi. Poşetler için belli bir ücret, onun dışındaki yine kanuna ekli 1 sayılı listede öngörülen ürünler üzerinden imalatçı ve ithalatçılardan alınacak bir ücret var. Meclisimiz tarafından bu meblağların tahsil edilmesi öngörüldükten sonra bunu Çevre Bakanlığı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadar tahmin ediyorsunuz ortalama?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – İnanın ben bu konudaki fizibiliteyi çalışmadım efendim. Biz son anda Gelir İdaresi...

BAŞKAN – Şöyle: Bizim müdahalemizle yani Çevre Bakanlığı noktasında bu işin organizasyonu problem olacağı için...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – “Çevre Bakanlığının uzmanlık alanındansa Gelir İdaresinin uzmanlık alanıdır.” denildiği için...

BAŞKAN - ...Gelir İdaresine KDV beyannamesiyle birlikte verilmesi için oraya akşam işte dedim ya size gündüz bununla ilgili hazırlık yapıyoruz diye- o çerçevede getirdiğimiz önergelerdir. Yani buna şu an cevap vermek...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Efendim, arz etmek istediğim bir husus daha var: Tabii ki sizin “KDV beyannamesiyle birlikte olabilir mi?” öneriniz üzerine de bu konuyu düşündük. Yalnız, poşetle ilgili yükümlülüğü bulan kişilerin tamamı katma değer vergisi mükellefi değil, mükellef kitlesi örtüşmüyor, yükümlü kitlesi. Onun için ayrı bir bildirge formatında, basit bir bildirgeyle bunu çözmek niyetindeyiz. Bizim normal yazılımlarımızdan bir tanesi daha olarak kabul edeceğiz, bize çok bir maliyeti olmayacak.

BAŞKAN – Mükellefi rahatlatın da nasıl yaparsanız yapın.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Bize çok büyük bir maliyeti olmayacak efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani birkaç yüz poşet aylık olarak satan ya da tüketen bir yer nasıl verecek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vermez zaten onlar.

BAŞKAN – Üstat, 80 milyar adet yılda poşet kullanımı olduğunu düşünürsek oradan...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Efendim, zaten biz hacmi düşünerek...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kullanılıyordu, şimdi kullanılmıyor artık.

BAŞKAN - Düşecek tabii, zaten düşün diye yapılmıyor mu, amaç o.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mükellef olmayanlar vermez zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Bütün süreci biliyorsun başından sonuna, yine ne söyleyeceksin?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, hayır, katma değer beyanı ayrı bir bildirge değil mi? Buraya takıldım ben.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Ayrı bildirge.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katma değer beyannamesi verenler katma değer beyannamesine, vermeyenler ayrı bildirge düşünülebilir.

BAŞKAN – O da olabilir yani çalışacaklar.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Şu anda o şekilde yazılmadı.

Bir de efendim, takdir buyursanız, eğer katma değer vergisi beyannamesinin içinde bir satırla almaya kalkarsanız buna vergi muamelesi yapmanız lazım. “Vergi” dediğiniz zaman uygulayacağınız hükümler, cezalar çok daha farklı ve çok ağır kalabilir mevcut kitle için yani hedef kitlemiz açısından, poşetle ilgili. Onun için biz bunu ayrı bir bildirge mantığında düşündük. Ama tabii, illa bunu KDV beyannameleriyle alalım...

BAŞKAN – Yok, efendim, o da mali müşavirler açısından düşünüyor, işlerini rahatlatmak açısından.

Önergeyi oyladık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir cümle söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Kabul edilen önerge...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bitirmemiştim.

BAŞKAN – Pardon.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz bu çalışmayı, bugün, bu 5’inci maddeyi görüştüktan sonra mı yaptırdınız Maliye Bakanlığına?

BAŞKAN – Yok, hayır, biz, işte, öğlen gibi yapmış olduğumuz görüşmelerden sonra başladık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonra yaptınız. Yine çok aceleye gelmiş, bir yığın hatası olacak, aceleye gelmiş bir madde oldu bu.

BAŞKAN – Yani bir şey olursa düzeltiriz.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir yığın problemi, sıkıntısı olacaktır.

BAŞKAN – Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6-2872 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Ek 11 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca 2019 yılının Ocak ve Şubat ayına ilişkin verilmesi gereken beyannameler 15/4/2019 tarihine (bu tarih dahil) kadar verilir ve bu beyanlar üzerine ödenmesi gereken geri kazanım katılım payları 30/4/2019 tarihi mesai saati bitimine kadar ödenir.”

BAŞKAN - 6’ncı madde üzerinde görüşme açıyorum, bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifi’nin çerçeve 6’ncı maddesiyle 2872 sayılı Çevre Kanunu’na eklenen geçici 4’üncü maddede yer alan “15/4/2019” ibaresinin “24/4/2019” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

BAŞKAN – Bu da bir önceki maddeye paralel olarak, işte, 24 Nisana çekiyoruz 15 Nisanı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelerin yürütme ve yürürlük maddeleri hariç tamamı kabul edildi.

Yeni madde ihdasına ilişkin önergeler var.

Öncelikle İYİ PARTİ'nin 6'ncı maddeden sonra 2 madde ihdasıyla ilgili vermiş oldukları 2 önerge, onları okutarak başlıyorum.

Toplam 14 tane yeni madde ihdasıyla ilgili önerge var.

Okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 13'üncü maddesinin ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Durmuş Yılmaz

Ankara

“GEÇİCİ MADDE 5:

Poşet ücretinin ekli listede yer alan geri kazanım katılım payı dışındaki tutar, üreticiler/ithalatçılar tarafından ürünlerin satış noktalarına teslimi sırasında satış noktalarından tahsil edilir ve satış noktaları adına beyan edilir.”

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Poşet ücretinin 2872 sayılı Kanun'un ek 13'üncü maddesi uyarınca en az 25 kuruş olarak belirlenmesi ve bunun yanında kanuna ekli listede ödenmesi gereken geri kazanım katılım payı miktarları içinde poşetlerden alınacak 25 kuruşun 15 kuruşunun geri kazanım ve katılım payı ve geri kalan 10 kuruş içinden ise poşet maliyeti düşüldükten sonra kalan miktarın da yine geri kazanım ve katılım payı olarak beyan edilerek ödeneceği düzenlenmiştir.

Getirilen değişiklikle poşet ücretinin geri kazanım katılım payı üzerindeki tutarının, hâlen geri kazanım katılım payı 15 kuruş ve poşet ücreti 25 kuruş olarak uygulandığından, aradaki fark 10 kuruşun üretici veya ithalatçı tarafından satış noktalarına satışı esnasında tahsil edilmesi öngörülmektedir.

Böylece, nihai tüketicilerden ek 13'üncü madde kapsamında tahsil edilen 25 kuruşluk poşet ücreti uygulamasına devam edilirken getirilen kaynaktan ödeme sistemiyle Türkiye'de mevcut yüz binlerce işletmenin bu verginin ödenmesiyle ilgili şekli yükümlülüğünden kurtarılması ve plastik poşetlerin kullanımının azaltılmasına yönelik bir uygulamanın denetiminin de kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Teklif edilen yeni maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Durmuş Yılmaz

Ankara

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 11'inci maddesinin birinci paragrafında yer alan, "Yurt içinde piyasaya arz edilen bu kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için" ifadesinin "Yurt içinde piyasaya arz edilen bu kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünler için" şeklinde ve "onbeşine" ifadesinin "yirmidördüncü günü sonuna" şeklinde değiştirilmesini ve aynı maddenin sonuna "Bakanlık, geri kazanım katılım payının beyan ve ödeme sürelerini kanuni süresini izleyen ayın sonuna kadar uzatmaya yetkilidir." ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Poşet ücreti ve geri kazanım katkı payının piyasaya sürenler/ithalatçılar tarafından beyan edilmesine ilişkin süre 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre, beyan edilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinin verilme tarihiyle paralel hâle getirilmiştir. Böylece defter tutma, fatura düzenlenmesi ve takibi gibi konularda vergi mevzuatıyla uyumlu hale getirilmiştir. Ayrıca, Bakanlığa bu süreyi uzatma konusunda yetki tanınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Kâmil Okyay Sındır

İstanbul

Antalya

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Ankara

Madde: 14.07.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7'nci sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerin merkez teşkilatı Daire Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, (16) kadrolarına atananlar (Bütçe Dairesi Başkanı dâhil), Millî Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı, (15) Gelir İdaresi Grup Başkanı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı, (21) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 1. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Grup Başkanı, (19) Millî Kütüphane Başkan Yardımcısı, (1) Bölge Müdürleri (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Bölge Müdürleri dâhil) Üniversite Genel Sekreterleri, Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü"

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, gerekçeyi mi okutayım?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, daha evvel de verdiğimiz bir önerge bu. Bölge müdürleri arasında ciddi bir eşitsizlik var. Bu, Anayasa’ya da aykırı bir şey. KİT’lerdeki bölge müdürleri diğer bölge müdürlerine göre 1.400 lira eksik emekli maaşı alıyorlar. 200 kişi civarında bu insanlar. Bu insanlara yıllardan beri büyük haksızlık yapılmaktadır. Bu haksızlığın giderilmesi amacıyla verilmiş bir önerge dir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – AK PARTİ önergeyi kabul etmedi, teşekkür ediyoruz (!)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Kâmil Okyay Sındır

İstanbul

Antalya

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Ankara

Madde: 4/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “X — YARDIMCI HİZMETLER SINIFI” başlıklı bendi, başlığı ile birlikte madde metninden çıkarılmıştır.”

BAŞKAN – Evet, açıklama mı, gerekçe mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu kurum ve kuruluşlarında çeşitli unvanlarda (aşçı, bekçi, berber, hizmetli, kaloriferci, teknisyen yardımcısı, terzi, mübaşir vb.) görev yapan ve sayıları yaklaşık 110.000 olan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeli, bulundukları hizmet sınıfından kaynaklı mağduriyet yaşadıklarından, hizmet sınıflarının değiştirilmesi suretiyle bu mağduriyetlerinin giderilmesini beklemektedirler.

Bu önerge bu hizmetler sınıfının 657 sayılı Kanun metninden çıkarılması sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Kâmil Okyay Sındır

İstanbul

Antalya

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Ankara

Madde, 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde - Kamu kurum ve kuruluşlarına ait Yardımcı Hizmetler Sınıfı kapsamındaki dolu kadroların unvanları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından geçerli olmak üzere ve başka bir işleme gerek kalmaksızın, aynı dereceli Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dâhil Memur unvanlı kadrolar olarak değişmiş sayılır.”

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, kısa bir açıklama alabilir miyim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu kurum ve kuruluşlarında çeşitli unvanlarda (aşçı, bekçi, berber, hizmetli, kaloriferci, teknisyen yardımcısı, terzi, mübaşir vb.) görev yapan ve sayıları yaklaşık 110.000 olan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeli, bulundukları hizmet sınıfından kaynaklı mağduriyet yaşadıklarından, hizmet sınıflarının değiştirilmesi suretiyle bu mağduriyetlerinin giderilmesini beklemektedirler.

Bilindiği gibi 2005 yılında memur sendikaları ile Hükümet arasında imzalanan Toplu Görüşme Mutabakat Metninde “Yardımcı Hizmetler Sınıfı’nda çalışanların öğrenim durumlarına göre diğer hizmet sınıflarına bir defaya mahsus olmak üzere sınavsız atanmalarının sağlanması” için çalışma yapılacağı kararının yer alması, YHS personelinin sınıf değişikliğine ilişkin beklentisini daha da artırmıştır.

Yardımcı Hizmetler Sınıfı kapsamındaki kadro unvanlarında görev yapan devlet memurları, bulundukları hizmet sınıfından kaynaklı olarak;

- Kadro unvanlarına ilişkin görevlerin sınırının unvan bazında net olarak belirlenmemiş olmasından kaynaklı sorunlar yaşamaktadırlar. YHS kapsamındaki personelin unvanlarına ilişkin görev tanımlarının belirgin olmaması, bu personele kurumlarında pek çok işin gördürülebileceği personel olarak bakılmasına neden olmaktadır. Ayrıca, hukuki yönü olmamasına rağmen bazı görev ve işlerin yardımcı hizmetler personeline gördürülmesi, zaman içerisinde söz konusu görevlerin ilgililerin unvanlarıyla özdeşleşmesine ve bu görevleri yapmak istemediklerinde ise sorunlu personel olarak düşünülmelerine neden olmaktadır.

- Görevde yükselme sorunu yaşamaktadırlar. YHS personelinin görevde yükselebileceği kadrolara (memur, bilgisayar işletmeni, teknisyen gibi) kurumlar tarafından genellikle ilk defa atama yoluyla personel alımına gidildiğinden, YHS personelinin görevde yükselerek söz konusu unvanlara atanması pek mümkün olmamaktadır.

- Maaş ve emeklilik hakları bakımından sorun yaşamaktadırlar. Devlet memurlarına ilişkin hizmet sınıflarında görev yapanlardan sadece Yardımcı Hizmetler Sınıfına dâhil olanlar için ek gösterge belirlenmemiştir. Ek gösterge belirmelerinde bir hizmet sınıfında olanların tamamının dışarda tutulmasının rahatsızlık yaratmasının yanı sıra, ek göstergeden yararlanamadıkları için YHS personelinin aylık ücretleri ve emeklilik hakları (emekli aylığı ve emekli ikramiyesi) memurlar arasında en düşük seviyede bulunmaktadır.

Esasen bu kapsamda kalan işlerin memur tanımı içinde yer alanlar eliyle yapılıp yapılmayacağı da ayrı bir tartışma konusudur.

Bu itibarla, bu maddeyle Yardımcı Hizmetler Sınıfı'nın tümünden kaldırılması ve bu sınıfta çeşitli unvanlarda görev yapan personelin kurumlarında Genel İdare Hizmetleri sınıfına dâhil memur unvanlı kadrolara atanmaları sağlanarak, Yardımcı Hizmetler Sınıfının varlığından kaynaklı sorunların ortadan kaldırılması öngörülmektedir.

Öte yandan, memur unvanlı kadrolara atanacak olan Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeli, kurumlarında görevde yükselme ve unvan değişikliği yapmak suretiyle öğrenim durumları ve hizmet sürelerine göre atanabilecekleri unvanlara da geçebilecek, ilgililerin kendi kadrolarının unvanı değiştiğinden ilave bir kadro ihdası ihtiyacı da söz konusu olmayacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Cavit Arı
Antalya

Kâmil Okyay Sındır
İzmir

Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Madde: 657 sayılı DMK'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan aşağıdaki unvanlar için öngörülen ek gösterge rakamı 3600 olarak değiştirilmiştir. Söz konusu gösterge değişikliğinden bu unvanlarda görev yapan personelin emeklileri de yararlanır.

1 sayılı Ek Gösterge Cetveli

	Derece	Mevcut Ek Gösterge	Önerge
III-SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI			
b) Diğer sağlık lisansiyerleri	1	3000	3600
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan 1 Yüksek Öğrenim görenler	1	2200	3600
IV - EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI	1	3000	3600
b) Öğretmen ve diğer personel			
VI-DİN HİZMETLERİ SINIFI	1	3000	3600
Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan,			
a) En az dört yıllık dini yüksek öğrenim mezunları			

VII. EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI			
d) Kadroları bu sınıfa dahil olupda Emniyet Müdürü sıfatını kazanmış olanlar	1	3000	3600
e) Kadroları bu sınıfa dahil olup da, yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan aa) (Değişik: 29/1/2016-6663/9 md.) Yüksek Öğrenimliler (2)	1	3000	3600

BAŞKAN – Evet, gerekçe...

Gerekçe:

1. Derece kadrolu Öğretmen, Din Görevlisi, Emniyet mensuplarının ve sağlık hizmetleri çalışanlarının mevcut ek göstergesinin 3600'e yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Kâmil Okyay Sındır

İstanbul

Antalya

İzmir

Emine Gülizar Emecan

Bülent Kuşoğlu

İstanbul

Ankara

Madde: Hane halkının toplam aylık geliri yürürlükteki asgari ücretin brüt tutarını aşmayan veya sadece düzenli olarak sosyal yardım alan vatandaşların yaşadığı konutlar için aylık 230 kw saate kadar olan elektrik tüketim tutarının karşılığı olan fatura bedelleri Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesine konulacak ödeneklerle devlet tarafından karşılanır. Bu konuda uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, müştereken yetkilidir.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Son yapılan zamlarla asgari 230 saatlik tüketim üzerinden 4 kişilik bir ailenin aylık elektrik faturası 140 TL'ye ulaşmaktadır. Açlık sınırının 1.950 TL'ye brüt asgari ücretin 2.558,40 TL, net asgari ücretin 2.020,90 TL olduğu ülkemizde yaklaşık 6 milyon kişi asgari ücretle çalışmaktadır. Açlık sınırında yaşayan asgari ücretliler için elektrik faturası önemli bir gider kalemini oluşturmaktadır.

Sosyal devlet ilkesi gereği devamlı sosyal yardım alanların ve açlık sınırında yaşayan aylık geliri yürürlükteki asgari ücretin brüt tutarını aşmayan ailelerin aylık 230 kilovatsaate kadar olan elektrik enerjisi tüketim faturalarının devlet tarafından karşılanmasını sağlamak üzere bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garo Paylan
Diyarbakır

EK MADDE: “3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.”

“GEÇİCİ MADDE 1 — Türkiye İstatistik Kurumunun baz aldığı et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, sebze ve meyveler, protein, yağ ve karbonhidrat içeren temel besin maddelerinden 31 Aralık 2023 tarihine kadar Katma Değer Vergisi alınmaz.”

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bu teklifte biliyorsunuz, katma değer vergisiyle ilgili bir düzenleme vardı ve kitapta KDV’yi sıfırladık. Önemli bir düzenlemeydi ancak şu günlerde tabii ki kitaba ulaşmak isteyen vatandaşımız var ama daha büyük sorunumuz gıda meselesi, gıdalla ilgili ciddi bir kriz yaşıyoruz. Bu anlamda da gıdada da uzun süredir tartışılan KDV’nin sıfırlanması meselesi yani temel gıdalarda, lüks gıdalarda değil, Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği temel gıdalarda KDV’nin sıfırlanmasıyla ilgili bir teklifimiz var. Komisyonumuzun takdirlerine sunuyoruz ve destek bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garo Paylan
Diyarbakır

EK MADDE: “4447 sayılı ve 08.09.1999 tarihli işsizlik Sigortası Kanununun Geçici 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.”

“GEÇİCİ MADDE 2 — Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; altı ay veya daha fazla süredir işsiz olanlara işsizlik fonundan asgari ücret miktarında işsizlik maaşı bağlanır.”

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, biliyorsunuz, işsizlik de gittikçe artarak maalesef işsizlik oranları yükseliyor memlekette ve pek çok vatandaşımız da artık iş bulma umudunu kaybetmiş durumda. Sosyal devlet anlayışı çerçevesinde işsizlik sigortası kaynaklarının işsizler yararına kullanılması için... Şu anda maalesef mevcut durumda işsizler yararına kullanılmıyor bu kaynaklar. Biz bu krizi çözmek anlamında -Komisyonumuzun tabii, takdir edeceği bir süre dâhilinde- toplumumuzu rahatlatmak anlamında bütün işsizlere asgari ücret miktarında işsizlik maaşı bağlanmasını öneriyoruz, teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu

Garo Paylan

İstanbul

Diyarbakır

EK MADDE: “5510 sayılı Kanunun Geçici 77’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.”

“GEÇİCİ MADDE 78- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; bu kanuna ve mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik için gereken prim gün sayısı koşulunu sağlayıp yaş koşulunu sağlamayanlardan, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yazılı olarak başvuranlara yaşlılık aylığı bağlanır.”

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biliyorsunuz, emeklilikte yaşa takılanların sorunları yıllardır toplumun gündeminde, kamuoyunun gündeminde ama Meclis bunlara bir...

BAŞKAN – Emeklilik koşullarını yerine getirmeyenlerin demek istiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, emeklilikte yaşa takılanların efendim, emeklilikte yaşa takılanlar. Onlar işe girdiklerinde Sayın Başkan...

BAŞKAN – Emeklilik koşulunu yerine getirmeyenler daha doğru olur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu vatandaşlarımız işe girdiklerinde yirmi yılda kadınlar, yirmi beş yılda erkeklerin emekli olacağını bilerek veya 5 bin veya 6 bin gün prim ödeyerek emekli olacaklarını bilerek işe girmişlerdi yani kazanılmış bir hakları varken bu kazanılmış hakları ellerinden alındı. Bunlarla ilgili bir tedbir almak ihtiyacındayız. Mutlaka bu Meclis bu duruma bigâne kalmamalı ve arkadaşlar, bu anlamda da biz...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kanun ne zaman çıkmıştı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne zaman çıktıysa çıktı, siz de 2009’da uzattınız, daha da zor hâle getirdiniz.

Mesele şu: Emeklilikte yaşa takılanların sorunlarına bigâne kalmayalım deriz ve bu anlamda da bakın, silaha, yazlık saraya, kışlık saraya, faize, şatafata kaynak bulan Hükümetimizin bu milyonlarca emeklilikte yaşa takılan vatandaşımızın sorununa mutlaka gerekli tedbiri alması lazım, Hükümet değil, Meclisin tedbir alması lazım. Bu anlamda da yasa teklifini verdik tekrar. Buna da desteklerinizi bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Kırkpınar

Uğur Aydemir

İzmir

Manisa

MADDE - 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 19 uncu maddesine son fıkradan önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“1/2/2019 ila 30/4/2019 tarihleri arasında işyerlerinde 2018 yılı Ocak ila Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısına ilave olarak işe alınanların, iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı nedenlerle feshedilmesi hariç olmak üzere, işe alındıkları tarihten itibaren dokuz aylık sürede iş sözleşmesi feshedilmeksizin çalıştırılmaları halinde bu maddede belirtilen prim desteği ile birlikte işe alındıkları ay dahil üç aylık süre için prim ödeme gün sayısının 67,36 Türk Lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar Fondan karşılanmak üzere işverene destek olarak ayrıca sağlanır. Bu fıkra kapsamında işverene sağlanan ücret desteği işverenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarına mahsup edilir, ancak işverene ödenmez.”

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Gerekeçe...

BAŞKAN – Gerekeçeyi okutuyorum:

Gerekeçe:

İşgücü maliyetlerinin azaltılması ve istihdamın artırılması amacıyla 2018 yılı içinde iş yerinden bildirilen en düşük sigortalı sayısına ilave olarak 1/2/2019 ila 30/4/2019 tarihleri arasında işe alınan sigortalılar için üç ay süreyle prim, vergi ve ücret desteği sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bir de teknik açıklama alalım lütfen.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR V. SAVAŞ ALIÇ - Sayın Başkanım, sizi ve Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere geçen sene, 2018'de 7103 sayılı Yasa'yla 4447 sayılı Kanun'a geçici 19'uncu madde eklenmişti. İlave istihdamı destekleme amacıyla prim teşviki öngörülüyordu. Bu düzenlemeyle geçici 19'uncu maddeye bir fıkra eklenmek suretiyle 1 Şubat 2019-30 Nisan 2019 tarihleri arasında ilave olarak işe alınan işçilerden dolayı bu prim desteğine ilave olarak ariyeten asgari ücretin net tutarı üzerinden işverene bir destek daha öngörülmekte, ücret desteği.

BAŞKAN – En az dokuz ay gibi bir süre öngörüydük, en az dokuz ay gibi bir çalıştırılma süresi.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR V. SAVAŞ ALIÇ – Burada istihdamın da devamını sağlamak üzere getirilen şartlardan, öngörülen şartlardan biri üç ay bu destekten yararlanmak isteyen işverenin işe girdiği tarihten itibaren işçiyi dokuz ay süreyle istihdam etme zorunluluğu var. Eğer istihdam etme zorunluluğunu yerine getirmezse bu teşvikten yararlanamayacak Başkanım.

BAŞKAN – Evet, böylece de istihdamı şu süreç itibarıyla artırma ve çalışma sürelerinin uzatılmasına ilişkin bir önerge.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bu önergeyi ben az önce gördüm yani gerçekten böyle bir anda bir önerge vermiş Sayın Uğur Aydemir.

BAŞKAN – Önergeyi vermiş, bir de ortada yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani diğeri de Yaşar Kırkpınar Vekilimiz burada mı bilmiyorum.

BAŞKAN – Burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yaşar Bey, o zaman bununla ilgili, ne zaman hazırladınız bunu, neden son dakika getirdiniz?

SALİH CORA (Trabzon) - Kaç önerge veriyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, ama bakın, böyle az sonra bu önerge kabul edilecek, bunu hepimiz biliyoruz, yasacılık oynamayalım birbirimizle lütfen yani, biz hep aynı önergeyi veriyoruz ama bu sürpriz bir önerge. Emeklilikte yaşa takılanlar önergesini veriyoruz yani bunu her torbada veriyoruz zaten. Ama bu sürpriz bir önerge ve seçimle ilgili bir önergeyle gene karşı karşıyayız ama şimdi ben tam olarak da anlamadım, üç ay süreyle prim, vergi ve ücret desteğini tamamen mi sağlayacağız Sayın Yaşar Vekilim? Yani işverenin bütün maliyetini...

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Tamamen.

BAŞKAN – Yok, yok, öyle değil. İlave istihdama ilişkin olarak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlıyorum, tabii ki ilave her istihdama yani işverenin...

BAŞKAN – En az dokuz ay süreyle de çalıştırma zorunluluğu var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...ilave istihdamda bütün yükünü kamu karşılayacak diyoruz öyle mi? Doğru mu anlıyorum?

BAŞKAN – İşsizlikle mücadelede bir formül, evet. İşsizlikle mücadelede bir devlet desteği.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ve işçi sayısını...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, seçime bir kala?

BAŞKAN – Yani yüzde kaç puan getirir bize avantaj onu sormayın, onu ölçemiyorum, evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşçi sayısını azaltmamak şartı var değil mi?

BAŞKAN – Var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var.

Peki, nereden karşılanacak bu para?

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR V. SAVAŞ ALIÇ - İşsizlik Sigortası Fonu'ndan.

BAŞKAN – İşsizlik Sigortası Fonu'ndan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama ne âlâ durum ya! Ya, bakın, az önce işsizlere bir maaş bağlanması gibi bir önerge verdim, bu kabul edilmedi. Şimdi, işsizlerin istihdamına dönük olarak patronlara böyle bir teşvik veriyorsunuz.

BAŞKAN – Siz çalışmadan cebeliyorsunuz, biz çalışsın, kazansın, üretsın diyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, mesele şu arkadaşlar, işsizin parasını sonuç olarak kim ödüyor? Yine işsiz fonundan ödemiş oluyorsunuz. Yani bu doğru değil arkadaşlar. Bu anlamda, tabii ki teşvik verilebilir ama artık İşsizlik Sigortası Fonu'nun yağmalanmasına bir son verin. Gerçekten işsiz yararına kullanılması gereken bir fon, adı üzerinde İşsizlik Sigortası Fonu. Siz bunu patronlar yararına kullandırmaya devam ediyorsunuz. Bu kabul edilemez.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kuşoğlu, sizin değerlendirmenizi alayım.

Buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şubat, mart ve nisan aylarında yani seçim döneminde, sadece seçim döneminde ayda asgari ücret tutarı kadar İşsizlik Fonu’ndan seçim yatırımı yapılıyor. 2 bin küsur lira, her ay bu dönemde alınacak işçilere İşsizlik Fonu’ndan verilecek. Tam bir seçim yatırımı. Çok üzüldüm gerçekten, çok üzüldüm. Allah’tan korkmak lazım. Bunları niye böyle yaparız? Bu fon ne hâle gelir ya?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Allah’tan korkun.

BAŞKAN – Yahu, korktum işte.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Kısaca söyleyeyim: Bu düzenleme bir ekonomi politika uygulaması değil, bu gerçekten krizin ta kendisi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, bir istihdamı teşvik politikası olarak gördüğümüz bu önergeyi, arkadaşların vermiş olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“MADDE – 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve aynı cümle maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere ikinci fıkra olarak eklenmiştir.”

BAŞKAN – Uğur Bey yok, bununla ilgili ben kısa bir açıklama yapayım.

Kanunu yaptıklarında bir ikinci fıkra olarak düzenlenmesi gereken bu araçları trafikten menle ilgili ibare birinci fıkraya eklendiği için, uygulamada sıkıntı yaşandığı için verilen bir önerge. Aynı zamanda gerekçeyi de okutayım:

Gerekçe:

Motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullanılan araçların trafikten men edilmesine dair hükmün aynı şekilde muhafaza edilmek suretiyle maddenin ikinci fıkrası olarak düzenlenmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben anlamadım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Oylamıyorum, bir dakika.

Bir açıklama da sizden alayım Karayollarıyla ilgili.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI ÜMİT MUTLU – Maddenin birinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle ikinci cümle olarak geçen ifade ikinci fıkra olarak düzenlenerek şekilsel bir düzenleme yapıyor. Madde içerisinde geçen atıflar var. Buradaki şekilsel düzenleme tamamlanmış oluyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, uzmanlarımız -17 uzmanımız vardı- şu şey kanunu getirsinler de bir görelim ne düzenleniyor. Yazık günah, biz de bilelim, yardımcı olalım.

BAŞKAN – Getirin bakalım arkadaşlar, Trafik Kanunu’nu.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi deminki İşsizlik Fonu’ndan seçim yatırımı yapılıyor ya asgari ücret tutarı kadar, bu, ücret olarak da veriliyor, sadece sigorta primi değil, vergisi değil, bir de ücretini karşılıyor. Bu para nasıl ödenecek? Bu sıkıntı olacak, burada yazıldığı gibi basit bir şey değil. Burada diyor ki: “Bu fıkra kapsamında işverene sağlanan ücret desteği işverenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarına mahsup edilir, ancak işveren ödenmez.” Mahsup edilecek, ödenmeyecek. Ödemez, alır bu parayı. Fiktif insan bile çalıştırır burada ya. Bu nasıl bir maddedir böyle? Sayın Başkan, nasıl bir maddedir bu böyle? Ben adam çalıştırmam, birisini gösteririm, ayda asgari ücret kadar para alırım.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Altı ay da kendisi çalıştıracak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – E, çalıştırır, ödenmiş gösterir. Zaten bunu yapan onu da yapar.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Altı ay sigorta ödeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yine kârlı. Bu nasıl bir destektir ya?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yani herkese maaş bağlamaktan daha iyidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu doğru değil Başkanım, böyle madde olmaz. “Sigortasını, vergisini, ücretini ben ödeyeyim.” diyor. Ya, tamam, seçim kazanılacak ama böyle kazanılır mı? Devlet kesesinden de değil, İşsizlik Fonu’ndan ödeniyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç kişi alınacak?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sınır yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sınırsız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle teşvik olmaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kriz... Ne krizi ya, suistimal bu ya! Kötüye kullanmak ya, devletin bütçesini, milletin vergilerini çarçur etmek bu ya. Suç suç bu, sadece kriz olsa iyi.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben de bir önceki maddeye dönecektim.

BAŞKAN – Fark etmez, buyurun efendim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mümkün mü?

BAŞKAN – Mümkün tabii, her şey mümkün.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam.

Sayın Başkan, inanın, bu kadar önemli bir maddeyi birkaç dakika içinde geçirdiniz ve yeni vâkıf olmaya çalışıyoruz. Bunun bir hesabı kitabı yapıldı mı? Kim yaptıysa bir hesabını versin. Yani üç ayda, şimdi, işçinin ücreti, sigorta primi ve vergisini toplayalım. Kaç para yapıyor, birisi söylesin lütfen. bir asgari ücretlinin toplam maliyeti kaç para?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – 2.550 lira.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır. Olur mu? Sigorta primini de koy üzerine.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Hepsi işte.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, vergisini de koyun, muhtasarını koyun, işveren primini de koyun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – 2.850 civarında herhâlde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2.800 küsur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hatta, “Üç ay boyunca bütün bu masrafı karşılıyoruz.” diyoruz, değil mi? Yani “Yaklaşık 8.500 TL’yi, doğrudan işverenin bütün vergilerinden düşeceğiz.” diyoruz her bir işçi için. Sonra işveren bu işçiyi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Düşeceğiz.” demiyor, “Ben ödeyeceğim.” diyor...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani mahsup edeceğiz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Ücreti de ben ödeyeceğim, vergisini de, primini de ben ödeyeceğim.”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, mahsup edecek yani borçlarından.

BAŞKAN – Borçtan mahsup edecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O da borçlanacak, mahsup edecek. Ne gerek var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mahsup edecek yani diğer işçilerin primlerinden mahsup edecek.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sonra onu dokuz ay çalıştıracak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonra altı ay daha çalıştıracak. Peki, altı ay daha bu işçiyi çalıştırmış gösterirse işveren ne olur? Yani çalıştırmazsa, maaş vermezse, çalıştırmış gösterirse? İşverenin harcaması kaç para olur?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – 6 bine yakın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, 6 bin olmaz, 5 bin küsur lira olur. Her bir işçi başına bedavadan 3.500 lira işçi işverene yani suistimal yaparsa... Buradan ilan ediyorum, bu maddeyi kabul ettiniz ya arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Suç.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, suç değil. Amca oğlunu, hala oğlunu, Sayın Cumhurbaşkanı teyze oğlunu müdür yapıyor, şu oluyor ya, siz de yazın, hala oğlu, amca oğlu, bütün aşireti yazın...

BAŞKAN – Hayda! Sayın Paylan yani...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şunu söyleyeceğim... Öyle oluyor, ben de yapacağım, amca oğlu, teyze oğlu, şu, bu yaz...

BAŞKAN – Sayın Paylan, yani bu nasıl bir ifade?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama öyle, teyze oğlunu müdür yapmış.

BAŞKAN – Hiç yakışmıyor size.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse siz de emmi oğlunuzu yaptırırsınız.

CAVİT ARI (Antalya) – Doğruyu söylemek suç mu Başkanım? Doğruyu söylüyör.

BAŞKAN – Neyse ya...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesele şu: Şimdi, 100 akrabanızı yazın iş yerine, her bir işçi başına 3.500 lira avantaj sağlıyorsunuz, hiç çalıştırmayın, devletten 350 bin lira bedavadan para alacak.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Kontrol edecek.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim kontrol edecek arkadaşlar, kim kontrol edecek?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – İŞKUR denetliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim kontrol edecek?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben çalıştırdım, İŞKUR denetliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşsizin parasını peşkeş çekmiş olacaksınız siz işverene.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – İŞKUR denetliyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şey olamaz. Denetim menetim yok arkadaşlar, yok. İŞKUR'a sordum, denetleyebildiği iş yeri oranı yüzde 1 bile değil arkadaşlar. Bakın, denetleyebildiği rakamları açıkladı, “Yüzde 1’i bile denetleyemiyorum.” dedi. Böyle bir şey olabilir mi ya, böyle bir şeye nasıl yol verirsiniz arkadaşlar?

Biz “Yapmayın.” dedikçe fazlasını yapıyorsunuz. Hani sigorta primi dediniz, işveren payı dediniz, ya bir de maaşını veriyorsunuz. Ve bunu nereden veriyorsunuz? Bütçeden değil, İşsizlik Sigortası Fonu’ndan veriyorsunuz arkadaşlar, bir hesap yapalım ya. Ya, bunun ne kadar kötüye kullanılabileceğini siz düşünün, bakın, böyle ekonomik kriz şartlarında ne kadar kötüye kullanılabileceğini düşünün. Gerçi siz getirmediğiniz, artık bunlar ilave maddeler ama size yüklenmeyeceğiz. Bunların ne kadar kötüye kullanılabileceğini düşünün.

Sayın Yaşar Bey, gerçekten bu imza tarihe geçecek, onu söyleyeyim yani.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hayırlı olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bu gerçekten bir skandal, böyle bir şey kabul edilemez. Daha üstüne bir de işverenlerin sırtlarına masaj yapın isterseniz ya, böyle bir şey olur mu ya? Ya, işsizın parasıyla işsizın maaşını verdiriyorsunuz ve her türlü suistimale açık bir madde var ortada. Ya, bunun hesabını, kitabını yapın. Bir alt sınır yok, bir üst sınır yok. Yani diyelim ki 10 işçi çalıştırana “Bir işçiye daha...” demiyorsunuz. Bir işçi çalıştırıyorsa 10 işçi daha alıyorsa ne olacak? Hadi, buyurun hesabı yapalım.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Dokuz ay daha çalıştıracak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, öyle değil, borcu da yok. Parayı nasıl ödeyeceksiniz? Bir işçi çalıştırıyorum ben, 20 tane daha işçi aldım. Neyden mahsup edeceksiniz, nasıl ödeyeceksiniz? Hadi hesabını yapalım. 100 işçi daha aldım 1 işçi çalıştırırken, borcum da yok. Nasıl ödeyeceksiniz, neyden mahsup edeceksiniz? Ya, bin türlü hesap... Ya, arkadaşlar, bunu gerçekten hesap edelim, bunun hesabını kitabını iyi yapalım, getirisini götürüsünü iyi yapalım.

Yani seçim için... Yani şu 31 Mart nelere kadırmış ya. Ne panikli adımlar atıyorsunuz ya. Anketler kötü gittikçe gerçekten panik hâlinde adımlar atıyorsunuz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Anketlerimiz hiç de kötü değil.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Az önce okuduğumuz, Karayollarına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“MADDE -22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 112 nci maddesine beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilere, 11/9/2014 tarihinden sonra imzalanan ihale sözleşmeleri kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde 11/9/2014 tarihinden sonra geçen süreye ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için sözleşmesinde kıdem tazminatı ödemesinden ötürü alt işverene rücu edileceğine dair açık bir hükme yer verilmemişse alt işverenlere rücu edilmez.””

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Maddeyle, 1/9/2014 tarihinden sonra, 4734 sayılı Kamu ihale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilerden, iş sözleşmeleri kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde 11/9/2014 tarihinden sonra geçen süreye ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için alt işverenlere rücu edilmemesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle: 1 Eylül 2014 tarihinde yapmış olduğumuz bir düzenlemeyle bu taşeronlarla ilgili olmak üzere burada kıdem tazminatının asli işverene ait olduğu belirlenmişti ama buna rağmen yapılmış olan sözleşmelerde kıdem tazminatıyla ilgili olarak bu kanundan dolayı herhangi bir şekilde bir fiyatlamaya yer verilmemesine rağmen şimdi taşeron yasası çıkıp da kadroya geçişlerden sonra bu kıdem tazminatı ödemelerine başlandı. Kurumlar şimdi bunu ödeyip orada kanun olmasına rağmen ama “Rücu edilemez.” denilmediği için kıdem tazminatlarını ödedikten sonra bu firmalara rücu etmeye başladılar ve aslında yasaya aykırı bir işlem söz konusu. Bunu düzeltmek adına yaptığımız bir işlemdir.

Aslında, şimdi -Çalışma Genel Müdürümüzü de dinleyeceğiz- baktığınızda kurumlar 2014 öncesindeki süreçlerle ilgili de rücu edilemeyeceği için bir düzenleme yapılmasının doğru olacağını ifade ediyorlar ama onun da 2014'teki düzenlemeden önce buna ilişkin bir yasal düzenleme olmadığı için biz bunu bu şekliyle yapıyoruz. Aynı zamanda, bir de eğer rücu edilebileceği noktasında yapılmış olan sözleşmelerde bir hüküm varsa, eğer bu sözleşmede bir hüküm varsa o zaman da gene rücu işleminin yapılabilmesine imkân verecek de bir düzenlemeyi bu şekilde yapmış oluyoruz. Ben bu kısa açıklamayı yapayım ama Nurcan Hanım'dan bir bilgi alalım.

Buyurun.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Biz 11 Eylül 2014 tarihinde 6552 sayılı Kanun’a bir düzenleme yaptık. Burada dedik ki: “Alt işveren işçileri mağdur olmasın diye kıdem tazminatı son çalıştığı kamu kurumu tarafından ödenir.” Bu tarihten sonra da Kamu İhale Kurumu tip ihale sözleşmelerinde kıdem tazminatıyla ilgili karşılığı tamamen kaldırdı. 2014 öncesi yüzde 3’lük karşılığın içinde kıdem tazminatı da vardı.

BAŞKAN – Sığmasa bile.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Evet, normalde 8,3’e denk geliyor kıdem tazminatı işçinin ücretinin ancak yüzde 3’lük ücret karşılığının içinde böyle bir karşılık vardı. Böyle bir karşılık olduğu için 2014 öncesinde zaten biz rücu ediyoruz. Ancak 2014 sonrasında böyle bir karşılık ayrılmadığı hâlde kamu kurumları bunu rücu ediyorlar. Bu konuda çeşitli mahkeme kararları var. Malumunuz, biz işçileri kadroya aldıktan sonra, bu alt işveren şirketleri zaten kapandı, mevcut durumda bu rücular zaten sonuçsuz kalıyor. Biz davaları kazansak bile masrafı ödemekten öteye gidemiyoruz. Tahsil edemiyoruz. Bu nedenle, zaten karşılık ayrılmamış olan 2014 sonrası için ödenen kıdem tazminatlarını da... Bu konuya bir açıklık getirmek istedik bununla beraber.

BAŞKAN – Ya, 4734 sayılı Yasa’yla da açık olarak kıdem tazminatları ödeme yükümlülüğünün asli işverene ait olmasını belirtmemize rağmen ortaya çıkan bir tablodan dolayı bu düzenlemeyi yapma ihtiyacı oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaç kişi var bu kapsamda?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Mevcut durumdaki taşerondan kamuya geçen işçilerin hepsi bu kapsamda. Biz kıdem tazminatı ödedikçe 2014 sonrası ve öncesi kısmı ayrı ayrı rücu ediyoruz. Birinde karşılık var, birinde karşılık yok. Şu anda kadroya aldığımız işçilerin hepsi bu kapsamda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman yapılan sözleşmeler hep hatalı sözleşmeler, daha önceden yapılan sözleşmeler.

BAŞKAN – 2014 öncesi, evet, 2014 öncesi öyle.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – 2014 öncesi bu hüküm yoktu Sayın Vekilim. Onun için yapılan sözleşmelere çok da “hatalı” diyemeyiz.

BAŞKAN – “Hatalı” demiyoruz ama tabii ki yüzde 3’ü içerisine yüzde 8,3’ün sığmayacağı da bir gerçek tabii yani.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – O bir gerçektir. Hani herkese ödenmeyeceği varsayarak belki de öyle bir şey getirilmişti ama o dönemde yüzde 3 de olsa bir karşılık olduğu için o dönemdeki rücuyu kaldıramıyoruz ama bundan sonra, 2014’ten sonra herhangi bir karşılık öngörülmediği için o dönemdeki rücuyu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bir sözleşme yapıyorsa kıdem tazminatı da maliyetin bir unsuru olarak muhakkak dikkate alınmak zorundaydı.

BAŞKAN – 2014’ten sonra alınmadı.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Tabii, tabii, 2014’ten sonra alınmadı ama 2014’ten önce yüzde 3’lük rakamın içinde de olsa alınmıştı. O yüzden onu kaldırmıyoruz. 2014 sonrası...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, kamunun zararı ne olacak?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Zaten 2014 sonrası yapılan sözleşmelerde kıdem tazminatı kamu tarafından ödeneceği için hesapların içine bu dâhil edilmemişti. Maliye Bakanlığındaki arkadaşlarımız da bunu açıklayacaktır. Ama 2014 öncesinde az da olsa bu rakam, isim olarak da geçtiği için kıdem tazminatı, onlara dokunmuyoruz zaten ama 2014 sonrası için zaten ihale sözleşmelerinde kıdem tazminatları dâhil edilmemişti rakama.

BAŞKAN – Maliyetlerin içerisinde 2014 öncesinde sığmasa da yani kaydı olarak sözleşmeler kıdem tazminatını da içerdiği, öngörüldüğü için ve bir kısmını da karşıladığı için geçmişe dönük olarak bir şey yapılamıyor ama 2014'ten sonra tamamen dışarıda bırakıldığı hâlde kurumların rücu etmeye kalkmalarından dolayı kaynaklanan çok ciddi bir mağduriyet var. Aslında iki türlü mağduriyet var; bir tanesi, bütün bu davaları açıyorlar... Aslında bana bakarsanız 2014 öncesinde de mutlaka benzer bir düzenleme yapmak lazım çünkü bu firmaları yüzde 95'i artık yok. Bunların hepsi kapandı. Bir muhatap da olmadığı için şu an devlet yapmış olduğu ilave masrafla kalıyor ama hiçbir şekilde de bunların tahsil kabiliyeti de yok ortada.

CAVİT ARI (Antalya) – Çoğunluğu aynı kişilere ait olmak üzere yeni yeni firmalar açtılar.

BAŞKAN – Yok, kapandı gitti, bunlar yok, yok yani şey yok, bu sektör öldüğü için yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şirket kapatıp şirket açtılar.

CAVİT ARI (Antalya) – Şirket kapatıp yeni isimle şirket açtı çoğu.

BAŞKAN – Hayır, hayır, yani fiili olarak bu iş ortadan kalktığı için yoklar. Şu an ortada var olan, gerçekten kurumsal olarak bu işi sürdürmekte olanlar var. 2014 sonrası sözleşmeler noktasında da haksız bir uygulamaya uğruyorlar. Bunu düzeltmek adına yapılan bir önerge. Aslına bakarsan, ne kadar yük getiriyor aslında size bu davalar? Hem mahkemelere getireceği iş yükü, bir de artı... Değil mi?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Tahsil edilememesi var, hem de karşı tarafın masrafları...

BAŞKAN – Zaman içerisinde ne kadar dava öngörüyorsunuz?

Bir de bir kişinin sürekli olarak tek taşeronda çalışmadığını, 3-5 taşeron değiştirdiğini düşündüğünüzde kurum bu kıdem tazminatını ödemediğinde sadece bir dava değil, bir kişiyle ilgili olarak belki 5 dava açması gerekecek, değil mi? Yanlış mı söylüyorum?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Tabii ki. Bugün itibarıyla örneğin bir temizlik elemanı emekli olduğunda yirmi yıldır kamuda çalışıyorsa her yıl da eski dönemlerde taşeron...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama öyle bir durum söz konusu değil ki buradaki şeye göre. Yani yirmi yıldan beri çalışma durumu söz konusu değil.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Şöyle Sayın Vekilim: Biz son işveren olarak kıdem tazminatını ödüyoruz, 2014'ten sonra ödüyoruz, burada geriye yönelik olarak işçinin çalıştığı her alt işveren firmasına ayrı ayrı dava açıyoruz. Yani bir tane dava değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İyi de yirmi yıllık tazminatı siz ödüyorsunuz.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl bir iş bu? Yani nasıl bir sözleşme yapılır?

BAŞKAN – Bu şekilde ilgili yalnız, 2014 sonrasıyla ilgili.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – 2014 sonrasıyla ilgili.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadarlık bir alacaktan vazgeçiyoruz bu durumda?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Biz burada aslında, Sayın Vekilim, hiçbir alacaktan vazgeçmiyoruz. Zaten bu kişiler, bu alt işverenler 2014 öncesi olsaydı bir alacaktan vazgeçiyorduk ama 2014 sonrası için daha doğmamış alacaklar da var çünkü emekli olmayanlar var, kıdemini almayanlar var. 2014 sonrası için zaten Kamu İhale Kurumunun sözleşmelerde maliyet hesabına katmadığı bir alacak söz konusu. Zaten 2014’ten sonra kamu bunu ödemeyi kabul ettikten sonra...

BAŞKAN – Var olmayan bir alacak.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – ...bunları maliyet unsuruna koymadı ama bir şekilde kanunda açıkça “rücu etmez” cümlesi geçmediği için kamu rücu etmek durumunda kalıyor, birkaç tane de bu konuda mahkeme kararı var rücu edilmedi diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mahkemede olan tutarlar ne kadar?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Her kurumun farklı Sayın Vekilim. Mevcut durumda emekli oldukça işçiler mahkemeye gidiyor. Tek tek geçmişe dönüyor. Bir de mahkemelerde şöyle bir durum var: Kıdem tazminatını biz ayıramıyoruz. İşçilerimiz belirsiz alacak davası açıyorlar masraflar düşük olsun diye. Adalet Bakanlığının sisteminde de işçi alacaklarının özellikle iş mahkemelerinde tek tek, ayrı ayrı maliyeti tutulmuyor çünkü bu sonuçta belli oluyor. Bir işçi bütün alacakları için dava açıyor. Bunun ne kadarının kıdem tazminatı olduğu ancak dava sonucunda belirli olabiliyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama toplam ne kadardan vazgeçiliyor bu şekilde?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – 2014 sonrası için aslında...

BAŞKAN – Vazgeçme yok.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – ... vazgeçtiğimiz bir rakam yok. 2014 öncesinde de biz aslında Bakanlık olarak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Rakam nasıl yok? Bir rakam veremiyor musunuz? Yani hiç rakam yoksa sorun da yoktur. O zaman sorun da yok.

BAŞKAN – Yok, şöyle Bülent ağabey: 2014’ten sonraki yapılan sözleşmelerde zaten kıdem tazminatı maliyet hesaplarına yansıtılmadığı için ve asli işverene ait olduğu belirtildiği için burada herhangi bir şekilde kamunun bir kaybından söz edemiyoruz. Yani bir alacaktan vazgeçmek söz konusu değil. 2014 öncesi için böyle bir şey söz konusu olmasına rağmen ben doğru olanın onlarla ilgili de bu işlemin aslında, düzenlemenin yapılması gerektiği olduğunu söylüyorum ama bu konuda Maliye tarafını falan ikna edemedik yani onların bakışları biraz daha farklı ama ben onlarla, Maliyeyle aynı kanaatte değilim burada. Gerçi Sayın Sancarababa, sizden de alalım, sizin, Maliyenin de bir düşüncesini alalım bu konuyla ilgili.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kamuda kısa bir süre çalıştığı hâlde, asıl firmasında çok daha uzun süre çalıştığı hâlde bütün yük kamuya binmiş oluyor.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Yo, şöyle Sayın Vekilim: 6552’de yaptığımız düzenlemede biz kamu kurumu olarak sadece kamu kuruluşlarındaki çalışmasını ödütüyoruz. Hani bir kişi alt işverenin özel sektördeki işlerinde de çalışmış olabilir. Onları ödemiyoruz. Sadece kamu kurumlarında geçen süreyi ödütüyoruz yani tüm emekliliğinin ikramiyesini ödemiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama şeye tabi, taşeron olarak yani başka firmaya tabi olarak çalıştığı süreyi ödütüyor.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Evet, taşeron olarak kamuda çalıştığı süreyi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Zaten kamuda çalışıyor, tümü belki kamudadır.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Tümü kamudaysa tümünü ödüyörüz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onun hemen hemen tümü kamudadır zaten. Çok nadirdir özel sektörde olması.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Yani değişik olanlar da var ama çoğunlukla söyledığınız gibi kamuda...

CAVİT ARI (Antalya) – Peki yeni sözleşmelerde nasıl çözüldü bu olay?

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Yeni sözleşmelerde, Sayın Vekilim, şöyle: Yeni sözleşmelerde kıdem tazminatı payı ayrılmaı 2014'ten sonra, Maliye de açıklayacaktır. Ancak buna rağmen açık bir hüküm olmadığı için kamu kurumları rücu etmeye devam etti. Kamu kurumlarının rücu etmesi gerektiğine ilişkin de birkaç tane Yargıtay kararı da vardı İş Kanunu'na göre yapılmış. 2014'ten sonra zaten şimdi hani taşeronluk sözleşmeleri kalmadı merkezi idarede ama KİT'lerde yapılıyor hâlen. Onlarda da maliyet kalemlerinin içinde kıdem tazminatı yok. 2014 öncesi için var. Onları da tahsil edemiyoruz ama onları Maliye Bakanlığımız hani kaldırmayı uygun bulmadı, 2014 için, maliyete katılmadığı için kaldırmayı uygun buldular. Ben de onlar adına konuşuyorum ama.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, Uğur Bey'i de dinleyelim o zaman.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Ben konuşayım Uğur Bey yerine.

BAŞKAN – Tamam Sayın Erim, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Şimdi, 2014'e kadar bir şey kesiliyordu, yüzde 3. 2014'ten sonra kesilmediği için...

BAŞKAN – Yüzde 3 kesilme değil ya.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Yani maliyete dâhil edilmediği için.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Maliyete dâhil edilmediği için, yani kesinti dediğim yüzde 3, işte maliyete dâhil edilmiyor bu prim. Kesilmediği için burada sorun çıkıyor mahkemelerde. Tahsil etmekte zorlanıyorlar. Onun için bu madde ekleniyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam da kamunun bir zararı söz konusu.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Kamunun zararı yok, faydası var; mahkemelerle uğraşmıyor işte.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Çok detay açıklama oldu, teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, Maliyeden bir açıklama alalım, Maliyenin görüşünü de alalım.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Sayın Başkanım, aslında Çalışma Genel Müdürümüzün de arz ettiği gibi buradaki mesele 2014 yılında yapılan düzenlemede kamu idarelerinin alt yüklenicilere çalıştığı işçilerin kıdem tazminatını ödeme yükümlülüğü getirildi fakat rücu meselesi –Sayın Genel Müdürüm de belirttiler- kanunda rücuya yönelik bir düzenleme yapılmadı ancak Kamu İhale Kurumu Kamu İhale Tebliği'nde bir değişiklik yaparak bu kanunu şöyle algıladık biz, Kamu İhale Kurumu da bizim ilişkili kuruluşumuz. Kamu idarelerinin daha önce, 2014 öncesinde hizmet alımlarında Kamu İhale Kurumu tebliğlerinde yaklaşık maliyetin

nasıl hesaplanacağına yönelik düzenlemeleri vardı. 2014 öncesinde o yaklaşık maliyet hesabında yüzde 3'lük bir genel gider olmuştu. Bu yüzde 3'ün içerisinde kıdem tazminatı da vardı yani biz bunu şöyle algılıyoruz: Aslında biz alt yüklenici, kıdem tazminatı karşılığında ödüyoruz ihale bedelinin içerisinde.

BAŞKAN – 2014 öncesinde.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – 2014 öncesinde. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu tebliğlerde değişiklik yaparak yüzde 3'lük oran çıkarıldı. Bunun anlamı da şu: Biz aslında yüklenicilerin ihale bedelini aşağıya çekmiş olduk ve kıdem tazminatını üstlendiğimiz varsayımıyla, ödendiği varsayımıyla böyle bir düzenleme yapıldı, dolayısıyla rücu davalarında da mahkemeler bunu bu şekilde algıladı yani kamu yükümlülüğüdür şeklinde algıladı. Kamu İhale Kurumundan arkadaşımın söylediğine göre de şimdi, Danıştaya da giden davalarda aslında sözleşmelere kıdem tazminatına yönelik, alt yükleniciye yükümlülük getiren sözleşmelerin de iptal edildiği şekilde kararlar çıktığı söylendi. Bize gelen talep, 2014 öncesi ve 2014 sonrası ayrımı olmaksızın rücu edilmemesi yönündeydi.

BAŞKAN – Bu benim talebim, doğru.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR SANCARBABA – Evet, doğrudur efendim. Ama Bakanlığımız olarak 2014 öncesine olumlu yaklaşmadık, böyle bir önerge geldi. Arz ederim.

BAŞKAN – Olumlu yaklaşmadınız ama zaten yüzde 8,3'ün bir yüzde 3'ün içine sığmayacağı da bir gerçek ama hadi orada özel sözleşme var, bir şey demeyelim, tabii.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir sözleşme yapıyorsanız işçinin maliyetleri belli. Bir tanesi de kıdem tazminatıdır, bir kalemi de. Bu yüzde 3'ü olsun, olmasın.

BAŞKAN – Neyse onun için zaten yapmıyoruz yani, o yüzden sadece 2014 sonrasıyla ilgili düzenleme yapıyoruz. Doğru. Ya da ondan hareket ederek bu işten vazgeçtik ama ben gene de şunu söylüyorum, dediğiniz yüzde yüz doğru, yani ben de aynı şeyi söylüyorum ama bunların hiçbir şekilde tahsil kabiliyeti olmadığı için kamuya hem parasal hem de mahkemelere çok ciddi bir iş yükü getireceğini söylüyorum. Ondan sonra da zaten iki sene sonra da gelecekler, “Ya bu iş iyice mahkemeleri tıkadı, bununla ilgili bir düzenleme yapalım.” diyecekler, iki sene sonra beraber seninle oturup onu çözeceğiz Bülent ağabey.

Evet, Sayın Paylan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir sözleşme yapıyorsunuz. İşte yani bürokrasinin ya da siyasetin kamuya verdiği bir zarar, sonuçta eksiklik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Sayın Başkan, o zaman şöyle anlıyorum: 2014 öncesi çok ciddi bir hata yapmışız yani bu yüzde 3'lük payları ödeyerek kamu, AKP Hükümeti çok ciddi bir hata yapmış.

BAŞKAN – Nasıl, “payları ödeyerek” derken?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu yüzde 3'lük payları sonuç olarak sözleşmelere yansıtmışız.

BAŞKAN – Yok, o şekilde değil. Yani yanlış anladın. Maliyet hesabını da öngörmek...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, tamam, doğru ama alt işverenler işte şu anda ödemediler, büyük oranda ödenmedi ve kamuya yüklendi bunlar sonuç olarak ama biz sözleşmelerde o yüzde 3'lük payları alt işverenlere ödedik ve onlar şu anda diyor ki Sayın Başkan: “Ortada yoklar zaten, işletmeleri kapattılar veya o şirketi kapatıp başka bir şirket açtı, o şirket adına devam ediyor, alt işverenler kurtulmuşlar bundan.”

BAŞKAN – Bu şirketler ortadan kalktı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, kalktı ama ne kadar büyük bir hata yaptığımızı ortaya koymak için söylüyorum yani kıdem tazminatı sonuç olarak kamuya bir yük olarak geldi, o işverenler de bu yükümlülüklerden kurtulmak için şirketleri zaten kapattılar, iflas ettirdiler.

BAŞKAN – Şirket değişimlerinde bunun ödetilmesi gerekiyor, o başka bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, şirket değişimlerinde bunun ödetilmesi gerekiyordu ama yeni sözleşme yaparken şirket değişimlerinde ödetilmedi, o şirketlerin içleri boşaltıldı, şu anda tahsil kabiliyeti yok oldu ve belki milyarlarca liralık kamuya bir yük gelmiş oldu, sonucu budur.

AKP iktidarının geçmişte yaptığı hatalardan birisinin daha maliyetini tüyü bitmemiş yetimler çekecekler arkadaşlar.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1579) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aydemir

Manisa

“MADDE - 4857 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kamu kurum veya kuruluşları tarafından alt işverene rücu edilmek üzere yürütülen davalarda, 112 nci maddenin altıncı fıkrası kapsamında rücu edilmeyecek kısmı için ihtilafın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilir, yargılama gideri ve vekalet ücreti taraflar üzerinde bırakılır. İcra takiplerinde rücu edilmeyecek kısma ilişkin olarak harç alınmaksızın düşme kararı verilir, takip giderleri ile vekalet ücreti taraflar üzerinde bırakılır. Ancak, bu kapsamda alt işverene rücu edilerek takip ve tahsil edilmiş olan tutarlar, alt işverenler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğurmaz ve tahsil edilmiş tutarlar iade edilmez.” “

BAŞKAN – Nurcan Hanım, kısa bir açıklama alayım bununla ilgili.

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ NURCAN ÖNDER – Burada da bir şekilde işverenler tarafından ödenmiş kıdem tazminatları varsa onları kamu adına tekrar bizden alacak olarak talep etmesinler diye Maliye Bakanlığımızın önerdiği bir madde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Anlamadım.

BAŞKAN – Bu 2014 sonrası rüculardan dolayı eğer bu paralar kamuya ödenmişse bunların geri iadesinin önünü kesen bir düzenleme.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- Bu Kanunun;

- a)14 üncü maddesi 1/1/2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
b)Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sizinle bir şey konuştuk bugün bu torbayı görüşmek üzere.

BAŞKAN – Ben bununla ilgili bilgi vereceğim size.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, şimdi şöyle bir durum var: Bu torbayı görüşeceğiz dedik, bu gece de muhalefet şerhlerimizi vermek üzere anlaşıştık.

BAŞKAN – Yarına isteyeceğim muhalefet şerhlerini.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, onu söyleyeceğim, yarın en azından mesai saatinin bitimine kadar...

BAŞKAN – Yarın 14.00'e kadar isteyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır çünkü ilave maddeler getirdiniz ve bunlarla ilgili çalışmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Doğru, o yüzden 14.00'e kadar isteyeceğim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesai saati bitimine kadar muhalefet şerhlerimizi vermemizi sağlayın lütfen çünkü çok önemli maddeler geçti ve bence çok skandal maddeler geçti. Bu anlamda, muhalefet şerhlerimizi çalışmak için yarın en azından 17.00'ye kadar süre vermenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamam, 17.00'ye kadar süre vereceğim.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, tasarının bütün maddeleri oylanmış ve kabul edilmiştir.

Üç madde, kabul edilen önerge doğrultusunda kanun metninden çıkarılmıştır.

Görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematiğine uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 23 Şubat 2019 saat 17.00'ye kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Nejat Koçer, Ekrem Çelebi, Salih Cora, Sami Çakır, Yaşar Kırkpınar, Bekir Kuvvet Erim'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Genel Kurulda ne zaman görüşülecek?

BAŞKAN – Perşembe günü gündeme alınacak.

Kanunun adı da Plan ve Bütçe Komisyonu metninde “Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olarak değiştirilmiştir.

Teşekkür ediyorum. Hayırlı uğurlu olsun.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.55

